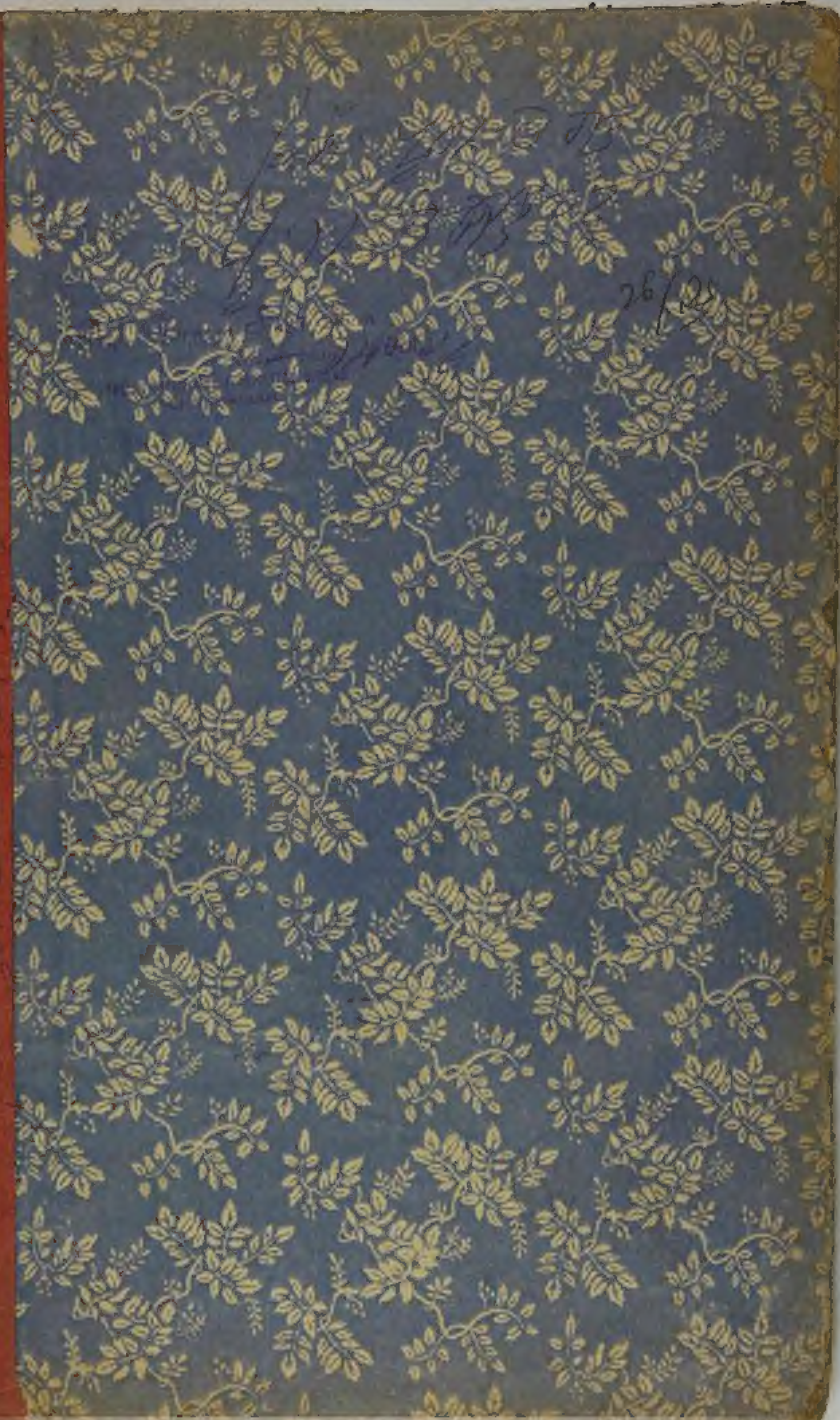

ਕਿੱਸਾ ਪੂਰਨ ਭਗਤ

ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਆਰਫ਼ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰੀ ਕ੍ਰਿਤ

ਆਰੀਆ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਫ਼ਜ਼ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀਨ
ਤਾਜਰ ਕੁਤਬ ਦੇ ਮਲਕ ਮੁਸਤਫ਼ਾਈ
ਪ੍ਰੈਸ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਬਜ਼ਾਰ ਲਾਹੌਰ

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਅਥ ਕਿਸਾ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਕ੍ਰਿਤ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਆਰਫ ਕਾ
ਲਿਖ੍ਯਤੇ॥ ॥ਝੂਲਣਾ॥ ॥ਇਕੋ ਇਕ ਅਲ
ਖ ਤੂੰ ਲਖ ਪਿਆਰੇ ਮਿਲਿਆ ਜਗ ਵਿਚ ਜਾਨ ਦੀ ਜਾਨ ਹੋ
ਕੇ॥ ਬਾਗ ਵਗ ਬਨਾ ਜਹਾਨ ਸਾਰਾ ਕਰੇ ਸੈਰ ਆਪੇ ਬਾਗਵਾ
ਨ ਹੋਕੇ॥ ਓਹੋ ਵਾਸਿਆ ਸਭ ਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਰਬ ਰਾਮ ਰਹੀ
ਮ ਭਗਵਾਨ ਹੋਕੇ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਬੇਅੰਤ ਦਾ ਅੰਤ ਆਵੇ ਗੁਰੂ
ਗਿਆਨ ਦਸਨ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਕੇ॥ ੧॥ ਓਸੇ ਰਾਮ ਨੂੰ ਹਿਤ ਤੇ
ਚਿਤ ਕਰ ਤੂੰ ਜੇਹੜਾ ਨਿਤ ਹਰਦਮ ਹੈ ਨਾਲ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨਾ ਲਿ
ਸ ਦਾ ਭਰਮ ਨ ਭਾਉ ਓਸਨੂੰ ਸੁਲਾ ਵੈਰ ਨ ਕਾਲ ਜੰਜਾਲ ਪਿਆ
ਰੇ॥ ਸਦਾ ਸਚ ਹੈ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਜੇਹੜਾ ਸਿਮਰ ਓਸਨੂੰ ਤੂੰ ਦ
ਲ ਵਲ ਪਿਆਰੇ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਮਿਲਾਕੇ ਗੁਰਾਂ ਪੂਰਿਆਂ ਨੂੰ
ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਤੂੰ ਇਕ ਸੰਭਾਲ ਪਿਆਰੇ॥ ੨॥ ਗੁਰਾਂ ਬਾਝ ਨਾ
ਬ੍ਰਹਮ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋਵੇ ਗੁਰਾਂ ਬਾਝ ਨਾ ਬ੍ਰਹਮ ਦੀ ਸਾਰ ਆਵੇ॥
ਗੁਰਾਂ ਬਾਝ ਨਾ ਬੇਦ ਦਾ ਭੇਦ ਖੁਲੇ ਗੁਰਾਂ ਬਾਝ ਨ ਬੁਧ ਵਿਚਾਰ ਆ
ਵੇ॥ ਗੁਰਾਂ ਬਾਝ ਨਾ ਦਿਲ ਦੇ ਨੈਨ ਖੁਲਨ ਗੁਰਾਂ ਬਾਝ ਨਾਹੀਂ
ਨਜ਼ਰ ਯਾਰ ਆਵੇ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਨਾ ਗੁਰਾਂ ਬਿਨ ਮਨ ਠ-
ਹਿਰੇ ਗੁਰਾਂ ਬਾਝ ਨ ਸਬਰ ਕਰਾਰ ਆਵੇ॥ ੩॥ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ
ਕੇ ਮੋਹ ਜਾਨ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਗੰਗਾ ਇਸਨਾਨ ਨ੍ਹਾਈ
ਰੀ ਮਿ... ਭਜ ਦੀ ਭਾਲ ਜਾਨੇ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਭੇਦ ਭ
ਰੂ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਗਮ ਨਾ ਰਹੇ ਕੋਈ ਗੁਰੂ
ਤੂ ਗਿਆਨ ਭਾਈ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ

ਮਿਲ ਭੜੂ ਨੂੰ ਭੜੂ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਨਾਲ ਦੀਵੇ ਦੀਵਾ ਜਾਨ ਭਾਈ
॥੪॥ ਕਿਸੇ ਪੂਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਆਖੇ ਬੜੇ ਸੋਹਣੇ ਨਾ
ਲ ਪਿਆਰ ਲੋਕੋ ਕੋਈ ਬੈਂਤ ਕਬਿਤ ਡੇਉਢਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਛੰ
ਦ ਕੇ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲੋਕੋ ਅਸਾਂ ਭੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਨਾਲ ਬਨਾਇ ਕਹਿਆ
ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਦਾ ਨਾਮ ਚਿਤਾਰ ਲੋਕੋ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਪਰਸਾ
ਕੂਦਾ ਫੇਰ ਕੀਤਾ ਕਿਸਾ ਇਸ ਦੇ ਬਾਦ ਤਿਆਰ ਲੋਕੋ ॥੫॥

ਸੁਰੂ ਕਿਸਾ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਦਾ

ਸਿਆਲਕੋਟ ਇਕ ਸ਼ਹਰ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਉਤਰ ਦਿਸ਼ਾ
ਦੀ ਵਲ ਆਬਾਦ ਹੈ ਜੀ ਉਥੇ ਰਾਜ ਭਾਜੇ ਸਲਵਾਨ ਦਾ ਸੀ
ਗਲ ਉਸ ਦੀ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਜੀ ॥ ਰਾਜੇ ਬਿਕ੍ਰਮਾਜੀਤ ਦੀ ਕੁ
ਲ ਵਿਚੋਂ ਓਹੁ ਭੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਦਿਲ ਸ਼ਾਦ ਹੈ ਜੀ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰ
ਘ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਸਨ ਰੌਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੀ ਨਾਲ ਮੁਨਿਆਦ ਹੈ ਜੀ ॥
੬॥ ਅਜ ਸਨ ਹੈ ਬਿਕ੍ਰਮਾਜੀਤ ਸੰਦਾ ਉੰਨੀ ਸੈ ਚਾਲੀ ਦੇ ਤੂੰ ਜਾਨ
ਬੇਲੀ ॥ ਅਠ ਸੈ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਤੇ ਸਤ ਉਤੇ ਯਾਦ ਰਖ ਇਹ ਸਨ
ਸਲਵਾਨ ਬੇਲੀ ॥ ਰਿਹਾ ਨਾਮ ਬਾਕੀ ਇਸ ਜਗ ਉਤੇ ਅੰਤ ਗਏ
ਸਭ ਛਡ ਜਹਾਨ ਬੇਲੀ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਪਸਰਾਇ ਦਾ ਵਾਸ ਦੁ
ਨਿਆਂ ਕੂੜ ਜਾਨ ਨ ਸਮਾਨ ਤੇ ਮਾਨ ਬੇਲੀ ॥ ੭ ॥ ਪੁਤ੍ਰ ਜੰਮਿ
ਆ ਇੱਕ ਸਲਵਾਨ ਦੇ ਘਰ ਹੋਈਆਂ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਸ਼ਹਰ ਵਿ
ਚ ਆਨ ਭਾਈ ॥ ਮਾਤਾ ਇਛਰਾਂ ਉਸ ਦੀ ਕੁਖ ਵਿਚੋਂ ਬਾਲ ਨੰ
ਦ ਜਿਉ ਚੰਦ ਸਮਾਨ ਭਾਈ ॥ ਰੂਪ ਦੇਖ ਕੇ ਸਭ ਆਨੰਦ ਹੋਏ
ਸੁੰਦਰ ਸੋਹਣਾ ਹੁਸਨ ਦੀ ਖਾਨ ਭਾਈ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ
ਮਾਤਾ ਦੇਖ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਕਰੇ ਜਾਨ ਜਹਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਭਾਈ ॥
੮॥ ਸਦੇ ਆਦਮੀ ਭੇਜ ਕੇ ਆਪ ਰਾਜੇ ਪੰਡਿਤ ਜੋਤਸ਼ੀ
ਤੇ ਵਿਦਿਆਵਾਨ ਸਾਰੇ ॥ ਪੁਸਤਕ ਆਪੋ ਹੀ ਆਪਨੇ ਚਕ ਲਿ

ਆਏ ਪੋਥੀ ਪੜੀ ਬੇਦ ਪੁਰਾਣ ਸਾਰੇ। ਘੜੀ ਜਨਮ ਦੀ ਦੇ
ਖ ਕੇ ਲਗਨ ਲਾਇਆ ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਨਛੱਤ੍ਰ ਪਛਾਣ ਸਾਰੇ।
ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਓਹਦਾ ਪੂੱਰਨ ਨਾਮ ਧਰਿਆ ਰਜ ਪੁੱਜ
ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਦਾਨ ਸਾਰੇ। ੯ ।ਕਿਹਾ ਪੰਡਿਤਾਂ ਨੇਕ ਨਸੀ
ਬ ਹੋਸੀ ਪੂਰਨ ਪੁਤ ਏਹ ਭਗਤ ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਾ। ਪ੍ਰਗ
ਟ ਹੋਵਸੀ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਸਾਰੇ ਇਲਮ ਅਦਬ ਤੇ ਗਿਆਨ ਧਿਆ
ਨ ਵਾਲਾ। ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਰਖੋ ਪਾਠਸ਼ਾਲ ਅੰਦਰ ਪੜੇ ਬੇਦ
ਪੁਰਾਣ ਪ੍ਰਮਾਣ ਵਾਲਾ। ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਫੇਰ ਏਸ ਦਾ ਕਾਜ ਕ
ਰਨਾ ਜੇਹੜਾ ਕੰਮ ਹੈ ਕੁਲ ਜਹਾਨ ਵਾਲਾ। ੧੦। ਇਕ ਜੋਤ
ਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਦੇਖ ਰਾਜਾ ਲਿਖੇ ਲੇਖ ਜੋ ਕਰਨ ਵਿਚਾਰਿਆ
ਜੋ। ਖਰੇ ਨਾਲ ਖੋਟਾ ਗ੍ਰਹ ਆਣ ਮਿਲਿਆ ਕੰਮ ਜੋ ਰਿਆ ਓ
ਸ ਵਿਗਾੜਿਆ ਜੋ। ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਨਾ ਰਾਜਿਆ ਮੁਖ ਵੇਖੀਂ
ਜਿਸ ਜਨਮ ਤੇਰੇ ਘਰ ਧਾਰਿਆ ਜੋ। ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੋ ਹੋ
ਵਨਾ ਹੋਇ ਰਹਸੀ ਭਾਣਾ ਰਬ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨਾ ਟਾਰਿਆ ਜੋ।
੧੧। ਹੋਈ ਰੁਛ ਸ਼ਾਦੀ ਰੁਛ ਗਮੀ ਰਾਜੇ ਓੜਕ ਸਬਰ ਕ
ਰਕੇ ਸਵਾਧਾਨ ਹੋਇਆ। ਕਹਿੰਦਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਫੇਰ
ਆਪੇ ਅਜ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਦੇਖ ਸਮਾਨ ਹੋਇਆ। ਸੋਈ ਕੰਮ ਚੰਗੇ
ਜੇਹੜੇ ਕਰੇ ਸਾਂਈ ਇਹ ਇਲਮ ਨਜੂਮ ਗੁਮਾਨ ਹੋਇਆ।
ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮਿਲਦੇ ਪੁਤ੍ਰ ਮਿਤ੍ਰ ਓਹਨੂੰ ਰਬ ਜਿਨਾਂ ਉਤੇ ਮੇਹਰਬਾ
ਨ ਹੋਇਆ। ੧੨। ਘਰੈਂ ਦੇ ਆਣ ਵਧਾਈਆਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰੇ ਬ੍ਰਹਮ
ਣ ਸਾਧ ਤੇ ਸੰਤ ਫਕੀਰ ਸਾਂਈ। ਪੜ੍ਹਨ ਭਟ ਕਬਿਤ ਤੇ ਛੰਦ ਸੋਹ
ਲੇ ਭੇਟਾਂ ਦੇਨ ਅਮੀਰ ਵਜੀਰ ਸਾਂਈ। ਵਜਨ ਸਾਜ ਅਵਾਜ਼ ਤੇ
ਨਾਜ ਹੋਵਨ ਮੁਜਰੇ ਸੂਰਤਾਂ ਹੂਰ ਤਸਵੀਰ ਸਾਂਈ। ਕਿਸ਼ਨ
ਸਿੰਘ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਦੇਨ ਸਾਰੇ ਮੁਨਸ਼ੀ ਹੋਰ ਦੀਵਾਨ ਵਜ਼ੀਰ ਸਾਰੇ।੧

ਬਰਸ ਤਿੰਨ ਯਾ ਚਾਰ ਦਾ ਹੋਇਆ ਪੂਰਨ ਜੈਂਦਾ ਚੰਦ ਵਾਂਙੂ ਮੱ
ਥਾ ਚਮਕਦਾ ਸੀ। ਸੀਸ ਵਾਲ ਕਾਲੇ ਜਿਵੇਂ ਘਟਾ ਕਾਲੀ ਹੁਸਨ
ਵਾਂਗ ਸੂਰਜ ਦੇਖ ਚਮਕਦਾ ਸੀ। ਨੈਨ ਹਰਨ ਵਾਂਙੂ ਬੈਨ ਵਾਂਗ
ਕੋਇਲ ਹਾਰ ਹੀਰਿਆਂ ਦਾ ਗਲ ਲਿਸ਼ਕਦਾ ਸੀ। ੧੪। ਗਹਿਣੇ
ਸੋਨੇ ਦੇ ਸਭ ਸੁਹਾਵਦੇ ਸਨ ਲਾਲ ਚੂਨੀਆਂ ਸੁਚੀਆਂ ਜੜਤ ਜੜੀ
ਆਂ ਛਲੇ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਮੁਰਕੀਆਂ ਬੀਰਬਲੀਆਂ ਮਾਲਾ ਮੋਤੀਆਂ
ਨਾਲ ਪਰੋਇ ਲੜੀਆਂ। ਕਈ ਗੋਲੀਆਂ ਬਾਂਦੀਆਂ ਦਾਈਆਂ ਸ
ਨ ਕਰਕੇ ਪਿਆਰ ਖਿਡਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਖੜੀਆਂ। ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਪੁਤ੍ਰ
ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਜੇਹੜੇ ਜਨਮ ਲੈਂਦੇ ਵਿਚ ਨੇਕ ਘੜੀਆਂ। ੧੫
। ਪੂਰਨ ਸੁਰਤ ਪਾਈ ਪਾਇਆ ਪਾਠ ਸਾਲਾ ਪਾਂਧਾ ਪੂਰਨੇ ਪਾ
ਇ ਪੜ੍ਹਨ ਲਗਾ। ਪੈਂਤੀ ਹੋਰ ਮੁਹਾਰਨੀ ਹੋਰ ਭਾੜੇ ਸੋਧ ਜਾਂ ਗਾ
ਲੜੀ ਸਭ ਸਿਖਨ ਲਗਾ। ਵੇਦ ਵਿਦਿਆ ਤੇ ਵਿਆਕਰਣ ਪ
ੜ੍ਹਿਆ ਰਮਲ ਜੋਤਸ਼ ਤੇ ਅਮਲ ਕਮਾਨ ਲਗਾ। ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਛੇ
ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਤੇ ਛੰਦ ਪਿੰਗਲ ਗੀਤਾ ਗਮਾਨ ਧਿਆਨ ਜਤਾਨ ਲਗਾ
੧੬। ਰਾਜਨੀਤ ਦੀ ਗੀਤ ਪ੍ਰੀਤ ਸੇਤੀ ਜੈਦੇ ਯਾਦ ਕੀਤੇ ਜਗ
ਜੀਤ ਹੋਵੇ। ਕਰਮ ਧਰਮ ਉਪਾਸਨਾ ਜੋਗ ਮਾਰਗ ਜਤ ਸਤ ਨੂੰ
ਜਾਨ ਅਤੀਤ ਹੋਵੇ। ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਾਗਰੀ ਸਾਸਤ੍ਰੀ ਅਸਤ੍ਰੀ ਭੀ ਕੋ
ਕ ਕਾਬ ਜਿਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੀਤ ਹੋਵੇ। ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਜੋ ਵੈਦਗੀ ਧੜ
ਬੂਟੀ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਯਾ ਤੇ ਮੰਨ ਸੀਤ ਹੋਵੇ। ੧੭। ਬਾਰਾਂ
ਬਰਸਾਂ ਦਾ ਹੋਇਆ ਜਦ ਆਇ ਪੂਰਨ ਪੜ੍ਹਕੇ ਵਿ-
ਦਯਾ ਓਹੁ ਖਬਰਦਾਰ ਹੋਇਆ। ਕਦੇ ਤੀਰ ਕਮਾਨ ਚ
ਲਾਂਵਦਾ ਸੀ ਕਦੇ ਘੋੜਿਆਂ ਤੇ ਅਸਵਾਰ ਹੋਇਆ। ਕਦੇ ਸੋ
ਟ ਤਲਵਾਰ ਬੰਦੂਕ ਬਰਛੀ ਕਦੇ ਗਤਕੇ ਖੇਲ ਤਿਆਰ
ਹੋਇਆ। ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦਾ ਪੂਰਨ ਜਵਾਨ ਹੂ

੫
੭

ਕਾ ਹਰ ਹੁਨਰ ਦੇ ਵਿਚ ਹੁਜਿਆਰ ਹੋਇਆ।੧੮॥ ਪ੍ਰੇਮ
ਪੂਰਨ ਦਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਪਿਆ ਪੀਆ ਹੀ ਪਿਆ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਦਾਸੀ। ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸਨ ਗੋਬਿੰਦ ਹਰਿ ਵਿਸਨ ਮਾਧੋ ਜਾਪ ਜਪ
ਦਾ ਨਿਤ ਕਰਤਾਰ ਦਾਸੀ। ਸਾਧ ਸੰਤ ਦਾ ਸੰਗ ਤੇ ਗਿਆਨ ਚਰ
ਚਾ ਪਰਚਾ ਰਖ ਅਨੰਤ ਉਚਾਰਦਾ ਸੀ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਪੁਰਾਣ
ਤੇ ਵੇਦ ਸੁਣ ਕੇ ਵਿਚ ਮਨ ਦੇ ਖੂਬ ਵਿਚਾਰਦਾ ਸੀ।੧੯॥ ਇਕ
ਦਿਨ ਸਬਾਨ ਵਿਚਾਰ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਪੂਰਨ ਚਲਿਆ ਬਾਪ ਦੀ
ਵਲ ਲੋਕੋ। ਪਜੇ ਪੁਹਿਨ ਹਥਿਆਰ ਅਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨਾ
ਲ ਲੈ ਕੇ ਓਸੇ ਪਲ ਲੋਕੋ। ਜੇਵਰ ਜ਼ਰੀ ਮੋਤੀ ਹੀਰੇ ਲਾਲ ਮਾਨਕ ਮਾਲ
ਪਾਇ ਰੂਦਾ ਖ਼ਸਰੀ ਵਾਲ ਲੋਕੋ॥ ਕਿਸ੍ਨਾ ਸਿੰਘ ਦੇਖਨ ਵਾਲੇ ਦੰਗ ਰਹਿ
ਦੇ ਰੂਪ ਹੁਸਨ ਲਭੇਂਦਾ ਜਵੇ ਫੁਲ ਲੋਕੋ।੨੦॥ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਬਾਪ ਨੂੰ
ਜਾਇ ਪੂਰਨ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ ਵਿਚ ਦਰਬਾਰ ਸਾਰੇ। ਬੈਠ ਰੀਤ ਤੇ ਪ੍ਰੀਤਿ
ਦੇ ਨਾਲ ਓਥੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇਖ ਹੋਏ ਅਹਲਕਾਰ ਸਾਰੇ। ਕਹਿੰਦੇ ਕਵਰ
ਹੋਇਆ ਭੂਪ ਦੀਵਾਨ ਪੈਦਾ ਕਦਰ ਏਸ ਦਾ ਹੈ ਘਰ ਬਾਰ ਸਾਰੇ॥ ਕਿ
ਸੂ ਸਿੰਘ ਸਲਵਾਨ ਅਨੰਦ ਹੋਇਆ ਪੂਰਨ ਦੇਖਦਾ ਹਰ ਦਰਬਾਰ ਨਰ
ਸਾਰੇ।੨੧॥ ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਪਿਛੋਂ ਬਾਪ ਮੁਖ ਡਿਠਾ ਪਾਇਆ ਸੁਖ ਅ
ਤੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋਇਆ। ਗਈ ਭੁਖ ਸਲਵਾਨ ਦੀ ਭੁਖ ਵਿਚੋਂ ਭੁਖ
ਫਲ ਵਾਲਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਇਆ॥ ਅਖੀ ਠੰਢੀਆਂ ਤੇ ਤਨ ਮਨ ਸੀਤ
ਲ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਜਦ ਆਨ ਹਜ਼ੂਰ ਹੋਇਆ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਲਾ
ਪੂਰਨ ਨੂੰ ਨਾਲ ਛਾਤੀ ਰਾਜਾ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋਇਆ।੨੨
ਅੰਤ ਤਜਾਨ ਇਮਾਨ ਨਿਸ਼ਾਨ ਪੜੇ ਦੌਲਤ ਜਗ ਦੇ ਵਿਚ ਭੁਜਰਾ
ਨ ਹੈ ਜੀ॥ ਇਲਮ ਹੁਨਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇਨਸਾਨ ਚੰਗਾ ਭੋਗਾਨ ਖਾਨੂੰ
ਵਾਂਗ ਹੈਵਾਨ ਹੈ ਜੀ॥ ਅਕਦ ਦਰਬਦਾਰ ਬਦੀ ਦੇਖ ਸੂਰਤ ਹਿੰਦੂ ਨਾ
ਹਿਨਾ ਰਿਹੁ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈ ਜੀ॥ ਕਿਸ੍ਨਾ ਸਿੰਘ ਦਰਿਆ ਦੇ ਦੌਪਾਨ ਵਰੂ

ਪਿਆਵਰਾਦਾ ਇਹ ਜਹਾਨ ਹੈ ਜੀ। ੨੩॥ ਦੇਖ ਮੰਤ੍ਰੀ ਆਨਕੇ
ਹੋਏ ਇਕਠੇ ਨਜ਼ਰਾਂ ਲਿਆਂਵਦੇ ਸਭ ਨਿਹਾਲ ਹੋਕੇ। ਕੋਈ ਜੀਸਤੋ
ਵਰ ਬਖਸ਼ੀਸ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਦੇਨ ਆਸੀਸ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋਕੇ। ਕੋ
ਈ ਲੈਣ ਇਨਾਮ ਸੁਵਾਲ ਕਰਕੇ ਰਾਜਾ ਦੇਂਵਦਾ ਦਿਲੋਂ ਦਿਆਲ
ਹੋਕੇ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਫਕੀਰ ਕੰਗਾਲ ਆਜਜ਼ ਲੈਕੇ ਦਾਨ ਜਾਂ
ਦੇ ਮਾਲਾ ਮਾਲ ਹੋਕੇ। ੨੪॥ ਰਾਜੇ ਪੁੰਨ ਤੇ ਦਾਨ ਜੋ ਆਨ ਕੀਤੇ ਕਰੋੜ
ਸਦ ਕੌਮ ਥਿਆਨ ਭਾਈ। ਭਊਆਂ ਬ੍ਰਾਹਣਾਂ ਤੇ ਘੋੜ੍ਹੇ ਪਿਆਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋ
ਰ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਭਾਈ। ਅੰਨ ਭੁਖਿਆਂ ਕਪੜੇ ਨੰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜੇ
ਦਾਨ ਦਿਤੇ ਮੇਹਰਬਾਨ ਭਾਈ॥ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਹੋਇਆ ਜਸ ਸ਼ਹਿਰ
ਸਾਰੇ ਸਭੇ ਦੇਨ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਆਨ ਭਾਈ। ੨੫॥ ਆਏ ਤੀਮੀਆਂ ਮਰ
ਦ ਹੋ ਸਭ ਕਠੇ ਰਾਣੀ ਇਛਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਬਾਰ ਬੇਲੀ। ਸਭੇ ਦੇਨ ਵਧਾ
ਈਆਂ ਸ਼ਾਦ ਹੋਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਮੇਹਰ ਕੀਤੀ ਕਰਤਾਰ ਬੇਲੀ। ਤੈਨੂੰ ਸਿ
ਕਦੀ ਨੂੰ ਰਬ ਬਾਲ ਦਿੱਤਾ ਅਜ ਵਸਿਆ ਕੁਲ ਸੰਸਾਰ ਬੇਲੀ। ਕਿਸ
ਨ ਸਿੰਘ ਮੁਬਾਰਖਾਂ ਲਖ ਦੇਵਨ ਸ਼ਾਹਜਾਦਿਆਂ ਦੇ ਬਲਿਹਾਰ ਬੇ
ਲੀ। ੨੬॥ ਕਹਿੰਦੀ ਇੱਛਰਾਂ ਦਾਤ ਇਹ ਰਬ ਦੀ ਹੈ ਦਾਤਾ ਦੇਂਵਦਾ
ਦਾਨ ਨਿਮਾਨਿਆਂ ਨੂੰ। ਮਹਾਰਾਜ ਹੀ ਸਭ ਦੇ ਕਾਜ ਕਰਦਾ ਦੇਂਦਾ ਰ
ਜਿਆਂ ਰਾਜਿਆਂ ਰਾਣਿਆਂ ਨੂੰ। ਰੋਜੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਬੰਦਨਾ ਕਰੇ ਸਾ-
ਰਿਜਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਮੂੜ੍ਹ ਸਿਆਣਿਆਂ ਨੂੰ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਤੁਸ
ਵਰ ਭਲਾ ਹੋਵੇ ਪੱਲੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇਵਾਣਿਆਂ ਨੂੰ। ੨੭॥
ਗਏ ਲੋਕ ਸਾਰੇ ਲੈਕੇ ਇਛਰਾਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਕਪੜੇ ਦੌਲਤਾਂ ਮਾਲ
ਸਾਂਈ। ਸਭੇ ਦੇਨ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਨ ਰਾਜੀ ਜੁਗ ਜੁਗ ਜੀਵੇ ਤੇ
ਰਾ ਬਾਲ ਸਾਂਈ। ਖਾਲੀ ਹਥ ਨਾ ਗਿਆ ਓਹ ਮੂਲ ਮੁੜ੍ਹ
ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਿਸਨੇ ਆਨ ਸੁਆਲ ਸਾਂਈ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਹੁਨ
ਚਲ ਤੂੰ ਤਰਫ ਪੂਰਨ ਦਸ ਓਸਦਾ ਹਾਲ ਹਵਾਲ ਸਾਂਈ। ੨੮॥

ਰਾਜੇ ਆਖਿਆ ਪੰਡਿਤਾਂ ਪਾਂਧਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਦਾ ਕਿਤੇ ਖ਼ਿ
ਆਲ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਪੁਤ ਨੂੰ ਸ਼ੁਭ ਪਰਨਾਇ ਲਈਏ ਚਾਉ ਵੇਖ
ਕੇ ਖ਼ੂਬ ਸੁਆਲ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਦੀ ਮਦ ਕੁਝ ਵਿਸਾਹ ਨਾਹੀ ਆਸਾਂ
ਵਿਆਹ ਦਾ ਕੰਮ ਕਮਾਲ ਕਰਨਾ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਫਿਰ ਪੂਰਨ
ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇਕੇ ਅਸਾਂ ਧਿਆਨ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਕਰਨਾ। ੨੯। ਖ਼ਿ
ਦੇ ਹੋਰ ਚਾਹਨ ਕਰੇ ਹੋਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਮ ਕੁਦਰਤਾਂ ਦੇ ਜ਼ੋਰੋ ਜ਼ੋਰ ਹੋ
ਵਨਾ। ਇਕ ਪਲ ਦਾ ਕੁਝ ਵਿਸਾਹ ਨਾਹੀ ਆਸ਼ ਕਰੈਂਦੇ ਦੇ ਕਈ ਚਕ
ਰ ਹੋਵਨਾ। ਕਰੇ ਸ਼ਾਹਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰ ਤੇ ਨਫਰ ਸ਼ਾਹ ਚੋਰ ਸਾਧ ਅਤੇ
ਸਾਧ ਚੋਰ ਹੋਵਨਾ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਕਰ ਚੁਪ ਭੁਜ਼ਾਰ ਵੇਲਾ ਏਸ
ਜਗ ਅੰਦਰ ਕਈ ਸ਼ੋਰ ਹੋਵਨਾ। ੩੦। ਕਹਾ ਬਾਮਣਾ ਰਾਜਿਆ
ਫਿਕਰ ਕੈਸਾ ਏਸ ਗਲ ਦਾ ਅਜ ਅਟਕਾਉ ਨਾਹੀਂ। ਜਿਵੇਂ ਆਖਿ
ਆ ਕਰੇਂਗਾ ਤਿਵੇਂ ਹੋਸੀ ਐਵੇਂ ਕੂੜ੍ਹ ਚਿੰਤਾ ਚਿਤ ਪਾਉ ਨਾਹੀਂ। ਐ
ਸੇ ਵਕਤ ਵਿਆਹ ਹੋ ਜਾਂਵਦਾ ਹੈ ਤੁਸਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਕੁਝ ਪਰਵਾਹ ਨ
ਹੀਂ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਸਭ ਚਾਉ ਧਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅਤੇ ਆਜਜ਼ਾਂ
ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਜਾਇ ਨਾਹੀ। ੩੧। ਏਸ ਧੰਨ ਪਿਛੇ ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੋਵੇ ਧਨ ਵਾ
ਲਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਬੰਦੇ। ਪਲੇ ਧਨ ਤਾਂ ਮੰਨਦੇ ਲੋਕ ਸਾਰੇ ਰੰਨ
ਪੁਤ ਬੇਟਾ ਮਾਈ ਬਾਪ ਬੰਦੇ। ਧਨ ਵੇਖ ਖ਼ੁਸ਼ਾਮਤਾਂ ਕਰਨ ਕਈ
ਏਸ ਧੰਨ ਦਾ ਵਡਾ ਪਰਤਾਪ ਬੰਦੇ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਜਾਣੇ ਕੋਈ ਨਾਮ
ਮੌਲਾ ਸਭੇ ਧਨ ਦਾ ਜਪਦੇ ਜਾਪ ਬੰਦੇ। ੩੨। ਧਨ ਬਾਝ ਨਾ ਧਰ
ਮ ਨਾ ਕਰਮ ਕਰੀਏ ਧਨ ਬਾਝ ਨਾ ਸਾਜ ਸਾਮਾਨ ਹੋਵੇ। ਧਨ ਬਾਝ
ਨਾ ਰਾਜ ਨਾ ਐਸ਼ ਅਸ਼ਰਤ ਧਨ ਬਾਝ ਨਾ ਸ਼ਾਨ ਗੁਮਾਨ ਹੋ
ਵੇ। ਧਨ ਬਾਝ ਨਾ ਮਿਲੇ ਮਹਬੂਬ ਪਿਆਰਾ ਧਨ ਬਿਨਾ ਨਾਂ ਗੁ-
ਰਾਂ ਥੀ ਗਿਆਨ ਹੋਵੇ। ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨਾ ਧਨ ਬਿਨ ਮਨ ਥੀ
ਰਜ ਧਨ ਬਾਝ ਨਾ ਰਬ ਦਾ ਧਿਆਨ ਹੋਵੇ। ੩੩। ਪੂਰਨ

ਛਰਾਤ ਸੁਣ ਗਲ ਵਿਆਹ ਵਾਲੀ ਕਹਿੰਦਾ ਬਾਪ ਅਗੇਹ-
ਥ ਜੋੜ ਸਾਂਈ॥ ਏਸ ਕੰਮਦਾ ਨਾਉ ਨਾਮੂਲ ਲੈਣਾ ਮੈਨੂੰ ਇਸਤ੍ਰੀ
ਦੀ ਨਹੀਂ ਲੋੜ ਸਾਂਈ॥ ਅਜੇ ਵਿਦਿਆ ਪੜ੍ਹਾਂਗਾ ਰੋਜ ਕਾਈ ਤੋ
ਗਾ ਰੋਗ ਵਲੋਂ ਮੁਖ ਮੋੜ ਸਾਂਈ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਇਹ ਇਲਮ
ਵਸੂਲ ਹੋਵੇ ਸਹਕੇ ਸੂਲ ਅਤੇ ਤਨ ਤੋੜ ਸਾਂਈ॥ ੩੪॥
ਮਕੂਲਾ ॥ ਇਲਮ ਬਾਝ ਆਦਮ ਨਹੀਂ ਆਦਮੀ ਦਾ ਇ
ਲਮ ਬਾਝ ਨਾਹੀਂ ਇਲਮ ਅੰਵਦਾਈ॥ ਇਲਮ ਬਾਝ ਨਾ ਅਕਲ
ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਅਕਲ ਵਾਲੜਾ ਕੋਈ ਕਹਾਵਦਾਈ॥ ਇਲਮ ਬਾਝ
ਨਾ ਰਬਦਾ ਰਾਹ ਮਿਲਦਾ ਇਲਮ ਬਾਝ ਨਾ ਪੀਰ ਸਦਾਵਦਾਈ॥
ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਨਾ ਪਹੁੰਚਦੇ ਜ਼ਰਾਂ ਵਲੇ ਉਸ ਥਾਇ ਇਹ ਇਲ
ਮ ਪੁਚਾਵਦਾਈ॥ ੩੫॥ ਕਹਜਾ ਫੇਰ ਰਾਜੇ ਹੋਰ ਫੇਰ ਨਾ ਕਰ
ਚੰਗੀ ਦੇਰ ਨਾਹੀ ਚੰਗੀ ਕਾਰ ਅੰਦਰਾ॥ ਐਸੇ ਕਾਜ ਮੇਂ ਲਾਜ ਹੋ
ਵਾਉ ਕੈਸਾ ਸਭੇ ਕਰਨ ਇਹ ਕਾਜ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰਾ॥ ਪੜ੍ਹੇ ਵਿਦਿ
ਆ ਤੇ ਧਰੇ ਧਿਆਨ ਹਰ ਕਾ ਕੁਝ ਚਾਹੀਏ ਚਿਤ ਵਿਹਾਰ ਅੰਦ
ਰਾ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਨਾ ਜੋਗ ਨਾ ਭੋਗ ਕੀਤੇ ਸਾਰਾ ਸੁਖ ਹੈ ਇਕ
ਵਿਚਾਰ ਅੰਦਰਾ॥ ੩੬॥ ਪੂਰਨ ਨੇ ਆਖਿਆ ਏਹ ਹੈ ਬੇਦ ਅੰਦ
ਰ ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਕਰਨਾ ਚਵੀ ਸਾਲ ਬਾਬਾ॥ ਪੂਰੇ ਜਵਾਨ ਹੋ
ਫੇਰ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਕਰੀਏ ਹੋਕੇ ਵਿਦਿਆ ਵਿਚ ਕਮਾਲ ਬਾਬਾ॥ ਸੋ
ਲਾਂ ਬਰਸ ਲੜਕੀ ਜੋਗ ਜਤ ਰਖੇ ਪੜ੍ਹੇ ਬੇਦ ਪੁਰਾਣ ਸਮਾਲ
ਬਾਬਾ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਨਾ ਇਲਮ ਨਾ ਜ਼ੋਰ ਰਹਿੰਦਾ ਛੋਟੀ ਉਮਰ
ਵਿਆਹ ਕੇ ਬਾਲ ਬਾਬਾ॥ ੩੭॥ ਇਹ ਗਲ ਸਮਝ ਰਾਜਾ ਸਾਂ
ਤਿਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕੀਤੀ ਮਿਹਰ ਦਿਲਦਾਰ ਫਰਜੰਦ ਉਤੇ॥
ਕੋਰ ਆਖਦਾ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਹ ਬੇਟਾ ਕਾਜ ਕਰਾਂਗੇ ਤੇਰੀ ਪਸੰਦ
ਉਤੇ॥ ਪੂਰਨ ਉਠ ਖੜ੍ਹ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਨਿਤ ਵਿਦਿਆ ਹਾ

ਪਰਮਾਨੰਦ ਉਤੇ। ਕਿਸ਼ਨਾ ਸਿੰਘ ਆਏ ਲੋਕ ਦੇਖਣੇ ਨੂੰ ਪਰ
ਵਾਰ ਜਿਉਂ ਦੇਖਦਾ ਚੰਦ ਉਤੇ। ੩੮। ਪੂਰਨ ਸੋਹਣਾ ਖ਼ੂਬ
ਜਵਾਨ ਪੂਰਾ ਸਰੂ ਕਦ ਚੇਹਰਾ ਚੰਦ ਨੂਰ ਦਾ ਸੀ। ਨੈਨ ਹਰਨ
ਤੇ ਭਵਾਂ ਤਲਵਾਰ ਵਾਂਗ ਰਲਬਾਂ ਮਿਠੀਆਂ ਰਸ ਅੰਗੂਰ ਦਾ
ਸੀ। ਜੁਸਾ ਨਰਮ ਤੇ ਸ਼ਰਮ ਹਯਾਉ ਵਾਲਾ ਕਰਮ ਓਸ ਤੇ ਰਬ
ਗਫੂਰ ਦਾ ਸੀ। ਕਿਸ਼ਨਾ ਸਿੰਘ ਧਰਮਾਤਮਾ ਭਗਤ ਪੂਰਨ
ਸਾਹਿਬ ਸਕਤ ਸਰਦਾਰ ਸਊਰ ਦਾ ਸੀ। ੩੯। ਕਰਕੇ ਦਿਲ
ਦੇ ਵਿਚ ਦਲੀਲ ਪੂਰਨ ਰਾਣੀ ਲੂਣਾ ਦੇ ਮਹਲ ਨੂੰ ਚਲਿਆ
ਈ। ਜੇਹੜੀ ਰਾਜੇ ਨੇ ਨਵੀਂ ਵਿਆਹ ਆਂਦੀ ਹੁਸਨ ਉਸ ਦਾ
ਕਿਸੇ ਨਾ ਝਲਿਆਈ। ਮਤ੍ਰ ਮਾਉਂ ਨੇ ਗਿਲਾ ਨਾ ਕਰੇ ਕੋਈ ਏਹ
ਗਲ ਸੋਚ ਓਹ ਦੇਖਣ ਚਲਿਆਈ। ਕਿਸ਼ਨਾ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦਾ ਪੂ
ਰਨ ਟੇਕ ਮਥਾ ਮੈਨੂੰ ਬਾਪ ਤੇਰੇ ਘਰ ਘਲਿਆਈ। ੪੦। ਸੂਰ
ਤ ਲੂਣਾ ਦੀ ਖ਼ੂਬ ਮਹਬੂਬ ਆਹੀ ਸੁੰਦਰ ਪਦਮਨੀ ਸੀ ਪਰੀ ਹੂ
ਰ ਵਾਂਗੂੰ। ਕਾਲੇ ਵਾਲ ਆਹੇ ਬਚੇ ਨਾਗਨੀ ਦੇ ਚੇਹਰਾ ਚਮਕਦ
ਚੰਦ ਦੇ ਨੂਰ ਵਾਂਗੂੰ। ਭਵਾਂ ਜਾਨ ਕਮਾਨ ਨਿਗਾਹ ਬਰਛੀ ਮਾਰੇ
ਬਿਰਹੁੰ ਦੇ ਤੀਰ ਜ਼ੰਬੂਰ ਵਾਂਗੂੰ। ਕਿਸ਼ਨਾ ਸਿੰਘ ਦਿਲ ਦੇਖ ਕੇ ਭੂਪ
ਸੋਹਣਾ ਉਡ ਜਾਂਵਦਾ ਮੁਸਕ ਕਾਫ਼ੂਰ ਵਾਂਗੂੰ। ੪੧। ਲੂਣਾ
ਦੇਖ ਕੇ ਚੁਪ ਖ਼ਾਮੋਸ਼ ਹੋਈ ਅਗੋਂ ਦਿਤਾ ਨਾ ਕੁਝ ਜਵਾਬ ਪਿ-
ਆਰੇ। ਮਥੇ ਵਟ ਪਾ ਨਕ ਮਰੋੜ ਬੈਠੀ ਜਲ ਬਲ ਹੋ ਗਈ ਕ
ਬਾਬ ਪਿਆਰੇ। ਅਖੀਂ ਲਾਲ ਤੇ ਹਾਲ ਬੇਹਾਲ ਕੀਤਾ ਤਨ ਮਨ ਖ-
ਰਾਬ ਤੇ ਤਾਬ ਪਿਆਰੇ। ਕਿਸ਼ਨਾ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦਾ ਲੂਣਾ ਮਸਤ ਹੋਈ
ਪੀ ਕੇ ਇਸ਼ਕ ਮਿਜਾਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਪਿਆਰੇ। ੪੨। ਪੂਰਨ ਪੁਛਦਾ
ਸਹਜ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹਕੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦਸ ਅਹਵਾਲ ਮਾਏ। ਤੇਰੇ
ਪਾਸ ਆਇਆ ਮਥਾ ਟੇਕਣੇ ਨੂੰ ਅਜ ਹੋਇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਨਿਹਾਲ ਮਾਏ।

ਮੈਨੂੰ ਦੇਨਾ ਸੀ ਤੂੰ ਧਪਿਆਰ ਸਿਰ ਤੇ ਹਥੋਂ ਬੈਠੀਆ ਹੋਇ ਬਿਹਾ
ਲਮਾਏ। ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਜਵਾਬ ਸਿਤਾਬ ਦੇਵੀਏ ਜੇਹੜਾ ਆਏ
ਕੇ ਕਰੇ ਸੁਵਾਲ ਮਾਏ। ੪੩। ਝੂਠਾ ਹੋਇ ਕੇ ਤੈਂ ਦਾਬਿਆ ਨ ਕੀਤ
ਮੈਨੂੰ ਮਾਂਉ ਆਖੇਂ ਕੇਹੜੇ ਸਾਕ ਆਕੇ। ਜਾਣਿਆ ਕਿਸੇ ਤੇ ਬਣਿਆ
ਹੈਂ ਪੁਤ ਮੇਰਾ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੀਤੋ ਸੀ ਨਾ ਭਾਖ ਆਕੇ। ਤੇਰੀ ਗਲ ਦ
ਲੋਂ ਮੈਨੂੰ ਭਾਜ ਬੋ ਹੋਇਆ ਗਮ ਲਾਇਆ ਆਈ ਗਮਨਾਕ ਆਕੇ।
ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਤੂੰ ਪੂਰਨਾ ਕੇਹੀ ਕੀਤੀ ਕੀਤਾ ਨਾਲ ਫਿਰਾਕ
ਦੇ ਖਾਕ ਆਕੇ। ੪੪। ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਸਮਝ ਕੇ ਬੋਲ ਮੁ
ਹੋਂ ਏਹ ਕੀ ਗਲ ਕੀਤੀ ਬਸ ਬਸ ਮਾਈ। ਏਹ ਚਾਲ ਜੇਬ
ਨਾਹੀ ਤੈਨੂੰ ਹੋਸ਼ ਕਰ ਤੂੰ ਕਾਹਨੂੰ ਬੋਲਨੀਏਂ ਹਸ ਹਸ ਮਾ
ਈ। ਧਰਮ ਹਾਰ ਬਦਕਾਰ ਦੇਂ ਵਲ ਹੋਈ ਓ ਏਹ ਕੀ ਕੰਮ ਬ
ਣਿਆ ਦਸ ਦਸ ਮਾਈ। ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਇਹ ਪਾਪ ਸਰਾਪ
ਕੀਤੇ ਪਵੇਸੀ ਸਉਤੇ ਭਸਭ ਸਮਾਈ। ੪੫। ਬਾਂਹੋਂ ਪਕੜ ਕੇ
ਆਖਦੀ ਬੈਠ ਬੇਲੀ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਵਾਰੀ ਲਖ ਵਾਰ ਤੈਥੋਂ। ਲਗੀ
ਅਗ ਅਲਗਾਜਾ ਨਾਲ ਸੀਨੇ ਪਵੇ ਠੰਢ ਜਾਵਾਂ ਬਲਿਹਾਰ ਤੈਥੋਂ
। ਵਿਛ ਕਿਸੇ ਦਾ ਰੰਜ ਨਾ ਮੂਲ ਕਰੀਏ ਮੰਗਾ ਦਾਨ ਦੀਦਾਰ
ਦਿਲਦਾਰ ਤੈਥੋਂ। ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਨਹੀਂ ਆਵਦਾ ਤਰਸ ਮੂਲੇ
ਕਹੁ ਕੀ ਸੁਖ ਹੋਇਆ ਅਜ ਯਾਰ ਤੈਥੋਂ। ੪੬। ਪੂਰਨ ਆਖਿ
ਆ ਪਾਪ ਹੈ ਬਹੁਤ ਮੰਦਾ ਸੁਖ ਪਲ ਦਾ ਦੁਖ ਹਮੇਸ਼ ਹੋਵੇ। ਮੇਰੇ
ਬਾਪ ਦੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮਾਉਂ ਹੈਂ ਤੂੰ ਬੁਰਾ ਕੀਤਿਆਂ ਬੜਾ ਕਲੇਸ਼ ਹੋਵੇ। ਅੰ
ਦਰੰਮ ਓਹ ਕਦੇ ਨਾ ਮੂਲ ਕਰਨ ਜੇਹੜਾ ਭਗਤ ਤੇ ਦਿਲੋਂ ਦਰ
ਵੇਸ਼ ਹੋਵੇ। ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੁਝ ਬਿਗੜੇ ਕੀਤਾ ਆ-
ਪਣਾ ਆਪਨੇ ਪੇਸ਼ ਆਵੇ। ੪੭। ਮੇਰਾ ਚੀਰ ਕਲੇਜੜਾ ਪ-
ਰਹੋਈਆ ਤੇਰੇ ਇਸਕ ਤੇ ਹੁਸਨ ਦੀਆਂ ਕਾਨੀਆਂ ਵੇ। ਛਤੀ ਲਗ

ਕੇ ਅਗ ਬੁਝਾਉ ਛੇਤੀ ਬਿਹੁ ਨਾਲ ਮੈਂ ਬਲਦੀ ਜਾਨੀਆ ਵੇ। ਦੁ
ਬਿਧਾ ਛੋੜ ਦਿਲ ਜੋੜ ਵੇ ਦੇਰ ਨਾ ਹੀ ਕਰੀ ਅਜਜਾ ਦੇ ਮੇਹਰਬਾ
ਣੀਆ ਵੇ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਤੇਰਾ ਮੇਰਾ ਹਾਨ ਇਕੋ ਸੇਜ ਮਾਨ ਮੇਰੀ
ਜਿੰਦ ਜਾਨੀਆ ਵੇ। ੪੮। ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਪਾਪ ਤੇ ਲਾਰਬ
ਧੋ ਕਰੇ ਰੇਤ ਦੇ ਮਹਲ ਬਨਾਉਨੀ ਹੈਂ ਮਾਵਾਂ ਪੁਤ੍ਰਾਂ ਨੇਹੁ ਨਾ ਕਦੀ
ਲਗਨ ਜਾਨ ਬੁਝ ਕੇ ਕਹਰ ਕਮਾਵਨੀ ਹੈਂ। ਏਹ ਗਲ ਆਦਿ
ਜੁਗਾਦਿ ਨਾ ਮੂਲ ਹੋਈ ਪਾੜ ਧਰਤ ਅਕਾਸ਼ ਦਾ ਪਾਵਨੀ ਹੈਂ।
ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਕਿਉਂ ਕਮਲੀ ਹੋਇ ਗਈਏਂ ਕੇਹੜੇ ਕਰਮ ਤੇ ਧਰ
ਮ ਗੁਵਾਵਨੀ ਹੈਂ। ੪੯। ਲੂਣਾ ਆਖਿਆ ਲਾਜ ਤੇ ਸ਼ਰਮ ਕੇ
ਹੀ ਜਿਥੇ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਗਰਮ ਬਾਜ਼ਾਰ ਹੋਵੇ। ਕਰਮ ਧਰਮ ਤੇ ਨੇ
ਮ ਨਿਆਉਂ ਕੋਈ ਜਦੋਂ ਯਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹੋਵੇ। ਮੇਰੇ ਜੇਹੀ
ਨਾਰੀ ਕਰੇ ਆਪ ਯਾਰੀ ਦੇਵੇ ਛਡ ਸੋ ਬੜਾ ਗਵਾਰ ਹੋਵੇ। ਕਿਸ
ਨ ਸਿੰਘ ਸਵਾਰਦਾ ਕੰਮ ਸਾਰੇ ਜੇਹੜਾ ਮਰਦ ਪੁਰ ਦਰਦ ਹੁਸ਼ਿ
ਆਰ ਹੋਵੇ। ੫੦। ਪੂਰਨ ਕਹਿਆ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹਾਂ ਇਲਮ
ਸਾਰੇ ਜਾਨ ਬੁਝ ਕੇ ਦੁਖ ਸਹੇੜਨਾ ਕਿਉਂ। ਥਾਲੀ ਖੀਰ ਵਾਲੀ
ਵਿਚ ਜ਼ਹਰ ਗਲਿਆ ਹੋਵੇ ਖਬਰ ਫਿਰ ਓਸ ਨੂੰ ਛੇੜਨਾ ਕਿਉਂ।
ਤੇਰੇ ਜੇਹੀ ਜੋ ਰੰਨ ਗਵਾਰ ਹੋਵੇ ਇਲਮਦਾਰ ਹੋ ਓਸ ਨੂੰ ਘੇਰ
ਨਾ ਕਿਉਂ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦਾ ਪੁਰਖ ਹੋਇ ਸਿਆਣਾ ਹਥ
ਗੰਦਗੀ ਨਾਲ ਲਬੇੜਨਾ ਕਿਉਂ। ੫੧। ਗਈ ਸਾਬਤੀ ਲੂਣਾ
ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚੋਂ ਸੂਰਤ ਪੂਰਨ ਦੀ ਦੇਖ ਹੈਰਾਨ ਹੋਈ। ਲੋਕ ਲਾ
ਜ ਤੁਟੀ ਗਿਆ ਖੌਫ ਰੱਬ ਦਾ ਛਡ ਧਰਮ ਦੇਖੋ ਬੇਈਮਾਨ ਹੋ
ਈ। ਕਹਿੰਦੀ ਆ ਪਿਆਰੇ ਗਲ ਲਾ ਪਿਆਰੇ ਤੇਰੇ ਉਪਰੋਂ ਮੈਂ
ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਈ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦਾ ਰਾਜਾ ਭੁਲਿ ਓਸ
ਰਾਨੀ ਪੁਤ੍ਰ ਉਤੇ ਆਸ਼ਕ ਆਨ ਹੋਈ। ੫੨। ਪੂਰਨ ਆਖ

ਆਪਾਪਣੇਪਾਪਣਾਕਰ ਪਾਪੀ ਵਿਚਨਰਕਾਂ ਦੁਖ ਪਾਵਨੀ
ਹੋ।ਜੇਹੜ੍ਹੇਕਰਨ ਹਰਾਮ ਸੋ ਭਰਨ ਅਗੇ ਥੰਮਾਂ ਤਤਿਆਂ ਦੇ
ਨਾਲਲਾਵਨੀਗੋ।ਧਰਮਰਾਇਦੇਪਾਸ ਜਦਹੋਣ ਲੇਖੇ ਜਾਏ
ਕਰਮ ਕੀਤੇਹਥ ਆਵਨੀਰੋ।ਕਿਸਨਾਸਿੰਘਨਾਬਾਪ ਨਾਬੇ
ਨ ਭਾਈਓਥੇ ਕੋਈਨ ਜਾਛੁੜਾਵਨੀਰੋ। ੫੩।ਲੂਣਾਆਖ
ਦੀਕੂੜੀਆਂਛਡ ਗਲਾਂਕੌਣ ਨਰਕਤੇਸੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦ
ਹੈ।ਧਰਮਰਾਇਨੂੰ ਕੋਈ ਨਾ ਵੇਖਆਇਆਐਵੇਂ ਲੋਕ ਡੁਰ
ਇਕੇਰਾਣਦਾ ਹੈ।ਝੂਰਪਾਇਆ ਕਾਜੀਆਂ ਪੰਡਿਤਾਂਨੇ ਏਸ
ਭੇਦਨੂੰਕੋਈ ਸਿਆਣਦਾ ਹੈ।ਕਿਸਨਾਸਿੰਘ ਏਥੇ ਪਿਆ ਸੁਰ
ਗ ਭੋਗੇ ਜੇਹੜਾ ਮੌਜ ਮਾਸੂਕ ਦੀ ਮਾਣਦਾ ਹੈ। ੫੪।ਪੂ-
ਰਨ ਆਖਿਆ ਪੁੰਨਤੇ ਪਾਪਤਾਂਈ ਪੜ੍ਹਨ ਸੁਣਨਵਾਲੇ ਕੌ
ਕ ਜਾਣਦੇਨੀ।ਭਲੇਬੁਰੇ ਜੋ ਕਰਮ ਕਮਾਣ ਬੰਦੇ ਸਵਰਗ
ਨਰਕਅੰਦਰ ਫਲ ਪਾਵਦੇਨੀ।ਜੇਹੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਬਦਕਾਰ ਖਰ
ਬ ਹੁੰਦੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਜਾਕੇ ਮਿਟੀ ਛਾਣਦੇਨੀ।ਕਿਸਨਾਸਿੰਘਬਿ
ਗਾਨੜੀ ਨਾਰਤਾਂਈ ਸਿਆਣੇ ਨਰਕਦਾ ਕੁੰਡ ਸਿਆਣਦੇਨੀ
।। ੫੫ ।ਲੂਣਾਆਖਿਆਏਸਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਤ੍ਰਿਯਾਭੋਗ
ਜੈਸੀਕੋਈ ਚੀਜ ਨਾਹੀ ਲੋੜੋ ਵਿਚ ਤੂੰ ਪਲ ਜਵਾਨ ਹੋਇਓਂ
ਏਸਗਲਦੀਤੁਧ ਤਮੀਜਨਾਹੀਂ।ਦਿਸੇ ਸੋਹਣਾ ਮਰਦਜਵ
ਨ ਬਾਂਕਾ ਪੜ੍ਹਾਂ ਦੌੜਨਾ ਹੈਂ ਮਤਾਂ ਹੀਜਨਾਹੀਂ।ਕਿਸਨਾਸਿੰਘ
ਪ੍ਰੇਮਦੇਰਸ ਵਾਲੀ ਤੈਨੂੰ ਆਵਦੀ ਕੁਝ ਤਜਵੀਜ ਨਾਹੀ।੫੬
।ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਪੈਰੋ ਜਾ ਛਡ ਪਲਾ ਏਸ ਗਲਮੈਂ ਮੈਂ ਰਵ
ਦਾਰ ਨਾਹੀਂ।ਤੇਰੀ ਮਤ ਮਾਰੀ ਮਨਮਤ ਧਾਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਨਾਲਯਸ
ਰੀਮਤਾ ਹਾਰਨਾਹੀ।ਧਰਮਹਾਰੀਏ ਕਾਰ ਬਦਕਾਰ ਕਰਕੇ
ਢੋਈ ਮਿਲੇ ਸਚੇ ਦਰਬਾਰ ਨਾਹੀ।ਕਿਸਨਾਸਿੰਘ ਬਦਕਰਮ

ਤੈਂ ਮਰਨ ਚੰਗਾ ਸਦਾ ਜੀਵਨਾ ਏਸ ਸੰਸਾਰ ਨਾਹੀ।੫੭
।ਲੂਣਾ ਆਖਿਆ ਕਰਾਂਗੀ ਨਾਸ ਤੇਰਾ ਮੇਰੀ ਆਸ ਜੇ ਨਾਹਿ
ਪੁਜਾਵਸੇਂਵੇ। ਏਹ ਵੇਲੜਾ ਹਥ ਨਾ ਆਵਨਾ ਈ ਫੇਰ ਯਾਦ
ਕਰਕੇ ਪਛੋਤਾਵਸੇਂਵੇ। ਲੋੜ੍ਹੀ ਦੇਵਾਂਗੀ ਮਾਉ ਥਨ ਖੁਥ ਤੈਨੂੰ
ਜਦੋਂ ਰੋਵਦਾ ਸਹਰ ਤੇਂ ਜਾਵਸੇਂਵੇ। ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਮੇਰਾ ਮਕ
ਰ ਵੇਖ ਇਕੋ ਇਲਮ ਅਕਲ ਤੇ ਹੁਨਰ ਭੁਲ ਵਸੇਂਵੇ।੫੮।
ਪੂਰਨ ਕਹਿਆ ਜੇ ਥਨੇ ਭੀ ਕਟ ਲੈਸਾਂ ਨਹੀ ਰਾਮ ਦਾ ਨਾਮ ਵਿ
ਸਾਰਨਾ ਹੈ। ਏਹ ਰੋਗ ਜੇ ਭੋਗਤੇ ਕਾਉਂ ਕੂਤੇ ਕੋਹੜੀ ਗਲ ਪਿਛੇ
ਧਰਮ ਹਾਰਨਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਸਚ ਹੀ ਦਾ ਸਚ ਨਿਤਰੇਗਾ ਪਕੜ
ਝੂਠਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਈ ਮਾਰਨਾ ਹੈ। ਕਿਸ੍ਨਾ ਸਿੰਘ ਹੈ ਮਰਦ ਦਾ ਬੋਲ
ਪੂਰਾ ਅਸਾਂ ਸਚ ਉਤੇ ਸੀਸ ਵਾਰਨਾ ਹੈ।੫੯। ਲੂਣਾ ਆਖਦੀ
ਪੂਰਨ ਲਗਾ ਆਖੇ ਉਰ ਬੋਲ ਕਰੇ ਜਗ ਸੁਨਾਇਓਂ ਨਾਹੀ। ਮੇਰਾ ਮ
ਨ ਕਿਹਾ ਤੇਰੇ ਰੂਪ ਉਤੇ ਹਾਇ ਤਤਿਆ ਤਤੀ ਨੂੰ ਤਾਇਨਾਹੀ। ਅ
ਹਰੰ ਮਾਰਕੇ ਹਸਨ ਦਾ ਵੈਨ ਵਹਦਾ ਅਸਾਂ ਪਿਆਸਿਆਂ ਨੂੰ ਤਰ
ਸਾਇਨਾਹੀ। ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਜੇ ਸੁਖ ਦੀ ਲੋੜ ਤੈਨੂੰ ਦੁਖੋਂ ਦੇਇ
ਨਹੀ ਦੁਖ ਪਾਇਨਾਹੀ।੬੦। ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਪਤ ਹੈ ਬਹੁ
ਤ ਪਿਆਰੀ ਮਰਦ ਪਤ ਪਿਛੇ ਮਰ ਜਾਂਵਦੇ ਨੀ। ਪਤ ਵਾਸਤੇ ਰ
ਹ ਭੁਖੇ ਮਰਨ ਕਿਤਨੇ ਇਕ ਜ਼ਹਰ ਮੰਗਾਇ ਕੇ ਖਾਂਵਦੇ ਨੀ। ਪ
ਤ ਵਾਸਤੇ ਜਤ ਤੇ ਸਤ ਰਖਦੇ ਜਪ ਤਪ ਅਨੇਕ ਕਮਾਂਵਦੇ ਨੀ।
ਕਿਸ੍ਨਾ ਸਿੰਘ ਕੀ ਉਨਾ ਦਾ ਰਿਹਾ ਬਾਕੀ ਜੇਹੜੇ ਪਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਵੰਞ
ਵਦੇ ਨੀ।੬੧। ਲੂਣਾ ਲਾਇ ਬਤੇਰੜਾ ਜ਼ੋਰ ਰਹੀ ਪੂਰਨ
ਸੋਰ ਕਰਕੇ ਓਥੋਂ ਨਸਰਿਆ ਈ। ਗਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਇ
ਬੇਸ਼ਰਮ ਰਾਣੀ ਸ਼ਰਮਾਂਦ ਮੂੰਹ ਅਪਨਾ ਕਜਾਰਿਆ।
ਮਾਤਾ ਇਛਰਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਇ ਬੈਠਾ ਜੀ ਓਸ ਦਾ ਵੇਖ ਕੇ

ਰਜ ਗਿਆ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦਾ ਪੂਰਨ ਪਾਸ ਸੁ
ਣਾ ਮੈ ਤਾਂ ਭੁਲ ਭੁਲਾਇਕੇ ਅਜਾਂਗਿਆ । ੬੨ ॥ ਪੂਰਨ
ਰੋਂਦੇ ਨੂੰ ਪਿਛੋਂ ਕਹਿਆ ਲੂਣਾ ਤੇਰੀ ਰਤ ਮੰਗਾਇਕੇ ਪੀ-
ਵਸਾਂ ਮੈਂ ॥ ਜਿਚਰ ਤੁਧ ਨੂੰ ਨਾਹਿ ਮਰਵਾਇ ਲੈਸਾਂ ਉਚਰ
ਸੁਖ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਜੀਵਸਾ ਮੈਂ ॥ ਗਿਓਂ ਨਸ ਤੂੰ ਹੋਇ ਬਿਵਸ
ਮੈਥੋਂ ਬਸ ਕਦ ਕਸਰ ਸਾਰੀ ਲੈਵਸਾਂ ਮੈਂ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਜੀ
ਵਸੇਂ ਯਾਦ ਕਰਸੈਂ ਐਸੀ ਮਾਉਂ ਬੁਰਾ ਤੇਰੀ ਥੀਵਸਾਂ ਮੈਂ ॥ ੬੩ ॥
ਕਹਿਆ ਇਛਰਾਂ ਲਾਇਕੇ ਨਾਲ ਛਾਤੀ ਦਸ ਅਪਨਾ ਖੋਹਲਕੇ
ਹਾਲ ਬੇਟਾ ॥ ਸਰ ਸਰਹੀ ਦਸਦੇ ਹੋ ਕੋਲ ਮੇਰੇ ਵਲ ਪਾਓਨ
ਹੀ ਇਕ ਵਾਲ ਬੇਟਾ ॥ ਗਿਓਂ ਪਾਸ ਲੂਣਾ ਕੀਕਰ ਬਾਤ ਹੋਈ
ਕੈਸੇ ਬੋਲ ਬੋਲੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਬੇਟਾ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਵਰੀ ਜਾਂ ਲਖ
ਵਰੀ ਤੇਰਾ ਵੇਖਕੇ ਹੁਸਨ ਜਮਾਲ ਬੇਟਾ ॥ ੬੪ ॥ ਮਾਉਂ ਜਾਂ ਗਿਆ
ਮਥਾ ਟੇਕਨੇ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮਕਰ ਦੇ ਨਾਲ ਫੁਰਮਾਨ ਲਗੀ ॥ ਹਸ ਰਸ
ਤੇ ਚਾਅ ਕੇ ਜਾਨ ਬਾਂਹੋਂ ਪਲਾ ਪਕੜਕੇ ਪਾਸ ਬਿਠਾਨ ਲਗੀ ॥ ਓਦੇ
ਵੇਖ ਛਲ ਛਟ ਭੈੜੇ ਭਜਿਆ ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਧਰਮ ਤੇ ਸਰਮ ਗਵਾਨ
ਲਗੀ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਨਿਸੰਗ ਹੋ ਸੰਗ ਲੋੜੇ ਵਾਂਗ ਡੈਣ ਦੇ ਕ
ਲੇਜਾ ਖਾਨ ਲਗੀ ॥ ੬੫ ॥ ਕਹਾ ਇਛਰਾਂ ਬਚਿਆ ਭਲਾ
ਕੀਤੋ ਬੁਰੇ ਕਮ ਵਲੋਂ ਮੁਖ ਮੋੜ ਆਇਓਂ ॥ ਧਰਮ ਆਪਨਾ ਆ
ਪ ਸੰਭਾਲਕੇ ਤੂੰ ਪਿਛਾ ਪਾਪ ਸਰਾਪ ਦਾ ਛੋੜ ਆਇਓਂ ॥ ਆਇ
ਆ ਮੋਹ ਦਾ ਜਾਲ ਹੈ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਗਿਆਨ ਗੁਰਜ ਦੇ ਨਾਲ ਤੂੰ
ਤੋੜ ਆਇਓਂ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਹੁਣ ਗਜ ਕੇ ਸੇਰ ਵਾਂਗੂੰ ਕਾਮ
ਦੇਵ ਦਾ ਪਿੰਜਰਾ ਤੋੜ ਆਇਓਂ ॥ ੬੬ ॥ ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਪਿ
ਆ ਫਿਕਰ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਪਾਇਆ ਉਸ ਵੈਰ ਮਾਏ ਭੁਲਾ ਕਰ
ਮ ਕੀਤਾ ਮਤਾਂ ਬੁਰਾ ਹੋਵੇ ਸਰਾ ਰਬ ਰਖੇ ਏਥੋਂ ਲਾਜ ਮਾਏ ਜੇ ਤਾਂ

ਬਾਪ ਨੂੰ ਝੂਠ ਤੂਫਾਨ ਕਹਕੇ ਕਾਠ ਮਾਰ ਦੇਵੇ ਮੇਰੇ ਪੈਰ ਮਾਏ।
ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਖੋਟਾ ਰਾਹ ਆਨੀ ਮਿਲਿਆ ਕੇਹਾ ਕੰਮ ਹੋਇਆ
ਅਜ ਗੈਰ ਮਾਏ ॥੬੭॥ ਕਹਿਆ ਇਛਰਾਂ ਪੂਰਨਾ ਸੋਗਨ
ਕਰ ਤੈਨੂੰ ਆਪ ਸਾਂਈ ਰਖਨ ਹੋਵੇ। ਜੇਹਾ ਕਰੇ ਕੋਈ ਤੇਹਾ ਭ
ਰੇ ਬੇਟਾ ਖੁਦੀ ਕਰੇ ਜੋ ਸੋਈ ਖੁਵਾਰ ਹੋਵੇ। ਭਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
ਭਲਾ ਨਾਮ ਪਾਵੇ ਬੁਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬੁਰਿਆਰ ਹੋਵੇ। ਕਿਸਨ
ਸਿੰਘ ਨਾ ਸਾਚ ਕੋ ਅੰਚ ਲਾਗੇ ਸਦਾ ਸਚ ਦਾ ਹੀ ਜੈ ਜੈਕਾਰ ਹੋਵੇ
॥੬੮॥ ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਕਹਿਆ ਤੂੰ ਸਚ ਮਾਤਾ ਤਾਂ ਭੀ ਹੱਕ
ਨਾਹੱਕ ਤੇ ਖੌਫ ਆਵੇ। ਬੇਪਰਵਾਹ ਦਰਗਾਹ ਹੈ ਰਬ ਵਾਲੀ ਤਿ-
ਥੇ ਦਮ ਨਾ ਮਾਰਿਆ ਮੂਲ ਜਾਵੇ। ਕਰੇ ਕੀੜ ਨੂੰ ਮੀਰ ਤੇ ਮੀਰ
ਕੀੜਾਂ ਸੋਈ ਕੰਮ ਹੋਵੈ ਜੇਹੜਾ ਰਾਮ ਭਾਵੇ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਫਕੀ
ਰਾਂ ਰਿਤ ਤਾਂਈ ਮੇਰਾ ਮਨ ਨਾ ਮੂਲ ਸੰਤੋਖ ਪਾਵੇ ॥੬੯॥ ਕ
ਹਿਆ ਮਾਉ ਨੇ ਪੂਰਨਾ ਸੰਤ ਕਰਤੂੰ ਤਖ ਵਿਛੜੇ ਵਿਚ ਧਰਵ
ਸ ਬੇਟਾ। ਘੜੀ ਘੜੀ ਦੇ ਪਏ ਘੜਿਆਲ ਵਜਨ ਨਹੀਂ ਹੋ
ਵਨਾ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਬੇਟਾ। ਅਜੇ ਰਾਤ ਹੈ ਵਿਚ ਤੂੰ ਖੌਫ ਨ ਕਰ
ਸਾਂਈ ਵੈਰੀਆਂ ਦਾ ਕਰੇ ਨਾਸ ਬੇਟਾ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਜੋ ਹੋਵਨਾ
ਹੋਇ ਰਹਸੀ ਕਰੇ ਭਜਨ ਭਗਵਾਨ ਹਰ ਸਾਸ ਮਾਤਾ ॥੭੦॥
ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਪਕੜਕੇ ਪੈਰ ਦੋਵੇਂ ਹੋਵੇ ਖੈਰ ਇਹ ਕੰਮ ਖਰ
ਬੁ ਹੋਇਆ। ਜਾ ਮੈਂ ਨਸਿਆ ਲੂਣਾ ਦੇ ਮਹਲ ਵਿਚੋਂ ਦਿਲ ਓਸ
ਦਾ ਭੁਜ ਕਬਾਬ ਹੋਇਆ। ਭੌਂ ਜਾ ਖਾਇ ਕੇ ਗਾਲੀਆਂ ਦੇਨ ਲਗੀ
ਮੇਰੇ ਮੇਲਤੇ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬ ਹੋਇਆ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਮੈਂ ਭਜਕੇ
ਨਸ ਆਇਆ ਦੁਖ ਓਸ ਨੂੰ ਬੇਹਿਸਾਬ ਹੋਇਆ ॥੭੧॥

ਮੇਰੂਲਾ

ਪੂਰਨ ਪਾ ਭੋਜਨ ਖੇੜਾ ਬਹੁਤ ਸੁਤਾ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਗੁਜ਼ਰੀ

ਪਰੇਸਾਨ ਹੋਕੇ ਉਧਰ ਮਾਉਤ੍ਰੀ ਪਲੰਘ ਤੇ ਲੇਟ ਪਈ ਸੰਗ
ਸੋਗੀਆਂ ਦੇ ਸਰਬੀਰ ਦਾਨ ਹੋਕੇ ਉਧਰ ਲੂਣਾ ਦੇ ਮਹਲ ਵਿ
ਚਾਰਿਆ ਰਾਜਾ ਖੜਾ ਦੇਖ ਓਹੁ ਦੰਗ ਹੈਰਾਨ ਹੋਕੇ ॥ ਕਿਸਨ
ਸਿੰਘ ਅੰਧੇਰ ਚੁਫੇਰ ਤ੍ਰਿਠਾ ਵਿਹਾ ਚੁਪ ਫਿਰ ਨਾਲ ਗੁਮਾਨ
ਹੋਕੇ ॥ ੭੨ ॥ ਲੂਣਾ ਕੁਝ ਨ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਸਾਰਾ ਹਾਰ
ਸਿੰਗਾਰ ਉਤਾਰਿਆ ਸੂ ॥ ਖੁਲੇ ਵਾਲ ਤੇ ਹਾਲ ਬੇਹਾਲ ਹੋਈ
ਰਾਜੇ ਅੰਦਰੇ ਨੂੰ ਦੀਵਾ ਠਾਰਿਆ ਸੂ ॥ ਭੁਬਾਂ ਮਾਰਕੇ ਰੋਣ ਕੁਰਲੋ
ਣ ਲਗੀ ਦੇਖ ਮਕਰ ਦਾ ਰੂਪ ਪਸਾਰਿਆ ਸੂ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਜ
ਮੀਨ ਤੇ ਬੈਠ ਰਹੀ ਪਾੜ ਪਲੰਘ ਤੇ ਤਖਤ ਵਿਸਾਰਿਆ ਸੂ ॥
੭੩ ॥ ਰਾਜਾ ਦੇਖਕੇ ਦੰਗ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ ਕਹਿੰਦਾ ਅਜੇਹੀ ਵ
ਰਤਿਆ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ॥ ਦੀਵਾ ਠਾਰ ਮਨ ਮਾਰਕੇ ਬੈਠ ਰਹੀਓਂ ਬੁ
ਰਾ ਹਾਲ ਤੇ ਖੁਲੜੇ ਵਾਲ ਤੇਰੇ ॥ ਤੈਨੂੰ ਕਿਸ ਬਦਬਖਤ ਨੇ ਸਖ
ਕਹਿਆ ਕਿਸ ਲੁਟ ਲੀਤੇ ਰਖਤ ਆਲ ਤੇਰੇ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਤੂੰ ਬੋ
ਲਕੇ ਦਸ ਮੈਨੂੰ ਕਰਾਂ ਦੂਰ ਸਭ ਦੁਖ ਜਵਾਲ ਤੇਰੇ ॥ ੭੪ ॥ ਰਾਣੀ
ਰੋਇਕੇ ਆਖਦੀ ਦਸਨ ਕੀ ਤੇਰਾ ਪੁਤ ਪੂਰਨ ਅਜ ਆਇ ਗਿ
ਆ ਮੈਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਓਹੁ ਮਸਤਾਕ ਹੋਇਆ ਹਸ ਰਸਕੇ ਮੁਖ ਦਿ
ਖਾਇ ਗਿਆ ॥ ਗਲਾਂ ਬਹੁਤ ਬਿਹੱਦੀਆਂ ਕਰਨ ਲਗਾ ਮੈਨੂੰ ਅ
ਵਰੋਧ ਦੀ ਲਾਇ ਗਿਆ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਮੈਂ ਹਾਲ ਪੁਕਾਰ ਕੀ
ਤੀ ਤਦੋਂ ਨਸਕੇ ਕੰਢ ਵਲਾਇ ਗਿਆ ॥ ੭੫ ॥ ਪੂਰਨ ਬਦਖ਼ਾ
ਸ਼ਰਮ ਬਦਕਰਮ ਭ੍ਰਿਠ ਮੇਰਾ ਧਰਮ ਤੇ ਕਰਮ ਗਵਾਵਨ ਲਗਾ
ਤੇ ਰੇਵੰਗ ਬੇਅਦਬ ਹੋ ਬੋਲਿਆ ਓਹੁ ਮੈਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਕਰਕੇ ਹਥ
ਪਾਨ ਲਗਾ ॥ ਇਸ ਦੇਵ ਸਤੇ ਪੈਲੜੀ ਪਾਲਿਆ ਸੀ ਸਾਨੂੰ
ਆਇਕੇ ਡੂਮ੍ਹ ਸਤਾਨ ਲਗਾ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਮੈਂ ਗਾਲ੍ਹੀ
ਆਂ ਕਢ ਨਠੀ ਜਦੋਂ ਨਾਲ ਸੀਨੇ ਮੈਨੂੰ ਲਾਨ ਲਗਾ ॥ ੭੬ ॥

ਰਾਜੇ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਗੋਦ ਦੇ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਕਹਿਆ ਪੂਰਨ ਨੂੰ ਮਾਰ
ਮੁਕਾਇ ਦੇਸਾਂ। ਇਕੇ ਸਦ ਕੇ ਓਸ ਬਿਹੋਸ਼ ਤਾਂਈ ਦੇਵੇਂ ਹਥ ਤੇ
ਪੈਰ ਕਟਾਇ ਦੇਸਾਂ। ਕਰੇ ਮਾਉ ਦੇ ਨਾਲ ਖਿਆਲ ਐਸਾ ਹਾ
ਲ ਕਾਲ ਤੇਂ ਤੁਰਤ ਵੰਞਾਇ ਦੇਸਾਂ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਤੂੰ ਉਠ ਹੁਸਿ
ਆਰ ਹੋ ਨੀ ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਪੁਤ੍ਰ ਮਰਵਾਇ ਦੇਸਾਂ। ੧੭। ਲੂਣਾ
ਆਖਦੀ ਝੂਠ ਹੈ ਝੂਠ ਰਾਜਾ ਕੌਣ ਪੁਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਰਵਾਵਦਾਈ
। ਪੁਤ੍ਰ ਹੈਨ ਪਿਆਰੇ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਅੰਦਰ ਜਿਨਾਂ ਵੇਖ ਪ੍ਰਾਣੀ ਸੁਖ
ਪਾਵਦਾਈ। ਜੇ ਤੂੰ ਕਰੇ ਸੌ ਗੰਧ ਤੇ ਕੌਲ ਪੂਰਾ ਮੈਨੂੰ ਤਦ ਨਿਸਚਾ
ਪੂਰਣ ਆਂਵਦਾਈ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਨਹੀ ਤਾਂ ਹੁਣ ਜਾਨ ਨੀ ਧਾਰ
ਨਾ ਉਪਰੋ ਦਿਸੋਂ ਵਿਲਾਵਦਾਈ। ੧੮। ਰਾਜੇ ਆਖਿਆ ਧਰ
ਮ ਦਾ ਬੋਲ ਸਾਡਾ ਜੇਹੜਾ ਕਹਿਆ ਸੋ ਕਰਾਂਗਾ ਠੀਕ ਰਾਣੀ। ਓਹ
ਦੇ ਨਾਲ ਕਰਸਾਂ ਜਾਨੇ ਜਗਾ ਜਾਵਾਂ ਪਹੁੰਚ ਜਾਇਗਾ ਮਰਣ ਦੇ
ਤੀਕ ਰਾਣੀ। ਤੈਨੂੰ ਛੇੜਿਆ ਓਸ ਨੇ ਹੋਇ ਮੂਰਖ ਸਾੜੀ ਕੁਲ ਨੂੰ
ਲਾਇਆ ਲੀਕ ਰਾਣੀ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਹੈ ਓਸ ਦੀ ਕਸਮ
ਮੈਨੂੰ ਜੇਹੜਾ ਰਬ ਹੈ ਬਾ ਸ਼ਰੀਕ ਰਾਣੀ। ੧੯। ਲੂਣਾ ਆਖ
ਆ ਮੈਂ ਗਿਆ ਜੇਹੜੇ ਲੋਕ ਪੁਤ੍ਰ ਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਸਖਰੀ ਕਰਨ ਲ
ਗੇ। ਹੋਰ ਬਾਝੁ ਨਾਹੀ ਕਿਤੇ ਡਾਇਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਘ
ਰ ਵਲ ਧਰਨ ਲਗੇ। ਜੇ ਬਣ ਤੂੰ ਪਰਾ ਸਾਨ ਗੁਮਾਨ ਕਰਕੇ
ਦੇਖੇ ਮੌਤ ਕਾਮੇਤ ਦੀ ਮਰਨ ਲਗੇ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਖੁਰਾਕ
ਜੋ ਸ਼ੇਰ ਵਾਲੀ ਖਾਵਨ ਓਸ ਨੂੰ ਆਨ ਕੇ ਹਰਨ ਲਗੇ। ੨੦।
ਰਾਜਾ ਆਖਦਾ ਸਬਰ ਕਰ ਹੋਇ ਧੀਰੀ ਦਿਨੇ ਦੇਖ ਲਈਂ
ਓਹਦਾ ਹਾਲ ਰਾਣੀ। ਅਗੋ ਕਿਸੇ ਨਾਹੀ ਐਸੀ ਹੋਗ ਕੀਤੀ
ਜੇਹੜੀ ਕਲ ਕਰਸਾਂ ਓਹਦੇ ਨਾਲ ਰਾਣੀ। ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ
ਦਾ ਫਲ ਪਾਇ ਲੈਸੀ ਹੋਸੀ ਬਕਰੇ ਵਾਂਗ ਹਲਾਲ ਰਾਣੀ।

॥ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਸੋ ਮਾਰੀਏ ਪੁਤ੍ਰ ਮਿਤ੍ਰ ਜੇਹੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਅਨਿ
ਆਉ ਭੁਚਾਲ ਚਲੀ॥ ੮੧॥ ਲੂਣਾ ਉਠਕੇ ਪਲੰਘ ਤੇ ਹੋ
ਇ ਬੈਠੀ ਸੀਸ ਗੋਡ੍ਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਪਾਇ ਦਿੱਤਾ॥ ਉਹਦੀ ਰੂਪ ਕੇ
ਰੂਪ ਖੇਸ ਹੋਈ ਅਤੇ ਨੈਨਾਂ ਤੇ ਨੀਰ ਵਗਾਇ ਦਿੱਤਾ॥ ਕੀਤੇ
ਗੋਲੀਆਂ ਬਾਂਦੀਆਂ ਕੰਮ ਸਾਰੇ ਦੀਵਾ ਮਹਲ ਦੇ ਵਿਚ ਜਗਾ
ਇ ਦਿੱਤਾ॥ ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਦੇ ਖੋਟੇ ਕੰਮ ਨਾਰੀਆਂ ਦੇ ਝੂਠ ਸਚ
ਦੇ ਵੰਗ ਬਣਾਇ ਦਿੱਤਾ॥ ੮੨॥ ਦੇਖ ਜ਼ਹਰ ਹੋਇਆ ਖਾਣ
ਪੀਣ ਰਾਜੇ ਸੁਣਕੇ ਮਕਰ ਫਰੇਬ ਦੀ ਬਾਤ ਸਾਰੀ॥ ਗਈ
ਨੀਂਦ ਅਰਾਮ ਹਰਾਮ ਹੋਇਆ ਰਿਹਾ ਕਲਪਦਾ ਸ਼ਾਖਦਾਰ
ਤ ਸਾਰੀ॥ ਕਹਿੰਦਾ ਕਰਾਂਗਾ ਪੂਰਨ ਦੇ ਚਾਰ ਟੁਕੜੇ ਅਤੇ
ਛੇਕ ਸੰਜ਼ਾਤ ਸਫਾਤ ਸਾਰੀ॥ ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਐਸੀ ਕਰਾਂ ਨਾਲ
ਉਸਦੇ ਭੁਲੇ ਇਲਮ ਅਤੇ ਕਰਾਮਾਤ ਸਾਰੀ॥ ੮੩॥ ਰਾਜੇ
ਮਨ ਦੇ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਪੂਰਨ ਨੀਕ ਐਥੇ ਭੁਲ ਗਿਆ
ਹੋਸੀ॥ ਸੂਰਤ ਦੇਖਕੇ ਭਰਮਿਆ ਹੋਗ ਬੇਸ਼ਕ ਹਥ ਲੂਣਾ
ਦਾ ਪਕੜ ਭੀ ਲਿਆ ਹੋਸੀ॥ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਕੁਝ ਵਿਸਾਹ ਕਾਈ
ਕਲੀ ਦੇਖ ਨਾਰੀ ਉਛਲ ਪਿਆ ਹੋਸੀ॥ ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਨਹੀਂ
ਝੂਠ ਤੇ ਇਹ ਪਿਟਦੀ ਸਚ ਮੁਚ ਉਸਨੇ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਹੋਸੀ॥ ੮੪॥
॥ਸਰੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੋਈ ਜੋ ਸਰ ਆਖੇ ਪਿਆ ਆਪਣੇ ਨੂੰ ਨਾਲ
ਪਿਆਰ ਦੇ ਜੀ॥ ਸਮਝ ਨਾਰ ਛਿਨਾਰ ਬਦਕਾਰ ਤੈਂਡੀ ਕਹੇ
ਭੇਦ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਯਾਰ ਦੇ ਜੀ॥ ਏਸ ਉਮਰ ਜਵਾਨੀ ਦਾ ਬੁਰਾ
ਵੇਲਾ ਮੇਲਾ ਨਾਲ ਨੰਗੀ ਤਲਵਾਰ ਦੇ ਜੀ॥ ਕਿਸਨਸਿੰਘ
ਹੈ ਨੀਕ ਪਰ ਫੇਰ ਜਾਨੇ ਜੇਹੜ੍ਹੇ ਕੰਮ ਕਰਤਾਰ ਭਰਤਾਰ ਦੇ
ਜੀ॥ ੮੫॥ ਬੁਰੇ ਦੁਖ ਹੁੰਦੇ ਏਹਨਾ ਨਾਰੀਆਂ ਦੇ ਰੰਨਾਂ ਸਾ
ਰੀਆਂ ਤੇ ਜਕਦਾਰੀਆਂ ਨੀ॥ ਜਿਨਾਂ ਰਖੀਆਂ ਲਜਾਂ ਰਖੀ

ਅੰਨੀ ਮੂਏ ਜੀਂਵਦੇ ਜਿਨਾਂ ਵਿਸਾਰੀਆਂ ਨੀ ॥ ਆਰੇ ਪੀਰ ਫਕੀ
ਰ ਤੇ ਵਲੀ ਕਰਨ ਭਾਜੀਆਂ ਤੇ ਅਸਵਾਰੀਆਂ ਨੀ ॥ ਕ੍ਰਿਸਨਸਿੰ
ਘ ਸੁ ਕੈਹਰਵਾਂ ਪਾਂਡਵਾਂ ਨੂੰ ਵਢ ਟਕੜੇ ਖੁਹਣੀਆਂ ਮਾਰੀ
ਆਂ ਨੀ ॥੮੬॥ ਗਈ ਰਾਤ ਜੋਂ ਦਿਆਂ ਪ੍ਰਭਾਤ ਹੋਈ ਰਾਜੇ ਉਠ
ਪਹਿਲੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕੀਤਾ ॥ ਬਸਤਰ ਪਾਇ ਅਤੇ ਪੰਜੇ ਪਹ
ਨ ਸਸਤ੍ਰ ਕਠਾ ਜਾਇਕੇ ਸਭ ਦੀਵਾਨ ਕੀਤਾ ॥ ਚੋਬਦਾਰ ਨੂੰ
ਸਦ ਸਲਵਾਨ ਰਾਜੇ ਹੁਕਮ ਸਖਤ ਇਹ ਨਾਲ ਜੁਬਾਨ ਕੀ
ਤਾ ॥ ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਜਾ ਪੂਰਨ ਨੂੰ ਸਦ ਲਿਆਵੇ ਕਰੋ ਦੇਰ ਨ
ਇਹ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ॥੮੭॥ ਕਹਿਆ ਪੂਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਕੇ ਚੋਬ
ਦਾਰਾਂ ਤੈਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਤੇਰੇ ਬਾਪ ਰਾਜਾ ॥ ਅਗੇ ਹੋਰ ਨਾਹੀ
ਕੋਈ ਸੁਧ ਸਾਨੂੰ ਭੇਦ ਜਾਨ ਲੈ ਆਪਨਾ ਆਪ ਰਾਜਾ ॥ ਉਠ ਸ਼
ਬਨਾ ਦਿਲ ਕਰ ਇਕ ਰਤੀ ਸਾਨੂੰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਈ ਖੌਫਦਾ ਤਾਪ
ਰਾਜਾ ॥ ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਪੂਰਨ ਸੁਣਕੇ ਜਾਨ ਗਿਆ ਅਜ ਨਾਲ
ਮੇਰੇ ਕਰਸੀ ਪਾਪ ਰਾਜਾ ॥੮੮॥ ਆਇਆ ਇਹ ਪੈਗਾਮ
ਤਕਦੀਰ ਸੰਦਾ ਹੁਨ ਕੋਈ ਤਦਬੀਰ ਨਾਹੀਂ ਜਾਂਵਦੀ ਹੈ ॥ ਹੋ
ਨੀ ਹੋਇਕੇ ਰਹੇਗੀ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਹੋਵੇ ਸੋਈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਭਾਂਵਦੀ
ਹੈ ॥ ਹੁਣ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨਾ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ ਜਾਹਿ ਮਤ ਜੋਰ ਕਰ
ਜ਼ਿਗਰ ਨੂੰ ਖਾਂਵਦੀ ਹੈ ॥ ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਭਾਵੇਂ ਭਾਵੀ ਭਜ ਆਈ
ਜੋਹਨ੍ਹਾ ਮਨ ਮੇਰਾ ਭਰਮਾਂਵਦੀ ਹੈ ॥੮੯॥ ਹੋਵਨੀ ਹੋਵਨੇਂ
ਕਦੇ ਨਾ ਮੂਲ ਰਹਿੰਦੀ ਏਹ ਤਾਂ ਮੂਲ ਹੈ ਬੰਦਿਆਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ॥
ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣੀ ਦਗਾ ਦੇਂਵਦੀ ਹੌਲਿਆਂ
ਭਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ॥ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸਨ ਇੰਦ੍ਰ ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਸਾਰੇ ਹੋਣੀ ਵਰ
ਤਦੀ ਵਡਿਆਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ॥ ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਕੈਰਵ ਪਾਂ
ਡਵ ਮਾਰ ਹੋਣੀ ਕੀਤਾ ਖਾਕ ਦਰ ਖਾਕ ਵਿਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ॥੯੦॥

ਹੋਨੀ ਪੀਰ ਪੈਕੰਬਰਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਵਲੀ ਔਲੀਏ ਏਸ ਅਕਾਇ
ਦਿਤੇ ॥ ਈਸੇ ਮੂਸੇ ਤੇ ਮੁਸਤਫ਼ ਨਾਲ ਹੋਈ ਅਲੀ ਵਲੀ ਤੇ ਯੂਸ
ਫ ਵਿਕਾਇ ਦਿਤੇ ॥ ਸਿਲੇਮਾਨ ਜਹੇ ਭਠ ਝੋਕ ਦੇਸੀ ਤਖਤੋਂ ਸੁਟ ਪੁ
ਲਟ ਚੁਕਾਇ ਦਿਤੇ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਮਨਸੂਰ ਸਰਮਦ ਜੈਸੇ ਏਸ
ਹੋਣੀ ਨੇ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇ ਦਿਤੇ ॥੨੧॥ ਹੋਣੀ ਨਾਲ ਨ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜੋ
ਰ ਜਾਵੇ ਊਚ ਨੀਚ ਸਾਰੇ ਡਰ ਪਾਂਵਦੇ ਜੇ ॥ ਆਦਮ ਕਢਿਆ ਬਾਰ
ਬਹਿਸ਼ਤ ਵਿਚੋਂ ਜਿਨੂੰ ਮਲਕ ਸਲਾਮ ਤੁਲਾਂਵਦੇ ਜੇ ॥ ਰਾਵਨ ਕੰ
ਸ ਹਰਨਾਕਸ਼ ਨੂੰ ਪਈ ਹੋਨੀ ਕੀਤੇ ਪਾਪ ਆਪੇ ਮਰ ਜਾਂਵਦੇ
ਜੇ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਸੋ ਹੋਣੀ ਤੋਂ ਬਚ ਰਹਿੰਦੇ ਜੇਹੜੇ ਰਬ ਨੂੰ ਨਿਤ
ਧਿਆਂਵਦੇ ਜੇ ॥੨੨॥ ਪੂਰਨ ਉਠਿਆ ਰਾਮ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਚੋਬ
ਦਾਰ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਚਲ ਭਾਈ ॥ ਸਾਨੂੰ ਆਸਰਾ ਓਸ ਅਲਖ ਦਾ ਹੈ
ਆਦ ਅੰਤ ਜੋ ਸਦਾ ਅਟਲ ਭਾਈ ॥ ਮਿਲੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਤੋਰਾ ਤਾਂ ਸ
ਗ ਕੇ ਸਾ ਲਿਖੇ ਲੇਖ ਨ ਜਾਂਵਦੇ ਟਲ ਭਾਈ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰ
ਦਾ ਗੁਰੂ ਕਰੇ ਰਖਿਆ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਝੂਠਾ ਛਲ ਭਾਈ ॥੨੩॥
ਪੂਰਨ ਜਾਇਕੇ ਬਾਪ ਦੇ ਖੜਾ ਅਗੇ ਹਥ ਜੋੜ ਦੋਨੋ ਨਮਸਕਾਰ
ਕਰਦਾ ॥ ਰਾਜਾ ਦੇਖਕੇ ਆਖਦਾ ਲੋਖ ਸਾੜੇ ਕਢੇ ਗਾਲੀਆਂ
ਤੇ ਮਾਰੋ ਮਾਰ ਕਰਦਾ ॥ ਕਹਿੰਦਾ ਪੂਰਨਾ ਮੂਲ ਨ ਜੰਮਦੋਂ ਤੂੰ ਤੇ
ਰਾ ਨਾਸ ਸਚਾ ਕਰਤਾਰ ਕਰਦਾ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਜੇ ਹੋਂਵਦੀ ਖ
ਬਰ ਐਸੀ ਪਹਿਲੇ ਵਢ ਟੋਟੇ ਤੇਰੇ ਚਾਰ ਕਰਦਾ ॥੨੪॥ ਲਖ
ਤ ਜਿਗਰ ਵਲੋਂ ਦਿਲ ਸਖਤ ਹੋਇਆ ਆਇਆ ਗਜ਼ਬ ਪੂਰ
ਨ ਨੇਕ ਬਖਤ ਉਤੇ ॥ ਰਾਜੇ ਰੰਜ ਹੋ ਪੁਛਿਆ ਹਾਲ ਸਾਰਾ ਬਾਰੇ
ਪਕੜ ਬੈਠਾ ਲਿਆ ਤਖਤ ਉਤੇ ॥ ਕਹਿੰਦਾ ਕਲਹਰੀ ਬਾਲ ਸੁਨ
ਮੈਨੂੰ ਬੋਲੇਂ ਝੂਠ ਮਾਰਾਂ ਇਸੀ ਵਕਤ ਉਤੇ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਕੀ ਲੂਣਾ
ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਈ ਰਹੀ ਰਾਤ ਸਾਰੀ ਸੂਲੀ ਸਖਤ ਉਤੇ ॥੨੫॥

ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਪੈਰੀਆ ਸ਼ਕਤੈਨੂੰ ਉਸ ਸ਼ਕ ਨੂੰ ਮਨੋਂ ਮਿਟਾਵ
ਜਾ।ਜੇ ਮੈਂ ਬੁਰੀ ਨਿਗਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਡਿਠਾ ਮੇਰੀਆਂ ਅਖੀਆਂ ਰਾਹ
ਕਢਵਾ ਰਾਜਾ।ਜੇ ਮੈਂ ਹਥ ਲਾਇਆ ਓਹਦੇ ਹਥ ਤਾਂਈ ਮੇਰੇ ਹਥ
ਦੋਵੇਂ ਕਟਵਾ ਰਾਜਾ।ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਜੇ ਭੁਰਮਿਆ ਮਨ ਹੋਵੇ ਮਹਾ
ਰਾਜ ਦੀ ਕਸਮ ਖਵਾ ਰਾਜਾ।੯੬।।ਰਾਜਾ ਆਖਦਾ ਸਚ ਨਾਮੂ
ਲ ਕਹਿੰਦੇ ਚੋਰ ਯਾਰ ਤੇ ਠਗ ਬਦਕਾਰ ਬੇਟਾ।ਅਖੀਂ ਆਪ ਨਿੰ
ਸਨ ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਆਇਆ ਤੇਰਾ ਕਰਾਂ ਕਿਵੇਂ ਇਤਬਾਰ ਬੇਟਾ।ਵਧਪ
ਟਕਰੇ ਜੇਹੜਾ ਨਾਲ ਮਾਵਾਂ ਕਰੀਏ ਉਸਦੇ ਫੁਕੜੇ ਚਾਰੇ ਬੇਟਾ।ਕਿ
ਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮੈਂ ਜਾਣਿਆ ਰਾਤ ਸਾਰੀ ਲੂਣਾ ਰਹੀ ਰੋਂਦੀ ਜ਼ਾਰੋ ਜ਼ਾਰ ਬੇ
ਟਾ।੯੭।।ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਬਾਪ ਜੀ ਪਾਪ ਕੈਸਾ ਜਪਾਂ ਜਾਪ ਮੈਂ
ਇਕ ਕਰਤਾਰ ਵਾਲਾ।ਮਾਤਾ ਜਾਨ ਗਿਆ ਮਥਾ ਟੇਕਨੇ ਨੂੰ ਚਾਲਾ
ਦੇਖਿਆ ਹੋਰ ਬਦਕਾਰ ਵਾਲਾ।ਮੈਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਓਹੁ ਦੂਰ ਦੂਰ
ਹੋਈ ਲਗਾ ਫਟ ਸੀਨੇ ਤਲਵਾਰ ਵਾਲਾ।ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਮੈਂ ਹਾਰ
ਕੇ ਨਸ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਖਿਆਲ ਕੀਤਾ ਓਸ ਯਾਰ ਵਾਲਾ।੯੮।।ਰਾ
ਜੇ ਆਖਿਆ ਛਡ ਪਾਖੰਡ ਸਾਰਾ ਕਾਨੂੰ ਮਕਰ ਫਰੇਬ ਬਨਾਵਨਾ ਹੈਂ
।ਕਾਲਾ ਮਨ ਤੇਰਾ ਦਗੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਮਾਲਾ ਸਿਮਰਨੇ ਫੇਰ ਦਿ
ਖਾਵਣਾ ਹੈਂ।ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਗੇ ਤਦੋਂ ਫੁਰਨ ਲਗੇ ਹੁਣ ਮਾਊਂ
ਨੂੰ ਰੰਨ ਬਣਾਵਨਾ ਹੈਂ।ਕਿਸ਼ਨਾ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦਾ ਚੋਰ ਚਤਰ ਵਾਂਗੂੰ ਗ
ਲਾਂ ਦਸ ਸਚਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਵਨਾ ਹੈਂ।੯੯।।ਪੂਰਨ ਕਹਿਆ ਸੁਰੀਧ
ਗੁਬਿੰਦ ਦੀ ਜੀ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਨਾਹੀ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਰਾਜਾ।ਤਤੇ ਤੇਲ ਵਿੱਚ
ਹਥ ਪਵਾ ਦੇਖੋ ਹੋਵੇ ਨਿਆਉਂ ਨਾ ਕਰ ਏਡਾ ਜ਼ੋਰ ਰਾਜਾ।ਐਵੇਂ ਭੁਲ
ਪਿਆ ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਨਾ ਹੈਂ ਕਿਥੇ ਉਡ ਗਈ ਤੇਰੀ ਹੋਸ਼ ਰਾਜਾ।ਕਿਸ਼
ਸਿੰਘ ਕੂੜੀ ਤੁਹਮਤ ਲਾਇ ਦਿਤੀ ਲੂਣਾ ਬਹੁਤ ਬਿਸ਼ਰਮ ਬੇ
ਹੋਸ਼ ਰੋਜਾ।੧੦੦।।ਰਾਜਾ ਆਖਦਾ ਚੋਰ ਦੀ ਕਸਮ ਕੂੜੀ ਕੂੜ

ਕਰਮਤੇ ਧਰਮ ਇਮਾਨ ਸਾਰਾ। ਕੂੜੇ ਕਰਮ ਬੇਧਰਮੀਆਂ ਪਾ
ਪੀਆਂ ਦੇ ਕੂੜਾ ਕੌਲ ਕਰਾਰ ਸਾਮਾਨ ਸਾਰਾ। ਕੂੜਾ ਕਾਇਦਾ ਕਾ-
ਮੀਆਂ ਕਹਿਆਂ ਦਾ ਕੂੜਾ ਭਜਨ ਤੇ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸਾਰਾ।
ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੂੜਾ ਕਸਬ ਕੂੜਿਆਂ ਦਾ ਏਹ ਬਲ ਜਾਨਦਾ ਦੇਖ
ਜਹਾਨ ਸਾਰਾ।੧੦੧। ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਬਾਬਲਾ ਖੁਸ਼ੀ ਤੇਰੀ
ਹੋਣੀ ਨਾਲ ਨਾਹੀ ਜ਼ੋਰ ਜਾਂਵਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਇ ਬਨੀ ਸਿਰ ਤੇਰ
ਟਲੈ ਸਾਂ ਭਾਣਾ ਰਬਦਾ ਕੌਣ ਮਿਟਾਂਵਦਾ ਹੈ। ਮਰ ਜਾਇਗੀ ਵੇਦ
ਨੀ ਮਾਉਂ ਮੇਰੀ ਮੈਨੂੰ ਜਿਸ ਵਲੋਂ ਡਰ ਜਾਂਵਦਾ ਹੈ। ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ
ਨ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਆਪ ਭਾਣਾ ਵਰਤਾਂਵਦਾ ਹੈ।੧੦੨।
ਰਾਜੇ ਉੱਠਕੇ ਇਕ ਰੁਪੇਹੜਾ ਮਾਰੀ ਗੁਸੇ ਨਾਲ ਰੋਹ ਵਾਲਾ ਲੋਲਾਲ
ਹੋਇਆ। ਕਹਿੰਦਾ ਬੈਠ ਗਿੱਦੜੀਆਂ ਛਡ ਗਲਾਂ ਮਾਰਖਾਂ ਨਾਲ
ਲਾਤੇ ਬਹਾਲ ਹੋਇਆ। ਏਡਾ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਹਾਇ ਪਾਪੀਆ ਓਇ
ਤਰਫ ਮਾਉਂ ਦੀ ਬੁਰਾ ਖਿਆਲ ਹੋਇਆ। ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਤੂੰ ਕਰੇਂ
ਲਾ ਜੁਵਾਬ ਆਪੇ ਜਦੋਂ ਬਕਵੇਂ ਬਾਹਲਾ ਲਾਲ ਹੋਇਆ।੧੦੩। ਪੂ
ਰਨ ਰੋਂਵਦਾ ਮਾਰਕੇ ਆਹ ਨਾਲੇ ਕਹਿੰਦਾ ਬਾਪੂ ਗੁਨਾਹ ਦੇ ਮਾਰ
ਦੇ ਹੋ। ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀ ਬਾਤ ਮੈਂ ਜਾਨਦਾ ਹਾਂ ਤੁਸੀ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ
ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋ। ਝੂਠ ਮੂਠ ਸੁਣਕੇ ਉਸ ਜੂਠ ਕੋਲੋਂ ਐਵੇਂ ਭੁਲਕੇ
ਖੂਨ ਗੁਜਾਰਦੇ ਹੋ। ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਗੈਰ ਨਾ ਸਾਧ ਕੋਈ ਕੀਕ
ਰ ਹਕ ਨਿਹਕ ਨਿਤਾਰਦੇ ਹੋ।੧੦੪। ਰਾਜਾ ਜਿਦ ਤੇ ਬਧਾ ਨਾ
ਮੂਲ ਆਵੇ ਮਨਾ ਕਰਨ ਵਜ਼ੀਰ ਅਮੀਰ ਪਿਆਰੇ। ਬਿਨਾਂ ਜੋਰ
ਵਿਚਾਰਨਾ ਮਾਰ ਰਾਜਾ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਤਕਸੀਰ ਪਿਆਰੇ
। ਡਾਢੇ ਛਲ ਹੋਵਨ ਏਨਾ ਨਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬੇੜੇ ਠੇਹਫ ਦੇਵਨ ਬਿ
ਨਾ ਨੀਰ ਪਿਆਰੇ। ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਗੋਂ ਤੇਰੀ ਰਹੀ ਮਰਜ਼ੀ
ਪੇਸ਼ ਨਾਇ ਇਨਾਂ ਨਾਲ ਤਕਦੀਰ ਪਿਆਰੇ।੧੦੫। ਹੋਣੀਆਂ ਦ

ਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹੋਨ ਉਤੇ ਤਦੋਂ ਹੋਨ ਆਕਲ ਵਾਂਗ ਜਾਹਿਲਾਂ ਦੇ ਹੋ
ਣੀ ਆਲਮਾ ਦੇ ਇਲਮ ਭੁਲ ਕਰਦੀ ਪੰਡਿਤ ਜਾਂਦੇ ਵਾਂਗ ਪਾਗ
ਲਾਂ ਦੇ ਹੋਣੀ ਹਲ ਜਲਾ ਪਾਂਵਦੀ ਵਿਚ ਤਾਈਆਂ ਹੋਣੀ ਜ਼ੁਲ
ਮ ਕਰਦੀ ਨਾਲ ਆਦਲਾਂ ਦੇ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਫਰਜੰਦ ਨੂੰ ਬੰਦ
ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਕੰਮ ਇਹ ਰਾਜਿਆ ਆਕਲਾਂ ਦੇ ॥ ੧੦੬ ॥ ਪੁਤ
ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੇ ਹੁੰਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁਤ੍ਰ ਫਲ ਹੈ ਏਸ ਸੰਸਾ
ਰ ਦਾ ਜੀ ॥ ਪੁਤ੍ਰ ਨਾਮ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਤ੍ਰ ਦੇਖਿਆਂ
ਅਖੀਆਂ ਠਰਦਾ ਜੀ ॥ ਪੁਤ੍ਰ ਬਾਝ ਅੰਧੇਰ ਜਹਾਨ ਅੰਦਰ ਕੋ
ਈ ਨਾ ਖਨਾਹੀ ਘਰ ਬਾਰ ਦਾ ਜੀ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਮਿਲਦੇ ਪੁ
ਤ੍ਰ ਨਾਲ ਭਾਗਾਂ ਭੈੜੇ ਭਾਗ ਉਜਦੇ ਪੁਤ੍ਰ ਮਾਰਦਾ ਜੀ ॥ ੧੦੭ ॥ ਗਰਾ
ਜਾ ਆਖਦਾ ਪੁਤ ਸਪੁਤ ਚੰਗੇ ਖੂਹ ਪਾਈਏ ਪੁਤ ਕੁਪੁਤ੍ਰਾਂ ਨੂੰ ॥
ਜੇਹੜੇ ਕਰਨ ਬਦਕਾਰ ਖੁਆਰ ਹੋਵਨ ਸਾੜ ਸੁਟੀਏ ਐਸੇ
ਪੁਤ੍ਰਾਂ ਨੂੰ ॥ ਕਰਨ ਕੰਮ ਚੰਗੇ ਭਲੇ ਭਾਗ ਚੰਗੇ ਚੰਗਾ ਜਾਣੀਏ
ਉਨਾਂ ਸਪੁਤ੍ਰਾਂ ਨੂੰ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਮੈਂ ਏਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਸਾਂ ਤੁਸੀ
ਕਰੋ ਨਾ ਪੁਸਨਾ ਉਤਰਾਂ ਨੂੰ ॥ ੧੦੮ ॥ ਕਹਿਆ ਰਲ ਮੁਸਾਹਿ
ਬਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਅਨਿਆਉ ਦੀ ਰੀਤ ਰਾਜਾ ॥ ਪੁ
ਛੋ ਜੋਤਸ਼ੀ ਪੰਡਿਤਾਂ ਸਿਆਣਿਆਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਤੇ ਰਾਜ
ਨੀਤ ਰਾਜਾ ॥ ਪਿਛੋਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੇ ਹੋਇਓਂ ਬਾਵਰਾ ਤੂੰ ਕਰੇਂ ਨ
ਲ ਫਰਜੰਦ ਬਦਨੀਤ ਰਾਜਾ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਪਿਆਰੇ ਏਨ
ਨਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਰੇ ਕੌਨ ਦਾਨਾ ਪਰਤੀਤ ਰਾਜਾ ॥ ੧੦੯ ॥ ਸ
ਚੀਜਾਂ ਪੰਜ ਜਹਾਨ ਦੇ ਵਿਚ ਉਮਦਾ ਪੰਜਾਂ ਬਾਝ ਕਿਸੇ ਨਾਲ
ਪਿਆਰ ਨਾਹੀਂ ॥ ਰਾਜ ਨਿਆਉਂ ਬਾਝੋਂ ਧਨ ਦਾਨ ਬਾਝੋਂ ਪੁਤ੍ਰ ਵਿ
ਦਿਆ ਬਾਝ ਦਰਕਾਰ ਨਾਹੀਂ ॥ ਨਾਰੀ ਸਰਮ ਬਾਝੋਂ ਸਾਧ ਸਬਰ
ਬਾਝੋਂ ਪਵੇ ਜਗ ਦੇ ਵਿਚ ਛਾਰ ਨਾਹੀਂ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਸੋ ਪੁਰ

ਸਹੈ ਪਸ਼ੂ ਜਾਣਿਬ ਜਿਨੂੰ ਗਿਆਨ ਤੇ ਧਰਮ ਦੀ ਸਾਰ ਨਾਹੀ।

੧੧੦॥ਬਦਲ ਬਾਜ ਪਾਣੀ ਭੁਖ ਫਲ ਬਾਝੋਂ ਖੂਹ ਜਲ ਬਾਝੋਂ ਨ-
ਹੀ ਭੰਵਦੇ ਨੀ॥ਰਤ ਚੰਦ ਬਾਝੋਂ ਚੰਦ ਯਾਰ ਬਾਝੋਂ ਮੰਦਰ ਬਾਝੂ ਦੀ
ਵੇ ਦਿਲ ਖਾਂਵਦੇ ਨੀ॥ਨਦੀ ਨਵ ਬਾਝੋਂ ਭਾਈ ਭਾਵ ਬਾਝੋਂ ਪਾਸੇ ਦ
ਵ ਬਾਝੋਂ ਹਰਜਾਵਦੇ ਨੀ। ੧੧੧॥ਅਹਲਕਾਰ ਸਭ ਚੁਪ ਖ
ਮੋਸ਼ ਹੋਏ ਆਪ ਵਿਚ ਇਹ ਗਲ ਵਿਚਾਰ ਬੈਠੇ॥ਕੌਨ ਮਰਾਜ਼
ਮਾਰੇ ਨਾਲ ਮੂਰਖਾਂ ਦੇ ਜਾਨ ਬੁਝਕੇ ਜ਼ਿਦ ਵਿਸਾਰ ਬੈਠੇ॥ਏਹ
ਦੇਭਾਰ ਭੈੜੇ ਮਾਰੇ ਪੁਤ ਅਪਨਾ ਅਸੀ ਆਖ ਨਸੀਹਤਾਂ ਹ
ਰ ਬੈਠੇ॥ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਨਹੀ ਪੂਰਨ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇਨਾ ਮੰਤ੍ਰ ਮੰ-
ਤ੍ਰੀ ਇਹ ਮਨ ਧਾਰ ਬੈਠੇ। ੧੧੨॥ਰਾਜੇ ਸਦ ਜਲਾਦ ਨੂੰ ਹੁਕ
ਮ ਕੀਤਾ ਕਿਹਾ ਪਕੜੂ ਇਸ ਦੁਸ਼ਟ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੋ॥ਲੋਹੂ ਏਸ ਦ
ਪਾਇਕੇ ਵਿਚ ਛਨੇ ਮੈਨੂੰ ਲਿਆ ਦਿਖਾ ਇਕਵਾਰ ਦੇਵੋ॥ਕਿਸਨ
ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦਾ ਰਾਜਾ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਕੇ ਏਹ ਹਰ ਮਾਰ ਟੋਟੇ ਕਰ ਚਾਰ
ਦੇਵੋ। ੧੧੩॥ਪੂਰਨ ਮਾਰ ਆਹੀਂ ਰੋਵੇ ਜ਼ਾਰ ਜਾਰੀ ਕਹਿੰਦਾ
ਬਾਬਲਾ ਕਹਿਰ ਕਮਾਇ ਨਾਹੀਂ॥ਬੁਰਾ ਜ਼ੁਲਮ ਬੇਦੋਸ ਦੇ ਮਾ-
ਰਨੇ ਦਾ ਜਾਨ ਬੁਝਕੇ ਸੱਖੀਆ ਖਾਇ ਨਾਹੀਂ॥ਕਿਥੇ ਕਰਾਂ ਫਰਿ
ਆਦ ਹੁਣ ਜਾਇਕੇ ਮੈਂ ਬਾਝੁ ਰਬ ਦੇ ਦੂਸਰੀ ਜਾਇ ਨਾਹੀ॥ਕਿ
ਸਨ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦਾ ਪਛੋਤਾਵ ਸੇਤੂੰ ਹਥੋਂ ਲਾਲ ਅਮੋਲ ਵੰਜਾਇ
ਨਾਹੀ। ੧੧੪॥ਸਚਾ ਆਦਮੀ ਸੱਚ ਤੇ ਜਾਨ ਦੇਵੇ ਖਾਵੇ ਖੌਫ ਨ
ਲਖ ਹਜ਼ਾਰ ਕੋਲੋਂ॥ਅਨਲਹੱਕ ਮਨਸੂਰ ਪੁਕਾਰਦਾ ਸੀ ਨ-
ਹੀ ਡਰਦਾ ਸੀ ਢਾਲ ਤਲਵਾਰ ਕੋਲੋਂ॥ਕੱਠੇ ਕੂੜ ਜੋ ਆਜ਼ਕਾਂ
ਸਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀ ਹਾਰਦੇ ਕੁਲ ਸੰਸਾਰ ਕੋਲੋਂ॥ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ
ਨਾਸਚ ਕੌਂ ਅੰਵਲਾਰੇ ਭਾਵੇਂ ਪੁਛ ਕਿਸੇ ਇਲਮਦਾਰ ਕੋਲੋਂ।
੧੧੫॥ਕਹਿਆ ਸਰ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਬਾਪ ਤਾਂਈ ਪਾਇਆ

ਦੁਖ ਪਰ ਸਿਦਕ ਨਾ ਹਾਰਿਆ ਈ। ਪਿਛੋ ਸਚ ਦੇ ਧੂਹ ਅਤਿ
ਤ ਹੋਇਆ ਸਾਰਾ ਰਾਜ ਸਮਾਜ ਵਿਸਾਰਿਆ ਈ। ਗੋਪੀ ਚੰਦ
ਤੇ ਭਰਥਰੀ ਹੋਏ ਜੋਗੀ। ਜਿਨਾ ਸਚ ਉਤੇ ਸੀਸ ਵਾਰਿਆ ਈ।
ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਹੈ ਓਸ ਦਾ ਨਾਮ ਰੋਸਨ। ਜਿਨਾ ਸਚ ਤੇ ਝੂਠ ਨਿਤਾ
ਰਿਆ ਈ। ੧੧੬। ਰਾਜਾ ਆਖਦਾ ਦੂਰ ਹੋ ਅਖੀਆਂ ਤੋਂ ਹਾਇ
ਨਿਮਕ ਹਰਾਮੀ ਭਾਇਆ ਓਇ। ਸਾਡੀ ਕੁਲ ਨੂੰ ਦਾਗ ਲਗਾਇ
ਓਈ ਏਸ ਗਲ ਵਿਚੋਂ ਤੂੰ ਕੀ ਖਟਿਆ ਓਇ। ਜੇ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਮਾਰ
ਦਾ ਤਦੋਂ ਤੈਨੂੰ ਜਦੋਂ ਸਹੇੜ ਤੂੰ ਜੰਮ ਕੇ ਚਾਟਿਆ ਓਇ। ਕਿਸਨ
ਸਿੰਘ ਜਿਹਾ ਕੀੜਾ ਪਾਇ ਲੀਤਾ ਨਾਗ ਡੰਗ ਲਾਇਆ ਮਾਰਸ
ਟਿਆ ਓਇ। ੧੧੭। ਪੂਰਨ ਆਖਦਾ ਹਾਇ ਕੀ ਕਰਾਂ ਰਬਾ
ਮੇਰਾ ਬਾਪ ਮੈਨੂੰ ਮਰਵਾਨ ਲਗਾ। ਬਿਨਾ ਦੋਸ ਬਿਦੋਸ ਮੈਂ ਪਕ
ੜਿਆ ਹਾਂ ਮੇਰਾ ਜੀਵ ਇਸ ਦੁਖ ਤੋਂ ਜਾਨ ਲਗਾ। ਕੌਣ ਕੂਕ ਸੁਣੇ
ਮੇਰੀ ਏਸ ਵੇਲੇ ਰਾਜਾ ਭੁਲ ਕੇ ਘਾਤ ਕਮਾਨ ਲਗਾ। ਕਿਸਨ ਸਿੰ
ਘ ਦੇਖੋ ਰੋਂਦੇ ਲੋਕ ਸਾਰੇ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਜਦੋਂ ਕੁਰਲਾਨ ਲਗਾ।
੧੧੮। ਕਲਾਮ ਸਾਇਰ। ਵੇਲਾ ਨੇਕ
ਆਵੇ ਜਦੋਂ ਆਦਮੀ ਤੇ ਅਹਰਨ ਸਖਤ ਦੰਦਾਂ ਨਾਲ ਭੰਨ ਦੇਵੇ।
ਹੋਵਨ ਬਖਤ ਬਦਬਖਤ ਜੇ ਸਖਤ ਆਕੇ ਬਰਫੀ ਨਰਮ ਮੂੰ
ਹ ਵਿੰਦਾ ਦਾ ਮੋੜ ਦੇਵੇ। ਭੈੜਾ ਵਖਤ ਆਵੇ ਹੋਵਨ ਕੰਮ ਭੈੜੇ ਸਾ
ਕ ਅੰਗ ਤੋਂ ਸੰਗ ਵਿਛੋੜ ਦੇਵੇ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਕੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੋਸ
ਦੇਣਾ ਭਾਗ ਆਪਣਾ ਜੋੜ ਸਭ ਜੋੜ ਦੇਵੇ। ੧੧੯। ਕਿਸੇ ਜਾਇ
ਕਿਹਾ ਰਾਣੀ ਇਛਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਤਾਈਂ ਰਾਜਾ ਮਾਰਦਾ ਹੈ।
ਦੇਂਦਾ ਗਾਲੀਆਂ ਭੁ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਨਹੀ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ
ਰਦਾ ਹੈ। ਪਏ ਹਟਕਦੇ ਮੀਰ ਵਜੀਰ ਸਾਰੇ ਕਹਿਆ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮ-
ਨਣਾ ਧਾਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਤੂੰ ਚਲ ਕੇ ਦੇਖ ਅਖੀ ਤੇਰਾ ਪੁਤ

ਕੀ ਦੁਖ ਸਹਾਰਦਾ ਹੈ। ੧੨੦॥ ਰਾਣੀ ਸੁਣਾਇਆਂ ਗਲ ਇਹ
ਵੇਲਲਗੀ ਕਹਿੰਦੀ ਓਹਦਾ ਕੀ ਓਹ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ। ਇਕੋ ਪੁ
ਤ ਸੁਹਿਸਨੂੰ ਮਾਰ ਜਾਣੇ ਘਰ ਆਪਣਾ ਆਪ ਉਜਾੜਦਾ ਹੈ। ਹੋ
ਇਆ ਕੀ ਗੁਨਾਹ ਵਿਨਾ ਉਸ ਥੋਂ ਡਾਢਿਆ ਹਾਇਕੇ ਓਸਨੂੰ ਸਾੜ
ਦਾ ਹੈ॥ ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਮੈਂ ਚਲਕੇ ਆਖਣੀ ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਆਪਣੇ
ਆਪ ਕਿਉਂ ਪਾੜਦਾ ਹੈ। ੧੨੧॥ ਕਹਿੰਦੀ ਇਹਨਾਂ ਜਾਇ ਸਲ
ਵਾਨ ਤਾਂਈ ਇਹ ਕੀ ਕਰਤੂਤਾਂ ਕਮਾਨ ਲੱਗੋਂ। ਏਥੇ ਪੁਤ ਕੇ-
ਹੜੀ ਤਕਸੀਰ ਕੀਤੀ ਜੀਹਦਾ ਜਾਣਾ ਮਾਰ ਗੇਹਾਨ ਲੱਗੋਂ। ਕੇਹ
ੜਾ ਖੂਨ ਕੀਤਾ ਏਸ ਲਾੜ੍ਹਲੇ ਨੇ ਜਿਦੇ ਵਾਸਤੇ ਜਾਨ ਗਵਾਨ ਲੱਗੋਂ।
ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਇਹ ਲਾਲ ਅਮੋਲ ਪੂਰਨ ਚੂਰ ਵਿਚ ਆ ਨਾਲ ਕ-
ਰਨ ਲੱਗੋਂ। ੧੨੨॥ ਰਾਣੀ ਆਖਿਆ ਰਾਜਿਆ ਮੂਰਖਾ ਦੇ ਏ
ਸ ਪੁਤ੍ਰ ਵਿਚੋਂ ਸਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਹੀ। ਜੇਹੜੇ ਕੁਟਕੇ ਤੇ ਤੂੰ ਮੈਂ ਰਖਣਾ ਹੈਂ
ਏਸ ਗਲ ਦੀ ਤੁਧ ਨੂੰ ਸਾਰ ਨਾਹੀ। ਐਥ ਵਡਕੇ ਅਕਤੂੰ ਬੀਜ
ਨਾ ਹੈਂ ਏਹ ਗਲ ਤੈਨੂੰ ਦਰਕਾਰ ਨਾਹੀ। ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਨੌ ਮਿਲ
ਦੇ ਪੁਤ ਲਖੀ ਆਦਰ ਖ ਇਹ ਗਲ ਵਿਸਾਰ ਨਾਹੀ। ੧੨੩॥
ਰਾਜੇ ਆਖਿਆ ਰੋਇ ਡਰਾਵਣੀ ਹੈਂ ਕੇਹੀ ਆਨ ਪਾਈ ਹਾਲਾ-
ਲਾਹਣੀ। ਜੇਹੜਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਤੇਰੇ ਪੁਤ ਪਾਪੀ ਕੋਈ ਕਰੇ ਨਾ
ਨੀਚ ਚੰਡਾਲ ਰਾਣੀ। ਕੌਣ ਕਰਦਾ ਈ ਦਸ ਖਾਂ ਭਲਾ ਮਾਨਸ ਠ-
ਠੇ ਮਸਖਰੀ ਮਾਉ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਣੀ। ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਇਹ ਪੂਰਨ
ਨੇ ਕਹਰ ਕੀਤਾ ਹੋਸੀ ਬਕਰੇ ਵਾਂਗ ਹਲਾਲ ਰਾਣੀ। ੧੨੪॥
ਕਹਿੰਦੀ ਇਹਨਾਂ ਕੂੜ ਹੈ ਕੂੜ ਰਾਜਾ ਏਸ ਗਲ ਦਾ ਕੋਈ ਇ-
ਤਬਾਰ ਨਾਹੀ। ਏਸ ਪੁਤ ਨੇ ਕੋਈ ਨਾ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਅਜੇ ਏਸਨੂੰ
ਜਗਦੀ ਸਾਰ ਨਾਹੀ। ਲੂਣਾ ਹੈ ਜਿਆਰੀ ਡਾਰੀ ਆਪ ਤੇਰੀ ਕਰੇ
ਕੰਮ ਤੇ ਏਸ ਰ ਮਦਾਰ ਨਾਹੀ। ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਚਲਿਤ੍ਰ ਜੋ ਨਾਰੀਆਂ

ਦੇਕੋਈ ਜਾਣਦਾ ਓਹੁ ਬਿਨ ਨਰਕ ਨਹੀ॥੧੨੫॥ ਰਾਜਾ ਆਖ
ਦਾ ਰੰਨਾਂ ਨੂੰ ਖਬਰ ਕੇਹੜੀ ਅਦਲ ਜੁਲਮ ਦੀ ਕੁਝ ਨਾ ਸਾਰ ਹੋਵੇ।
ਫਲ ਅੰਦਰਾ ਰੋਵਣੇ ਪਿਟਣੇ ਦਾ ਇਕੋ ਭੋਗ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਿੰਘਾਰ ਹੋ
ਵੇ॥ ਇਕੋ ਗਾਵਣਾ ਨਚਣਾ ਨਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਇਕੋ ਪੁਤਰਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆ
ਰ ਹੋਵੇ॥ ਕਿਸਨਾਸਿੰਘ ਨਾ ਇਲਮ ਨਾ ਅਦਬ ਦਾਨਸ ਖਾਨਾ ਕੁ
ਦਨਾ ਰੰਨ ਦੀ ਕਾਰ ਹੋਵੇ॥੧੨੬॥ ਰਾਣੀ ਆਖਿਆ ਭਾਜੀਆ
ਹੋ ਸੁਕਰ ਤੂੰ ਐਵੇਂ ਨਿੰਦਣਾ ਏਂ ਪਿਆ ਨਾਰੀਆਂ ਨੂੰ॥ ਸਭ ਤੀਵੀਆਂ
ਹੋਣ ਨਾ ਇਕ ਜੇਹੀਆਂ ਮੰਦਾ ਆਖਣਾ ਕੀ ਮਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ॥ ਐਬ
ਦਾਰ ਮਨੁਖ ਨਾ ਹੋਣ ਚੰਗੇ ਵੇਖ ਪਾਪੀਆਂ ਚੋਰ ਜਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ॥
ਕਿਸਨਾਸਿੰਘ ਨਰ ਜਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਦੇ ਜਾਨ ਸੁੰਦਰਾਂ ਅਛੀਆਂ
ਪਿਆਰੀਆਂ ਨੂੰ॥੧੨੭॥ ਰਾਜਾ ਆਖਦਾ ਕਰੇ ਜੋ ਕੰਮ ਮੰਦੇ ਓਨੂੰ
ਮਾਰਨਾ ਬਹੁਤ ਸੁਵਾਬ ਹੋਵੇ॥ ਨੇਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਫਲ ਨੇਕੀਆਂ
ਦਾ ਕਰੇ ਅਮਲ ਖਰਾਬ ਖਰਾਬ ਹੋਵੇ॥ ਕਰੇ ਤਰਸ ਜੋ ਓਸ ਦਾ ਤਰ
ਸ ਹੋਵੇ ਜੇਹੜਾ ਕਰੇ ਕਬਾਬ ਕਬਾਬ ਹੋਵੇ॥ ਕਿਸਨਾਸਿੰਘ ਜੋ ਕਰੇ
ਗਾ ਕੰਮ ਮੰਦੇ ਓਹਦੇ ਵਾਸਤੇ ਨਰਕ ਅਜਾਬ ਹੋਵੇ॥੧੨੮॥ ਕ
ਹਿੰਦੀ ਇਛਰਾਂ ਹੈਨ ਤੇਰੇ ਭਾਗ ਭੈੜੇ ਜੇਹੜਾ ਪੁਤ ਬੇਦੋਸ ਨੂੰ ਮਾਰ
ਨਾ ਹੈਂ॥ ਤੈਨੂੰ ਰਾਜ ਦਿਤਾ ਸਰੇ ਰਬ ਰਾਜਾ ਨਹੀਂ ਸਚ ਤੇ ਝੂਠ ਨਿ
ਤਾਰਨਾ ਹੈਂ॥ ਛਡ ਦੁਨੀਆਂ ਉਆ ਨਿਆਇ ਤੇ ਲਕ ਬੱਧੇ ਭੈੜੀ ਕਾ
ਰਜਾਂ ਦੀ ਨਦੀ ਤਾਰਨਾ ਹੈਂ॥ ਕਿਸਨਾਸਿੰਘ ਬੇਦਰਦ ਦਾ ਦਰਦ
ਦਾ ਦਰਦ ਕਰਮੀ ਸਚਾਰ ਬਾਕਿਉ ਮੋਨੇ ਵਿਸਾਰਨਾ ਹੈਂ॥੧੨੯॥
ਗੁਸੇ ਨਾਲ ਕਹਿਆ ਰਾਜੇ ਜਾਹ ਏਥੋਂ ਰੋਹਾ ਆਇਕੇ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾ
ਇਆ ਈ॥ ਭੈੜੀ ਰੰਦੜੀ ਨੇ ਭੈੜਾ ਪੁਤ ਜਾਇਆ ਭੈੜੇ ਕਮ
ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਪਾਇਆ ਈ॥ ਜੇਹਾ ਕਰਮ ਕੀਤਾ ਤੇਹਾ ਫਲ ਲੀ
ਤਾ ਲਿਆ ਦੇਖ ਜੋ ਲੇਖ ਲਿਖਾਇਆ ਈ॥ ਕਿਸਨਾਸਿੰਘ ਨਾ ਕਿ

ਜੇ ਦੇਵਸ ਕੋਈ ਭਤਾਰ ਅਪਣਾ ਭੋਗਣ ਆਇਆ ਈ। ੧੩੦।ਰਾ
ਣੀ ਇਛਰਾਂ ਮਾਰਦੀ ਆਹ ਨਾਰੇ ਪਈ ਪਿਟਦੀ ਪਟਦੀ ਵਾਲ ਸਾਂ
ਈ।ਕਹਿੰਦੀ ਰਾਜਿਆ ਮਾਰਨਾ ਲਾਲ ਮੇਰਾ ਨਹੀਂ ਮਰਾਂਗੀ ਬਾਲ
ਦੇਣਾ ਲਸਾਂਈ।ਆਖੇ ਲਗਕੇ ਨਾਰੀਆਂ ਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਭੁਗਾਆ
ਪਨਾ ਆਪਨ ਗਲ ਸਾਂਈ।ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਨਾ ਕੋਈ ਦੋਸ ਪੁਤ੍ਰ
ਮੇਰੇ ਤੇਰੀ ਨਾਰ ਬਦਕਾਰ ਬਦਚਾਲ ਸਾਂਈ।੧੩੧।ਪੂਰਨ ਪ
ਕੜਿਆ ਲੂਣਾ ਨੇ ਜਦੋਂ ਸੁਣਿਆਂ ਗੋਲੀ ਘਲਦੀ ਗਲ ਸਮਝਾਇ
ਕੇਤੇ।ਅਜੇ ਹਈ ਵੇਲਾ ਮੇਰੇ ਲਗ ਆਖੇ ਹੁਣੇ ਮੋੜੀਏ ਫੰਧ ਬ
ਨਾਇ ਕੇਤੇ।ਬਨ ਕੇ ਮਾਉ ਮੈਂ ਦਿਤੀ ਹੈ ਖੁਸ਼ ਤੇਰੀ ਯਾਦ ਕਰੇਂਗਾ
ਦੁਖੜੇ ਪਾਇ ਕੇਤੇ।ਕਿਸਨ ਸਿੰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਦਾ ਤੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿ
ਨਾ ਮਾਰਿਆ ਮੁਲਕ ਲੜਾਇ ਕੇਤੇ।੧੩੨।ਗੋਲੀ ਜਾਇ ਕੇ ਪੂ-
ਰਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਈ ਜੋ ਕੁਝ ਕਹ ਜਾਸੀ ਲੂਣਾ ਨੇਕਨਾ ਅੰਦਰਾ।
ਕਾਨੂੰ ਜਾਨ ਕੇ ਜਾਨ ਗਵਾਵਨਾ ਹੈਂ ਆਖੇ ਲੱਗ ਤੂੰ ਸੋਚ ਲੈ ਮਨਾਂ ਅੰ
ਦਰਾਂ।ਏਹ ਵੇਲੜਾ ਹਥ ਨਾ ਆਵਸੀ ਵੇ ਪਛੁਤਾਏਂਗਾ ਜਾਇ ਕੇ
ਬਨ ਅੰਦਰਾ।ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਜੇ ਲੂਣਾ ਦਾ ਕਹਯਾ ਮੰਨੇ ਮੌਜ ਮਾ
ਨਸੈਂ ਮਾਲ ਤੇ ਧਨ ਅੰਦਰਾ।੧੩੩।ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਗੋਲੀ ਨੂੰ
ਜਾਇ ਕਹੁ ਤੂੰ ਪਾਪੀ ਹੋਇ ਕੇ ਜੀਵ ਬਚਾਵਨਾ ਕੀ।ਓੜਕ ਮਰ
ਣਾ ਹੀ ਮੂਲ ਹੈ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਪਿਛੋਂ ਲੋਭ ਦੇ ਧਰਮ ਗਵਾਵਨਾ ਕੀ।
ਸਦਾ ਜੀਵਦਾਂ ਰਹਾਂ ਜੇ ਕਹੇ ਕਰਸਾਂ ਥੋੜੇ ਜੀਉਣੇ ਉਤੇ ਜਨਮ ਵੰ-
ਞਾਵਣਾ ਕੀ।ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਜੋ ਸਚ ਤੇ ਜਾਨ ਲਾਵੇ ਝੂਠੇ ਜਗਤ
ਹੋਰ ਕਹੁ ਪਾਵਨਾ ਕੀ।੧੩੪।ਗੋਲੀ ਲੂਣਾ ਨੂੰ ਜਾਇ ਕੇ ਆਖਿ
ਕਹਿੰਦੀ ਸੁਣੀ ਰਾਣੀਏ ਮੇਰੀਏ ਪਿਆਰੀਏ ਨੀ।ਪੂਰਨ ਦੇਖਿਆ
ਮੈਂ ਜਤੀ ਸਤੀ ਪੂਰਾ ਐਸੇ ਮਰਦ ਨੂੰ ਮੂਲ ਨਾ ਮਾਰੀਏ ਨੀ।ਨਹੀਂ ਡੋ
ਲਦਾ ਬੋਲਦਾ ਬੋਲ ਮੰਦਾ ਆਪ ਸਚ ਤੇ ਝੂਠ ਵਿਚਾਰੀਏ ਨੀ।ਕਿ

ਸ਼ਨਸਿੰਘ ਥੇਂ ਦੋਸ ਨੂੰ ਦੋਸ ਲਾਇਓ ਕੀਤੀ ਹਤਿਆ ਹੈ ਹਤਿਆਰੀ
ਏਨੀ ॥੩੫॥ ਲੂਣਾ ਆਖਿਆ ਸਰਤੁਣਾਉ ਮੈਨੂੰ ਤੂੰ ਕੀ ਆਖਿਆ
ਉਸਨੂੰ ਜਾਇਕੇਨੀ । ਅਗੋਂ ਓਸਕੀ ਤੁਧ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਦਸਦੇ ਤੂੰ ਤੇ
ਤ ਸਮਝਾਇਕੇਨੀ । ਮੇਰੀ ਗਾਲ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕੋਲ ਆਖੀਂ ਨਹੀਂ ਮਰੇਂ
ਗੀ ਤੂੰ ਦੁਖ ਪਾਇਕੇਨੀ । ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਜੋ ਹੋਣੀ ਸੀ ਹੋਇ ਰਹੀ ਭੁਨ
ਰਖੀਏ ਭੇਤ ਛਿਪਾਇਕੇਨੀ ॥੩੬॥ ਗੋਲੀ ਕਹਿਆ ਮੈਂ ਕਹਿਆ ਸੀ
ਕਹਿਆ ਜੇ ਤੂੰ ਉਸ ਭੁਕ ਦਿੱਤਾ ਸੁਣਕੇ ਗਲ ਮੇਰੀ । ਕਹਿੰਦਾ ਧਰਮ
ਗਵਾਵਨਾ ਭਲਾ ਨਾਹੀਂ ਫੇਰ ਤਕਿਆ ਮੂਲ ਨ ਵਲ ਮੇਰੀ । ਆ
ਖੇ ਕਰਾਂ ਸਭ ਆਖਿਆ ਰੰਦਵੀਦਾ ਜੇ ਤੂੰ ਭਰੇ ਇਹ ਜਾਨ ਅਟਲ
ਮੇਰੀ । ਕਿਸ਼ਨਸਿੰਘ ਜੇ ਮਰਾਂਗਾ ਫੇਰ ਪਿਛੋਂ ਚਾਰੇ ਜੁਗ ਹੋਸੀ ਭਲ
ਭਲ ਮੇਰੀ ॥੩੭॥ ਉਤ੍ਰ ਸਦ ਸੁਣਕੇ ਲੂਣਾ ਚੁਪ ਹੋਈ ਸ਼ਰਮ
ਖਾਇਕੇ ਤੇ ਪੁਟ ਵਟ ਗਈ । ਐਸਾ ਪਰਭੂ ਵਿਸ ਘੋਲ ਓਸ ਦਿਲ ਵਿ
ਚ ਹਰੀ ਜਾਨ ਪੁਟ ਗਈ । ਭੁਝੇ ਪਾਪ ਦੀ ਮਾਰ ਹੋ ਮਨ ਅੰਦਰ ਸਕਿ
ਲ ਗਿਆ ਜ਼ਰੀ ਬਦੀ ਜਟ ਗਈ । ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਲੂਣਾ ਬਦਮਾਸ ਹੋਕੇ
ਖਰੀ ਇਸ ਜਹਾਨ ਤੋਂ ਖਟ ਗਈ ॥੩੮॥ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਨੂੰ ਜੋ ਦੋਸ
ਲਾਂਦ ਹੋਕੇ ਬੀ ਆਖਾਨ ਦੀ ਤਰਫ ਤਿਆਰ ਹੋਈ । ਰਾਜਾ ਗਲ ਨਾ ਕਿ
ਸੇ ਦੀ ਮੂਲ ਮੰਨੇ ਸਭੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਆਇ ਲਾਚਾਰ ਹੋਏ । ਮਤਾਂ ਦਸ ਸਲਾਹ ਨਾ
ਨੂੰ ਥਕ ਰਹੇ ਓੜਕ ਦਿਲ ਦੇ ਵਿਚ ਬੇਜਾਤ ਹੋਏ । ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਨਾ ਕਿ
ਸੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ ਜਾਇ ਗਇ ਖੁਸੀ ਅਰਾਮ ਖੁਵਾਰ ਹੋਕੇ ॥੩੯॥ ਸਾਰੇ ਸ਼
ਹਰ ਦੇ ਵਿਚ ਕੁਹਾਇ ਪਈ ਰਾਜਾ ਅਪਨਾ ਪੁਤ ਮਰਵਾਨ ਲਗਾ । ਕੋਈ
ਦੋਸ ਨ ਓਸਦੇ ਵਿਚ ਤਾਂਈ ਸੁਣਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਓਹੁ ਗਮ ਖਾਨ ਲਗਾ ।
ਹੋਈ ਨਗਾਰੇ ਵਿਚ ਹੜਤਾਲ ਸਾਰੇ ਤੀਵੀਂ ਮਰਦ ਤਾਂਈ ਅਰਮਾਨ
ਲਗਾ । ਕਿਸ਼ਨਸਿੰਘ ਅਦਰਸ਼ਿਆ ਸੋਗ ਭਾਗਾ ਜਦੋਂ ਜੱਲਾਦ ਨੂੰ ਪੂ
ਰਨ ਜਾਨ ਲਗਾ ॥੪੦॥ ਪੂਰਨ ਰੋਇਕੇ ਕਹਿਆ ਜਲਾਦ ਤਾਈਂ

ਸੁਣੀ ਅਰਜ਼ ਮੇਰੀ ਸਾਂਈਂ ਵਾਲਿਆ ਓਇ। ਇਕ ਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲ
ਲੈਣ ਵਿਚ ਮਾਉਂ ਇਛਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਪਾਲਿਆ ਓਇ। ਆਇਆ ਰਤ
ਮ ਜਲਾਦ ਖ਼ੂਨੀ ਇਥਾਈਂ ਸਭੇ ਰਬ ਦਾ ਨਾਮ ਭੁਲਿਆ ਓਇ।
ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘਾ ਇਛਰਾਂ ਕਹਨ ਲਗੀ ਮੈਨੂੰ ਖਿੜੋਂਦੀ ਅਗਨੇ ਜ
ਲਿਆ ਓਇ। ੧੪੧। ਰੋਂਦੀ ਇਛਰਾਂ ਪੂਰਨ ਨੂੰ ਲਾਇ ਛਾਤੀ ਕਹਿੰਦੀ
ਕਹਿਰ ਹੋਇਆ ਅਜ ਨਾਲ ਮੇਰੇ। ਮਰ ਜਾਵਸਾਂ ਮਾਰ ਕਟਾਰ ਜਾਨੀ ਕੇ
ਲੋਕ ਵੇਖ ਲੈਸਨ ਮੰਦੇ ਹਾਲ ਮੇਰੇ। ਸੂਰਜ ਵਖਤ ਆਇਆ ਅਜ
ਤਤੜੀ ਦੇ ਪੰਵਾਂ ਖਾਕ ਸਿਰ ਖੁਲ੍ਹ ਮੇਰੇ। ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੀ ਵਰਤਿ
ਆ ਆਇ ਭਾਣਾ ਪੰਜ ਸਤ ਨਹੀ ਹੈਸਨ ਬਾਲ ਮੇਰੇ। ੧੪੨। ਅਜ
ਜੀਵਨ ਜ਼ਹਿਰ ਹੋਇਆ ਮੈਨੂੰ ਹੋਇਆ ਕਹਰ ਸੋਹਣਾ ਮੇਰਾ ਲਾ
ਲ ਗਿਆ। ਮਰ ਜਾਵਸਾਂ ਖਾਵਸਾਂ ਕੁਟ ਮੋਹਰਾ ਦੁਖਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਹ
ੜ ਗਾਲ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਗਦੀ ਹੈ ਸੋਈ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਸੀਨੇ ਅ-
ਗ ਵਿਛੋੜੇ ਦੀ ਬਾਲ ਗਿਆ। ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕਹੇ ਇਛਰਾਂ ਕਹੇ ਲੂ
ਣਾ ਜੈਸੇ ਮਕਰ ਪਿਛੇ ਮੇਰਾ ਬਾਲ ਗਿਆ। ੧੪੩। ਇਕ ਵਲ ਪੁਤ੍ਰ
ਇਕ ਵਲ ਮਾਤਾ ਵੇਵੇਂ ਰੋਇ ਰਹੇ ਜ਼ਾਰੋ ਜ਼ਾਰ ਪਿਆਰੇ। ਦੇਖਣ ਵਾ
ਲੜੇ ਲੋਕ ਭੀ ਰੋਣ ਪਏ ਸੁਣ ਬਾਲ ਅਤੇ ਨਰ ਸਾਰ ਪਿਆਰੇ। ਓਥੇ
ਕਿਸੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਮੂਲ ਜਾਂਦੀ ਭਾਣਾ ਵਰਤਿਆ ਆਇ ਕਰਤਾਰ ਪਿ
ਆਰੇ। ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਤਕਦੀਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਬੜੇ ਪੀਰ ਫਕੀ
ਰ ਔਤਾਰ ਪਿਆਰੇ। ੧੪੪। ਅਕਲਾ ਮਾਰ ਦਿਤੀ ਹੋਣੀ ਅ-
ਕਲਾਂ ਦੀ ਰਾਜੇ ਭਰਥਰੀ ਜਹੇ ਫਕੀਰ ਕੀਤੇ। ਖੂਹਣੀ ਗਾ-
ਲੀਆਂ ਕਹਰ ਵਾਂ ਪੰਡਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੰਘੀ ਰਿਖ ਜਹੇ ਬਿਨਾ ਪੀਰ
ਕੀਤੇ। ਇੰਦ੍ਰ ਜੇਹਾਂ ਨੇ ਜਾਇ ਸਰਾਪ ਲੀਤਾ ਮਹਾਂਦੇਵ ਗੌਰੀ ਖੱ-
ਲੂ ਖੀਰ ਕੀਤੇ। ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਕਿਸ਼ਨ ਜੇਹੇ
ਲੋਧਨਾਂ ਤੀਵੀਆਂ ਨੇ ਸਿਧੇ ਤੀਰ ਕੀਤੇ। ੧੪੫। ਏਹਨਾਂ ਨ

ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਕ੍ਰਿਸਨ ਜਹੇ ਏਹਨਾ ਤੀਵੀਆਂ ਨੇ ਸਿਧੇ
ਤੀਰ ਕੀਤੇ ॥੧੪੫॥ ਏਹ ਨਾਰੀਆਂ ਡਾਰੀਆਂ ਛਲ ਕਰ ਕੇ ਰ
ਜੇ ਭੋਜ ਉਤੇ ਅਸਵਾਰ ਹੋਈਆਂ ॥ ਯੂਸਫ ਖੂਹ ਦੇ ਵਿਚ ਪ-
ਵਾਇਓ ਨੇ ਭੇਦ ਖੁਬ ਵਾਲਾ ਦਸਨਹਾਰ ਹੋਈਆਂ ॥ ਚਾਰੇ ਸੂ-
ਰ ਸਨਿਆਨ ਨੇ ਇਸ਼ਕ ਅੰਦਰ ਨਾਰਾਂ ਨਰਾਂ ਤੇ ਵਾਂਗ ਤਲਵਾ
ਰ ਹੋਈਆਂ ॥ ਕ੍ਰਿਸਨ ਸਿੰਘ ਦੂਣ ਲੂਣਾ ਤੇ ਪੂਰਨੇ ਦੀਆਂ ਵਾ-
ਰਾਂ ਲੀਮੀਆਂ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਹੋਈਆਂ ॥੧੪੬॥ ਪਿਛੇ ਲੇਲੀ
ਦੇ ਮਜਨੂੰ ਹੋਇਆ ਕਮਲਾ ਸੋਹਣੀ ਮਗਰ ਡੁਬਾ ਮੇਹੀਂਵਾਲ
ਲੋਕੋ ॥ ਖਾਤਰ ਸਸੀ ਦੀ ਪੁੰਨੂੰ ਨੂੰ ਮੌਤ ਆਈ ਕੀਤਾ ਹੀਰ ਨੇ ਕੀ
ਰਾਂਝੇ ਨਾਲ ਲੋਕੋ ॥ ਇਸ਼ਕ ਸ਼ੀਰੀਂ ਫਰਿਹਾਦ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤਾ ਕੀ
ਤਾ ਰਤਨ ਨੂੰ ਪਰਮ ਬੇਹਾਲ ਲੋਕੋ ॥ ਕ੍ਰਿਸਨ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਸਾਹਿਬਾਂ
ਅਖ ਲਾਈ ਮਿਰਜ਼ਾ ਵਿਚ ਕਖਾਂ ਦਿਤਾ ਜਾਲ ਲੋਕੋ ॥੧੪੭॥ ਮਾ
ਵਾਂ ਮਾੜਾਂ ਭੈੜੀਆਂ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਜੋ ਮੁੱਢੋਂ ਕਹਿਰ ਕਮਾਂਦੀਆਂ ਆਈਆਂ
ਨੀ ॥ ਦਿੱਤਾ ਦੇਸ ਨਿਕਾਲੜਾ ਰਾਮ ਤਾਂਈ ਹੋਈਆਂ ਰਾਵਣੇ ਨਾਲ
ਲੜਾਈਆਂ ਨੀ ॥ ਘਰੋਂ ਕਢਿਆ ਮਾਰ ਕੇ ਧ੍ਰੂ ਤਾਂਈ ਬਾਲ ਉ-
ਮਰ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਪਾਈਆਂ ਨੀ ॥ ਕ੍ਰਿਸਨ ਸਿੰਘ ਮਾਰੇ ਏਹਨਾ ਹੋਰ
ਬਹੁਤੇ ਪਏ ਦੇਂਵਦੇ ਨਿਤ ਦੁਹਾਈਆਂ ਨੀ ॥੧੪੮॥ ਪਕੜਾਇ
ਛੜਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਘਰੀਆਂ ਦਾ ਪੂਰਨ ਭਰਾਤ ਨੂੰ ਲੈ ਜਲਾਦ ਗਏ
॥ ਪਿਆ ਬਕਰਾ ਵਸ ਕਸਾਈਆਂ ਦੇ ਲੈ ਕੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਲ ਬੇ
ਦਰਦ ਗਏ ॥ ਕਹਿੰਦੇ ਲੇਖ ਤੇਰੇ ਸਭ ਵਸ ਨਾਹੀ ਦੇਖੋ ਐਸ਼ ਆ-
ਰਾਮ ਬਰਬਾਦ ਗਏ ॥ ਕ੍ਰਿਸਨ ਸਿੰਘ ਜੋ ਜਗ ਜਨਮ ਲੈਏ ਓਹ
ਕੀ ਦੇਖ ਕੇ ਸੁਖ ਸੁਆਦ ਗਏ ॥੧੪੯॥ ਬਾਤਾਂ ਹੋਰ ਵਿਸਾਰ ਐ
ਜਾਰ ਪਿਆਰੇ ਰਲ ਜਾਰ ਲੈ ਭਰਾਤ ਦੀ ਏਸ ਵੇਲੇ ॥ ਇਕ-
ਆਖਦੇ ਵਢ ਹਥ ਪੈਰ ਦੋਵੇਂ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ਜਲਾਦਾਂ ਨੇ ਖੂ-

ਹਥੇਲੇ ।ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਪਿਛੋਂ ਗੋਰਖਨਾਥ ਆਇਆ ਪਾਣੀ
ਭਰਣ ਲਗੇ ਓਹਦੇ ਸਾਧ ਚੇਲੇ ।ਕਿਸਨਾਸਿੰਘ ਫਿਰ ਕਢਕੇ
ਭੋਰਿਓਂ ਭ੍ਰੂਹ ਮਾਰ ਮੰਤ੍ਰ ਓਹਦੇ ਜ਼ਖਮ ਮੇਲੇ ।੧੫੦।
ਫਿਰ ਆਖਦੇ ਬਾਤ ਇਹ ਨਹੀ ਬਨਦੀ ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਰੋਹਕ
ਕਰ ਜੀਂਵਦਾ ਸੀ ਕਿਥੋਂ ਖਾਂਵਦਾ ਸੀ ਪੂਰਨ ਜਾਇ ਖਾਨਾ ਕਿ
ਥੋਂ ਆਬ ਲੈਕੇ ਮਿਠਾ ਪੀਂਵਦਾ ਸੀ ।ਹਥ ਪੈਰ ਵਢੇ ਹੋਏ ਜੁ-
ਦਨ ਐਂਥੇ ਕੌਣ ਵਟ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸੀਂਵਦਾ ਸੀ ।ਕਿਸਨਾਸਿੰ
ਘ ਇਹ ਗਲ ਹੈ ਠੀਕ ਪਿਆਰੇ ਸੁਖੀ ਹੋਇ ਪੂਰਨ ਖੁਸ਼
ਥੀਂਵਦਾ ਸੀ ।੧੫੧।ਰਲ ਮਿਲਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਅਹਿ
ਲਕਾਰਾਂ ਆਪ ਵਿਚ ਇਹ ਮਤਾ ਪਕਾਇਓਨੇ ।ਭੇਜ ਅਦ
ਮੀ ਤਰਫ ਹਲਾਲ ਖੋਰਾਂ ਸੁਖਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ ਸੁਨਾਇ
ਓਨੇ ।ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਨੂੰ ਛਡ ਉਜਾੜ ਅੰਦਰ ਤੁਸਾਂ ਆ-
ਵਣਾ ਇਹ ਫੁਰਮਾਇਓਨੇ ।ਕਿਸਨਾਸਿੰਘ ਨਾਓ ਸਦ
ਵਾਲ ਵਿਰਾੜੇ ਲੋਭ ਮਾਇਆ ਦਾ ਬਹੁਤ ਦਿਖਾਇਓਨੇ ।
੧੫੨।ਕਦੀ ਅੰਦਰਾਂ ਹੈ ਗਜਬ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਰਹਮ ਥੋਲ
ਦੇਂਦੇ ਪੁਤ੍ਰ ਮਾਰਣੇ ਦਾ ਕਦੀ ਆਖਦੇ ਫੇਰ ਓਹੁ ਕਰੋ ਹਾਜਰ
ਇਹ ਵਕਤ ਹੈ ਬਾਤ ਵਿਚਾਰਨੇ ਦਾ ।ਕਬਰ ਖਫਾ ਹੋਕੇ
ਥੀਰਬਲ ਉਪਰ ਹੁਕਮ ਕਰਦਾ ਸੀ ਖੂਨ ਗੁਜਾਰਨੇ ਦਾ
ਕਿਸਨਾਸਿੰਘ ਉਸ ਨੂੰ ਕੌਨ ਮਾਰਦਾ ਸੀ ਸਮਾ ਨਹੀ ਏਹ ਗ
ਲ ਵਿਸਾਰਨੇ ਦਾ ।੧੫੩।ਕਿਹਾ ਨਫਰਨੇ ਜਾਇ ਜ
ਲਾਦ ਤਾਂਈ ਜਿਵੇਂ ਕਹਿ ਗਿਆ ਸੀ ਸਾਰਿਆਂ ਅਹਿਲਕਾਰਾਂ ਕੋ
ਈ ਮਾਰ ਸ਼ਿਕਾਰ ਤੇ ਰਤ ਆਨੇ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਨੂੰ ਛਡ ਕੇ ਦੇ
ਚਾਕਰਾਂ ਓਹਨਾ ਮੰਨ ਫੁਰਮਾਨ ਓਹ ਸੀਸ ਉਤੇ ਪੂਰਨ
ਛਡ ਦਿਤਾ ਕਰਕੇ ਨਮਸਕਾਰਾਂ ।ਕਿਸਨਾਸਿੰਘ ਫਿਰ ਮਾੜ

ਕੋਈ ਮਰ ਗਿਆ ਕੋਈ ਆਦੀ ਰਤ ਛੋਟੇ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰਾਂ ।੧੫੪॥
ਲੋਹੂ ਭਰਿਆ ਰਾਜੇ ਨੇ ਪਾਸ ਲੂਣਾ ਭੈੜੀ ਦੇਖਕੇ ਰਤ ਲਿਹਾ
ਲਿਹੋਈ । ਕਹਿੰਦੀ ਦਿਲ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤੇ ਤਾਹੀਏਂ ਪੂ
ਰਨ ਏਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੋਈ । ਦਿੱਤੋ ਦੁਖ ਮੈਨੂੰ ਤਾਹੀਓਂ ਦੁਖ ਲੀ
ਤੇ ਚਾਲਾ ਚੂਕ ਕਾਰਿਓਂ ਪੁਠੀ ਚਾਲ ਹੋਈ । ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕਰ ਹਾ
ਰ ਸਿੰਗਾਰ ਲੂਣਾ ਖੂਨੀ ਕਪੜੇ ਪਾਹਨਕੇ ਲਾਲ ਹੋਈ ।੧੫੫
।ਮਾੜਾ ਇਛਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਲੋਕ ਆਵਨ ਕਹਿੰਦੇ ਆ ਇਕੇ ਸੁਰ
ਤ ਸੰਭਾਲ ਰਾਣੀ । ਮੋਇਆਂ ਨਾਲ ਨਾਹੀ ਕੋਈ ਮੂਲ ਮੋਇਆ
ਰੋਵੇਂ ਆਪਣੇ ਨੈਨ ਨ ਗਾਲ ਰਾਣੀ । ਦਿੱਤਾ ਰਬ ਦਾ ਸਬ ਸਿ
ਰ ਝਲ ਲੈਂਦੇ ਨਹੀਂ ਟਲਦਾ ਕਾਲ ਜੰਜਾਲ ਰਾਣੀ । ਕਿਸਨਸਿੰ
ਘ ਵਿਸਾਹੁ ਕੀ ਜਿੰਦੜੀ ਦਾ ਇਹ ਜਗ ਹੈ ਖਾਬ ਖਿਆਲ ਰਾ
ਣੀ ।੧੫੬। ਇਹ ਗਲ ਸਚ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀ ਕਹੁ ਭੈਣ ਜੇਠ
ਜੂ ਜੰਮਿਆ ਸੋ ਮਰ ਜਾਵਦਾ ਹੈ । ਕਿਸੇ ਜੀਵਨਾ ਨਹੀ ਹਮੇਸ਼
ਏਥੇ ਕਾਲ ਕੁਲਤਾਂਈ ਮੂੰਹ ਪਾਂਵਦਾ ਹੈ । ਇਕੋ ਜਿਸਦਾ ਬਾਲ
ਹਲਾਲ ਹੋਵੇ ਚੈਨ ਉਸਦੇ ਚਿਤ ਕਿਉਂ ਆਂਵਦਾ ਹੈ । ਕਿਸਨਸਿੰ
ਘ ਭੈੜੇ ਭਾਗ ਡਾਢੀ ਦੇ ਕਰੇ ਸੋਈ ਜੋ ਰਬ ਨੂੰ ਭਾਂਵਦਾ ਹੈ ।੧
੫੭॥

।ਵੈਰਾਗ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਦਾ।

।ਪੂ
ਰਨ ਕੂਟਾਰਿਆ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਦਾ ਵਿਚੋਂ ਪਾਂਵਦੇ ਨੈਨ ਅਤੇ ਛਿੰਨੇ ਨੈਨ
ਦੋਵੇਂ ਜਾਂਵਦੇ ਦੋਵੇਂਆ ਦੇਖਦਾ ਤਰਫ ਚਾਰੇ ਦਿਲੋਂ ਦੂਰ ਹੋਏ
ਸੁਖ ਚੈਨ ਦੋਵੇਂ ਕਹਿੰਦਾ ਏਸ ਵੇਲੇ ਮਦਦਗਾਰ ਮੇਰੇ ਬਸ
ਹੋਣਗੇ ਰਾਮ ਨਾਰਾਇਣ ਦੋਵੇਂ । ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਅੰਧੇਰ ਭੁਬਾ
ਰ ਜਾਰੇ ਇਕ ਰੰਗ ਹੋਏ ਦਿਨ ਰੈਣ ਦੋਵੇਂ ।੧੫੮। ਮਾਰੇਅ
ਹਨ ਜਾਂਵਦੀ ਵਾਹ ਕੋਈ ਉਥੇ ਜਾਹ ਨਾ ਦਿਸਦਾ ਰਾਹ ਕੋਈ ।
ਵਿਚੋਂ ਝਾੜੀਆਂ ਵਿਚ ਖੁਵਾਰ ਹੋਂਦਾ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਸੋਹਣਾ

ਰੰਙਿਆਂ ਜਾਵੇ ਹੋਇਆ ਚਿਤ ਉਦਾਸ ਨਿਰਾਸ ਐਸਾ ਫਕੀਆ
ਨ ਵੈਰਾਗ ਦੀ ਛਾਇ ਜਾਵੇ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਪੂਰਨ ਹੋਣ ਫਕੀਰ
ਚੰਗਾ ਸੀਸ ਆਪਣੇ ਪਾਇ ਸੁਆਹ ਜਾਵੇ ॥੫੯॥ ਲਿਆ
ਦੇਖ ਸੰਸਾਰ ਸਭ ਲਾਲਚੀ ਹੈ ਸਾਕ ਅੰਗ ਨਾ ਮਿਤ ਨਾ ਯਾਰ
ਕੋਈ ॥ ਆਈ ਬਾਪ ਭੈਣ ਭਾਈ ਮਤਲਬਾਂ ਦੇ ਨਹੀਂ ਰਖਦਾ
ਦਿਲੀਂ ਪਿਆਰ ਕੋਈ ॥ ਜਦੋਂ ਆਇ ਕੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਦੁਖ ਬਨਦੇ ਬਾ-
ਝ ਰਬ ਦੇ ਨਾ ਰਖਨਹਾਰ ਕੋਈ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਇਸ ਜਗ
ਦੇ ਕੰਮ ਕੂੜੇ ਫਕਰ ਬਾਝ ਨਾਹੀ ਸਚੀ ਕਾਰ ਕੋਈ ॥੬੦॥
ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਆਪਣੇ ਮਨ ਤਾਂਈ ਤੇਰੇ ਭਾਗ ਏਹੋ ਜਹੇ
ਭੋਗ ਭਾਈ ॥ ਬਾਪ ਵੈਰੀ ਪਿਆ ਸਾਰਾ ਸੁਖੀਆਂ ਲਗਾਦਾ
ਗ ਫਿਰਾਕ ਦਾ ਰੋਗ ਭਾਈ ॥ ਕੀਤਾ ਕੰਮ ਚੰਗਾ ਮੰਦਾ ਪੇਸ਼ ਆ-
ਇਆ ਇਹ ਭੀ ਜਾਨ ਹੈ ਕਰਮ ਸੰਜੋਗ ਭਾਈ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ
ਜੇ ਮਿਲੇ ਹੁਣ ਕੋਈ ਜੋਗੀ ਲਈਏ ਓਸ ਤੋਂ ਰਲਕੇ ਜੋਗ ਭਾ-
ਈ ॥੬੧॥ ਕਿਹਿੰਦਾ ਕਰੇ ਜੋ ਰਾਮ ਸੋ ਕਾਮ ਚੰਗਾ ਨਾਮ ਓ
ਸਦਾ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਜੀ ॥ ਕੋਈ ਜਾਨਦਾ ਉਸਦਾ ਭੇਤ ਨਾਹੀ
ਦਮ ਮਾਰਨਾ ਖਾਮ ਖਿਆਲ ਹੈ ਜੀ ॥ ਏਹੋ ਭੀ ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ ਬਾਰ
ਕਹੀ ਜਾਨ ਮੇਰੀ ਰਾਜ ਕਾਜ ਸਬ ਜਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਜੀ ॥ ਕਿਸ
ਨ ਸਿੰਘ ਹੁਨ ਰਬ ਦਾ ਹੋਇ ਰਹੁ ਤੂੰ ਇਹ ਗਲ ਚੰਗੀ ਸਿਰੇ ਸਾ
ਲ ਹੈ ਜੀ ॥੬੨॥ ਕਰੇਂ ਆਪ ਤੂੰ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਦੀਨ
ਨਾਥ ਅਨਾਥਾਂ ਦਾ ਨਾਥ ਹੋਕੇ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਹੋਇ ਕੇ ਕੋਪ ਜਾਂ ਬਕਰੀਤ
ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਰਖਿਆ ਤੈਂ ਦੀਨਾਨਾਥ ਹੋਕੇ ॥ ਰਖੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਲਾਜ
ਦ੍ਰੋਪਤਾ ਦੀ ਕੀਤੀ ਬੇਨਤੀ ਜਦੋਂ ਅਨਾਥ ਹੋਕੇ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ
ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਉਧਾਰਿਆ ਤੂੰ ਧਾਰ ਰੂਪ ਨਰ ਸਿੰਘ ਹਰਿ ਸਥ ਹੋ
ਕੇ ॥੬੩॥ ਡਿਰਨਾਮ ਦੁਖ ਹਰਨ ਤੂੰ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਤਾਰਨ

੩੪ ਹਰ ਹੈਂ ਰੁੜ੍ਹਦਿਆਂ ਜਾਂਦਿਆਂ ਦਾ। ਤੂੰ ਹੀ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ਕਿਰ
੩੫ ਪਾਲੁ ਮਾਧੋ ਦਾ ਰੂਪ ਕਰੇ ਤੂੰ ਦਰਦ ਵੰਡਾਂਦਿਆਂ ਦਾ। ਬੇੜੇ ਪਾਰ ਹੋਵ
ਣ ਤੂੰ ਪੁਜਾਂਦ ਕੰਡੇ ਰਖਣਹਾਰ ਹੈਂ ਜੀ ਅਨੁਰੁੜ੍ਹਆਂਦਿਆਂ ਦਾ। ਕਿ
ਸਨ ਸਿੰਘ ਰੋਗੀ ਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦਾ ਗਿਬ ਪੂਰ ਕਰਕੇ ਕਾਜ ਪੂਰਨ ਭਗ
ਤਾਂਦਿਆਂ ਦਾ। ੧੬੪। ਤੇਰੇ ਰੂਪ ਅਨੇਕ ਤੂੰ ਇਕ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੀ
ਟੇਕ ਹੈ ਬੰਦਿਆਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ। ਕ੍ਰਿਸਨ ਹੋਇ ਕੇ ਕੰਸ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ
ਦਿਤੇ ਸੁਖ ਜੀਵਾਂ ਸੁਖਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ। ਰਾਮ ਹੋਇ ਕੇ ਰਾਵਣ ਦਾ ਸੀ
ਸਲਾ ਪਿਓ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ਿਆ ਈ ਭੁੱਲਣਹਾਰਿਆਂ ਨੂੰ। ਕਿਸਨ ਸਿੰ
ਘ ਹੈ ਦਾਸ ਨੂੰ ਆਸ ਤੇਰੀ ਤੂੰਹੀਂ ਰਖਿਓਂ ਅਵਾਲਿਆਂ ਪਿਆਰਿ
ਆਂ ਨੂੰ। ੧੬੫। ਦੇਖ ਪ੍ਰੇਮ ਖਾਧੇ ਬੇਰ ਭੀਲਣੀ ਦੇ ਮੀਰਾਂ ਬਾਈ
ਦੀ ਖਿਚੜੀ ਖਾਂਵਦੇ ਹੋ। ਚਾਵਲ ਖਾਇ ਸੁਦਾਮੇ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਛੋਂ
ਹਥੋਂ ਸੇਣੇ ਦੇ ਮਹਲ ਬਣਾਂਵਦੇ ਹੋ। ਬਿਨਾ ਲੂਣ ਖਾਧਾ ਸਾਗ ਬਿ
ਦਰ ਵਾਲਾ ਧੰਨੇ ਜਟ ਦੇ ਕਾਜ ਕਮਾਂਵਦੇ ਹੋਂ। ੧੬੬। ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ
ਦੇ ਵਿਚ ਨਾਮੇ ਛੀਂਬੀ ਜਾਤ ਰੂਪ ਨ ਰੰਗ ਵਿਚਾਰਦਾ ਹੈਂ। ਨਾਮ
ਦੇਵ ਛੀਂਬਾ ਅਤੇ ਵੇਸਵਾ ਤੀ ਅਜਾਮਲ ਪਾਪੀ ਜੈਸਾ ਤਾਰਦਾ ਹੈਂ।
ਪ੍ਰੇਮ ਦੇਖ ਰਵਿਦਾਸ ਚੂਮਾਰ ਤਾਂਈ ਸਭੇ ਓਸ ਦੇ ਕੰਮ ਸਵਾਰਦ
ਹੈਂ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਜਿਸ ਨੇ ਸੁਧ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਤਾ ਉਨੂੰ ਪਲ ਦੇ ਵਿਚ
ਉਧਾਰਦਾ ਹੈਂ। ੧੬੭। ਰਬ ਆਨ ਸਬੱਬ ਬਣਾਂਵਦਾ ਹੈ ਸਬ
ਰੁੜ੍ਹ ਹੁੰਦੇ ਰੁੱਖ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ। ਜਦੋਂ ਆਪ ਦਇਆਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋ
ਵੈ ਨਸ ਭੁਜਾਂਦੇ ਤਦੋਂ ਅੰਧਿਆਂ ਦੇ। ਇਕ ਮੇਹਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ
ਸਵਲੀ ਜਾ ਸਾਹਿਬ ਤੁਰਤ ਟੁਟ ਜਾਵਨ ਸੈਆਂ ਫੰਧਿਆਂ ਦੇ। ਕਿ
ਸਨ ਸਿੰਘ ਹਰਦਮ ਕਰ ਯਾਦ ਸਾਹਿਬ ਰਾਮ ਛਡ ਕੇ ਕੂੜ੍ਹਿ
ਆਂ ਧੰਧਿਆਂ ਦੇ। ੧੬੮॥ ।ਜਵਾਬ ਪ੍ਰ
ਦੌਲਤਰਾਮ ਦਾ ਪਾਸ ਭ੍ਰਤੂ ਰੋਗ ਵੇਖਣ ਬਰੇ।

ਸਿਆਲਕੋਟ ਥੀਂ ਦੋ ਕੁ ਕੋਹ ਆਹਾ। ਇਕ ਖੂਹ ਉਸ ਵਲ ਨੂੰ ੩੦
ਭਜ ਗਿਆ। ਜਿਥੇ ਜਾਇ ਡਿਠਾ ਡੇਰਾ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਪੂਰਨ ਦੇ ੪੮
ਖਲੋ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਵਜਗਿਆ। ਗੋਰਖਨਾਥ ਅਨਾਥਾਂ ਦੇ ਨਾਥ ਨੇ
ਤਾਂ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਜਹਾਨ ਵਿਚ ਵਜਗਿਆ। ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਜੇ
ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨ ਪਕੜੇ ਦਰਸਨ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਦੁਖ ਭਜਗਿ
ਆ। ੧੬੯। ਸਾਧ ਜਿਥੇ ਬੈਠੇ ਸਭੇ ਲਾਇ ਆਸਨ ਬਾਸਨ
ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਲਟਕਾਇਕੇ ਜੀ। ਤੂੰਬੇ ਚਿਪਾਟਿਆਂ ਗਦੜੀਆ
ਕੌਲ ਛੋਟੇ ਪਿਆਲੇ ਠੀਕਰੇ ਦੌਰੇ ਦਿਖਾਇਕੇ ਜੀ। ਪਉਏ ਸੇ
ਲੀਆਂ ਟੋਪੀਆਂ ਤੇ ਮਾਲਾ ਚਿਮਟੇ ਨਾਲ ਬੈਰਾਗਾਨ ਲਾਇਕੇ
ਜੀ। ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਸਭ ਧੂਣੀਆਂ ਲਾਇ ਰਹੇ ਮ੍ਰਿਗਛਾਲੀ
ਆਂ ਹੇਠ ਵਿਛਾਇਕੇ ਜੀ। ੧੭੦। ਕੋਈ ਪੜ੍ਹੇ ਪੋਥੀ ਜਪੇ ਜਾ
ਪ ਕੋਈ ਕੋਈ ਤਾਪ ਤਪੇ ਰੂਪ ਰਾਪ ਹੋਇਆ। ਕੋਈ ਲਾਇ ਬਿਭੂ
ਤ ਅਦਭੁਤ ਬਣਿਆ ਤਣੀ ਤਾੜੀ ਕੋਈ ਅਜਪਾ ਹੋਇਆ।
ਕੋਈ ਕਰੇ ਧਿਆਨ ਗਿਆਨ ਬੈਠ ਕਿਸੇ ਵਰਤ ਕਿਸੇ ਸਰਾਪ ਹੋ
ਇਆ। ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਸਭ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਜਸ ਗਾਵਨ ਇਕ ਕੋ
ਨ ਖੁਸ਼ੀ ਹਾਰਿਆ ਪਹੋਇਆ। ੧੭੧। ਗੁਰੂ ਆਖਿਆ ਬਾਲ
ਕੋ ਕੌਣ ਹੈਂ ਤੂੰ ਕਿਥੇ ਆਇਆ ਤੇ ਕਿਥੇ ਜਾਵਣਾ ਹੈਂ। ਕੇਹੜਾ ਸਹ
ਰ ਤੇ ਬਾਪ ਦਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ ਹੋਰ ਦਸ ਕੀ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣਾ ਹੈਂ।
ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਆਇਓਂ ਏਸ ਜਾਗਾਂ ਇਕੋ ਸਾਧੂਆਂ ਦਾ ਦਰਸਨ
ਪਾਵਣਾ ਹੈਂ। ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਹੁਣ ਆਖ ਤੂੰ ਛੇਤ ਸਾਰਾ ਰੰਗ ਗੁਰੂ ਪ
ਵਲੋਂ ਮਨ ਭਾਵਦਾ ਹੈਂ। ੧੭੨। ਪੂਰਨ ਜੋੜਕੇ ਹਥ ਅਰਦਾ
ਸ ਕੀਤੀ ਕਹਿੰਦਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਭੇਤ ਬਤਾਵਨਾ ਹਾਂ। ਜੇੜ੍ਹਾ ਬੈਠਨ
ਵੇਖਲੇ ਹੋਇ ਪੁਛੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹਾਲ ਤਮਾਮ ਸੁਣਾਵਨਾ ਹਾਂ। ਜੇੜ੍ਹ
ਕੂ ਦੁਖ ਤਤੀਆ ਬੀਤਿਆ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਸਾਰਾ ਖੋਲਕੇ ਤੁਧ ਜਿਤਾ

ਵਨਾਹਾਂ॥ਕਿਸਨਸਿੰਘਉਦਾਸਾਨਿਰਾਸਾਦਿਸੇਰਖੇਪਾਸਣ
ਜੀਸੁਖਪਾਵਨਾਹਾਂ।੧੭੩॥ਗੋਰਖਨਾਥਇਕੰਤਹੋਬੈਠ
ਕਹਿੰਦਾਤੁਸਰਹੀਸਚਾਨੁਕਥੇਂਦਾ॥ਦਸਆਪਣਾਹਾਲ
ਅਹਵਾਲਸਾਰਾਅਤੇਤੂਰਨਾਨਲਾਮਿਲਾਥੇਂਦਾ॥ਭੂਭੂਮਿਤ੍ਰ
ਅਤੇਰਾਜੇਵੈਦਾਅਗੇਸੌਰਆਖਨਾਬਹੁਤਭੁਲਾਥੇਂਦਾ॥ਕਿ
ਸਨਸਿੰਘਜੇਸੰਤਦਾਸੰਗਹੋਵੇਟਲੇਦੁਖਅਫਤਥੇਂਦਾ।੧
੭੪॥ਸਿਆਲਕੋਟਦੇਵਿਚਸਲਵਾਨਰਾਜਾਪੁਤ੍ਰਉਸਦਾਹਾਂ
ਪੂਰਨਨਾਮਮੇਰਾ॥ਮਾਤਾਇਛਰਾਂਜਿਸਨੇਜੰਮਿਆਂਮੈਨੂੰਕੇ
ਭੂਭੂਜੀਪਾਲਤਮਾਮਿਸੇਰਾ॥ਇਕਦਿਨਮੈਬਾਪਨੂੰਮਿਲਨ
ਗਿਆਹੋਇਆਦੋਹੋਇਆਦੇਖਕੇਜਰਾਭੁਲਾਮਸਾਰਾ।
ਕਿਸਨਸਿੰਘਵਿਆਹਦੀਗਲਰਲੀਤਾਮੈਨਹਕੀਤਿਕ-
ਪਜਾਰਾਮਸੇਰਾ।੧੭੫॥ਪੂਰਨਗੋਇਕੇਆਖਦਾਭੂਰੂ
ਤਾਈਂਮੇਰਾਹਾਲਸੁਣਰਖਿਖਿਆਲਸਾਂਈਂਪਿਆਵਖੇਤ
ਮੈਨੂੰਅਜਆਣਵਡਾਮੈਹਾਂਬਾਲਨਢਤੂੰਹੀਪਾਲਸਾਂਈਂ।
ਗਿਆਰਾਜਸਮਾਜਤਕਜਸਾਰਾਮਹਿੰਰਾਜਤੂੰਲਾਜਸਮਾ
ਲਸਾਂਈਂ॥ਕਿਸਨਸਿੰਘਮੈਇਕਦਿਨਪਾਸਰਾਜੇਗਿਆ
ਮਿਲਨਨੂੰਹੋਇਖੁਸਹਾਲਸਾਂਈਂ।੧੭੬॥ਰਾਜਾਰਿਜ
ਹੋਕੇਫਿਰਸਾਦਹੋਇਆਕਹਿੰਦਾਘਰਾਂਨੂੰਉਠਕੇਜਾਹ
ਪਿਆਰੋ॥ਅਬਾਟੇਕਿਆਜਾਇਕੇਮਾਈਆਂਨੂੰਹਥਬੰਨ
ਕੇਸੀਸਨਿਵਾਇਪਿਆਰੋ॥ਲੂਣਾਮਉਮਾਤ੍ਰਾਗਿਆਪਾਸ
ਓਹਦੇਕਹਿੰਦੀਮਾਉਨਮੁਹੋਂਬੁਲਾਇਪਿਆਰੋ॥ਕਿਸਨ
ਸਿੰਘਓਹਹਸਕੇਕਹਨਲਗੀਛਤੀਆਗਸੀਨੇਨਾਲਲਾ
ਇਪਿਆਰੋ।੧੭੭॥ਮੈਰਾਦੇਖਕੇਰੂਪਸੁੰਦਰਲੂਣਾਬਾਵ
ਰੀਹੋਇਬਿਕਾਇਰਹੀ॥ਕਹਿੰਦੀਹਸਕੇਬੈਠਜਾਂਪਲੰਘਉ

ਤੇ ਤੇਰੀ ਸ਼ਕਲ ਮੇਰੇ ਮਨ ਭਾਇਗਈ ਏਥੇ ਦੇਖਦਾ ਕੌਣ
ਹੈ ਪੂਰਨ ਦੇ ਰੀਤ ਪ੍ਰੀਤ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਗੀਤ ਗਾਇ ਰਹੀ ॥
ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਮੈਂਆਨ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਮਕਰ ਦਾ ਜਾ
ਲ ਵਿਛਾਇ ਰਹੀ ॥ ੧੭੮ ॥ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਓਸ ਬੇ-
ਸ਼ਰਮ ਹੋਕੇ ਕਰਮ ਧਰਮ ਤਮਾਮ ਵਿਸਾਰ ਬੈਠੀ ॥ ਰਾਣੀ
ਹੋਸ਼ ਤੇ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਜੋਸ਼ ਹੋਇਆ ਦਿਲ ਵਿਚ ਭੈੜੀ ਨੀਤ
ਧਾਰ ਬੈਠੀ ॥ ਪੱਲਾ ਪਕੜ ਮੇਰਾ ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰਨ ਲਗੀ
ਵਲ ਨਾਗਨੀ ਦੇ ਵਾਂਗ ਮਾਰ ਬੈਠੀ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਸੁ-
ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਪਾਇ ਦਾਣਾ ਦੇਖੋ ਲੋਭ ਦਾ ਜਾਲ ਪਸਾਰ ਬੈਠੀ ॥ ੧
੭੯ ॥ ਲਾਇਆ ਜ਼ੋਰ ਸਾਰਾ ਓਸ ਹੈਂਸਿਆਰੀ ਪਰ ਮੈਂ
ਨਠਿਆ ਉਠ ਮਕਾਨ ਵਿਚੋਂ ॥ ਸਬਰ ਚੁਪ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਭੀ
ਨਸ ਗਿਆ ਨਫਾ ਜਾਣਿਆ ਧਰਮ ਈਮਾਨ ਵਿਚੋਂ ॥ ਗੁੱਸਾ
ਖਾਇਕੇ ਗਾਲੀਆਂ ਦੇਨ ਲਗੀ ਬੁਰਾ ਬੋਲਦੀ ਰਹੀ ਜ਼ਬਾਨ
ਵਿਚੋਂ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਜਾ ਆਪਣੀ ਮਾਉਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਦਸਿ
ਆ ਖੋਲ ਬਿਆਨ ਵਿਚੋਂ ॥ ੧੮੦ ॥ ਕਹਾ ਮਾਉਂ ਮੈਨੂੰ ਧਰ
ਮ ਖੂਬ ਤਰੰਗਾ ਧਰਮ ਨਾਲ ਹੈ ਧਰਤ ਆਕਾਸ਼ ਬੇਟਾ ॥ ਸ
ਰੇ ਧਰਮ ਤੇ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਬੇਟਾ ਏਸ ਧਰਮ ਦਾ ਕਦੇ ਨ
ਨਾਸ ਬੇਟਾ ॥ ਜਿਸ ਦਾ ਰਿਹਾ ਧਰਮ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਧੋਖਾ ਸ
ਰਾ ਧਰਮ ਕਾ ਜਗ ਬਿਸਾਲ ਬੇਟਾ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਨਾ ਹਾ-
ਰੀਏ ਧਰਮ ਪਿਆਰਜਨ ਨਹੀਂ ਧਨ ਦਾ ਕੁਝ ਵਿਸਵਾਸ ਬੇਟਾ
॥ ੧੮੧ ॥ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਰਾਤੀ ਰਾਜਾ ਮਹਿਲ ਅੰਦਰ
ਲੂਣਾ ਪੰਜ ਵਾਂ ਵੈਰ ਪੜ੍ਹਾਇ ਦਿਤਾ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਜਾਲ ਵਿਖਾਲ
ਸੰਭਾਲ ਕੀਤਾ ਮਕਰ ਨਾਲ ਬੇਤਾਨ ਲਗਾਇ ਦਿਤਾ ॥ ਤਰੁ
ਮਤ ਕੂੜ ਤੂਫਾਨ ਅਜਬ ਭੇਖ ਕਰਕੇ ਦਿਲ ਰਾਜੇ ਦਾ ਮੋ

੪੦ ਤ ਪਾਇ ਦਿਤਾ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਚਾਹਿਆ ਦਿਨਸਦ ਮੈਨੂੰ ਰ
ਜੋਆਰ ਚਪੇੜ ਗਿਰਾਇ ਦਿਤਾ॥ ੧੮੩ ॥ ਕਹਿਆ ਦਾਸ ਕੀ
ਸੂਟਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਜਾਕੇ ਸਰ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੋਸੀ॥
ਜੋ ਹਰੋ ਵੈਰੀਆਂ ਨਾਲ ਨ ਕਰੇ ਹੋਈ ਅਜ ਖੂਬ ਨਾ ਓਹੁ ਤੇ
ਵੇਲਾ ਹੋਸੀ॥ ਜੇਹੜਾ ਕਰੇ ਕੁਕਰਮ ਅਧਰਮ ਐਸੇ ਸੋਈ
ਬਕਰੇ ਵਾਂਗ ਹਲਾਲ ਹੋਸੀ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਮੈਂ ਮਾਰਦਾ ਜੋ ਮਰੇ
ਨੂੰ ਜੇਤਾਂ ਜਾਨਦਾ ਪੁਤ ਬਦਚਾਲ ਹੋਸੀ॥ ੧੮੪ ॥ ਸੁਣੋ ਗੁਰੂ
ਜੀ ਗਲ ਇਹ ਧਿਆਨ ਧਰਕੇ ਸੁਣ ਝੂਠ ਓਹ ਜਲਿਆ ਬ
ਲਿਆ ਮੈਂ॥ ਸਰੋ ਜਰ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਵਿਚ ਕਹਿਆ ਧਰਮ ਆਪ
ਣੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਲਿਆ ਮੈਂ॥ ਬਾਪ ਛੂਲਕੇ ਪਾਪ ਤੇ ਲਕਬਧਾ
ਹੋਇਆ ਹੁਕਮ ਤਾਂ ਪਕੜਿਆ ਚਲਿਆ ਮੈਂ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ
ਜਾਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸ਼ਹਰ ਵਿਚੋਂ ਡੇਰਾ ਜੰਗਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਮਲਿ
ਆ ਮੈਂ॥ ੧੮੫ ॥ ਦਿਤਾ ਹਥ ਜਲਾਦ ਦੇ ਦਾਦਰਾਜੇ ਰਹੀ
ਮਾਊ ਰੋਦੀ ਜਾ ਰੇਜਾ ਭਸਾਂਈ॥ ਜੋ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਰਿਆ ਸਾਰੇ
ਸਹਰ ਅੰਦਰ ਹੋਏ ਲੋਕ ਭੀ ਸਭ ਬੇਜਾ ਭਸਾਂਈ॥ ਰਹੇ ਹਟ
ਕ ਅਮੀਰ ਵਜੀਰ ਰਲਕੇ ਰਾਜੇ ਕੀਤੀ ਨਾ ਕੁਲ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂ
ਈ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਕੀਤਾ ਹੁਕਮ ਮਾਰਨੇ ਦਾ ਮੇਰੇ ਬਾਪ ਨੇ
ਵਿਚ ਦਰਬਾਰ ਸਾਂਈ॥ ੧੮੬ ॥ ਆਏ ਵਿਚ ਉਜਾੜ ਜਲਾ
ਦ ਲੈਕੇ ਮੇਰੇ ਮਾਰਨੇ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਏ॥ ਇਕ ਆਦਮੀ ਤੇ
ਜਿਆ ਹਿਲਕਾਰਾ ਮੇਰੇ ਮਗਰ ਜਾਰੇ ਮੇਹਰਬਾਨ ਹੋਏ॥
ਓਸ ਕਹਿਆ ਜਲਾਦ ਨੂੰ ਛੋੜ ਦੇਵੋ ਮੈਨੂੰ ਛਡਕੇ ਓਹ ਰਵਾਨ
ਹੋਏ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਆਹੀ ਬਾਕੀ ਜਿੰਦਗਾਨੀ ਤਾਹੀ ਜੀਵ
ਨ ਦੇ ਆਨ ਸਾਮਾਨ ਹੋਏ॥ ੧੮੭ ॥ ਸਾਦਾ ਆਖਿ ਤੇਰੀ ਜਿਵੇਂ
ਬੀਤਿਆ ਸੀ ਤਿਵੇਂ ਸਭ ਅਹਵਾਲ ਸੁਣਾਇ ਦਿਤਾ॥ ਪੂਰਨ

ਆਖਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਚੰਗਿਆ ਮੈਂ ਸੀਸ ਆਪਣਾ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਆਣ
ਦਿਤਾ॥ ਸੁਣ ਕੇ ਜਨਕ ਦੇਸ ਭਾਸ ਰਾਜ ਸਾਰਾ ਮਨੋ ਮੋਹ ਪਿਆਰ
ਭੁਲਾ ਦਿਤਾ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਮੈਂ ਦਸ ਕੇ ਹੋਰ ਦਸਾਂ ਚਰਨਾ ਤੇਰੇ
ਅੰਤੇ ਚਿਤ ਲਾਇ ਦਿਤਾ॥ ੧੮੮॥ ॥ਜਵਾਬ ਸੁਵਾਲ
ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਦੇ॥ ॥
ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਉਦਾਸ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਮੈਨੂੰ ਆਸ ਸਾਈਆਂ
ਤੇਰੇ ਦੁਆਰ ਦੀ ਹੈ॥ ਕਿਤੇ ਜਾਣ ਜੋਗਾ ਕਿਹਾ ਮੂਲ ਨਾ ਧੀਰ
ਹੀ ਵਿਚ ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਰ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਕਹੋਗੇ ਕਰਾਂਗਾ ਕੰ
ਮ ਸੋਈ ਮੈਨੂੰ ਸਿਰ ਤੇਰੇ ਦੀ ਵਾਰ ਦੀ ਹੈ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਕਰ
ਤਰਦਾ ਨਾਮ ਬਖਸ਼ ਸੋ ਹੋਰ ਲੋੜ ਨਾ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਹੈ॥ ੧
੮੯॥ ਗੁਰੂ ਆਖਿਆ ਹੋਣ ਫਕੀਰ ਔਖਾ ਔਖਾ ਪਾਵਣਾ ਰ
ਬ ਦਾ ਰਾਹ ਬੇਟਾ॥ ਔਖਾ ਛਡਣ ਭੋਗ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਔਖਾ
ਹੋਵਣਾ ਬੇਪਰਵਾਹ ਬੇਟਾ॥ ਜਾਹ ਕਪੜੇ ਅਤਰ ਫੁਲੇਲ ਵਾ
ਲੇ ਔਖੀ ਪਾਵਣੀ ਸਿਸ ਤੇ ਸੁਆਹ ਬੇਟਾ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਕ
ਰ ਕੇ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨੀ ਘਰ ਆਪਣੇ ਨੂੰ ਉਠ ਜਾਹ ਬੇਟਾ।
੧੯੦॥ ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਆਪਿਆ ਸਰਨ ਤੇਰੀ ਤੂੰ ਹੀ
ਰਖਣੀ ਹੈ ਮੇਰੀ ਲਾਜ ਸਾਂਈ॥ ਆਇਆ ਹੋਇ ਨਿਰਾਸ ਮੈਂ
ਪਾਸ ਤੇਰੇ ਹੋਇਆ ਨਾਸ ਦਿਲੋਂ ਤਖਤ ਤਾਜ ਸਾਂਈ॥ ਮਾ
ਉ ਬਾਪ ਦਾ ਪਾਪ ਸੰਤਾਪ ਜਾਤਾ ਹੁਣ ਆਪ ਕਰੀਂ ਸਾਰੇ ਕਾ
ਜ ਸਾਂਈ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦਾ ਲਗਾ ਰੋਗ ਡਾਢਾ ਕਰੋ
ਜੋਗ ਦੇਣਾ ਤੇ ਇਲਾਜ ਸਾਂਈ॥ ੧੯੧॥ ਗੁਰੂ ਆਖਿਆ ਗ
ਲ ਹੈ ਨੀ ਕਹੇ ਹੋ ਮਾਉ ਬਾਪ ਭਾਈ ਸਭੇ ਲੋੜਦੇ ਨੀ॥ ਧਿਨ ਜੋ
ਬਨ ਜੋਬਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਤਾਂਈ ਭੁਲੇ ਦੇਖ ਕੇ ਨਕ ਮਰੋੜਦੇ ਨੀ॥ ਜਿ
ਦੇ ਫਲ ਬਾਕੇ ਸੁਖ ਭੁਖ ਤਾਂਈ ਪੰਖੀ ਦੇਸ ਸਾਰੇ ਫਿਰਤ ਤੋੜ

ਦੇਨੀ॥ਕਿਸਨਸਿੰਘਪਿਆਰੇ ਸਾਰੇ ਮਤਲਬਾਂ ਦੇਨਗੀਮੋਹ
ਦੀਤੈਂਦਸਭਤੋੜਦੇਨੀ॥੧੯੨॥ਪੂਰਨਆਖਿਆਭਾਬੂਜੀ
ਕਰੋਕ੍ਰਿਪਾਤੁਸੀਂਭੈਣਭਾਈਮਾਈਬਾਪਮੇਰੇ॥ਤੁਸੀਂਸਾਕਤੇ
ਅੰਗ;ਹੋਬਹੁਤਪਿਆਰੇਕਰੋਦੂਰਸਾਰੇਦੁਖਤਾਪਮੇਰੇ॥ਕੰਨ
ਚੀਰਸਵੀਂਗਬਿਭੂਤਲਾਏਤੁਨੇਨਸੁਹੋਜਾਨਸਰੂਪਮੇਰੇ॥
ਕਿਸਨਸਿੰਘਨਹੀਕੋਈਹੋਰਮੇਰਾਜੋਭੁਲਕਰੋਹੋਭਾਬੂਜੀ
ਆਪਮੇਰੇ॥੧੯੩॥ਸਾਧਹੋਵਨਬਹੂਮੁਹਾਲਬੇਟਾਸੁਖ
ਛਡਨੇਸਭਜਹਾਂਨਵਾਲੇ ਭੁਖਨੰਗਤੋਂਨਹਿਆਵਡਰਓਸ
ਤਤਨਹੀਂਕੰਮਹਿੰਦੂਮੁਸਲਮਾਨਵਾਲੇ॥ਜੈਂਗਤਿਆਗਕੇ
ਬਾਗਬਹਾਰਸੰਦੇਬਿਨ ਵੇਖਨੇ ਨੀ ਥੀਆਬਾਨਵਾਲੇ॥
ਕਿਸਨਸਿੰਘਤੂੰ ਸਮਝ ਹੋਰਜਪੁਤ੍ਰਐਸੇਕਾਜਨਹੀਸਾਨਮਾ
ਨੂਵਾਲੇ॥੧੯੪॥ਪੂਰਨਆਖਿਆਮਨਕੀਰਿਹਾਮੇਰਾ
ਜਦੋਂਬਾਪਸਕੇਪਰੋਂਕਦਦਿੱਤਾ॥ਆਇਆਹਥਜਲਾਦ
ਬੇਦਾਦਤਾਂਈ ਫੇਰਰਹਮਕਰਕੇ ਓਸ ਛਡਦਿਤਾ॥ਪਿਛੇ
ਜਾਨਜੋਬਾਗ ਵਿਚ ਮੁਲਨਹੀਂ ਭਪੀਂਦੁਆਰਤੇਰੇਨੂੰ ਰਾਖ
ਭਾਦਿਤਾ॥ਕਿਸਨਸਿੰਘਫਕੀਰਨੂੰ ਖੈਰਪਾਤੇ ਤੇਰੇਕੋਲਿਆ
ਕੇਹਥਅਡਦਿਤਾ॥੧੯੫॥ਭਾਬੂਆਖਿਆਬਾਲਹੈਬ
ਹੁਤਮੁਸਕਲਜੋਗੀਹੋਵਨਜਗਤਜਾਵਨਾਓਇ॥ਜਾਨ
ਬੁਝਕੇਕਮਲਿਆਹੋਇਰਹਣਾਦੇਖਭਾਲਕੇਹਾਲਵੰਜਾ
ਵਨਾਓਇ॥ਤੇਰੀਉਮਰਹੈਬਾਲਸੰਭਾਲਬੇਟਾਅਜੇਪ
ਹਨਨਾਖਾਵਣਾਪੀਵਨਾਓਇ॥ਕਿਸਨਸਿੰਘਕਹਿੰਦਾ
ਹੁਲਦਸਮੈਨੂੰਜੇਤਾਂਹੋਇਜਾਵੇਪਛੋਤਾਵਨਾਓਇ॥੧੯੬
॥ਪੂਰਨਆਖਿਆਪਹੁੰਚਿਆਪਾਸਤੇਰੇਇਸਵਕਤਹੈ
ਬਹੁਤਵੈਰਾਗਮੈਨੂੰ॥ਕਾਢਿਆਤੂਪਹੈਭਾਬੂਜੀਬਹੁਤਓ

ਸਦਾਲਾਹਿਦਿਹੋਹੁਣਨਾਮਦੀਜਾਗਾਮੈਨੂੰ॥ਦਿਲੋਂਹੋਇਦਰ
ਵੇਸ਼ਮੈਆਇਬਿਆ ਕਰਨਾਰਿਹਾਨ ਹੌਰਡਿਆਗਾਮੈਨੂੰ॥
ਕਿਸਨਸਿੰਘਨਿਸਚਾਪਕਾਹੋਇਗਿਆ ਤੇਰੇਪਾਸਲਿਆ
ਏਮੇਰੇਭਾਗਾਮੈਨੂੰ॥੧੯੭॥ਨਾਥਆਖਿਆਬਾਤਹੈਬਹੁ
ਤ ਚੰਗੀ ਤੂੰਤੀਬੋਲਿਆਸਚਸਫਬੇਟਾ॥ਮੇਲਨਾਲ
ਸਬਬਦੇਮਿਲਿਆ॥ਦਿਲਡੋਦਿਲ ਵਿਕਾਬੇਟਾ॥ਅੰਨਭੁ
ਖਿਆਂਤੇਪਾਣੀਪਿਆਸਿਆਨੂੰਮਿਲੇਮੀਤਤਾਈਮੀਤਆਏ
ਬੇਟਾ॥ਕਿਸਨਸਿੰਘਪਰਤਪਅਫਸੋਸਰਹਿਸੀਫਿਕਰੇਕੇਂ
ਨ ਸੁਖਸੁਪਬੇਟਾ॥੧੯੮॥ਪੂਰਨਆਖਿਆਪਾਇਕੇਜ
ਨਮਅਨਜਸਚੇਰਬਦਾਨਾਮਧਿਆਨ ਰੰਗਾ॥ਸਾਧਸੰਤਦ
ਸੰਗਤੇਰੰਗਰਹਿਸੀ ਅਤੇਗੀਤਗੋਬਿੰਦਦਾਗਾਨਰੰਗਾ॥
ਭੈਰਭੈਗਾਰੇਗਏਤੇਕਾਂਉਕੁਤੇਬਿਨਾਭਗਤਭਗਵਾਨਮ
ਰਜਾਨਰੰਗਾ॥ਕਿਸਨਸਿੰਘਜਹਾਨਦੀਛਡਯਾਰੀਇਕਯ
ਰਕਰਤਾਰਬਣਾਨਰੰਗਾ॥੧੯੯॥ਨਾਥਆਖਿਆਧਾਰਕੇ
ਜੋਗਬੇਟਾ ਏਸਜਗਤੋਂਜੀਇਆਂਮਰਨਾਐਖਾ॥ਸੁਖਛੋੜਕੇ
ਸਭਸੰਸਾਰਵਾਲੇਸਚੇਯਾਰਵਲੇਧਿਆਨ ਧਰਨਾਐਖਾ॥
ਦਸੋਇੰਦ੍ਰੀਆਂਯਾਰਦੇਮਨਤਾਂਈ ਮਾਰਕੁਦਕੇਠੇਕਬੂਕਰ
ਨਾਐਖਾ॥ਕਿਸਨਸਿੰਘਪੰਜਵਿਸ਼ੇਬੰਦਕਰਕੇਏਸਜੋਗਤੇ
ਜਤਦਾਜਰਨਾਐਖਾ॥੨੦੦॥ਪੂਰਨਆਖਦਾਭਬੂਜੀ
ਕਰੋਕਿਰਪਾਮੈਂਡੇਆਪਨਾਆਪਬਤਾਂਦੇਹੋ॥ਪੈਰਿਲਾਏ
ਬਿਭੂਤਅਵਧੂਤਕਰੀਏਕੰਨਚੀਰਕੇਮੁੰਦ੍ਰਾਂਪਾਂਦੇਹੋ॥ਵਿਸ਼ੇ
ਮਨਤੇਇੰਦ੍ਰੀਆਂਹੋਰਲੇਖਾਅਤੇਭੇਖਦਾਭੇਖਲਿਖਾਂਦੇਹੋ।
ਕਿਸਨਸਿੰਘਮੈਆਪਕਾਹੋਇਰਹਿਆਹੁਣਜਾਪਅਜਾਪ
ਜਪਾਂਦੇਹੋ॥੨੦੧॥ਵਿਸ਼ੇਪੰਜਤੇਮਨਨੌਂਚਾਰਤਰਹਅ

ਤੇ ਇੰਦ੍ਰੇਦਾਸਪਛਾਨਬਲੋ॥ਜਪਤੀਨਿਪ੍ਰਕਾਰਵਿਚਾਰਤਮਨਾਮੇ
ਲਖੇਆਪਅਲਖ਼ਸਿਆਨਬਾਲੋ॥ਵਿਸ਼ੇਸਬਦ ਸਪਰਸਤੇ
ਰੂਪਜਾਨੀਭਜਰੀਪਾਹਿਹ ਪੰਜਪ੍ਰਧਾਨਬਾਲੋ॥ਕਿਸਨਾਸਿੰ
ਘਾਮਨਤ੍ਰਪਤੇ ਵਿਭੂਸੁਣਤੂੰ ਰੌਂਗਾ ਦੇਖ ਅਹੰਕਾਰ ਨਾਦਾਨ
ਬਾਲੋ॥੨੦੨॥ਪੂਰਨਆਖਿਆਭੂਰੂਜੀਯਾਕਈਇਦ੍ਰੇ
ਇੰਦ੍ਰੇਦਜੀਏਖੇਲਮੈਨੂੰ॥ਹੋਰਜਪਤੇਜਾਪਅਜਾਪਵਾਲਾ
ਭੇਤਦਸਦੇਹੋਠੀਕਤੌਲਮੈਨੂੰ॥ਬੁਝਾਵਿਆਨਵਿਚਾਰਨ
ਸਾਰਆਦੇ ਸਚੇਨਜ਼ਰਆਵਨਤੇਰੇਖੇਲਮੈਨੂੰ॥ਕਿਸਨਾਸਿੰ
ਘਾਖੁਆਰ ਥਨਜਾਇਸਾਈਆਂ ਮਿਲਿਆ ਜਨਮ ਇਹਲਾ
ਲਾਅਮੋਲਮੈਨੂੰ॥੨੦੩॥ਵਾਕਹਬ੍ਰਤੇਚਰਨਹੋਰਭੁਗਾ
ਲਿੰਗਾਕਰਮਾਇੰਦ੍ਰੇਸੁਪੰਜਵਿਚਾਰਖੇਟਾ॥ਸਰਦਣਤ੍ਰਾ
ਨੇਤ੍ਰਰਸਨਾਨਾਸਕਾਂਭੀ ਗਿਆਨਾਇੰਦ੍ਰੇਪੰਜਨਿਰਵਾਰਖੇਟ॥
ਮਨਸੈਰਕਰਦਾਏਹਨਾਂਦਸਾਂਅੰਦਰਪੰਜਤਤਕੋਇਹਦੁ
ਆਰਖੇਟਾ॥ਕਿਸਨਾਸਿੰਘਜਪਾਪ੍ਰਖਸੇਜਾਪਮਨਮੋਂਹੋਰ
ਵੇਹੋਇਅਜਾਪਾਰਿਤ੍ਰਾਰਖੇਟਾ॥੨੦੪॥ਪੂਰਨਆਖਿਆ
ਪਾਪੀਆਂਜੇਹਰਿਆਂਨੂੰਜਦੋਸੰਤੀਮਿਲਦੇਤੂਰਤਤਾਰਦੇਂਦੇ॥
ਨਹੀਦੇਖਦੇਜ਼ਾਤਕੁਜਾਤਕਈਪ੍ਰੇਮਵਾਲਿਆਂਆਪਉਧਾਰ
ਦੇਂਦੇ॥ਧਨਾਜਟਸੈਨਨਾਈਹੋਰਐਸੇਕੇਤੇਕਈਆਂਦੇਪਾਰ
ਉਤਾਰਦਿੰਦੇ॥ਕਿਸਨਾਸਿੰਘਵਿਖਦਦੇਤਖਰਕੌਂਦਾਰਸ
ਮਖੋਲਕੇਜਦੋਂਦੀਦਾਰਦੇਂਦੇ॥੨੦੫॥ਭ੍ਰਰੂਆਖਿਆਤੇ
ਖਅਲੇਖਵਾਲਾ ਸ੍ਰਕਾਸੋਰਮੰਦਾ ਲਈਲਿਖਪਿਆਵੇ
ਉਦੀਕਲ੍ਹਲਿਖਾਦਹੋਂ ਸਭਨਸਾਹਜਾਨਨਾਈਕਜੇਹਾਲ
ਖਕਪਾਪਿਆਵੇ॥ਸੁਲਾਵੇਰਨਾਕਿਸੇਦੇਨਾਲਖਨਾਵੇਲੈ
ਚੂਕੋਮਆਪਖਪਿਆਵੇ॥ਕਿਸਨਾਸਿੰਘਭਾਵਾਇਕੋਆਪ

ਪਾਹਿਲੇ ਫਿਰ ਆਪ ਹੀ ਹੋਨ ਅਲਖ ਪਿਆਰੇ॥ ੨੦੬ ॥
ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਮਿਲੇ ਜੇ ਭ੍ਰਾਤੂ ਪੂਰਾ ਪੂਰੇ ਹੋਨ ਸਾਡੇ ਕੰਮ
ਠੋਕ ਸਾਂਈ। ਦਸ ਦਿਓ ਕਿਰੇ ਜਾਗੀਆਂ ਆਪ ਗਾਲਾਂ ਪਹੁੰਚਾ
ਆਈ ਮੈਂ ਤੂ ਜਾਣੇ ਤੀ ਕਸਾਂਈ। ਧਾਗੇ ਸੂਈ ਦੇ ਵਾਂਗ ਲੰਘਾਈ
ਦੇਨਾ ਵਾਹਰ ਬਦਾ ਬਹੁਤ ਬਾਰੀਕ ਸਾਂਈ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਮੈਂ
ਨੂੰ ਨਹੀ ਭਹੀ ਕਾਈ ਹੁਣ ਕੁਲ ਤੇ ਲੋਕ ਦੀ ਲੀਕ ਸਾਂਈ॥੨੦੭
॥ ਭ੍ਰਾਤੂ ਆਖਿਆ ਜੋਗ ਦਾ ਰਾਹ ਔਖਾ ਬੜਾ ਕਠਨ ਹੈ ਇਹ
ਮਨ ਮਾਰਨਾ ਓਇ। ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤੇ ਲੋਭ ਅਹੰਕਾਰ ਮਾਰਨ
ਮੋਹੁ ਮਾਨ ਭ੍ਰਮਾਨੁ ਨਿਵਾਰਨਾ ਓਇ। ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀ
ਆਹੋ ਇਕ ਹਨਾ ਹੋਰ ਭੋਗ ਵਿਲਾਸ ਵਿਸਾਰਨਾ ਓਇ॥ ਕਿ
ਸਨ ਸਿੰਘ ਚਾਹਨ ਸਤੇ ਜਿਤਨੇ ਨੂੰ ਏਥੇ ਜਾਨ ਕੇ ਜਗਤੇ ਤੋਂ ਪਾਰ
ਨਾ ਓਇ।੨੦੮॥ ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਰੋ ਕਿਰਪਾ
ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਜਾਨਦੇ ਹੋ। ਜਾਨ ਬੁਝ ਕੇ ਕਦਾ ਤੁ
ਸਾਂ ਆਖੋ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀ ਥਾਹ ਤਸਿਆਨਦੇ ਹੋ। ਲਗੀ ਪਿਆਸ
ਅਲਖ ਦੀ ਤਸਾਸ ਆਏ ਕੰਢੇ ਨਦੀ ਦੇਖਦਾ ਪਰਤ ਨਦੇ ਹੋ॥ ਕਿ
ਸਨ ਸਿੰਘ ਟੁਟਾ ਕਿਥਵਤੇ ਪਾਈ ਹੁਣ ਕਾਸ ਨੂੰ ਜੋਰ ਦੇ ਵਾਟ
ਦੇ ਹੋ। ੨੦੯ ॥ ਭ੍ਰਾਤੂ ਆਖਿਆ ਖੂਬ ਸਾਥ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਤੈਨੂੰ ਪੇ
ਮ ਹੋਇਆ ਪੀਆ ਪਾਵਣੇ ਦਾ। ਜਿਨ ਦੁਕੇ ਜਾਈਏ ਓਸ ਤੋ
ਲਖ ਵਾਰੀ ਹੋਵੇ ਸ਼ੌਕ ਜਿਸ ਰਬ ਦੇ ਧਿਆਵਣੇ ਦਾ। ਰੱਬ
ਭਾਗ ਜੇ ਆਨ ਵੈਰਾਗ ਹੋਵੇ ਜਾਵੇ ਤਿੜ ਗੋਬਿੰਦ ਦੇ ਪਾਵਣੇ
ਦਾ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਹਰ ਦਮ ਹਰਨਾਮ ਕਹੀਏ ਏਹ ਢ
ਬ ਹੈ ਜਗਤ ਤੇ ਆਵਣੇ ਦਾ। ੨੧੦ ॥ ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ
ਆਗਈ ਸਾਂਤ ਮੈਨੂੰ ਜਦੋਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤੇਰਾ ਦੀਦਾਰ ਸਾਂਈ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਾਕ ਸੁਣ ਕੇ ਦੁਖ ਗ਼ਾਰ ਕਰਦੇ ਮਿਲੇ ਸੁਖ ਤੇਨ-

ਮਕਰਤਾਰਜਾਂਦੀ ਤ੍ਰਬਿਆ ਜਾਵਦਾ ਹਾਂ ਭ੍ਰਮ ਰੋਹੜ
ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਗਿਆਨ ਦੇਕੇ ਕਰੋ ਪਾਰ ਸਾਂਈਂ ॥ ਕਿਸਨ
ਸਿੰਘ ਸੰਸਾਰ ਵਿਸਾਰ ਆਇਆ ਤੇਰੇ ਬਾਝੂ ਨਾਹੀਂ ਕੋਈ
ਯਾਰ ਸਾਂਈਂ ॥ ੨੧੧ ॥ ਨਾਥ ਆਖਿਆ ਬੈਠ ਆਰਾਮ
ਕਰਤੂੰ ਤੈਨੂੰ ਜੋਗ ਦੀ ਜੁਗਤ ਬਤਾਵਸਾਂ ਮੈਂ ॥ ਰਾਹ ਦਸਕੇ
ਰਾਮ ਦੇ ਨਾਮ ਵਾਲਾ ਤੇਰੇ ਦੁਖ ਤਮਾਮ ਮਿਟਾਵਸਾਂ ਮੈਂ ॥
ਤਨ ਮਨ ਤੇਰਾ ਸਾਰਾ ਸੁਧ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਬੁਧ ਬਿਬੇਕ ਜ-
ਨਾਵਸਾਂ ਮੈਂ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਇਹ ਭਰਮ ਅਗਿਆਨਤਾ
ਰਾ ਸੂਰਜ ਗਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਗਵਾਵਸਾਂ ਮੈਂ ॥ ੨੧੨ ॥

ਜੋਗੀ ਹੋਵਣਾ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਦਾ

ਗੁਰੂ ਨਾਥ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਮੇਹਰ ਆਈ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਨੂੰ
ਪਾਸ ਬਿਠਾਲਿਆ ਸੂ ॥ ਕੰਨ ਚੀਰਕੇ ਮੁੰਦਰਾਂ ਡਾਲੀਆਂ ਨੇ
ਅਤੇ ਨਾਮ ਅਲਖ ਸਿਖਾਇਓਸੂ ॥ ਸੀਸ ਮੁਨਕੇ ਲਾਏ
ਬਿਭੂਤ ਸਾਰੇ ਸੋਨ ਵਾਂਗ ਸੁਨਿਆਰ ਦੇ ਗਾਲਿਓਸੂ ॥ ਕਿਸਨ
ਸਿੰਘ ਲਾਹ ਸੰਗ ਨਿਸੰਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆਨ ਰੰਗ ਦੇ ਵਿਚ
ਨਵਾਲਿਆਸੂ ॥ ੨੧੩ ॥ ਅੰਤਰ ਦਸਕੇ ਜੋਗ ਦੀ ਜੁਗਤ
ਵਾਲਾ ਪਉਣੈ ਟੋਪੀਆਂ ਸੇਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦੇ ॥ ਛੀਏਜ
ਤੀ ਨੌਂ ਨਾਥ ਤੈ ਦੇਵ ਦਸੇ ਪੂਰਨ ਸੋਧਿਆ ਵਾਂਗ ਲਿਆਰੀ
ਆਂ ਦੇ ॥ ਚਾਰ ਵੇਦ ਦਾ ਭੇਤ ਬਤਾਇ ਦਿਤਾ ਨਾਲੇ ਸਿਧ ਸਾ
ਰੇ ਸਿਧਾਂ ਭਾਈਆਂ ਦੇ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦਾ ਗੁਰੂ ਸਮ
ਝ ਖੋਟ ਕਰੀ ਸੰਗ ਨਾਲ ਵਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ॥ ੨੧੪ ॥
ਪੂਰਨ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਬਾਨ੍ਹਾ ਪਹਿਨ ਲੀਤਾ ਕੰਨੀ ਦਰਸਨੀ
ਮੁੰਦਰਾਂ ਪਾਇਕੇ ਜੀ ॥ ਗੇਰਦਾਰ ਪੁਸਾਕੀਆਂ ਖਾਕ ਪਿ
ਡੇ ਸਰੇ ਰਬ ਦਾ ਨਾਮ ਧਿਆਇਕੇ ਜੀ ॥ ਟੋਪੀ ਸੀਸ ਉਤੇ

ਗੁਲੇ ਫੂਲ ਸੇਲੀ ਖਿਆਬੈਠ ਮਿਹਰਬਾਨ ਦਿਖਾਈਕੇਤੇ
।।ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦਾ ਪੂਰਨ ਭਬੂਤਾਂ ਈ ਦਸਮਾਨ
ਤੇ ਜੋਗ ਬਧੂਤਾ ਇਕੋ ਕੇਤੇ ।੨੧੫।। ਭਬੂਤ ਆਖਿਆ ਤਨਢ
ਕੀਵ ਹੋਵੇ ਉਡੇ ਭੇਸ ਫਕੀਰੀ ਦਾ ਧੌਰਬੇਟਾ ।। ਬਾਝ ਮਨ
ਮਾਰੇ ਸਾਰੇ ਦੁਖ ਪਾਵੇ ਸਾਧੇ ਮਨ ਸੋਖਾ ਘਰਬਾਰ ਬੇਟਾ।
ਭਾਵੇਂ ਅੰਦਰੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਸਾਫ ਕਰੀਏ ਤਾਹੀਂ ਸੁਧ ਹੋਵੇ ਸੰਸਾਰ
ਬੇਟਾ।।ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਉਪਦੇਸ ਸੁਨ ਕੰਨ ਧਰਕੇ ਮੇਰੀ ਗਲ
ਨਾ ਮੂਲ ਵਿਸਾਰ ਬੇਟਾ। ੨੧੬।।ਦੈਤ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਦਿਲੋਂ
ਸਾਫ ਹੋਜਾ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਨਾ ਰਖਣੂੰ ਵੈਰ ਭਾਈ।।ਮੁਸਲ
ਮਾਨ ਹਿੰਦੂ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ਮੰਗੀਂ ਰਬ ਤੋਂ ਸਭ ਸਦੀ ਖੈਰ
ਭਾਈ।।ਐਬ ਆਪਨੇ ਜਾਨ ਨਿਹੰਗ ਹੋਕੇ ਖੂੰਡਾ ਮਾਰਨ
ਆਪਨੇ ਪੈਰ ਭਾਈ।।ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਤੂੰ ਛਡਕੇ ਮੋਹ ਮਾਇ
ਆ ਜਿਥੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇ ਕਰੋ ਸੈਰ ਭਾਈ। ੨੧੭।।ਸੇਲੀ
ਸੁਰਤ ਤੇ ਸਬਦ ਦਾ ਜਾਨ ਸੂਆ ਜਟ ਜਟਦੀ ਸੀਸ ਤੇ ਰਖ
ਪਿਆਰੇ।।ਟਿਕਾ ਟੇਕ ਭੂਰਕੀ ਸੁਰਮਾ ਸੂਤਮਾ ਹੋ ਭਰਮ
ਭੰਨਕੇ ਏਕ ਹਰਲ ਖਪਿਆਰੇ।।ਦੇ ਪੀਰ ਹਲ ਸਾਧੂ ਮੁਕ
ਤ ਭੂਪ ਮੁੰਦਰਾਂ ਚੇਲਾ ਚਿਤ ਕਰ ਆਪ ਅਲਖ ਪਿਆਰੇ
।।ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਪਰਵਾਹ ਨਾ ਰਹੇ ਕਾਈ ਪੂਰਨ ਪੁਰ
ਖ ਪਛਾਨ ਪਰਖ ਪਿਆਰੇ। ੨੧੮।।ਕਫਨੀ ਕਫ
ਨ ਕਰਕੇ ਮਰੇਂ ਜੀਂਵਦਾ ਹੀ ਜਾਵੇ ਮੌਤ ਫਿਰ ਸਦਾ ਹਿਯ
ਤ ਹੋਵੇ।।ਮਾਲਾ ਮੋਹ ਭਸਮ ਬਸਦਾ ਫਿਰੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਮਰ
ਮਪਾਇਕੇ ਆਪ ਅਜਾਤ ਹੋਵੇ।।ਛਰੀ ਜਾਤ ਸਫਾਤ ਦੀ
ਰਾਤ ਭਾਰੀ ਮਿਲੇ ਯਾਰ ਤਾਂ ਦੂਰ ਆਫਾਤ ਹੋਵੇ।।ਕਿਸਨ
ਸਿੰਘ ਇਕ ਰਬ ਦਾ ਰੂਪ ਸਾਰੇ ਐਵੇਂ ਬੀਜ ਕਰੇਂਦਾ ਫਲ ਰੂ

ਲੜੇਵੇ॥ ੨੧੯ ॥ਅਜਮੇਟ ਆਸਾ ਤੋ ਰੋਹਿ ਭਾਸੋਈ
ਕਾਜ ਕਰਾਮਾਤੋ ਕਰੈ ਨਿਤ ਭਾਈ॥ਸੋਟਾਂ ਸਬਦ ਤੇ ਰੋ
ਦਸ਼ੀ ਗਿਆਨ ਭੁਰਕਾ ਸਾਧਨ ਰਖੀਏ ਫਿਰ ਚਿਤ ਭਾਈ
ਤਕੀਆ ਤਨ ਤੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਧਰਮਸਾਲਾ ਧਰੋ ਧਿਆਨ
ਦੇਖੋ ਸਾਰੀ ਮਤ ਭਾਈ॥ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਜੋਹਾਰ ਵੂਵਾਰਆ
ਹੈ ਸਾਰੇ ਜਗਤਾਂ ਈ ਲੜੇ ਜਿਤ ਸਾਂਈ॥ ੨੨੦ ॥ਕੋਕਲੀ
ਕਲੰਧ ਲਾਜ ਫਕਰੀ ਹੈ ਕਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਹਾਰ
ਜਜਾਨੇ ਖੂਨੀ ਧਾਰਨ ਦੁਖ ਦੀ ਫਹੋਰ ਕਰਮ ਸਾਧਮਿ
ਲਨੂੰ ਸਚ ਸਮਾਜਾਨੂੰ ਹੈ॥ਖਗਾਲੀ ਧਗਲਾਮੇ ਸਾਰ ਨ
ਹੋਵੈ ਦੂਜਾ ਖੂਪਰੀ ਖੈਰ ਦੀ ਦੁਖ ਇਲਾਜ ਲਾਨੈ॥ਕਿਸ
ਨਸਿੰਘ ਭਰੋਤ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਇਕਸੈ ਸਭੀ ਖਵਾ
ਜੂਹੋਵੇ॥ ੨੨੧ ॥ਇਹ ਤਨ ਜਾਨ ਦੂਜਾ ਇਸ ਤੇ ਖਾਕ
ਲਾਵੇ ਸਚਾ ਮਠੇ ਇਸ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰਾ॥ਜਿਸ ਦੇ ਆਜ
ਵੈ ਜਾਨ ਜਾਹਨ ਸਾਭਾ ਕਰਾਮਾਤ ਏਹ ਪੀਰ ਫਕੀਰ ਅੰਦ
ਰਾ ਪੀਓ ਕਿਨਾ ਪਿਆਲੇ ਰਹੋਮਤ ਵਾਲੇ ਰਖੇ ਨਜਰ ਨ
ਸਾਹਮੀ ਲਅੰਦਰਾ॥ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਕਤਰੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵ
ਜਾਨੇ ਇਸ ਸਿੰਧ ਸਜਾਵਦੇ ਨੀਰ ਅੰਦਰਾ॥ ੨੨੨ ॥ਤੂੰ
ਬਾਤ ਮਾਨੂੰ ਫੈਰ ਕਰੋਹ ਬਰਖੇ ਛਿਪੀ ਭੁਪਦੀ ਚਿਤ ਦੇਨੈ
ਲ ਹੋਵੇ ਸਿਰੌਲੇ ਖਿਆ ਇਕ ਭਗਵਾਨ ਕੋਲੋਂ ਜੋਹੜਾ ਦੇ
ਵਦਾ ਕਦੇ ਨ ਤੰਗ ਹੋਵੇ॥ਰਹੋ ਸਦਾ ਏਕੰਤ ਮਨ ਸੰਤ
ਰਖੋ ਏਹੋ ਕਹੋ ਨ ਨੀਚ ਦਾ ਸੰਗ ਹੋਵੇ॥ਕਿਸਨਸਿੰਘ
ਜਦ ਦੂਸਰਾ ਦੂਰ ਹੋਇਆ ਫਿਰ ਕਿਸ ਜੇਤੀ ਸੁਲਾ ਜੰਗ
ਹੋਵੇ॥ ੨੨੩ ॥ਜੋਹੜੇ ਡਰੇ ਜਿਕਰ ਜੰਜੀਰ ਬਾਧੇ
ਪੋਥੀ ਪੀਤ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਪਾਸ ਰਖੋ॥ਪਹੂੰਏ ਪ੍ਰੇਮ ਪਹੋਨੇ

ਬਸਾਨੂੰ ਵੀਰਗਾਨੂੰ ਗਨਿਣਬਲੇ ਕਿੰਨੂ ਕੋਈ ਵਿਸਵਾਸਰੂ
ਖੋਰਿਹੇ ਜਗਜ੍ਨ ਣਾ ਲੀਣਾ ਜਾਂ ਦੇ ਕਰਕੇ ਮਸਤ੍ਰੀ ਹੋ
ਤ ਉਦਾਸ ਰਕੇ ਣ ਛੀਨ ਹੋਤਿਆਂ ਰੋ ਹਿਰਸ ਮੋਹ
ਸੋਮਤਾ ਇਕਾਸ੍ਰ ਣੀ ਨਿਾਲ ਲਿਸਰਖੋ॥੨੨੪॥ਯ
ਮਨੇਮ ਆਣਲੀਕ੍ਰ। ਹਿਣਕਢਕੇ ਪ੍ਰਤੀਆਹਾਰਤੇ ਧ
ਮੈਧਾਰਬਬ ਣਾਲੇ ਧਹਿਵ ਸਮਾਧ ਤੂੰ ਸਾਧ ਹੋਕੇ ਇ
ਨ੍ਹਾਂ ਪੰਗਾਲਾ ਸੁਖਮਨਜਾ ਨਬੇਟਾ॥ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਚੜ੍ਹ
ਇਕੋ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਈ ਸਦਾ ਸੁਖ ਅਖੰਡ ਤੂੰ ਮਾਨ ਬੇਟਾ॥ਕਿ
ਸਨਸਿੰਘ ਪਰਸਮਝ ਲੈ ਭੁਰਾਂ ਕੇਲੇ ਪਹਿਲੇ ਜੋਗ ਪੂਰਾ
ਲੈ ਤੇਰ ਜਾਨਬੇਟਾ॥੨੨੫॥ਆਣ੍ਹ ਬੰਦ ਹੈ ਜੋਗ ਦਾ ਜ
ਤੀਰਹਣਾ ਛਖਇਕ ਅਲਖ ਲੈ ਗੋਧਹੋਵੇ॥ਸਿਛੀ ਨਾਦ
ਇਹਾ ਬਾਜਨਾ ਹ ਪਬੋਲੇ ਸਵਾਸ ਸਵਾਸ ਸੋਤੀ ਸਬਦ
ਹੋਟਹੋਵੇ॥ਚਿਮਟਾ ਚੂਰਕਰਨਾ ਇਸ ਚਿਤਤਾਂ ਈ ਖੜ੍ਹੀ
ਅੰਖੇਟਣਾ ਮਨਦਾ ਖੇਟ ਹੋਵੇ॥ਕ੍ਰਿਸਨਸਿੰਘ ਨਹੀਂ ਲੁਟ
ਦੇ ਕਾਮ ਚੋਰ ਸਾਧ ਸੰਗ ਮੰਦੀ ਜਾਵੇ ਓਟ ਹੋਵੇ॥੨੨੬॥
ਪੁਤ੍ਰ ਨ ਆਖਿਆ ਪਿਆ ਤਾਂ ਸੁਣਨ ਤੇਰੀ ਚਰਨ ਪਕੜ੍ਹ ਕੇ
ਬਨਤੀ ਕਰਨ ਲਗਾ॥ਕੋਈ ਬਾਲਾਂ ਗਿਆਨ ਦੀ ਦਸਦੇ
ਹੋ ਬਚਨ ਆਪਦੇ ਤੇ ਧਿਆਨ ਧਰਨ ਲਗਾ॥ਅਮਰਕ
ਥਾ ਸੁਣਾ ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇ ਬੰਦਾ ਭਰਮਦਾ ਮਾਰਿਆ ਮਰ
ਨ ਲਗਾ॥ਕ੍ਰਿਸਨਸਿੰਘ ਮਿਲਿਆ ਜਵੇਂ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਸੋਈ
ਸਿੰਘ ਸਨੇਹਦਾ ਤਰਨ ਲਗਾ॥੨੨੭॥ਗੁਰੂ ਕਹਿਆ
ਕੀਤੀ ਜੋਗ ਪ੍ਰਾਣ ਪਹਿਲੇ ਤੈ ਨੂੰ ਦਸਿਆ ਸਮਝ ਨਾਦ ਨ
ਬਾਲੇ ਸਾਇਕਦੇਖਕੇ ਏਕ ਅਲੇਖ ਦੇ ਹੁਣ ਦਸਾਂ ਖੋਲਕੇ
ਬ੍ਰਹਮਦਾ ਗਿਆਨ ਬਾਲੋ ਪਰਮਾਨੰਦ ਸਰੂਪ ਸਭਬਰ।

ਸਦਾ ਸਚਰਿਤ੍ਰ ਆਨੰਦ ਪਛਾਨਣ ਵਾਲੇ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਜੋ ਸੇ
ਰੰਗਾ ਨਿਹੰਗ ਹੋ ਕੇ ਹੋਵੇ ਤੂੰ ਗਜਬ ਦੇਹ ਦਾ ਜਾਨਣ ਵਾਲੇ ॥
੨੨੮ ॥ ਏਹ ਜੋਗ ਬਿਹੰਗਮੀ ਗਿਆਨ ਮਾਰਗ ਬ੍ਰਹਮ ਦੇ
ਪਹੁੰਚਾਵਨ ਹਾਰ ਪਿਆਰੇ ॥ ਬਿਨ ਗਿਆਨ ਨ ਜੀਵਦੀ ਮੁਕ
ਤ ਹੋਵੇ ਕਹਿੰਦੇ ਲੋਕ ਤੇ ਬੇਦ ਤਮਾਮ ਪਿਆਰੇ ॥ ਗਿਆਨ ਧਿ
ਆਨ ਕਰ ਕੇ ਮਾਰੇ ਮਨ ਵੈਰੀ ਕਰੇ ਵਸ ਹੰਕਾਰ ਮੋਹ ਕਾਮ
ਪਿਆਰੇ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਪਕੜ ਦੇਹ ਛਾਂਹ ਕਾਲ ਦੀ ਨੂੰ ਰਾਮ ਰ
ਮਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ॥ ੨੨੯ ॥ ਪੰਜ ਤਤ ਕੀ
ਏਹ ਅਨਾਤਮਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਏਕ ਅਸੰਗ ਭਾਈ ॥
ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਜਲ ਅਗਨ ਪਵਨ ਆਕਾਸ਼ ਪੰਜੇ ਪੰਜ ਤਤਾਂ
ਦੇ ਪੰਜ ਹੀ ਰੰਗ ਭਾਈ ॥ ਪਹਿਲੇ ਜਾਨ ਚਿਟਾ ਪੀਲਾ ਲਾ
ਲ ਹਰਿਆ ਨੀਲਾ ਪੰਜਵਾਂ ਦੇਖ ਨਿਸੰਗ ਭਾਈ ॥ ਕਿਸਨ
ਸਿੰਘ ਨ ਜੀਵਦਾ ਰੰਗ ਰੋਗੀ ਐਵੇਂ ਕਰੇ ਲੜਾਈ ਹੈ ਗਡ ਭਾ
ਭਾਈ ॥ ੨੩੦ ॥ ਪ੍ਰਿਥੀ ਰੂਪ ਕਠੋਰ ਹੈ ਨੀਰ ਦਰਵਨ
ਦਾਹਿਕ ਉਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ ਅਗਬੇਲੀ ॥ ਰੂਪ ਪਉਣ ਦਾ
ਵੇਗ ਪ੍ਰਸਾਰੂ ਅੰਬਰ ਰਹੇ ਆਤਮਾ ਆਪ ਅਲਗ ਬੇਲੀ ॥
ਫਿਕਾ ਸੁਆਦ ਪ੍ਰਿਥੀ ਮਿਠਾ ਮਨ ਪਾਣੀ ਕੌੜਾ ਅਗਨ ਦਾ
ਤਜ ਤਗ ਬੇਲੀ ॥ ਖਟਾ ਪਉਣ ਦਾ ਸੁਆਦ ਅਕਾਸ਼ ਥਕ
ਥਕ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਜਾਨੇ ਆਪ ਅਗਬੇਲੀ ॥ ੨੩੧ ॥ ਪੰਜ
ਤਤ ਕੀ ਜਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਤ ਪੰਜੀ ਹਾਡੂ ਮਾਸ ਨਾੜਾਂ ਖਾਲ ਵਾਲ
ਕਹੀਏ ॥ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤੇ ਪਿਤ ਪਛਾਨ ਲਜਾ ਦੂਕਾ ਭੁਕ ਪੰਜਵੀ
ਏਹਨਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਕਹੀਏ ॥ ਭੁਖ ਪਿਆਸ ਆਲਸ ਨੀਂਦ ਰੂ
ਪ ਜਾਨੇ ਏਹ ਅਗਨ ਦੇ ਪੰਜ ਸੰਭਾਲ ਕਹੀਏ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ
ਧਾਵਨ ਪਰਸਨ ਨਉ ਫੂਲ ਨਾ ਤੇ ਹੁਣ ਚੰਦਲ ਹੋਣ ਸੰਕੋਚ

ਸੰਭਾਲ ਕਹੀਏ। ੨੩੨। ਪੰਜ ਤਤਾਂ ਦੇ ਪੰਜ ਇਹ ਵਿਸੇ
ਕਹੀਏ ਕੋਈ ਭੁਣ ਕਹਿੰਦੇ ਰਖ ਧਿਆਨ ਪਿਆਰੇ। ਪ-
ਹਿਲੇ ਸਬਦ ਸਪਰਸ ਤੇ ਰੂਪ ਰਸ ਹੈ ਹੋਰ ਪੰਜਵੀਂ ਗੰਧ
ਪਛਾਨ ਪਿਆਰੇ। ਸਬਦ ਵਿਸਾ ਅਕਾਸ਼ ਸਪਰਸ ਪੌਨ
ਰੂਪ ਅਗਨ ਰਸ ਨੀਰ ਜਿਆਨ ਪਿਆਰੇ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ
ਗੰਧ ਬੀ ਵਿਸਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਅਗੰਮ ਵਖਾਨ ਪਿ
ਆਰੇ। ੨੩੩। ਮੂਰਖ ਆਪਨੂੰ ਮੰਨਕੇ ਦੁਖੀ ਹੋਵੇ ਧ-
ਰਮ ਨੂੰ ਸਵੇ ਦਾ ਭਰਮ ਭੁਲਭੁਲਾਈ। ਸਬਦ ਵਿਸਾ ਅਕਾ
ਸ਼ ਵਿਕਾਸ ਕਰਦਾ ਮਰਨ ਹਰਨ ਤੇ ਸਪਰੰ ਜੁਲ ਭਾਈ
।ਹਾਥੀ ਕੈਦ ਸਪਰਸ ਤੇ ਦੇਖ ਹਥਨੀ ਬਨੀ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਸ
ਹੇ ਦੁਖ ਭੁਲਭੁਲਾਈ। ਰੂਪ ਦੀਵੇ ਦਾ ਦੇਖ ਪਤੰਗ ਜਲਦੇ ਕਿ
ਸਨ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦਾ ਜਹਿੰਦੇ ਭੁਲਭੁਲਾਈ। ੨੩੪। ਰਸ
ਧਰਮ ਹੈ ਨੀਰ ਦਾ ਲਖੋ ਗਿਆਨੀ ਮਰੇ ਵਾਂਗ ਮਛੀ ਮੂਰਖ
ਭਸਕੇ ਤੇ। ਭੌਰ ਬੰਦ ਹੋਵੇ ਕਰੇ ਫੁਲ ਅੰਦਰ ਜਦੋਂ ਗੰਧ ਲੇ
ਦਾ ਓਹਦੀ ਰਸਕੇ ਤੇ। ਧਨਖ ਵਾਸਨਾ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇ ਬਣ ਕ
ਹੀਏ ਨਰਨ ਰਨੂੰ ਮਾਰਦੇ ਕਸਕੇ ਤੇ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਬੇ
ਡਾ ਸੁਖ ਦੁਖ ਬਹੁਤ ਨਰੀ ਗਾਰਤ ਪਾਵੇ ਜਿਵੇਂ ਹਸਕੇ ਤੇ।
੨੩੫। ਕਰਮ ਇੰਦ੍ਰੇ ਪੰਜ ਤੇ ਗਜਾਨ ਪੰਜੇ ਪੰਜ ਤਤਾਂ ਦੇ
ਦਸ ਦੂਆਰ ਕਹੀਏ ਵਾਕ ਹਥ ਤੇ ਪੈਰ ਹੋਰ ਲਿੰਗ ਜਾਨੋ
ਗੁਦਾ ਇੰਦ੍ਰੀ ਹੋਰ ਜੁਨ ਜਾਣ ਕਹੀਏ। ਸ਼੍ਰਵਣ ਤ੍ਵਚਾ ਨੇਤ੍ਰ
ਰਸਨਾ ਨਾਸਕਾ ਭੀ ਗਜਾਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹੀਏ।
ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਦੋ ਦੋ ਤੇ ਇਕ ਕਰਦੇ ਪੰਚ ਤਤ ਕਾ ਸਭ ਪਾਸ
ਰ ਕਹੀਏ। ੨੩੬। ਵਾਕ ਕਨ ਦੋਏ ਆਰ ਅਕਾਸ਼ ਦੇ ਨੀ
ਹਥ ਤ੍ਵਚਾ ਦੋ ਪੌਣ ਦੇ ਜਾਨ ਭਾਈ। ਪੈਰ ਨੈਨ ਦੋਵੇਂ ਦੂਆ

ਰਆਰਵਿਚਾਰਤੂੰਯਾਰ ਮੇਰੇਗੁਰਦਾਨਾਸਕਾ ਭ੍ਰਮੁਕਿਮਾਨ
੮। ਭਾਈ।ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਸੋ ਸਦਾਅਲੇਪ ਰਹਿੰਦਾ ਜੋਹਤ੍ਰਆ
ਤਮਾਪੂਰਨਦਾਪੂਰਨਹੈਜੀ। ੨੩੭ ।ਦਸਾਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂਦੇਦਸੋ
ਦੇਵਤੇਨੀਦਸਾਂਤ੍ਰਪਨੂੰਦੇਖਵਿਚਾਰਬੇਟਾ।ਅਗਨੀਇੰਦ੍ਰ
ਫਿਰਨੂੰਬ੍ਰਹਮਾਜਮਪਿਛੋਕਰਮਇੰਦ੍ਰੀਆਂਦੇਦੇਵਧਾਰ
ਬੇਟਾ।ਦਿਗਪਵਨਸੂਰਜਬਰਨਔਧਕਹੀਏਗਿਆਨ
ਇੰਦ੍ਰੇਦੇਉਵਿਚਾਰਬੇਟਾ।ਕਿਸਨਸਿੰਘਹਰਿਸਦਾਨਿਰ
ਲੇਪਐਸੇਮਹਾਂਕਾਸ ਜੈਸੇਨਿਰਾਕਾਰਬੇਟਾ। ੨੩੮ ।ਅੰ
ਤਹਕਰਣਭੀਚਾਰਵਿਚਾਰਲੈਤੂੰ ਮਨਬੁਧਤੂੰਚਿਤਹੰਕਾ
ਰਭਾਈ।ਰੂਪਮਨਸੰਕਲਪਵਿਕਲਪਕਹੀਏ ਅਤੇਬੁਧ
ਰੂਪਵਿਚਾਰਭਾਈ।ਰੂਪਚਿਤਦਾ ਚਿਤਵਨ ਚਿਤਧਰੀ
ਏਹੰਗ੍ਰਾਰੂਪਹੰਕਾਰ ਉਚਾਰਭਾਈ।ਕਿਸਨਸਿੰਘਪਰਮ
ਤਮਾਪਰਪੇਸਰਦੇਸਭਦਾਆਸਰਾ ਸਰਬਾਧਾਰਭਾਈ।
੨੩੯ ।ਚੰਦਦੇਵਤਾਮਨਦਾਮਨਲੈਤੂੰਬ੍ਰਹਮਾਂਬੁਧਦਾਦੇ
ਵਤਾਦੇਖਪਿਆਰੇ।ਬਿਸਨਦੇਵਤਾ ਚਿਤਦਾ ਚਿਤ੍ਰਕਰੀਏ
ਰੁਦ੍ਰਦੇਵ ਹੰਕਾਰਦਾਲੇਖਪਿਆਰੇ।ਇਕਵਸਤ ਕੇਨਾਮ
ਹੈਂਚਾਰਹੋਏ ਜੇਹਾਜੇਹਾਬਨਾਇਆਹੈਤੇਖਪਿਆਰੇ।ਕਰ
ਮਨਾਮਥ੍ਰਦਰਨਤਹੈਂਕਿਸਨਸਿੰਘਲਖੋਆਪੁਅਲੇਖਅ
ਲੇਖਪਿਆਰੇ। ੨੪੦ ।ਮਨਜਲਦੀਅੰਸਤੇਬੁਧਅੰਬ
ਰਚਿਤਪਵਨਦੀਧਰਤਅਕਾਸਕਹੀਏ।ਪੰਜਤਤਦਾ
ਇਹਸੰਸਾਰਸਾਰਾਰਤਨਸੂਖਮਸ੍ਥੂਲ ਸਭਵਿਚਾਰਕਹੀ
ਏ।ਚੇਤਨਏਕਸੇਸਬਚੈਤਨਹੋਵਨ ਅਗਨੀਕਾਠਪ੍ਰ
ਸਪ੍ਰਕਾਰਕਹੀਏ।ਕਿਸਨਸਿੰਘਸਰੀਰਸਭਪੁਤਲੀਆ
ਨੀਤਾਰਨਾਮਦੀਬ੍ਰਹਮਬਿਚਾਰਕਹੀਏ। ੨੪੧ ।ਪੂਰ

ਨਕਹਿਆ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਭੇਦਸਾਰ ਪਾਂਚਤਤਕੇ ਸਭਸ
ਰੀਰ ਹੈਂ ਜੀ ॥ ਹੁਏ ਪਾਂਚ ਤੇ ਮਿਲੈਂਗੇ ਪਾਂਚ ਮਾਹੀ ਜਿਵੇਂ ਨੀ
ਰ ਕੇ ਬੁਲਬੁਲੇ ਨੀਰ ਹੈਂ ਜੀ ॥ ਇਸ ਵਿਚ ਮਰਦਾਂ ਕੋ ਈਨ
ਹੀਂ ਨਾਰੀ ਦਿਸਦਾ ਸੋ ਭੁਲਨੇ ਜੋ ਮਰਧ ਅਧੀਰ ਹੈ ਜੀ ॥
ਕਿਸ ਨਸਿਧ ਪਰ ਜੀਵਦਾ ਰੂਪ ਹੋਸੋ ਜੈਂ ਦੇ ਕਰਮ ਕੀਤੇ ਮਾ
ਰਕੀਰ ਹੈ ਜੀ ॥੨੪੨॥ ਗੁਰੂ ਆਖਿਆ ਜੀਵ ਕੇ ਨਾਮ ਤੈਂ
ਹੈਂ ਬਿਸਵ ਤੇਜਸ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਰਾਗ ਬਾਲੇ ॥ ਨੇਤ੍ਰ ਕੰਠ ਹਿਰ
ਦਾ ਦੇਸ ਜੀਵ ਦਾ ਹੈ ਸੁਖਮ ਰੂਪ ਚੈਤੰਨ ਕੇਲਾ ਗਬਾਲੇ ॥
ਸਾਖ੍ਯਾ ਤਸੁਪਨ ਸੁਖੋਪਤੀ ਮੂਰਛਾ ਭੀ ਕਲਜਾਨ ਸਮਦ
ਅਜਾ ਗਬਾਲੇ ॥ ਕਿਸ ਨਸਿੱਧ ਪੰਕਾਰ ਦਾ ਪੁੱਛੁ ਹੈ ਜੀ ਗਲੇ
ਨਾਹਿ ਬਿਨ ਭਜਨ ਵੈਰਾਗ ਬਾਲੇ ॥੨੪੩॥ ਜੀਵ ਜਾਨਮ
ਨ ਪਰਗਾਸ ਰਥਗਾਈ ਜਾਰ ਜੀਵ ਬਿਆਪਤੇ ਈਸ ਮਮ
ਸੂਹੋਵੇ ॥ ਜੀਵ ਜਾਨ ਜੋ ਮਾਨਧਰ ਏਕਤਨ ਕਾ ਈਸੁਰ ਜਾਨ
ਜੋ ਸਰਬਤ ਨਮਸੂ ਹੋਵੇ ॥ ਜੀਵ ਜਾਨੁ ਜਿਉਂ ਸੂਰਜ ਦਾ ਪ੍ਰਿਅ
ਸਾਇਆ ਜਲਾ ਵਿਚ ਹਿਲੈ ਜੁਲੇ ਕਾਜੁ ਹੋਵੇ ॥ ਕਿਸ ਨਸਿੱਧ ਜੋ
ਬ੍ਰਹਮ ਨੂੰ ਕਾਜ ਹੋਵੇ ਬ੍ਰਹਮ ਰਿਆਨ ਬਿਨ ਜੀਵ ਭੂਨ ਹੋਵੇ ॥
੨੪੪॥ ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਖੇਲ ਕੇ ਕਹੋ ਮੈਨੂੰ ਏਸ ਜੀਵ ਦਾ
ਹਾਲ ਅਹਵਾਲ ਸਾਂਈ ॥ ਕਿਰਤ ਬਿਰਤ ਸਭ ਜੀਵ ਕੀ ਦਸ ਦੇ
ਹੋ ਰੂਪ ਰੰਗ ਭੀ ਹੋਇ ਦਿਆਲੂ ਸਾਂਈ ॥ ਕਿਥੋਂ ਰਹਿ ਆਵੇ ਕਿ
ਥੇਂ ਜਾ ਇਕਿਥੇ ਨਰਕ ਸੁਵਰਗ ਭੋਗੇ ਕਿਤ ਹਾਲ ਸਾਂਈ ॥ ਕਿਸ
ਨਸਿੱਧ ਜੇ ਜੀਵ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗੇ ਫੇਰ ਜਾਨੀਏ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਸਾਲ
ਸਾਂਈ ॥੨੪੫॥ ਕਿਰਤ ਬਿਰਤ ਚੈਤੰਨ ਤਾ ਜੀਵ ਦੀ ਹੈ ਰੂਪ
ਰੰਗ ਚੈਤੰਨ ਅਨਾਦਿ ਪਿਆਰੇ ॥ ਭਹੇ ਦੇਹ ਮੈਂ ਦੁਖ ਸੁਖ ਨਰਕ
ਸੁਰਗ ਭੋ ਜਿਵੇਂ ਸੁਪਨ ਮੈਂ ਜਾਇ ਇਕਬਾਰ ਪਿਆਰੇ ॥ ਪਰ

ਕਾਜ ਜੈਸੇ ਤਿਵੇਂ ਜਾਇ ਮਨ ਮੇਂ ਮਹਾਂਕਾਸ਼ ਵਤ ਈਸ਼ ਅਬਾਧ ਪਿ
ਆਰੇ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਘਟਾਕਾਸ਼ ਨਾਲ ਖਵਾਰੀ ਜੀਵ ਈਸ਼ ਨ ਹੋਨ
ਸੁਰ ਬਾਧ ਪਿਆਰੇ॥੨੪੬॥ ਬਿਸ੍ਵ ਜਾਗ੍ਰਤ ਜੀਵ ਨ ਭੂਲ
ਹੋਵੇ ਨਿਰਮਲ ਬਿਰਤ ਨੈਨਾਂ ਵਿਚ ਵਾਸ ਹੋਵੇ॥ ਤੇਜਸ ਸੁਪਨ
ਕਾ ਜੀਵ ਸਰੀਰ ਸੂਖਮ ਘੋਰ ਬਿਰਤ ਤੇ ਕੰਠ ਨਿਵਾਸ ਹੋਵੇ॥
ਪ੍ਰਾਗ ਸੁਖੋਪਤੀ ਦੇਹ ਕਾਰਣ ਮੂੜ੍ਹ ਬਿਰਤ ਸੋਈ ਹਿਰ
ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਵੇ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਜੀਵਤਆ ਜਾਨ ਐਸੇ ਦਰਪ
ਣ ਵਿਚ ਜਿਉਂ ਮੁਖਾਭਾਸ ਹੋਵੇ॥੨੪੭॥ ਤੀਨ ਜੀਵ ਕੇ ਦੇਵ
ਤੇ ਤੀਨ ਕਹੀਏ ਏਕ ਬੇਸ ਵਨ ਨਵ ਵਿਚਾਰ ਬੰਦੇ॥ ਹਰਨ ਗਾਰ
ਭੂ ਦੂਜਾ ਤੀਜਾ ਜਾਨ ਤੂ ਪਰਬ੍ਰਹਮ॥ ਬਿਸਨ ਮਹਾਂਦੇਵ ਧਾਰ ਬੰ
ਦੇ॥ ਵਿਜੇ ਤੇ ਮੋਸ ਤੇ ਭੁਣੀ ਤੀਨ ਜੋ ਇਹ ਅਕਾਰ ਉਕਾਰ ਮਕ
ਰ ਬੰਦੇ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਭਣ ਬੀਚ ਹੈ ਜੀਵ ਜਗ ਸਭ ਏਕ
ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਗ ਜਾਨ ਤੇ ਪਾਰ ਬੰਦੇ॥੨੪੮॥ ਭ੍ਰੂ ਆਖਿਆ ਜੀ
ਵ ਜੇਹੜ ਜੁਦਾ ਜੁਦਾ ਸੋਈ ਏਕ ਹੀ ਰੂਪ ਬਤਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਸੋਨ ਏਕ
ਗਹਨੇ ਕਈ ਲਖ ਹੋਵਨ ਮਿਟੀ ਇਕ ਭਾਂਡੇ ਬਹੁਤ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥
ਇਕ ਸੂਤ ਹੈ ਕਪੜੇ ਅੰਤ ਨਾਹੀਂ ਤਿਵੇਂ ਜੰਤ ਅਨੰਤ ਕਹਾਵਤੇ
ਹੈਂ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਜਾਵਾਰ ਲਹਰ ਬਰਫ ਬੁਦਬੁਦ ਸਭ ਨੀ
ਰ ਕਾ ਰੂਪ ਸਦਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨੪੯॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਹਿਆ ਇਹ
ਜੀਵ ਹੈ ਤੁਛ ਜੇਹਾ ਕੀਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਹੋਵੇ ਕਹੋ ਬੋਲ ਕੇ
ਜੀ॥ ਚਾਕਰ ਕਰੇ ਬਰਾਬਰੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਹਾਂ ਮਾਰ ਸੁਟੀਏ ਓਸ
ਨੂੰ ਰੋਲ ਕੇ ਜੀ॥ ਬੰਦਾ ਕਹੇ ਮੈਂ ਖਾਸ ਖੁਦਾਇ ਹੈਗਾ ਸੂਲੀ ਚਾ
ਹੜ ਦੇਵਨ ਭੁਰ ਬੋਲ ਕੇ ਜੀ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਨ ਜੈਸਾ ਵਿਰ
ਖੋਂ ਹੋਵੇ ਦਸੋ ਗਿਆਨ ਐਸਾ ਖੂਬ ਤੋਲ ਕੇ ਜੀ॥੨੫੦॥ ਉ
ਤਰ ਕਹਾ ਹੰਕਾਰ ਨਿਵਾਰ ਐਸੇ ਜੈਸੇ ਬੀਜ ਨੇ ਮਾਨ ਨਿਵਾਰਿ

ਆਈ ॥ ਰਿਹਾ ਆਪ ਨਹੀ ਤਾਂ ਹੀ ਬਿਰਛ ਹੋਇਆ ਫਲ ਫੁ
ਲ ਕੰਦ ਆਪ ਸਾਰਿਆਈ ॥ ਮਹਾਂ ਆਕਾਸ਼ ਤੈ ਘਟਾ ਆਕ-
ਸ਼ ਬਨਿਆ ਜੋਵੇਂ ਘੜੇ ਅੰਦਰ ਬੰਧਨ ਧਾਰਿਆਈ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰ
ਘ ਅਗਆਨ ਦਾ ਨਾਸ ਕਰਕੇ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾ
ਰ ਤਾਰਿਆਈ ॥ ੨੫੧ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਆਖਿਆ ਏਕ ਅਨੇਕ ਕ-
ਹੀਏ ਕੈਸੇ ਜੀਵ ਦਾ ਦੂਰ ਅਗਿਆਨ ਹੋਵੇ ॥ ਕੈਸੇ ਰਾਮ ਦੇ
ਰੂਪ ਨੂੰ ਦੇਖ ਲਈਏ ਕੈਸੇ ਸੁਧ ਸਰੂਪ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋਵੇ ॥
ਕੈਸੇ ਕੱਲਾਜ ਜਾਲ ਤੇ ਛੁਟ ਜਾਈਏ ਕੈਸੇ ਨਾਸ਼ ਇਹ ਦੇਹ ਦ
ਮਾਨ ਹੋਵੇ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਕੈਸੇ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਹੋਵਨ ਕੈਸੇ
ਬ੍ਰਹਮ ਅਬਿਨਾਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਹੋਵੇ ॥ ੨੫੨ ॥ ਬਿਸਵੰ ਜੀ
ਵ ਜੇਹੜੇ ਤਿੰਨ ਤ੍ਰਿਨ ਤਾਈ ਇਕ ਬੇਸਵਾਨਰ ਹੀ ਜਾਨ ਲੈਣੂੰ ॥
ਬਿਸ੍ਵ ਜੀਵ ਦੀਆ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਗ੍ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਏਕ ਬੇਸਵਾਨਰ ਦੀ
ਮਾਨ ਲੈਣੂੰ ॥ ਐਸੇ ਬਿਰਤੀਆਂ ਇਕ ਕਰ ਜੀ ਜੀਵ ਈਸ ਨੂੰ
ਏਕਾ ਜਿਆਨ ਲੈਣੂੰ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਜਿਉਂ ਅੰਬ ਸਰੀਰ ਦੇ
ਨੀ ਬੂਟੇ ਬਾਗ ਸਭ ਏਕ ਬਖਾਨ ਲੈਣੂੰ ॥ ੨੫੩ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਆ
ਖਿਆ ਪਿਆ ਹੀ ਭਰਮ ਭਾਰ ਭੁਲਾ ਨਾਲ ਗਲਾਂ ਕਿਵੇਂ
ਜਾਨਦਾ ਹੈ ॥ ਇਕ ਭੁਲ ਭੁਲਾ ਕਦੇ ਦਰਿਆਈ ਹੋਵੇ ਬੰਦ
ਕਹਾਂ ਖੁਦਾ ਇਕ ਹਾਂਵਦਾ ਹੈ ॥ ਅਨਲਹਕ ਮਨਸੂਰ ਨੇ
ਬੋਲਿਆ ਸੀ ਸੂਲੀ ਚਾਹੜ ਏਹ ਜੁਲਮ ਕਰਾਂਵਦਾ ਹੈ ॥
ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਹੰਕਾਰ ਨਿਵਾਰ ਸਾਰਾ ਜੀਵ ਓਸ ਵੇਲੇ ਸੁਖ
ਪਾਂਵਦਾ ਹੈ ॥ ੨੫੪ ॥ ਤੈਜਸ ਜੀਵ ਜੇਹੜੇ ਤਿੰਨ ਤਿੰਨ
ਸਾਰੇ ਗਰਭ ਸੇ ਏਕ ਵਿਚਾਰ ਪਿਆਰੇ ॥ ਤੈਜਸ ਜੀਵਾ ਦਿ
ਆ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਨ ਗਰਭ ਦਾ ਇਕਠੂੰ ਧਾਰ ਪਿਆਰੇ ॥
ਐਸੇ ਦੇਹਾਂ ਤੇ ਬਿਰਤੀਆਂ ਇਕ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਏਕ

੫੪ ਅਕਾਰ ਪਿਆਰੇ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਤੈਸਾ ਤੂੰ ਜਾਣ ਲੈ ਤੂੰ ਹਿ
ਰੇ ਦ੍ਵੈਤ ਵਾ ਭਰਮ ਨਿਵਾਰ ਪਿਆਰੇ। ੨੫੫। ਜਾਗ੍ਰਤ ਸੁ
ਪਨ ਸੁਪਨ ਸੁਖੋਪਤੀ ਮੈਂ ਭਏ ਲੀਨ ਤੁਰੀਆ ਅੰਦਰ
ਜਾਇਕੇ ਜੀ। ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਜਾ ਸਭੀ ਮਿਲ ਗਏ ਜਿਵੇਂ ਬੂਦ
ਬੂਦੇ ਸਮੁੰਦ ਸਮਾਇਕੇ ਜੀ। ਜਿਵੇਂ ਮਿਲਨ ਦਰਿਆ ਇਸ
ਮੁੰਦ੍ਰ ਵਿਚ ਆਏ ਦੂਈ ਕਾ ਭੇਦ ਉਠਾਇਕੇ ਜੀ। ਤੁਰੀਆ
ਤੀਤ ਸਰੂਪ ਅਨੂਪ ਤੇਰਾ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੁਛ ਲੈ ਜਾ
ਇਕੇ ਜੀ। ੨੫੬। ਦੇਹ ਹੰਕਾਰ ਸਤ ਸੰਗ ਨਿਰੰਭ ਕਰਕੇ
ਤੀਨੋ ਤੋਰ ਹੰਕਾਰ ਨਿਵਾਰਨਾ ਹੈ। ਮਲਨ ਸੁਧ ਅਹੰਕਾ
ਰ ਤੇ ਨਿਰਵਕਲਪੀ ਪਰੇ ਤੀਨ ਕੇ ਆਪ ਉਚਾਰਨਾ ਹੈ।
ਮੈਂ ਹੂੰ ਜੀਵ ਅਨਾਤਮਾ ਮਲਿਨ ਕਹੀਏ ਮੈਂ ਹੂੰ ਬ੍ਰਹਮ ਸੋ ਸੁ
ਧ ਵਿਚਾਰਨਾ ਹੈ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸਿੰਧ ਲੈ ਕਿਸਨ ਸਿੰ
ਘ ਤੂੰ ਅਸਿ ਕਾ ਸਬਦ ਸੁਧਾਰਨਾ ਹੈ। ੨੫੭। ਪੂਰਨ
ਆਖਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹੇ ਵਿਰਥਾ ਬਚਨ ਤੁਸਾਂ ਦੇ ਅਬਰ
ਲਾਤ ਸਾਂਈ। ਸਚ ਆਖਦੇ ਗੁਰਾਂ ਬਿਨ ਗਤ ਨਹੀਂ ਸੂਰਜ
ਬਾਝ ਨ ਹੁੰਦੀ ਰਾਤ ਸਾਂਈ। ਮੇਰਾ ਖੁਦੀ ਹੰਕਾਰ ਨਿਵਾਰ
ਸਾਰਾ ਮੇਲ ਜਾਤ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁਣ ਜਾਤ ਸਾਂਈ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ
ਜਾਈਏ ਹਭੀ ਰੰਗ ਦੇਹੋ ਹੁਣ ਹਰੇ ਦਿਸਦੇ ਮਹਿੰਦੀ ਦੇ
ਪਤ ਸਾਂਈ। ੨੫੮। ਗੁਰੂ ਆਖਿਆ ਜਾਨ ਅਭਿਆਸ ਕਰ
ਹੂ ਜੋ ਹਨ ਮਸਤ ਹੋਏ ਧਨੋ ਮਾਲ ਅੰਦਰਾ। ਸਾਹੋਤ੍ਰਿਨ ਹਬ
ਰਸ ਨੂੰ ਮਨ ਬੈਠਾ ਦਮੇ ਜੀਵ ਹੋ ਜਗ ਜੰਜਾਲ ਅੰਦਰਾ। ਜ
ਨਅੰਪ ਤੂੰ ਹਕ ਸੋਚਾ ਹੈ ਗਿਆਨੀ ਪਰੇ ਸੁਰ ਹੰਕਾਰ
ਜੰਜਾਲ ਅੰਦਰਾ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਹਰ ਹਾਲ ਮੇਂ ਮਸਤ-
ਆਰਫ ਜਾਹਿਲਾਂ ਫਰਕ ਦੇ ਖਾਮ ਖਿਆਲ ਅੰਦਰਾ।

੨੫੯ ।ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਲ ਕੈਸੀ
ਹੋਇ ਜਿਨ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਮ ਦਾ ਗਿਆਨ ਜੋਗੀ ।ਲਛਨ ਉ
ਨਾਂ ਦੇ ਖੋਹਲ ਕੈ ਦਸ ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਮੈਂ ਦੇਖ ਲਵਾਂ ਸਾਵਧਾਨ
ਜੋਗੀ ।ਕਿਥੇ ਰਹਨ ਕੀ ਕਰਨ ਕੀ ਰੰਗ ਓਹਨਾ ਕਿ
ਸ ਗਲ ਦਾ ਲਾਂਵਦੇ ਧਿਆਨ ਜੋਗੀ ।ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਕੀ
ਉਨਾਂ ਦੀ ਕਰੇ ਸੰਗਤ ਜਦੋਂ ਤੀਕਨ ਹੋਇ ਪਛਾਨ ਜੋਗੀ।
੨੬੦ ।ਭਰ੍ਹਰੂ ਆਖਿਆ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਹੋਇਆ ਤਿ
ਨਾ ਆਪਣਾ ਆਪ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ।ਘਰਬਾਰ ਓਹਨਾ
ਫਕਰੰਗ ਹੋਇਆ ਵਿਚੋਂ ਦੂਈ ਦਾ ਭਰਮ ਨਿਵਾਰਿਆ
ਹੈ ।ਸੁਲਾਂ ਵੈਰ ਨ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਰਖਨ ਬਾਲ ਚਾਲਦ
ਹਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ।ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਅਲਖ ਨੂੰ ਲਖ ਕੇ
ਤੇ ਤਨ ਕੇ ਕਖ ਦੇ ਵਾਂਗ ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੈ। ੨੬੧ ।ਪੂਰਨ
ਆਖਿਆ ਜਗਤ ਦਾ ਹਾਲ ਦਸੋ ਏਹ ਕੀ ਵਸਤ ਹੈ ਤੇ ਕਿ
ਥੇ ਆਇਆ ਜੋ ।ਹੋਇਆ ਕਦੋਂ ਦਾ ਕਦੋਂ ਨਿਵਰਤ ਹੋਸੀ
ਅਤੇ ਕਿਸ ਨੇ ਕਿਓਂ ਬਨਾਇਆ ਜੋ ।ਏਹ ਦਾ ਅੰਤ ਨ ਆਂ
ਵਦਾ ਕਿਸੇ ਭਾਂਈ ਕਿਸੇ ਝੂਠ ਤੇ ਸਚ ਸੁਨਾਇਆ ਜੋ ।
ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਕੀ ਆਖੀਏ ਗਲ ਐਸੀ ਜਗ ਖੇਲ ਅ
ਚਰਜ ਰਚਾਇਆ ਜੋ। ੨੬੨ ।ਭਰ੍ਹਰੂ ਕਿਹਾ ਅਗਿ
ਆਨ ਨੇ ਜਗਤ ਕੀਤਾ ਨਾਲ ਗਿਆਨ ਦੇ ਇਸ ਦਾ ਨਾਸ
ਹੋਵੇ ।ਕਿਤੇ ਰਹੇ ਨ ਮੂਲ ਅੰਧੇਰ ਬਾਕੀ ਜਦੋਂ ਸੂਰਜ
ਦਾ ਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਵੇ ।ਜਿਵੇਂ ਬੁਲਬੁਲੇ ਨੀਰ ਦੇ ਅੰਤ
ਨਹੀਂ ਨੀਰ ਸਿੰਧ ਇਕ ਜਾਨ ਧਰਵਾਸ ਹੋਵੇ ।ਕਿਸਨ
ਸਿੰਘ ਸੁਪਨ ਜਗ ਝੂਠ ਤੇ ਰਾਤ ਤੇ ਮਨ ਦਾ ਸਭ ਵਿਲਾ
ਸ ਹੋਵੇ। ੨੬੩ ।ਬ੍ਰਹਮ ਸਚ ਤੇ ਜਗ ਨੂੰ ਜਾਨ ਝੂਠ

ਜਿਵੇਂ ਫੁਲ ਅਕਾਸ਼ ਤੇ ਲਖ ਖਬੇਟਾ ।ਸਿੰਘ ਸਹੇਰੇ ਸੰਡ
ਦੇ ਪੁਤ੍ਰ ਜੈਸੇ ਤਿਵੇਂ ਜਗ ਕੂੜ ਚਿਤ ਰਖ ਬੇਟਾ ।ਜਲ
ਥਲ ਵਾਲਾ ਚੋਰ ਲਕੜੀ ਦਾ ਰਸੀ ਸਰਪ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੰਤ ਪ੍ਰ
ਤਖ ਵਲਾ ।ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਸਿਪੀ ਰੁਪ ਹੋਇ ਦੇਖ ਜਗ
ਝੂਠ ਤੇ ਸਰ ਅਲਖ ਖਬੇਟਾ ।੨੬੪॥ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ
ਫੁਲ ਆਕਾਸ਼ ਵਾਲੇ ਸੁੰਘੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਡਿਠਿਆ ਇਕੇ ਜੀ।
ਸਿੰਘ ਸਹੇਰੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਡਿਠੇ ਪੀਤਾ ਥਲਾਂ ਦਾ ਜਲ
ਨਾ ਜਾਇਕੇ ਜੀ ।ਪੁਤ੍ਰ ਸੰਢ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਚਾਹਿਆ
ਸਪ ਰਸੀ ਦਾ ਲੜਨਾ ਆਇਕੇ ਜੀ ।ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਏ
ਥੇ ਸਭ ਕੰਮ ਹੋਵਨ ਜਗ ਕੂੜ ਕਿਉਂ ਕਹੋ ਸੁਣਾਇਕੇ ਜੀ
॥੨੬੫॥ਭੂਰੂ ਆਖਿਆ ਜਗ ਦੀ ਗਲ ਐਸੇ ਜੈਸੇ
ਨੀਂਦ ਮੇਂ ਖਾਬ ਖਿਆਲ ਹੋਵੇ ।ਕਿਤੇ ਊਠ ਘੋੜਾ ਕਿਤੇ ਬਾਪ
ਬੇਟਾ ਕਿਤੇ ਸ਼ਾਹ ਤੇ ਕਿਤੇ ਕੰਗਾਲ ਹੋਵੇ ।ਏਕ ਚਿਤ ਅਨੇਕ
ਹੀ ਰੂਪ ਧਾਰੇ ਕਿਤੇ ਜ਼ਰਦ ਕਾਲਾ ਕਿਤੇ ਲਾਲ ਹੋਵੇ ।ਕਿ
ਸਨ ਸਿੰਘ ਦੇਖੇ ਜਦੋਂ ਖੋਲ ਅਖੀਂ ਤਦੋਂ ਆਪ ਹੀ ਆਪ
ਨਿਹਾਲ ਹੋਵੇ ।੨੬੬॥ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਪਾਵੀਏ ਰਬ
ਕੈਸੇ ਸਭੇ ਲੋੜਦੇ ਏਸ ਦੇ ਪਾਵਨੇ ਨੂੰ ।ਕਰਮ ਧਰਮ ਜ
ਪ ਤਪ ਅਨੇਕ ਕਰਦੇ ਇਕ ਜਾਂਵਦੇ ਤੀਰਥੀਂ ਨ੍ਹਾਵਨੇ
ਨੂੰ ।ਇਕ ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਕੁਰਾਨ ਪੜ੍ਹਦੇ ਇਕ ਮਸਲੇ ਗਿ
ਆਨ ਸੁਣਾਵਨੇ ਨੂੰ ।ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਨਾ ਲਭਾ ਦਾ ਪਤਾ
ਕੋਈ ਸਭੇ ਜਾਲ ਲੌਂਦਨੇ ਮਿਰਗ ਫਦਨੇ ਨੂੰ ।੨੬੭॥
ਗੁਰੂ ਆਖਿਆ ਆਪ ਹੈਂ ਏਕ ਤੂਹੀ ਤੇਰੇ ਆਸਰੇ ਸਭ
ਵਿਹਾਰ ਹੋਵੇ ।ਜਾਗ੍ਰਤ ਸੁਪਨ ਦੇ ਹਾਲ ਨੂੰ ਜਾਨਦਾ ਹੈਂ
ਤੇਰੇ ਦੇਖਿਆ ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਹੋਵੇ ।ਸੁਖ ਪੰਡਮਾਨ ਕੇਸ਼

ਖਰੀ ਖਬਰ ਦੇਵੇਂ ਜਿਥੇ ਦੂਸਰਾ ਨਾਹੀਂ ਵਿਕਾਰ ਹੋਵੇ।
ਕਿਸਨਾਸਿੰਘਾ ਇਹ ਜਗ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਸੀਸ ਤੇਲ ਬੂਧ ਨੂੰ
ਪਿਆ ਦੀਦਾਰ ਹੋਵੇ। ੨੬੮। ਪ੍ਰਭ ਨ ਆਖਿਆ ਗੁਰੂ
ਜੀ ਧੰਨ ਹੈਂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦਾ ਭਰਮ ਨਿਵਾਰਿਆ ਈ। ਗੇੜ
ਛੁੱਟਾ ਜਨਮ ਤੇ ਮਰਨ ਸੰਦਾ ਗਿਆਨ ਖੜਗ ਸੇਤੀ
ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਈ। ਭੁਲਿਆ ਜਾਂਵਦਾ ਸਾਂ ਭਰਮ ਰੋਗ
ਅੰਦਰ ਬੇੜੇ ਨਾਮ ਦੇ ਚਾੜ੍ਹ ਕੇ ਤਾਰਿਆ ਈ। ਕਿਸਨਾਸਿੰ
ਘ ਬਲਿਹਾਰ ਗੁਰ ਤਿਹਾਰ ਜਾਵਾਂ ਮੇਰਾ ਕਾਜ ਮਹਾਰਾਜ
ਸਵਾਰਿਆ ਈ। ੨੬੯। ਗੁਰੂ ਆਖਿਆ ਭਾਗ ਜੇ ਹੋ
ਨ ਚੰਗੇ ਤਦੋਂ ਚਿਤ ਨੂੰ ਆਨ ਵੈਰਾਗ ਹੋਵੇ। ਹੋਵਨ ਭਾਗ
ਚੰਗੇ ਮਿਲੇ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਚੰਗੇ ਭਾਗ ਜਾਂ ਵਿਸੇ ਦਾ ਤਿਆਗ
ਹੋਵੇ। ਚੰਗੇ ਭਾਗ ਹੋਵੇ ਸੰਗ ਸਾਧੂਆਂ ਦਾ ਚੰਗੇ ਭਾਗ ਜੇ
ਗਿਆਨ ਦੀ ਲਾਗ ਹੋਵੇ। ਕਿਸਨਾਸਿੰਘ ਚੰਗੇ ਭਾਗ ਜਗ
ਉਠੇ ਸੁਪਨੇ ਜਗ ਦੇ ਨਾਲ ਨ ਰਾਗ ਹੋਵੇ। ੨੭੦। ਪ੍ਰਭ
ਨ ਆਖਿਆ ਪਰਮਾਨੰਦ ਕੈਸਾ ਕਿਥੇ ਰਹੇ ਗੀ ਰੂਪ ਤੇ ਰੰ
ਗ ਸਾਂਈਆਂ ਕਹੋ ਕੈਸੀ ਨਾਮ ਨਿਸਾਨ ਕੇਹੜਾ ਦਸ
ਕਿਸ ਥੋਂ ਕਿਸ ਕੇ ਸੰਗ ਸਾਂਈਆਂ ਜੈਂ ਦੇ ਮਿਲਨ ਬਾਝੋਂ
ਮਨ ਤੜਫਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਸਾਮ ਤੇ ਸਰਨ ਪਤੰਗ ਸਾਂਈ
ਆਂ। ਕਿਸਨਾਸਿੰਘ ਐਸਾ ਦਸ ਗਿਆਨ ਮੈਨੂੰ ਰਹੇ ਕਿ
ਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨ ਜੰਗ ਸਾਂਈਆਂ। ੨੭੧। ਗੁਰੂ ਆਖਿ
ਆ ਗਿਆਨ ਇਹ ਰਖ ਪਕਾ ਰਬ ਸਬ ਦੇ ਬੀਚ ਸਮਾਇ
ਰਹਆ। ਰੰਗ ਰੂਪ ਤੇ ਨਾਮ ਨਿਸਾਨ ਸਾਰੇ ਕਾਮ ਸੋਈ
ਜੋ ਆਪ ਕਮਾਇ ਰਹਆ। ਓਹੀ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਕਰਤਾਰ
ਕਰਤਾ ਓਹੀ ਦਰ ਮਸੀਤ ਬਨਾਇ ਰਹਆ। ਕਿਸਨਾਸਿੰ

ਪ

ਘਲੋਂ ਜਨੂੰ ਪਾਵਦਾ ਹੈ ਜੋਹੜਾ ਆਪਨਾ ਆਪ ਵੰਜਾਇ
ਰਹਿਆ ॥੨੭੨॥ ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਦਸ ਓਹੁ ਰਾਹ ਮੈ
ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਆਪਨਾ ਆਪ ਵੰਜਾਈਏ ਜੀ ॥ ਜਨੀ ਦਾ ਸਤੇ ਜਾਂ
ਨੇ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰੀਏ ਜਾਨ ਬੁਝ ਕੇ ਆਪ ਗੰਵਾਈਏ ਜੀ ॥
ਸੀਸ ਵੇਚੀਏ ਓਸ ਜਗਦੀਸ ਪਿਛੇ ਦਿਲ ਦੇ ਦਿਲਦਾਰ
ਨੂੰ ਪਾਈਏ ਜੀ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਮਿਲ ਰਾਮ ਆਰਾਮ ਆਵੇ
ਹਕ ਜਾਨ ਕੇ ਹਕ ਸਮਾਈਏ ਜੀ ॥੨੭੩॥ ਭਗ੍ਰਾ ਆ
ਖਿਆ ਗਾਲੇ ਜਿਉਂ ਬਰਫ ਗੋਲਾ ਓਹੀ ਜਲ ਦਾ ਜਲ ਹੋ
ਜਾਵਦਾ ਹੈ ॥ ਬੀਜ ਆਪਨਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਜੀਵ ਹੋਵੇ ਜੀਵ ਨਾ
ਸਹੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸਦਾਵਦਾ ਹੈ ॥ ਓਥੇ ਭਜਾਨ ਅਰਮਾਨ ਦੀ
ਵਾਹ ਨਾਹੀ ਮੈਂ ਤੂੰ ਦਾ ਹਰਫ ਨਾ ਭਾਵਦਾ ਹੈ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ
ਨਾ ਇਕ ਨਾ ਦੋਇ ਕੋਈ ਭੀ ਗਾਖਾ ਇਹ ਗੁਰੂ ਦਸਦਾ ਭੇਦ
ਦਾ ਹੈ ॥੨੭੪॥ ਪੂਰਨ ਕਪਾ ਮੈ ਪਾਲਿਆ ਜੋ ਪਾਵਨਾ
ਸੀ ਜੋਹੜਾ ਜਾਨਨਾ ਸੀ ਸੋਈ ਜਾਨ ਲੀਤਾ ਹੋਈ ਦਇਆ
ਤੁਸਾਂ ਵਡੇ ਦਾਸ ਉਤੇ ਤਾਂ ਮੈ ਇਕ ਅਨੇਕ ਪਛਾਨ ਲੀਤਾ ॥
ਗਏ ਦੁਖ ਤੇ ਭੁਖ ਹਰ ਗਈ ਸਾਰੀ ਸਦਾ ਸੁਖ ਆਨੰਦ ਨੂੰ
ਮਾਨ ਲੀਤਾ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਪੂਰਨ ਪੂਰਨ ਦੇਖ ਸਾਰਾ ਰੂ
ਪ ਆਪਨਾ ਆਪ ਸਿਆਨ ਲੀਤਾ ॥੨੭੫॥

ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਗੁਰੂ ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਦਾ ॥ ਗੋਰਖ
ਨਾਥ ਨੇ ਕੂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਚਲੇ ਟਿਲੇ ਦੀ ਤਰਫ ਤਿ
ਆਰ ਹੋਕੇ ॥ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਨੂੰ ਆਪਨੇ ਨਾਲ ਲੀਤਾ ਚਲੇ
ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਅਸਵਾਰ ਹੋਕੇ ॥ ਸੱਧ ਸੰਤ ਅਤੀਤ ਪੀੜ ਵਾਲੇ
ਪਿਛੇ ਜਾਨ ਦੌੜੇ ਹੁਸਿਆਰ ਹੋਕੇ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਜੋਗੀ
ਟਿਲੇ ਜਾਇ ਪਹੁੰਚੇ ਬੈਠੇ ਫਿਕਰ ਦੇ ਸਿਧ ਤੇ ਪਾਰ ਹੋਕੇ ॥

੨੭੬ ॥ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਭਰਥੂ ਜੀ ਕਰੋ ਕਿਰਪਾ ਦੇਵੋ
ਆਗਿਆ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਜਾਈਏ ਜੀ ॥ ਜਥਾ ਭਰਮਨੇ ਨੂੰ ਚਿ
ਤ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਤੇ ਜਾਇ ਅਲਖ ਜਗਾਵੀਏ ਜੀ ॥ ਮਿ
ਲਿਆ ਜੰਗ ਸਭ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਬਾਜਕਾਂ ਜਦਾ ਗਰਭੂ
ਗਵਾਈਏ ਜੀ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰ ਦੀਦਾਰ ਕਰੀਏ
ਦਰਸਨ ਰੂਪ ਅਨੂੰਪ ਦਾ ਪਾਈਏ ਜੀ ॥ ੨੭੭ ॥ਭਰਥੂ
ਆਖਿਆ ਸੈਂਹੁ ਕਰੇਂ ਖੇਡ ਹੋਵੇ ਸੁਲਾਵੇਂ ਰਨਾ ਮਨ ਤੇ ਲਿ
ਆਵਨਾ ਈ ॥ ਛਿਟੀ ਹੋਇ ਨਦੀ ਓਹਨੂੰ ਫੇਟ ਕਰਣਾ ਅ
ਤੇ ਵਡੀ ਨੂੰ ਮਾਉ ਭੁਲਾਵਨਾ ਈ ॥ ਦੇਖ ਸੂਰਤਾਂ ਸੁੰਦ੍ਰਾਂ ਸੋ
ਹਣੀਆਂ ਨੂੰ ਚਿਤ ਆਪਣਾ ਨਹੀ ਭੁਲਾਵਣਾ ਈ ॥ ਕਿਤੇ
ਵੰਗ ਪਤਾਂ ਦੇ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘਾ ਦੀਵੇ ਹੁਸਨ ਤੇ ਨਾਹਿ ਜਲਾ
ਵਣਾ ਈ ॥ ੨੭੮ ॥ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਭਰਥ ਜੀ ਦਾਇਆ
ਤੇਰੀ ਤੇਗ ਫੰਸ ਦੇ ਵਿਚ ਨ ਫਸਦਾ ਮੈਂ ॥ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਦੀ
ਦੂਟਕ ਮਾਨ ਗਈ ਤੀਰਤ ਮਾਵਾਂ ਏ ਨਹੀ ਕਸਦਾ ਮੈਂ ॥
ਮੋਹ ਮਮਤਾ ਮਾਰ ਮਨੂਰ ਕੀਤੀ ਨਾਲ ਨਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਹੀ
ਹਸਦਾ ਮੈਂ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਜੇ ਤੇਰਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਘਰ
ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਨ ਵਸਦਾ ਮੈਂ ॥ ੨੭੯ ॥ਭਰਥੂ ਆਖਿਆ
ਨੈਣਾ ਦੀ ਨੋਕ ਦੀ ਕਟ ਜਾਂਦੀਆਂ ਵਾਂਗ ਕਟਾਰੀਆਂ ਦੇ ॥
ਭੁਲ ਜਾਂਵਦੇ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸਾਰੇ ਰੂਪ ਦੇਖ ਕੇ ਸੋਹ
ਣੀਆਂ ਨਾਰੀਆਂ ਦੇ ॥ ਵਡੇ ਪੀਰ ਫਕੀਰ ਮੁਸਤਾਕ ਹੁੰਦੇ
ਰੰਗ ਦੇਖਦੇ ਹੀਰੇ ਨਾ ਤਾਰੀਆਂ ਦੇ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਕਰੈਂ
ਦਾਨ ਕਰਨ ਚੀਰੇ ਜਾਲਮ ਜਾਨ ਕੇ ਨਾਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ
ਦੇ ॥ ੨੮੦ ॥ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣੋ ਮੇਰੀ
ਤੇਰੀ ਦਾਤੇ ਗਿਆ ਹੰਕਾਰ ਮੇਰਾ ॥ ਰਹੀ ਲੋੜਨ ਤੇ

ਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਬਿਨ ਭਾਮਨਾਹੀ ਕੋਈ ਯਾਰ ਮੇਰਾ।
ਲੀਤੇ ਜੋਗ ਤੇ ਸੋਭਾਨ ਰਿਹਾ ਕੋਈ ਹੂਇਆ ਦੂਰ ਇਹ
ਰੋਗ ਸੰਸਾਰ ਮੇਰਾ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਮੈ ਭੌਰ ਹਾਂ ਸੋਰ ਕਰ
ਦਾ ਵਿਲੰਘ ਨੇਗਾ ਵਾਂਗ ਬੁਲਜਾਰ ਮੇਰਾ। ੨੮੧। ਗੁ
ਰੂ ਆਖਿਆ ਜਾਇਕੇ ਸੋਰ ਕਰਿਆ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਗਰਾਂ ਵ
ਚ ਸੋਹ ਰਦਾ ਤੂੰ। ਮੰਗ ਭਿਖਿਆ ਫੇਰ ਸਿਤਾਬ ਆਵੀਂ
ਜੋਤਾਂ ਨਹੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਠਹਰਦਾ ਤੂੰ। ਘਰ ਗਰਿਸੇ ਦੇ ਜਾ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਥੈਠਰਹਨ ਅਰਸਾਮੰਗਾਲੈ ਅਸਾਂ ਤੋਂ ਪਰਹਦਾ
ਤੂੰ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਦਾਰੇ ਆਇਦਾ ਹੋਇ ਤਾਂ ਮਜਾ ਲੂਟ
ਲੈ ਫਕਰਦੀ ਲਹਰਦਾ ਤੂੰ। ੨੮੨। ਪੂਰਨ ਥੰ ਨਕੇਲ
ਕ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ ਲਿਆਂਖ ਪਤ੍ਰਾ ਹਥ ਉਠਾਇ ਲੋਕੋ।
ਸੀਸ ਸੇਲ੍ਹੀਆਂ ਕਾਲੀਆਂ ਗੁਲੀਆਂ ਨੂੰ ਲਈ ਅੰਗ ਭਭੂਤ
ਲਗਾਇ ਲੋਕੋ। ਕੰਨੀ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਸੁੰਦ੍ਰਾਂ ਸੋਹਣ ਮਾਲਾ ਮੋਹਨੀ
ਗਲ ਲਟਕਾਇ ਲੋਕੋ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਜੋਗੀ ਜੋਗ ਧਰ
ਵਰਿਆ ਹਥ ਜੋੜ ਅਦੇਸ ਬੁਲਾਇ ਲੋਕੋ। ੨੮੩। ਪੂ-
ਰਨ ਸੋਹਣਾ ਖੂਬ ਜਵਾਨ ਬਾਂਕਾ ਬਾਨਾ ਫਕਰਦਾ ਪਹਨ
ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ। ਜਿਵੇਂ ਚਾਲਿਆ ਸੂਰਮਾ ਜੰਗ ਦਲੇ
ਸੇਰ ਥੇਲਿਓਂ ਨਿਕਲ ਹੁਸਿਆਰ ਹੋਇਆ। ਅਬਾ ਰਮ
ਕਦਾ ਜਤੀ ਦਾ ਵਾਂਗ ਸੂਰਜ ਨੰਗੀ ਤੇਗ ਦਾ ਜਿਵੇਂ ਲਿਸ
ਕਾਰ ਹੋਇਆ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦਾ ਫੇਰ ਜੋਗੀਆਂ
ਨੂੰ ਤੁਸਾਂ ਉਪਰੋਂ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਹੋਇਆ। ੨੮੪। ਜੋਗ
ਸਾਧੂਆਂ ਦਾ ਕਰੇ ਕੰਮ ਸਾਰੇ ਸੰਗ ਸਾਧੂਆਂ ਦੇ ਸਿਰੇ ਸਾਲ
ਭਾਈ। ਸੰਗ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਕਰੇ ਸਾਧ ਹੋਵੇ ਸਾਧ ਸੰਗ ਦੇ
ਨਾਲ ਤੁ ਪਾਲ ਭਾਈ। ਸੰਗ ਸਾਧੂਆਂ ਚੰਗਾ ਸੁਰਗ ਨਾਲੋਂ

ਕਟੇ ਕਾਲ ਜੰਜਾਲ ਦਾ ਜਾਲ ਭਾਈ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਨਾ
ਛੋੜੀਏ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜਿਚਰ ਜੀਵੀਏ ਦੀ ਮਰੇ ਨਾਲ
ਭਾਈ ॥ ੨੮੫ ॥ ਕਹਿਆ ਪੂਰਨ ਨੂੰ ਸਾਧੂਆਂ ਸਾਰਿ
ਆਂ ਨੇ ਰਾਣੀ ਸੁੰਦਰਾਂ ਦੇ ਸਹਰ ਵਲ ਜਾਵੀਂ ॥ ਪਹਿਲੇ ਨ
ਗਰ ਦੇ ਵਿਚ ਅਲਖ ਬੁਲੀਂ ਫੇਰ ਰਾਣੀ ਦੇ ਹੇਠ ਮਹਲ
ਜਾਵੀਂ ॥ ਲਈਂ ਖੈਰ ਨ ਗੋਲੀਆਂ ਬਾਂਦੀਆਂ ਥੋਂ ਉਥੇ ਬੈ
ਠ ਤੂੰ ਹੋਇ ਅਚਲ ਜਾਵੀਂ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਅਗੇ ਕਈ ਹੋ
ਇਆਇ ਤੂੰ ਭੀ ਹੋਇ ਨਿਰਾਸ ਨ ਟਲ ਜਾਵੀਂ ॥ ੨੮੬ ॥
ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਪਹੁੰਚਾਂਗਾ ਇਕ ਵਾਰੀ ਕੰਮ ਕਰਨ
ਵਾਲਾ ਕਰਤਾਰ ਹੈ ਜੀ ॥ ਮੂਹੋਂ ਬੋਲਨਾ ਤੇ ਤੂਠ ਤੋਲਨਾ
ਕੀ ਨਹੀ ਮਿਲਦੀ ਗਾਈ ਗੁਫਤਾਰ ਹੈ ਜੀ ॥ ਕਰਨਾਰ
ਖਦਾ ਫਤੇ ਫਕੀਰ ਦੀ ਹੈ ਇਹ ਗਲ ਮਸਹੂਰ ਸੰਸਾਰ
ਹੈ ਜੀ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਸੋ ਕੰਮ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕਰਸੀ ਸੰਤਾਂ ਸਾਰਿ
ਆਂ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਜੀ ॥ ੨੮੭ ॥ ਕਿਹਾ ਗੁਰੂ ਨੇ ਤਿ
ਖਿਆ ਮੰਗਾ ਲਿਆਵੇ ਨਗਰ ਜੋਰ ਕਰਨਾ ਖਬਰਦਾਰ
ਹੋਕੇ ॥ ਜਤੀ ਸਤੀ ਹੋ ਜੋ ਭਰੀ ਲਾਜ ਰਾਖੇ ਨਹੀ ਭੋਗ ਮੇਂ
ਫਸੋ ਖੁਵਾਰ ਹੋਕੇ ॥ ਕਿਸੀ ਰੰਡ ਕੇ ਦਾਵ ਮੇਂ ਨਹੀ ਆਨ
ਨਹੀ ਮਰੋਗੇ ਬਹੁਤ ਖੁਵਾਰ ਹੋਕੇ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਨਾਠ
ਕਰੋਕੇ ਦਾ ਗਲਾ ਭੋ ਜਾਓ ਭਗਤ ਮ ਜਾਗ ਹੁਸਿਆਰ
ਹੋਕੇ ॥ ੨੮੮ ॥ ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾਇਆ
ਤੇਰੀ ਜੋਗ ਧਾਰ ਕੇ ਭੋਗ ਨੂੰ ਧਾਰਨਾ ਕੀ ॥ ਛਡੇ ਰਾਜ ਸ
ਮਾਜ ਤੇ ਕਾਜ ਸਾਰੇ ਲਾਜ ਲਾਹ ਕੇ ਲਾਜ ਨੂੰ ਪਾਲਨਾ ਕੀ ॥
ਤਦੋਂ ਲੂਣਾ ਦਾ ਕਹਿਆ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਮੈਂ ਹੁਨ ਹੋਰ ਕਿਤੇ
ਤਨ ਗਾਲਨਾ ਕੀ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਮੋਇਆ ਮੇਰਾ ਮਨ ਨਾ

ਥਾ ਜਲੇ ਜੀਵਤਿਆਂ ਈ ਫੇਰ ਜਾਲਨ ਕੀਆ।੨੮੯।ਏਸ ਮ
ਨਦਾਨ ਨਹੀ ਵਿਸਾਹ ਕੋਈ ਭਰੂਆ ਖਦਾ ਰਮਨ ਮਾਰ ਬੈਠ
।ਜੜੀ ਸਤੀ ਅਤੀਤ ਖੁਵਾਰ ਕੀਤੇ ਏਸ ਚਿਤਨੇ ਬਤ ਵਿ
ਚਾਰ ਬੈਠਾ।ਪੀਕ ਪਨ ਦੀ ਦੇਖ ਕੇ ਲਾਲ ਜਾਤਾ ਹਥ ਭਰ
ਥਵੀ ਪਾਲਾ ਚਾਰ ਬੈਠਾ।ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਹੈ ਸਾਧਾਂ ਸੂੰ
ਤ ਐਖਾ ਅੰਤੇ ਲਾਜ ਰਖੀ ਕਰਤਾਰ ਬੈਠਾ।੨੯੦।ਪੂ
ਰਨ ਪਾਇ ਪਲਾ ਗਲੇ ਵਿਚ ਕਹਿੰਦਾ ਜੇ ਮੈਂ ਭੁਲਿਆਂ ਹਾਂ
ਖਿਮਾ ਕੀਜੀਏ ਜੀ।ਭੁਲ ਜਾਵਨਾ ਕੰਮ ਹੈ ਬਾਲਕਾਂ ਦਾ ਅ
ਪਖੜੇ ਹੋਕੇ ਮਤ ਦੀਜੀਏ ਜੀ।ਏਹ ਸਚ ਹੈ ਮਨ ਦਾ ਮ
ਤਾ ਨਿਆਰਾ ਏਸ ਭੂਤ ਤੇ ਨਾਹਿ ਪਤੀਜੀਏ ਜੀ।ਕਿਸਨ
ਸਿੰਘ ਮੈਂ ਸੈਰ ਨੂੰ ਜਾਵਨਾ ਹਾਂ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਮਨ ਹੁਣ ਲੀਜੀ
ਏ ਜੀ।੨੯੧।ਭਰੂਆ ਖਿਆ ਗਰਜ ਕੇ ਸ਼ੇਰ ਵਾਂਗੂੰ
ਮੂਹੋਂ ਬੋਲ ਅਲਖ ਜਗਾਵਨਾ ਹੀ।ਨਹੀ ਠਹਰਨਾ ਕਿ
ਸੇ ਦੁਆਰ ਉਪਰ ਸਬਦ ਅਪਨੇ ਬੋਲਤੇ ਜਾਵਨਾ ਈਂ।
ਦੁਧ ਭਿਖਿਆ ਮਿਲੇ ਤੇ ਪਾਇ ਝੋਲੀ ਨਹੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਚਿਤ
ਜਲਾਵਨਾ ਹੀ।ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਨਾ ਉਠਨਾ ਬਿਨ ਜੀਤੇ ਜਿ
ਥੇ ਜਾਇ ਆਸਨ ਪਕ ਲਾਵਨਾ ਹੀ।੨੯੨।ਸਤੀ ਚਿ
ਖਾ ਤੇ ਉਤਰੀ ਚੌਣ੍ਹ ਹੋਵੇ ਮੁੜੇ ਸੂਰਮਾ ਛਡ ਮੈਦਾਨ ਮੋਇਆ
ਆ ਜਕਿਓ ਇਸ ਕਤੇ ਹਟੇ ਨਾ ਮੂਲ ਕੋਈ ਮੋਮਨ ਹਕ ਛੋੜ ਬੇ
ਈਮਾਨ ਹੋਇਆ।ਰਾਜਾ ਤਜੇ ਨਿਆਉ ਨਾ ਥਾਉ ਕੋਈ ਭ
ਗੜਿਆ ਗਿਆਨ ਸਭ ਮਾਨ ਖੋਇਆ।ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਜੋਗੀ
ਜਾਵੇ ਤਿਆਗ ਆਸਨ ਪਾਵੇ ਪਤ ਨਾ ਸਤ ਵੈਰਾਨ ਹੋਇਆ।
੨੯੩।ਪੂਰਨ ਪਕੜ ਚਿਪੀ ਸਵਧਾਨ ਹੋਇਆ ਕਹਿੰਦਾ
ਭਰੂ ਜੀ ਦੇਖ ਮੈਂ ਜਾਵਨਾ ਹਾਂ।ਕਿਸੇ ਨਗਰ ਦਾ ਸੈਰ ਕਰ ਕੇ

ਰ ਲੈਕੇ ਤੇਰਿਆਂ ਚਰਨਾ ਦੇ ਵਿਚ ਮੈਂ ਆਵਨਾ ਹਾਂ ਤੇਰੀ ਸਿ
ਖਿਆ ਸਭ ਕਬੂਲ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਪਲ ਨਾ ਭੂਲ ਭੁਲਾਵਣਾ ਹਾਂ
ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮੈਂ ਛੇਤਿਰ ਦੇਵਾਂ ਗਜ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਬਾਗ ਜਹਾਂਨ
ਦਾ ਪਾਵਨਾ ਹਾਂ ॥ ੨੯੩ ॥ ਪੂਰਨ ਦਾ ਸਹਿਰ ਸੁੰਦ੍ਰਾ ਦੇ
ਵਿਚ ॥ ਪੂਰਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸਹਰ ਜਾਂ ਸੁੰਦ੍ਰਾਂ ਦੇ ਗਲੀ
ਗਲੀ ਅਲਖ ਜਗਾਂਵਦਾ ਸੀ ਕੋਈ ਦੇਖ ਕੇ ਭੇਖ ਅਲੇਖ ਦਾ
ਸਾਹਬ ਬੰਨਕੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਂਵਦਾ ਸੀ ਕੋਈ ਆਖਦਾ ਚੋਬਰ
ਭਰਿਆਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਹੋਇ ਇਨ ਆਵਦਾ ਸੀ ॥ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰ
ਘ ਜੋਗੀ ਹਾਥੀ ਮਸਤ ਵਾਂਗੂ ਚੁਪ ਹੋਇ ਕੇ ਚੌੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵਦਾ
ਸੀ ॥ ੨੯੫ ॥ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਭਗਵਾਨ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਕੇ ਰਾ
ਣੀ ਸੁੰਦ੍ਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਲ ਗਿਆ ॥ ਕਹਿੰਦਾ ਜਾਇ ਅਲਖ ਆਖ
ਖਲੋਕੇ ਖੜਾ ਹੋਇ ਮਹਲ ਦੇ ਹੇਠ ਰਿਆ ॥ ਜੇਨਾ ਨਾਰੀਆਂ
ਦੇਖਿਆ ਨਾ ਬੁਤਾਂ ਈ ਦਿਲ ਉਨਾਂ ਦਾ ਅੰਦਰੋਂ ਸਿਥਲਿਆ ।
ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੋਗੀ ਸੋਹਣਾ ਛੈਲ ਬਾਂਕਾ ਨਦੀਆਂ ਦਾ ਮਨ ਛਲ
ਲਿਆ ॥ ੨੯੬ ॥ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਦੀ ਸੁਣੀ ਅਵਾਜ਼ ਗੋਲੀਕ
ਸਿੰਦੀ ਉਠੀ ਗੋਲੀ ਏ ਵੇਖ ਜਾਕੇ ਇਹ ਜਾਪ ਕੋਈ ਅਜਨ
ਵਾਂ ਆਇਆ ਏਹਨੂੰ ਦੇਰ ਜ਼ਰਾ ਹੀ ਹੁਣ ਖੈਰ ਪਾ ਕੇ ॥ ਗੋਲੀ
ਖੈਰ ਲਿਆਈ ਪੂਰਨ ਲਵੇ ਨਾਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਦੇਹ ਸੀਧਾ ਰਾਣੀ
ਆਪ ਆ ਕੇ ॥ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦਾ ਲੈ ਜਾ ਗਈ ਦੌੜੀ ਦਿ
ਲਾ ਪਾਸੇ ਦੇ ਦਿਰ ਜਾ ਸੁਖਾ ਕੇ ॥ ੨੯੭ ॥ ਬਾਂਦੀ ਜਾਇ ਕੇ ਆ
ਖਦੀ ਸੁੰਦ੍ਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋਗੀ ਅਜ ਜੋਗੀ ਇਕ ਆਇਆ ਨੀ ਚੋ
ਦਾ ਚੰਦ ਜਿਉਂ ਚੌਦਵੀਂ ਰਾਤ ਵਾਲਾ ਬਾਲਾ ਸਜਰਾ ਜੋਗ ਨਿਆ
ਇਆ ਨੀ ॥ ਕੰਨੀ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਸੁੰਦ੍ਰਾਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਨੂ ਸਾਰੇ ਅੰਗ ਬਿਭੂਤ
ਰਮਾਇਆ ਨੀ ॥ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਭ੍ਰਥਰੀ ਜਿਉਂ

ਛਤ੍ਰ ਰਾਜ ਤੇ ਕਾਜ ਸਿਧਾਇਆਨੀ। ੨੯੮।। ਮੈਂ ਥੋਂ ਭਿਖਿਆ
ਲਏ ਨ ਕੁਠੇ ਐਹੋ ਅਸਾਂ ਦਾ ਲੈਣਾ ਰਾਣੀ ਮੁੰਢਾਂ ਤੋਂ। ਆਏ
ਵਿਛਿਓ ਨਾਲ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦੇ ਖੈਰ ਲੈਣ ਨ ਤੁਸਾਂ ਮੁੰਢਾਂ ਤੋਂ
। ਮੈਂਡੀ ਦੇਖ ਕੇ ਮੁਲਕ ਨ ਰਹਸਕੀ ਫਰੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਰਿਕ
ਹਾਂ ਖੂੰਢਾਂ ਤੋਂ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਕਰ ਜਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਦੇਈਏ
ਓਹਦੀਆਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਦਰਸਨੀ ਮੁੰਢਾਂ ਤੋਂ। ੨੯੯।।

ਰਾਣੀ ਮੁੰਢਾਂ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਰੋਂਦ ਐਸੀ ਬਾਤ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲੀ ਮਨ
ਭਾਇ ਗਈ ਝਾਕੀ ਖੋਲ ਕੇ ਤਕ ਦੀ ਤਰਫ ਪੂਰਨ ਤਾਂ ਦੇ
ਹੋਸ਼ ਮੁਤਾਕ ਵਿਕਾਇ ਗਈ। ਬਰਛੀ ਨੈਣਾਂ ਦੀ ਛਾਤੀ ਦੇ
ਵਿਚ ਲਗੀ ਵਿੰਨ੍ਹ ਦੀ ਰੜਕ ਕਾਲਜਾ ਖਾਇ ਗਈ। ਕਿਸਨ
ਸਿੰਘ ਲੈ ਕੇ ਥਾਲੀ ਮੋਤੀਆਂ ਦੀ ਪਾਸ ਪੂਰਨ ਦੇ ਮੁੰਢਾਂ ਆ
ਇ ਗਈ। ੩੦੦।। ਥਾਲੀ ਮੋਤੀਆਂ ਦੀ ਅਗੇ ਰਖ ਰਾਣੀ
ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇ ਕੇ ਤਾਂ। ਸੂਰਤ ਚੰਦ ਦੀ ਦੇਖ ਕਰ
ਹਰਾਨ ਹੋਈ ਗਈ ਬੈਠ ਅਨੰਦ ਨੂੰ ਪਾਇ ਕੇ ਤਾਂ। ਭਲੇ ਭਾਗ
ਮੇਰੇ ਆਏ ਸੰਤ ਮੇਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਵਦੇ ਹੋ ਘਰ ਆਇ ਕੇ ਤਾਂ।
ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਪਿਆਰੇ ਚਲੋ ਮਹਲ ਉਤੇ ਦੇਵਾਂ ਪਲੰਘ
ਰੰਗੀਲਾ ਵਿਛਾਇ ਕੇ ਤਾਂ। ੩੦੦।।

ਸੁਵਾਲ ਨਾਲ ਰਾਣੀ ਸੁੰਦ੍ਰਾਂ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਦੇ।

।ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਮਾਪਾਂ ਨ ਮੁਝ ਕਰਨਾ ਨਕਰ ਨਾਲ ਫਕੀ
ਰਾਂ ਦੇ ਜੋਰ ਰਾਣੀ। ਖੂਹ ਜਿਹੇ ਪਲੰਘ ਵਿਛਾਇ ਕੇ ਵਿਚ ਮਾ-
ੜੀ ਅਸੀਂ ਸਾਧ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਚੋਰ ਰਾਣੀ। ਅਸਾਂ ਟੋਲਤੇ ਥੈ
ਨ ਜਾਂ ਬੰਗਲੇ ਤੇ ਜੋਗੀ ਚਲਦੇ ਭੁਲੇ ਨੇ ਦੋਰ ਰਾਣੀ। ਕਿਸਨ
ਸਿੰਘ ਨਹੀਂ ਭਜਦਾ ਏਸ ਫਾਹੀ ਕੋਈ ਫਸਨ ਵਾਲੇ ਢੂੰਢ ਦੀ
ਹੋਰ ਰਾਣੀ। ੩੦੧।। ਰਾਣੀ ਆਖਿਆ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਜਾਲ ਅੰ

ਦਰ ਸਾਧ ਸੰਤ ਸਾਰੇ ਠ ਸਜਾਵਦੇ ਨੀ ।ਰਾਮਚੰਦ ਖਾ ਦੇਖੇ
ਰਛੀਲਨੀ ਦੇ ਸੀਤਾ ਵਾਸਤੇ ਜੁਧ ਮਚਾਵਦੇ ਨੀ ।ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ
ਕੁਬਰੀ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਹੋਏ ਮੀਰਾਂ ਬਾਈ ਦੀ ਖਿਚਦੀ ਖਾਂਵ
ਦੇ ਨੀ ।ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੁਰਜੋਧਨ ਦੇ ਛੋੜ ਭੋਜਨ ਸਾਗ
ਬਿਦਰ ਦਾ ਖਾਇਆ ਧਾਵਦੇ ਨੀ ।੩੦੩। ਪੂਰਨ ਆਖ
ਆਉਨੰਦੀ ਭਿਜਨਾ ਹੀ ਹਿੰਮਤ ਆਪਣੀ ਦੇਖ ਖੋਇ ਭਲੀਏ
ਨੀ ।ਸੂਰਜ ਨਾਲ ਜਮਾਲ ਨ ਚੀਦਿਆਂ ਦਾ ਹਾਲ ਆਪਣ
ਆਪ ਸੰਭਾਲੀਏ ਨੀ ।ਮਾਛਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਦੇਖ ਨ ਦੰਗ ਹੋਈਏ
ਭੁਲੀ ਆਪਣੀ ਤਿਸ ਨੂੰ ਜਾਲੀਏ ਨੀ ।ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ
ਗਲ ਅੰਦਰ ਸੋਨਾ ਸਾਦ ਸਰੀਰ ਕਿਉਂ ਗਾਲੀਏ ਨੀ ।੩੦੪
।ਪੀਆ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਵਿਚ ਨਾ ਨੇਮ ਕੋਈ ਜਾਤ ਰੂਪ ਨ ਰਾਜ ਵਿਚਾ
ਰਿਆ ਜੋ ।ਨਾਮਦੇਵ ਛੀਂਬਾ ਅਤੇ ਸੈਣ ਦਵ ਭੀ ਅਜਾਮਲ ਪਾ
ਪੀ ਪ੍ਰਭੁ ਤਾਰਿਆ ਜੋ ।ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਖਰਾ ਰਵਿਦਾਸ ਚਮਾਰ ਤਾਂਈ
ਹਰਿ ਜੀ ਕੰਮ ਤੇ ਕਾਜ ਸਵਾਰਿਆ ਜੋ ।ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਭਗ
ਵਾਨ ਨੇ ਦੇਖ ਭਗਤੀ ਧਨੇ ਜਟ ਦੇ ਢਗਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰਿਆ ਜੋ ।
੩੦੫ ।ਪੂਰਨ ਕਹਿਆ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇਖ ਪੂਰਨ ਸਭ
ਪਰਥਾਇਆ ਵਿਚ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ।ਜਿਵੇਂ ਏਕ ਆਕਾਸ਼ ਨਿਵ
ਸ ਕੀਤਾ ਵਿਚ ਮੰਦਰਾਂ ਮਹਿਲ ਚੁਬਾਰਿਆਂ ਦੇ ।ਕਿਤੇ ਹੋਇ
ਰਾਜਾ ਬੈਠ ਰਾਜ ਕਰਦਾ ਕਿਤੇ ਮੰਗਦਾ ਖੈਰ ਦੁਆਰਿਆਂ
ਦੇ ।ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਸਦਾ ਯਾਦ ਰਖੇ ਕਰੇ ਮੌਜ ਮਿ
ਲ ਨਾਲ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੇ ।੩੦੬। ਰਾਣੀ ਜੋੜ ਕੇ ਸੁੰਦਰਾਂ
ਹਥ ਕਹਿੰਦੀ ਭੋਜਨ ਬੈਠ ਕੇ ਛਕੋ ਜੀ ਪਾਸ ਮੇਰੇ ।ਦਰਸ਼
ਨ ਪਾਇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਈ ਕਰੋ ਮੇਹਰ ਕਰਕੇ ਕੰਮ
ਰਾਸ ਮੇਰੇ ।ਕੋਈ ਗਲ ਗਿਆਨ ਦੀ ਦਸੀਏ ਜੀ ਮੇਰੇ ਦੂ ।

ਹੈ ਜਾਨ ਵਿਸਵਾਸ ਮੇਰੇ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਜੇ ਜਾਹਿੰਗਾ ਛਡ
ਮੈਨੂੰ ਭੁਜਨ ਰਸਨ ਕਰੇ ਜੋਗੀ ਆਸਾ ਸਮੇਰੇ ॥ ੩੦੭ ॥ ਇਕ
ਗਿਆਨ ਗੋਬਿੰਦ ਨੂੰ ਜਾਨ ਸਦਾ ਅਤੇ ਝੂਠ ਜਹਾਨ ਤਮਾਮ
ਰਹੀ ॥ ਝੂਠੇ ਮਹਲ ਮਕਾਨ ਤੇ ਜਾਨ ਸੰਗਤ ਸਚ ਬੋਲੀਏ
ਗਾਮਦਾ ਨਾਮ ਗਾਨੀ ॥ ਝੂਠ ਭੂਪਤੇ ਰੰਗ ਭ੍ਰਮਾਨ ਝੂਠ ਆਦ
ਅੰਤ ਸਚ ਇਕ ਰਾਮ ਰਹੀ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਕਿਆਂ ਝੂਠ ਸੋ
ਪ੍ਰਿਤ ਕਰਨੀ ਜੋਰੇ ਵਿਚ ਨਕੂਆਰਾ ਮਰਨੀ ॥ ੩੦੮ ॥ ਗੁ
ਲੋਕ ਧਜਾ ਅਨਾਥ ਕੇ ਨਾਥ ਹੋਰੇ ਪਕੜੂ ਹਾਥ ਨ ਸਾਥ ਵਿ
ਛੋੜੀਏ ਜੀ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਖੱਟੇ ਨੇਮ ਹੈ ਸਪੂਆਦਾ ਮਨ ਮੇਲੀਏ
ਤੇ ਸੀਵ ਜੋੜੀਏ ਜੀ ॥ ਭਾਵ ਭਗਤ ਦੇਵ ਸਤ ਗਾਵੰਤ ਰਹਿ ਦੇਤ
ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲੀ ਨਹੀ ਤੋੜੀਏ ਜੀ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਨ ਦੌੜੀਏ ਵਿ
ਚੌਲ ਕੇ ਸੰਗ ਲਾਇ ਇਕ ਦੇ ਨਹੀ ਬੋੜੀਏ ਜੀ ॥ ੩੦੯ ॥ ਪੂਰਨ
ਆਖਿਆ ਪ੍ਰਿਤ ਹੈ ਨਾਥ ਸੇਤੀ ਅਰ ਜਗਤ ਤੇ ਨਿਤ ਅਤੀਤ
ਰਹਣੀ ॥ ਗਹਿ ਨਾਥ ਚਰਨ ਕੇ ਤੇਗ ਪਦਾਰਥਾ ਤੇ ਰਖ ਦੁਆਲਿਆ
ਦੀ ਏਹੋ ਰੀਤ ਰਹਣੀ ॥ ਅਗਾਹ ਰਸਦੀ ਵਿਚ ਨਾ ਪੈਰ ਪਾ-
ਵਨ ਚਿਤ ਜਿਨਾ ਦੇ ਹੋਗਏ ਸੀਤ ਰਹਣੀ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਨਾ
ਰਾਮ ਬਿਨ ਕਾਮ ਕਾਹੂ ਏਕ ਭੌਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪਰੀਤ ਰਹਣੀ ॥
੩੧੦ ॥ ਭਾਈ ਆਖਿਆ ਸਚ ਕਹੁ ਜੋਗੀਆ ਵੇ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ
ਚੌਵ੍ਹੀਆਂ ਜਾਵਨਾ ਹੈਂ ॥ ਤੇਰੇ ਕਪੜੇ ਆਸਾਂ ਨਾਲ ਹਿਲੈਂਟੇ ਮਰ
ਦ ਹੋਇ ਕੇ ਪਿਆ ਲਜਾਵਨਾ ਹੈਂ ॥ ਇਕਿ ਹਾਨ ਤੇਰਾ ਮੇਰਾ ਦੇਖ
ਪਿਆਰੇ ਨਹੀ ਹਸ ਕੇ ਅਖ ਮਿਲਾਵਨਾ ਹੈਂ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ
ਕੀ ਦੋਸ ਹੈ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਤੂੰ ਸਰਮਾਵਨਾ ਹੈਂ ॥ ੩੧੧
॥ ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਨਾਰ ਤਲਵਾਰ ਨੰਗੀ ਜੋਗੀ ਰਖਦੇ ਜੋ
ਗਰੀਬ ਲਰਜੀ ॥ ਜਿਨਾ ਬੁਝਕੇ ਭੁਪ ਖਾਮੋਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਭੂਰੇ

ਵੇਖ ਲੈਂਦੇ ਅਖੀਂ ਜਿਲਕਦਾਣੀ। ਜੇਹੜੇ ਵਸ ਪਏ ਏਨਾ ਨਾਰੀ
ਆਂ ਦੇ ਹੋਏ ਖੁਵਾਰ ਦੇਵਾਂਗ ਹਾਲ ਲੁਕਾਣੀ। ਕਿਸਨਾਸਿੰਘ ਮੇ
ਏਹੋ ਏਕਣੀ ਆਸਕ ਕਿਸਾ ਕਿਸਦਾ ਕਹਾਂ ਮੈਂ ਹਾਲ ਵਾਣੀ।
੩੧੨। ਕਹਿਆਂ ਸੁੰਦਰਾਂ ਆਸ਼ਕਾਂ ਸਾਦਕਾਂ ਦਾ ਅਜਤੀਕ ਹੈ
ਨਾਮ ਮਸ਼ਹੂਰ ਪਿਆਰੇ। ਲੈਲੀ ਮਜਨੂੰ ਸੀਰੀ ਫਰਿਹਾਦ ਤਾਂ
ਈ ਲੋਕ ਜਾਨਦੇ ਨੇ ਦੂਰ ਦੂਰ ਪਿਆਰੇ। ਰਸ ਚਾਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਯਾਰ ਵਾਲਾ ਜੇਹੜੇ ਆਪ ਹੋਏ ਪਹਿਲੇ ਚੂਰ ਪਿਆਰੇ। ਕਿਸਨ
ਸਿੰਘ ਜੇ ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਭਾਹ ਵਾਲੇ ਫੇਰ ਦੇਖਦੇ ਸਭ ਦਾਸ ਨੂਰ ਪਿ
ਆਰੇ। ੩੧੩। ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਰਬ ਦਾ ਇਸ਼ਕ ਕਰੀਏ
ਇਸ਼ਕ ਨਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨਾਹੀਂ। ਮਛੀ ਵਾਂਗ ਤੜਫ
ਨੇ ਆਸਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੇ ਸੁਖ ਪਾਵਦੇ ਉਹ ਇਕ ਦੰਮ ਨਾਹੀਂ।
ਮਿਲੇ ਯਾਰ ਤੇਰਾ ਅਗੋਂ ਤੇਲ ਪਾਵੇ ਹੋਵੇ ਦੂਰ ਤਾਂ ਸੁਖ ਦਾ ਦਮ
ਨਾਹੀਂ। ਕਿਸਨਾਸਿੰਘ ਜੋ ਰਬ ਦੀ ਯਾਦ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁ
ਖ ਤੇ ਗਮ ਨਾਹੀਂ। ੩੧੪। ਰਾਣੀ ਆਖਿਆ ਰਬ ਦੀ ਯਾਦ ਵਾ
ਲੇ ਨਹੀਂ ਛਡਦੇ ਪੁਤ੍ਰਾਂ ਨਾਰੀਆਂ ਨੂੰ। ਵਲੀ ਪੀਰ ਫਕੀਰ ਤੇ ਸਿ
ਧ ਆਲਮ ਪਾਸ ਰਖਦੇ ਔਰਤਾਂ ਪਿਆਰੀਆਂ ਨੂੰ। ਕਰਦੇ ਜ
ਨਤੇ ਮਾਲ ਕੁਰਬਾਨ ਸਾਰਾ ਜਦੋਂ ਲਾਇ ਬਹਿੰਦੇ ਕਿਤੇ ਯਾਰੀਆਂ
ਨੂੰ। ਕਿਸਨਾਸਿੰਘ ਤੂੰ ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਮਹਲ ਚੜ੍ਹਕੇ ਜਰਾ ਦੇਖ ਮਾਹ
ਸੂਰਤੀਆਂ ਬਾਰੀਆਂ ਨੂੰ। ੩੧੫। ਇਸਰੂਪ ਦਾ ਮਾਨ ਨ ਮੂਲ
ਕਰੀਏ ਏਹ ਜੋਬਨ ਰਹਿਣਾ ਨਾ ਵਾਰ ਨਾਲੀ। ਤਨ ਪਿੰਜਰਾ ਹੂ
ਤੇ ਮਾਸ ਮੰਦਾ ਜਾਨ ਮਨ ਇਹ ਕੰਮ ਰੂਮ ਮਾਰਦਾਨੀ। ਰਿਆਜ਼ਤ
ਤੇ ਮਤ ਨਾ ਹਥ ਆਵੇ ਸੂਰ ਕਰਨ ਇਹ ਕਾਰ ਬਦਕਾਰ ਦਾਨੀ।
ਕਿਸਨਾਸਿੰਘ ਸੋ ਮਰੇਗਾ ਦੁਖੀ ਹੋਕੇ ਜੇਹੜਾ ਰਬ ਨੂੰ ਛੋੜ ਵਿ
ਸਾਰਦਾਨੀ। ੩੧੬। ਇਕ ਵਲਦਾ ਨੇਹੁ ਨ ਲਾਵਣਾ ਈ

ਲਗਾਨਾਏਤੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਮੁਹਾਲ ਲੋਕੋ ॥ ਪ੍ਰੀਤ ਲਾਵਨੀ ਨਾਲ ਬੇ
ਪ੍ਰੀਤਿਅੰਸੇ ਜੈਸੀ ਕੀਤ ਤਸਵੀਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋਕੋ ॥ ਦੀਵਾ ਦੇਖ
ਪਤੰਗਾ ਜਿਉਂ ਆਪ ਸੜਦੇ ਨਹੀ ਉਸਨੂੰ ਕੁਝ ਖਿਆਲ ਲੋਕੋ ॥
ਕ੍ਰਿਸਨ ਸਿੰਘ ਬੇਦਰਦ ਨੂੰ ਦਰਦ ਨਾਹੀ ਕਰਦ ਬਿਰਹੁ ਦੀ ਕ
ਰੇ ਹਲਾਲ ਲੋਕੋ ॥ ੩੧੭ ॥ ਪਹਿਲਾ ਇਸ਼ਕ ਮਾਸ਼ੂਕ ਥੀਂ ਹੋਇ
ਪੈਦਾ ਆਸਕ ਫੇਰ ਸਾਰਾ ਕੁਰਬਾਨ ਹੁੰਦਾ ॥ ਪਹਿਲੇ ਜਲੇ
ਦੀਵਾ ਪਿਛੋਂ ਪਰਵਾਨਾ ਥੀਵ ਹੋਇ ਇਕੋ ਦੇਖ ਬੇਜਾਨ ਹੁੰਦਾ ॥
ਪਹਿਲੇ ਫੁਲ ਰੰਗ ਦੇ ਲੋਹੂ ਅਖੀਆਂ ਥੀਂ ਫੇਰ ਬੁਲਬੁਲਾਂ ਨੂੰ ਇ
ਸਕ ਆਨ ਹੁੰਦਾ ॥ ਕ੍ਰਿਸਨ ਸਿੰਘ ਮਾਸੂਕ ਦੀ ਮੇਹਰ ਬਾਝੂ ਨਹੀ
ਇਸਕ ਆਸ਼ਕ ਸਾਵਧਾਨ ਹੁੰਦਾ ॥ ੩੧੮ ॥ ਰਾਣੀ ਆਖਿਆ
ਜੋਗੀਆ ਦਸ ਮੈਨੂੰ ਕੇਹੜੇ ਸ਼ਹਰ ਤੂੰ ਜੀਮਿਆ ਜਾਇਆ ਹੈਂ ॥
ਕਹੁ ਕੀਨ ਮਹੈ ਮਾਉਂ ਤੇ ਬਾਪ ਸੰਦਾ ਛਡ ਕੇਰਿਆ ਜਿਸਨੂੰ
ਆਇਆ ਹੈਂ ॥ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਤੇ ਜਾਤ ਕੀ ਆਖ ਪਤਾ ਜਰਾ ਬੈਠ
ਮੇਰੇ ਮਨ ਭਾਇਆ ਹੈਂ ॥ ਕ੍ਰਿਸਨ ਸਿੰਘ ਕੀ ਆਗਿਆ ਜੀਵ ਤੇਰੇ
ਬਾਲ ਉਮਰ ਫਕੀਰ ਸਿਧਾਇਆ ਹੈਂ ॥ ੩੧੯ ॥ ਪੂਰਨ ਆ
ਖਿਆ ਸ਼ਹਰ ਬੇਗਮ ਸਾਰਾ ਜਿਥੇ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਨਿਤ ਵਾਸਰ
ਣੀ ॥ ਸਬਰ ਬਾਪ ਤੇ ਸੁਰਤ ਹੈ ਮਾਉਂ ਮੇਰੀ ਗੋਰਖਨਾਥ ਗੁਰ
ਦੇਵ ਮੈਂਡਾ ਸਰਣੀ ॥ ਏਰ ਨਾਮ ਜੋਗੀ ਜੋਗੀ ਜਤ ਮੇਰੀ ਛੋਡੇ
ਜਗ ਦੇ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸ ਰਾਣੀ ॥ ਕ੍ਰਿਸਨ ਸਿੰਘ ਜੁਆਨੀ ਦੀਉ
ਮਰਚੰਗੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਹੋਵੇ ਰਸਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਣੀ ॥ ੩੨੦ ॥
ਰਾਣੀ ਆਖਿਆ ਹੁਜਤਾਂ ਛਡ ਬੇਲੀ ਸਿਧੀ ਖੋਹਲ ਕੇ ਗਲ
ਸੁਣਾਇ ਸਾਨੂੰ ॥ ਕਿਥੋਂ ਆਇਆ ਤੇ ਕਿਥੇ ਜਾਵਣਾ ਈ ਦਸਦੇ
ਹਤੂੰ ਆਪ ਨੇ ਜਾਇ ਸਾਨੂੰ ॥ ਚਿਤ ਰਹੇਗਾ ਨਿਤ ਹੀ ਵਲ ਤੇਰੇ
ਮਤ ਰਖਿਓ ਜਾਵਣਾ ਪਾਇ ਸਾਨੂੰ ॥ ਕ੍ਰਿਸਨ ਸਿੰਘ ਨਾ ਰੀਕਹੇ

ਇਕਵਾਰੀ ਪਿਆਰੇ ਜਾਈਂ ਨ ਮਨੋ ਭੁਲਾਇ ਇਸਨੂੰ ॥੩੨੧॥
ਓਥੇ ਆਵਨ ਜਾਵਨ ਕੁਝ ਨਾਹੀ ਜਿਥੇ ਜੋਗੀਆਂ ਨੇ ਡੇਰਾ
ਲਾਇਆ ਈ। ਤਕੀਆ ਤਨ ਤੇ ਮਨ ਮੈਦਾਨ ਕੀਤੇ ਧੂਆਂ
ਅਪਰ ਅਪਈ ਮਦ ਪਾਇਆ ਈ। ਬੂਟੀ ਬਿਰਹੋਂ ਦੀ ਘੋਟ
ਕੇ ਪੀਵਨੇ ਹਾਂ ਦਾਰੂ ਦਰਦ ਦਿਲਦਾਰ ਦਾ ਖਾਇਆ ਈ। ਕਿ
ਸਨ ਸਿੰਘ ਸਾਰੇ ਪੂਰਨ ਪੂਰ ਰਹਿਆ ਕਿਥੇ ਜਾਵਨ ਤੇ ਕਿ
ਥੋਂ ਆਇਆ ਈ। ੩੨੨। ਕਹਿੰਦੀ ਸੁੰਦਰਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਸਭਗ
ਲਾਂ ਸਾਧ ਹੋਵਨ ਬਹੁਤ ਉਖੇਰ ਕੂਜੇ। ਟੋਪੀ ਸੇਲ੍ਹੀਆਂ ਪ
ਹਨ ਫਕੀਰ ਹੋਨ ਏਹੋ ਜੇਹਾ ਹੀ ਭੇਖ ਖਤੇਰ ਕੂਜੇ। ਭੂਤ
ਨਾਲ ਨ ਕਿਸਤ ਨਾ ਮਿਲੇ ਮੂਲੇ ਓਸ ਰਬ ਦਾ ਮਹਲ ਉਚੇਰ
ਕੂਜੇ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਨਾ ਕੋਈ ਹਕੀਮ ਹੁੰਦਾ ਪਛੋਥੂੰ ਨਕੋ ਹਦ
ਕੂਪੂ ਹੇਰ ਕੂਜੇ। ੩੨੩। ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਭੇਖ ਨੂੰ ਨਿੰਦਨ
ਹੋ ਇਹ ਭੇਖ ਅਲੇਖ ਭਗਵਾਨ ਦਾ ਨੀ। ਭਿਰਕ ਸੇਵਦਾ ਫ
ਕਰ ਮਸਹੂਰ ਹੋਇਆ ਫਰ ਫਕਰ ਨੂੰ ਫਕਰ ਪਛਾਨਦਾ
ਨੀ। ਜੋਗੀ ਹੋਵਨ ਧੋਵਨ ਹਥ ਜਾਨੋਂ ਛੋਡ ਤਿਆਗਾਨ
ਸਭ ਜਹਾਨ ਦਾ ਨੀ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਕੀ ਖਬਰ ਹੈ ਮੂਰਖਾਂ
ਨੂੰ ਗਿਆਨੀ ਜਾਨ ਲੈਂਦੇ ਪੂਰਨ ਗਿਆਨ ਦਾ ਨੀ। ੩੨੪॥
ਰਾਣੀ ਆਖਿਆ ਛਡ ਇਹ ਜੋਗ ਜੋਗੀ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਰ
ਹੁ ਰਾਜ ਕਮਾਇ ਪਿਆਰੇ। ਸਟ ਸੇਲ੍ਹੀਆਂ ਟੋਪੀਆਂ
ਚਿਪੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰੇ ਪਰੀ ਨ ਅਲਖ ਜਗਾਇ ਪਿਆਰੇ
ਕਰਾਂ ਟਹਲ ਤੇਰੀ ਤਨ ਮਨ ਲਾ ਕੇ ਬੈਠ ਪਲੰਘ ਤੇ ਨਿ
ਆਮਤਾਂ ਖਾਹਿ ਪਿਆਰੇ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਕੀ ਸੁਖ ਫ
ਕੀਰ ਹੋਇਆਂ ਐਵੇਂ ਭੁਲ ਕੇ ਦੁਖ ਨ ਪਾਇ ਪਿਆਰੇ।
੩੨੫। ਪੂਰਨ ਆਖਦਾ ਪਹਿਰਨਾ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਜਿ

ਥੇ ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਝੰਡੇ ਲਗਦੇ ਨੀ। ਦੁਨਿਆਂਦਾਰ ਖੁਵਾਰ
ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਚਿੰਤਾ ਨਾਲ ਸੜਦੇ ਵਿਚ ਅਗ ਦੇ ਨੀ। ਕਾਮ
ਕ੍ਰੋਧ ਤੇ ਲੋਭ ਹੰਕਾਰ ਮਾਰੇ ਕਰਨ ਠਗੀਆਂ ਦੌਲਤਾਂ ਠਗ
ਦੇ ਨੀ। ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਫਕੀਰਾਂ ਦੇ ਪੈਰ ਫੜਦੇ ਦੇਖ ਖੇਲ
ਅਖੀ ਲੋਕ ਜਗਦੇ ਨੀ। ੩੨੬। ਦੌਲਤ ਬਾਝ ਨਾ ਦਿਲ
ਨੂੰ ਸਬਰ ਆਵੇ ਦੌਲਤ ਬਾਝ ਨਾ ਮਿਲੇ ਦਿਲਦਾਰ ਜਾਨੀ।
ਦੌਲਤ ਬਾਝ ਨਾ ਦੇਵ ਗੁਰ ਦੇਵ ਸਾਧੂ ਦੌਲਤ ਬਾਝ ਨਾ
ਕਾਰ ਵਿਹਾਰ ਜਾਨੀ। ਦੌਲਤ ਬਾਝ ਨਾ ਪੇਟ ਦਾ ਪੂਰਨਾ ਵੇ
ਦੌਲਤ ਬਾਝ ਨਰ ਨਾਰ ਖੁਵਾਰ ਜਾਨੀ। ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ
ਨਾ ਦੋਸਤੀ ਬਾਝ ਦੌਲਤ ਦੌਲਤ ਬਾਝ ਨਾ ਰਬ ਦੀ ਸਾਰ
ਜਾਨੀ। ੩੨੭। ਪੂਰਨ ਆਖਦਾ ਦੌਲਤ ਦੀਆਂ ਦੇ
ਦੌਲਤਾਂ ਆਵੇ ਵਿਚ ਗਰਦਨ ਮਾਰੇ ਲੜ ਰਾਣੀ। ਆਕੜ
ਕਰੇ ਹੰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਬੰਦਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਮਾਰੀ ਮਤ ਰਾ-
ਣੀ। ਦੌਲਤ ਜਾਇ ਤਾਂ ਲਕ ਵਿਚ ਲਤ ਮਾਰੇ ਰਹੇ ਕੁਝ ਨਾ
ਹੀ ਬਾਕੀ ਸਤ ਰਾਣੀ। ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਫਿਰ ਕਹੇ ਕੰਗਾ-
ਲ ਹਾਂ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਰਹੀ ਪਰਤੀਤ ਨਾ ਪਤ ਰਾਣੀ। ੩੨੮
। ਰਾਣੀ ਆਖਿਆ ਹਠ ਨੂੰ ਛਡ ਕੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਰਹੁ
ਮੂਲ ਨਾ ਨੁਸ ਜੋਗੀ। ਛੋਡ ਆਸ ਬੇਗਾਨੜੀ ਤੋੜ ਮੈਂ
ਲੀ ਜੋੜ ਜੋੜ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਵਸ ਜੋਗੀ। ਏਥੇ ਕੰਮ ਨਾ ਕਾ-
ਰ ਵਿਹਾਰ ਕੋਈ ਪਿਆ ਮਾਨ ਮੌਜਾਂ ਹਸ ਰਸ ਜੋਗੀ। ਕਿ-
ਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੀ ਹੋਰ ਤੂੰ ਲੋੜਨਾ ਹੈਂ ਇਸ ਤੋਂ ਗਲ ਚੰਗੀ
ਮੈਨੂੰ ਦਸ ਜੋਗੀ। ੩੨੯। ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਰਾਣੀਏ
ਛੁਟ ਜਾਨ ਰਾਜ ਕਾਜ ਤੇ ਐਸ਼ ਅਮੀਰੀਆਂ ਨੂੰ ਛਿੜਕ
ਜਿਥੇ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਰਾਵਣਾ ਹੈ ਮੁਲਕ ਮਾਲ ਤੇ ਵਣਜ ਵ-

ਜ਼ੀਰੀਆਂ ਨੂੰ। ਸੜਤੇ ਹੋਇ ਉਦਾਸ ਨਿਰਾਸ ਜਾਸਨ ਛੋੜ
ਦੇਖ ਸੁਕੀਂਦੀਆਂ ਪੀਰੀਆਂ ਨੂੰ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਹੈ ਜਿੰਦ
ਗੀ ਮਰਨ ਵਾਂਗਰ ਚੰਗਾ ਜਾਣੀਏ ਏਨਾਂ ਫਕੀਰੀਆਂ ਨੂੰ।
੩੩੦। ਰਾਣੀ ਆਖਿਆ ਰਾਵਲਾ ਮੈਂ ਜਤੇਰੀ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ
ਨਾਹੀ ਸਾਡਾ ਨਾਲ ਤੇਰੇ। ਜੇਤਾਂ ਕਹੇਂ ਤੇ ਸਾਧ ਨੀ ਨਾਲ ਚ
ਲਾਂ ਲਵਾਂ ਮਨ ਏਹ ਬਚਨ ਕਬੂਲ ਤੇਰੇ। ਸਾਡਾ ਆਖਿਆ
ਮੂਲ ਨਾ ਮੰਨਦਾ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਛੁਟਦੇ ਖਾਮਖਿਆਲ ਤੇਰੇ।
ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਕਰ ਜੇਹੜੀ ਜੀਵਦਾ ਹੈ ਸੁਣੇ ਅਜ ਰੱਬੀ
ਬੋਲ ਬੁਲਾਲ ਤੇਰੇ। ੩੩੧। ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਦੇਰ ਹੋਗ
ਈ ਮੈਨੂੰ ਹੁਣ ਜਾਵਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰ ਰਾਣੀ। ਗੁਰੂ ਜਾਂਦਿਆ
ਹੋਵਸੀ ਖਫਾ ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਰੋਜ ਹੋਗਿਆ ਕਸੂਰ ਰਾ
ਣੀ। ਰਹੀ ਸੁਖ ਤਾਂ ਮਿਲਾਂਗੇ ਕੁਲ ਆਕੇ ਹੋਵੇਂ ਦਿਲ ਤੇ ਨਿ
ਤ ਹਜ਼ੂਰ ਰਾਣੀ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਕੋਲ ਬੈਠਾ ਦਿ
ਲੋਂ ਜਾਣੀਏ ਦੂਰ ਤੇ ਦੂਰ ਰਾਣੀ। ੩੩੨। ਕਹਿੰਦੀ ਸੁੰਦਰਾਂ
ਜੋਗੀਆ ਪਾਇ ਜਾਦੂ ਮੇਰੇ ਚਿਤ ਨੂੰ ਤੁਧ ਚੁਰਾਇ ਲੀਤਾ।
ਲੁਟ ਪੁਟ ਲੈ ਚਲਿਓਂ ਜਾਨ ਮੇਰੀ ਜਾਲ ਹੁਸਨ ਦਾ ਪਾਇ
ਫਸਾਇ ਲੀਤਾ। ਤੈਨੂੰ ਤਰਸ ਨਾਹੀਂ ਹਤਿਆਰਿਆ ਵੇ
ਪਥਰ ਵਾਂਗ ਤੂੰ ਦਿਲ ਬਨਾਇ ਲੀਤਾ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਪੰਖੀ
ਉਡੇ ਫੇਰ ਕਿ ਬੇਹੁਨ ਖਪਲੂ ਹਥ ਉਠਾਇ ਲੀਤਾ। ੩੩੩।
ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਭਲਾ ਹੈ ਖੈਰ ਗੁਜ਼ਰੇ ਤੁਸੀ ਸੁਖੀ ਵ
ਸੋ ਅਸੀ ਜਾਵਨੇ ਹਾਂ। ਗਾਲਾਂ ਕੀਤਿਆਂ ਬਹੁਤ ਅਨੰਦ
ਹੋਇਆ ਦਾਹੜੀਆਂ ਕੀ ਜੀਏ ਹੁਣੇ ਸਿਧਾਵਨੇ ਹਾਂ। ਰੋਵ
ਖਨਾ ਬਹੁਤ ਵਿਦਾ ਹੋਣਾ ਦਿਲੋਂ ਦਰਸਨ ਜਾਇਕੇ ਗੁਰਾਂ
ਦਾ ਪਾਵਣੇ ਹਾਂ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਖਵਾਇਕੇ ਗੁਰਾਂ ਤਾਂਈ ਅ

ਜੀ ਫੇਰ ਪਿਛੋਂ ਭੋਜਨ ਖਾਵਨੇ ਹਾਂ॥ ੩੩੪ ॥ ਜੋ ਚੀਰੀਆਂ
ਤਾਂ ਸੁੰਦਰਾਂ ਰੋਨ ਲਗੀ ਦਾਂਗ ਮੋਤੀਆਂ ਦੇ ਆਂਸੂ ਡੁਲਕ
ਏ॥ ਦਿਲੇ ਫਿਰਕਨੇ ਤੰਗ ਕੀਤੀ ਕੰਮ ਕਾਰ ਘਰ ਬਾਰ ਦੇ ਭੁਲ
ਗਏ॥ ਕਹਿੰਦੀ ਦਿਲ ਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੂਲ ਦਈਏ ਜੇਹੜੇ ਹੋ
ਇਆ ਸੁ ਕਮੋ ਏਥੇ ਭੁਲ ਗਏ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਵੈਰਾਗ ਦੀ
ਲਗੀ ਕੁੰਜੀ ਤਦੋਂ ਮਨ ਦੇ ਜੰਦਰੇ ਖੁਲ ਗਏ॥ ੩੩੫॥
ਪੂਰਨ ਦੌੜਿਆ ਨਿਕਲ ਕੇ ਮਹਲ ਵਿਚੋਂ ਜਾਇ ਗੁਰਾਂ ਨੂੰ
ਸੀਸ ਨਿਵਾਵਦਾ ਈ॥ ਥਾਲੀ ਮੋਤੀਆਂ ਦੀ ਅਗੇ ਰਖ
ਦਿੰਦਾ ਰਸਨ ਖੋਲ ਕੇ ਹਾਲ ਸੁਣਾਵਦਾ ਈ॥ ਨਾਥ ਆਖ
ਦਾ ਪੂਰਨ ਬੁਰਾ ਕੀਤੋ ਸਾਧ ਸੋਈ ਜੋ ਲੋਭ ਗਵਾਵਦਾ ਈ
॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਮੋਤੀ ਮੋੜ ਆਨ ਲਿਆਵੇ ਜੇਹੜੀ ਕਿ ਖਾਧ
ਭੁਖ ਗਵਾਵਦਾ ਈ॥ ੩੩੬॥ ਹੀਰੇ ਲਾਲ ਮੋਤੀ ਨਹੀਂ ਕੰ
ਮ ਆਵਨ ਜਦੋਂ ਲਗਦੀ ਭੁਖ ਪਿਆਸ ਬੇਟਾ॥ ਮੋਤੀ ਮਾਲ
ਹੈ ਰਾਜਿਆਂ ਰਾਣਿਆਂ ਦਾ ਏਹ ਆਫਤਾਂ ਉਨਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਬੇਟਾ
ਸਾਨੂੰ ਦਾਨਾ ਚੀਨਾ ਚਾਵਲ ਮੋਠ ਚੰਗੀ ਹੋਵੇ ਜਿਨਾਂ ਥੀ ਭੁਖ
ਦਾ ਨਾਸ ਬੇਟਾ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਇਹ ਦੌਲਤਾਂ ਦੁਖ ਦੇਵਨ
ਜੇਹੜੇ ਰਹਨ ਨਿਰਾਸ ਉਦਾਸ ਬੇਟਾ॥ ੩੩੭॥ ਪੂਰਨ
ਆਖਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਭੁਲਿਆ ਮੈਂ ਅਜ ਬਖਸ਼ੀਏ ਏਹ ਤਕ
ਸੀਰ ਸਾਂਈ॥ ਕਲ ਮੋੜ ਮੋਤੀ ਲਿਆਵਾਂ ਹੋਰ ਭੋਜਨ ਮੋ
ਹਨ ਭੋਗ ਲੁਚੀ ਪੂਰੀ ਖੀਰ ਸਾਂਈ॥ ਦੂਜੇ ਰੋਜ ਪੂਰਨ ਖ
ਬਰਦਾਰ ਹੋਇਆ ਕਹਿੰਦਾ ਜਾਵਨਾ ਹਾਂ ਨੈਗਲ ਚੀਰ
ਸਾਂਈ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਮੋਤੀ ਮੋੜ ਆਨ ਲਿਆਵਾਂ ਰਹੋ
ਦਿਲਨਾ ਫੇਰ ਦਲਗੀਰ ਸਾਂਈ॥ ੩੩੮॥ ਗੁਰੂ ਆਖਿ
ਆ ਜਾਹ ਸਿਤਾਬ ਆਵੀਂ ਲਾਵੀਂ ਜਾਇ ਕੇ ਕਿਤੇ ਨ ਅਖਵੇ

ਟਾ ।ਦਾਨਿਆਂ ਜਾਨ ਮੁਰਦਾਰ ਤੇ ਕਾਉਂ ਲੋਭੀ ਜੇਹੜੇ ਜਾ
ਇਕੇ ਲੈਂਦੇ ਨੀ ਭਖਬੇਟਾ ।ਮਾਇਆ ਜਾਲ ਲਾਇਆ ਓ
ਜੇ ਲੋਕ ਸਾਰੇ ਦਾਨੇ ਲੋਭ ਤੇ ਰਖਕੇ ਅਖਬੇਟਾ ।ਕਿਸਨ
ਸਿੰਘ ਬਰੇਰਕੇ ਈਰਖ ਵਾਲਾ ਲਖੇ ਆਪ ਅਲਖ ਅਲਖ
ਬੇਟਾ। ੩੩੮ ।ਇਹਨਾਂ ਅਠਾਂ ਤੋਂ ਨਿਤ ਪਰਹੇਜ ਚੰਗਾ
ਜਿਆਣੇ ਆਖਦੇ ਆਪ ਸੰਭਾਲ ਪਿਆਰੇ ।ਰਾਜਾ ਸੇਰ ਤੇ
ਨਰ ਬਦਕਾਰ ਕੋਲੋਂ ਦੌੜ ਜਾਇਲਾਂ ਨਾਲ ਨਾ ਪਿਆਰ ਪਿ
ਆਰੇ ।ਇਕ ਹਿਰਸ ਤੇ ਸਪ ਤਲਵਾਰ ਨੈਣੀ ਰਖੂ ਅ-
ਖ ਪ੍ਰਤਖ ਖਿਆਲ ਪਿਆਰੇ ।ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਜੇ ਬਰਸੋ
ਬਰਦਾ ਤੇ ਓਸ ਜਾਇਤਾਂ ਹੋਇ ਹਲਾਲ ਪਿਆਰੇ। ੩੪੦
।ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਇਆ ਤੇਰੀ ਮੂਹੋਂ ਆਖ
ਅਬਾਤਨਾ ਫਬਦੀ ਹੈ ।ਕਿ ਮਸੋਈ ਚੰਗੀ ਜੇਹੜੇ ਕਰੇ ਕ
ਰਤਾ ਸਾਨੂੰ ਆਸ ਜਰੇ ਇਕ ਰਬਦੀ ਹੈ ।ਵਸ ਆਪਣੇ ਨ-
ਹੀ ਜੋ ਕੂੜੇ ਕਰੀਏ ਬਿਨ ਭਾਗ ਭਲਿਆਈ ਨਾ ਲਬਦੀ
ਹੈ ।ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਆਦੇਸ ਭੁਲਾਇ ਫੁਰਿਆ ਬਨ ਜਾਵ
ਦੀ ਗਲ ਸਭ ਬਦੀ ਹੈ। ੩੪੧ ।ਪੂਰਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੁ
ਣ ਪਾਸ ਜਾਕੇ ਪਹਲੇ ਬੋਲ ਅਲਖ ਜਗਾਂਵਦਾ ਈ ।ਕਹੇ
ਦਾਤਾ ਮੋਤੀ ਸਾਰੇ ਕੇ ਮਨ ਨਾਹੀਂ ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਪਾਸਿੰਦ ਨਾਹੀ
ਆਵਦਾਈ ।ਕਹਿੰਦਾ ਸਾਨੂੰ ਚੀਨਾ ਚੰਗਾ ਜੇਹੜਾ ਕਖ
ਦੀ ਭੁਖ ਗਵਾਂਵਦਾਈ ।ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਬਰ ਦੇ ਵੱਰਤ
ਨੀ ਸਾਥੋਂ ਬੈਠਿਆਂ ਮੂਲ ਨਾ ਜਾਵਦਾਈ। ੩੪੨ ।ਰ
ਣੀ ਆਖਿਆ ਨੀਂਦਰ ਨਾ ਪਵੇ ਰਾਤੀ ਰਿਹਾ ਮਨ ਦੇ ਵਿਚ ਖਿ
ਆਲ ਤੇਰਾ ।ਦਿਨੇ ਉਠ ਕੇ ਦੇਖਦੀ ਰਾਹ ਰਹੀ ਕਿਤੇ ਹ
ਕਦ ਮੈਂ ਦੇਖ ਜਮਾਲ ਤੇਰਾ ।ਏਹ ਕੀ ਆਖਿਆ ਈ ਹੁਨੇ

ਜਾਵਨਾ ਹਾਂ ਕੋਹੜੇ ਤੋਂ ਰਦਾ ਏਹ ਹਾਲ ਚਾਲ ਤੇਰਾ।
ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਤੂੰ ਬੈਠ ਜਾ ਆਖੀਆਂ ਤੇ ਤਨ ਮਨ ਧਨ
ਦੌਲਤ ਮਾਨ ਤੇਰਾ॥ ੩੪੩॥ ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਲੋਭ
ਦਾ ਪਾਇ ਦਾਨਾ ਪੰਖੀ ਜਾਲ ਦੇ ਵਿਚ ਫਸਾਵਨੀ ਹੈਂ।
ਮਾਸ ਮੋਹ ਦਾ ਡਾਲਕੇ ਨਾਲ ਹਿਕਮਤ ਸ਼ੇਰ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿ
ਚ ਲਿਆਵਨੀ ਹੈਂ। ਗਲਾਂ ਮਿਠੀਆਂ ਢਿਠੀਆਂ ਬਹੁਤ
ਅਰੇ ਛੁਰੀ ਵਾਂਗ ਜਲਾਦ ਚਲਾਵਨੀ ਹੈਂ। ਕਿਸਨਾ ਸਿੰ
ਘ ਫਕੀਰ ਤੇ ਕਹਿਰ ਕਰਕੇ ਜ਼ਹਿਰ ਮੇਲਕੇ ਸ਼ਹਿਤ
ਖੁਵਾਵਨੀ ਹੈਂ॥ ੩੪੪॥ ਕਹਿਆ ਸੁੰਦਰਾਂ ਅਕਲ ਦ
ਠਰਤ੍ਹਾ ਤਾਂ ਕਹੀਏ ਹੋਰ ਤੇ ਸਮਝਦਾ ਹੋਰ ਭੋਲਿਆ। ਗਲ
ਰੰਗੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਕਹਿਣ ਲਗੋਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਨ ਸਾਂਵਦਾ
ਜ਼ੋਰ ਭੋਲਿਆ। ਅਸੀਂ ਨਰਮ ਹੋਈਏ ਤੇਰੂੰ ਸਖਤ ਹੋਵੇਂ ਕ
ਰੇਂ ਬੋਲ ਅੰਵੇਂ ਪਿਆ ਸ਼ੋਰ ਭੋਲਿਆ। ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਤੈਨੂੰ ਦੇਖ
ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਬਦਲਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਮੋਰ ਭੋਲਿਆ॥ ੩੪੫॥
ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਠੀਕ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਛਲ ਵਲ ਫਰੇਬ
ਜਨਾਨੀਆਂ ਦੇ। ਝੁਕ ਜਾਂਦੀਆਂ ਵਾਂਗ ਕਮਾਨਦਾਰਾਂ ਜੋ
ਹੜ੍ਹੇ ਮਿਰਗ ਮਾਰਨ ਨਾਲ ਕਾਨਿਆਂ ਦੇ। ਅਖ਼ਰ ਧਕਲੇ
ਜਣ ਕਦ ਖਾਵਨ ਗਲੇਂ ਕਰਨ ਭੋਲੀ ਵਾਂਗੂ ਦਾਨੀਆਂ
ਦੇ। ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਨ ਕੰਨ ਦਾ ਦਾਓ ਖਾਈਏ ਬੁਰੇ ਕਸ
ਬ ਸੈਤਾਨ ਦੀਆਂ ਨਾਨੀਆਂ ਦੇ॥ ੩੪੬॥ ਰਾਣੀ ਆਖਦੀ
ਬੈਠ ਤੂੰ ਪਾਸ ਮੇਰੇ ਭੋਜਨ ਭਾਵਦੇ ਨਾਲ ਪਕਾਵਣੀ ਹਾਂ। ਕ
ਰਾਂ ਸਾਫ ਤੇਰੇ ਕਰਾਂ ਦਰਸ ਤੇਰੇ ਗੀ ਮੈਂ ਭੀ ਮਨ ਦੀ ਆਸ ਪੁ
ਜਾਵਨੀ ਹਾਂ। ਏਵੇਂ ਕ੍ਰੋਧ ਨ ਚਾਹੀਏ ਸਾਧੂਆਂ ਨੂੰ ਹਥ ਜੋ
ੜ ਪਲਾ ਗਲ ਪਾਵਨੀ ਹਾਂ। ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਮੈਂ ਤੇਰਿਆਂ

ਤਾਨਿਆਂ ਤੇ ਲਖਲਖ ਵਾਰੀ ਵਰੀ ਜਾਂਵਨੀ ਹਾਂ ॥੩੪
੭॥ ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਬੈਠਾ ਹਾਂ ਸੁਖ ਤੇ ਤੂੰ ਲੈਕੇ ਅਨੇਰੇ
ਨਾਲ ਰਲਣਾ ਨੀ ॥ ਓਥੇ ਦੇਖ ਦੀਦਾਰ ਹੈ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ
ਜੈਸੀ ਨੀਤ ਹੋਵੇ ਤੈਸਾ ਫਲ ਵਾਨੀ ॥ ਮੈਂ ਭੀ ਪੁਤ੍ਰ ਹਾਂ ਰਾ-
ਜਿਆਂ ਰਾਣਿਆਂ ਦਾ ਛਡੇ ਰਾਜ ਤੇ ਰੰਗ ਮਹਲ ਮਾੜੀ ॥
ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਹੈ ਦੁਨਿਆਂ ਦਾ ਕੂੜ ਦਾਵਾ ਇਥੇ ਚਲਨ
ਅਜ ਕੇ ਕਲ ਵਾਲੀ ॥੩੪੮॥ ਰਾਣੀ ਆਖਿਆ ਸੁਰ ਜੇ
ਆਖਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਭੀ ਜੀਂਵਦਿਆਂ ਕੁਝ ਨਾ ਛੁਟਦਾ ਹੈ ॥ ਪਾ
ਣੀ ਅੰਨ ਤੇ ਕਪੜਾ ਹੋਰ ਕੁਟੀਆ ਇਨਾ ਬਾਝ ਸਰੀਰ ਨ
ਛੁਟਦਾ ਹੈ ॥ ਕਿਸਮਤ ਆਪਨੀ ਭੋਗਨੀ ਸਾਰਿਆ ਨੇ
ਕੋਈ ਪਕੜ ਬੈਠ ਕੋਈ ਸੁਟਦਾ ਹੈ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਰਾਵੇ
ਪਲੇ ਸੂਰ ਦੂਰ ਕਰਦੇ ਜਦੋਂ ਕਾਲ ਆ ਕੇ ਸੀਸ ਕੁਟਦਾ ਹੈ ॥
੩੪੯॥ ਭੋਜਨ ਪਕਕੇ ਖੂਬ ਤਿਆਰ ਹੋਏ ਮੋਹਨ ਭੋ
ਗ ਤੇ ਹੋਰ ਮਠਾਈਆਂ ਜੀ ॥ ਬਰਫੀ ਪੇੜੇ ਪਕਵਾਨ ਜ-
ਲੇਬ ਬੂੰਦੀ ਪੂਰੀ ਕਚੌਰੀਆਂ ਤਲਵਾਈਆਂ ਜੀ ॥ ਖੰ
ਡ ਖੀਰ ਚਾਵਲ ਕਈ ਹੋਰ ਖਾਣੇ ਪੂਰ ਥਾਲੀਆਂ ਰੱ
ਖੀਆਂ ਚਾਲੀਆਂ ਜੀ ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਪਿਆਰੇ ਦਲ ਨਾ
ਲ ਰਾਣੀ ਹੋਰ ਤੀਵੀਆਂ ਕਈ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਜੀ ॥੩੫੦
॥ ਰਾਣੀ ਆਖਿਆ ਹਾਰ ਸਿੰਗਾਰ ਲਾਇਆ ਚਲੀ ਜੋਗੀ
ਆਂ ਵਲ ਤਿਆਰ ਹੋਕੇ ॥ ਜੁਲਫਾਂ ਨਾਗ ਕਾਲੇ ਕੰਨੀ ਪਾਏ
ਵਾਲੇ ਦਿਲ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦਿਲਦਾਰ ਹੋਕੇ ॥ ਭਵਾਂ ਕਮਾ
ਨ ਤੇ ਜਾਨ ਜਾਨੀ ਮਾਰੇ ਨਜਰ ਦੇ ਤੀਰ ਸਰਦਾਰ ਹੋਕੇ ॥
ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਮਥੇ ਉਤੇ ਦਵਨੀ ਸੀ ਚਮਕੇ ਖੂਬ ਤਲਵਾ
ਰ ਦੀ ਧਾਰ ਹੋਕੇ ॥੩੫੧॥ ਮਥਾ ਚੰਦ ਤੇ ਦੰਦ ਮਾਨਿਕ

ਮੋਤੀ ਗਲ ਪਾ ਜੋ ਸੋਭਿਆ ਹੈ ਕਸਮੀਰ ਵਾਲੇ। ਲਬਾਂ ਲਾਲ ਤੇ
ਨਕ ਸਮਸ਼ੇਰ ਧਾਰ ਮਾਰਨ ਨੈਨ ਕਟਾਰ ਬਲਬੀਰ ਵਾ
ਲਾ। ਸਭ ਕਦਨ ਪੁਜਨ ਦੀ ਹਦ ਕੋਈ ਜਲ ਦੇ ਭੂਪ ਦੇਬ
ਦੇ ਮੁਨੀਰ ਵਾਲੇ।। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਚਲੀ ਰਾਣੀ ਨਾਲ ਪੂਰ
ਨੇ ਜ਼ੇਵਰ ਪਾ ਇਕ ਰਸਾਂ ਨ ਅਮੀਰ ਵਾਲੇ। ੩੫੨।। ਨ
ਕੋਲੋਂ ਘੜਤ ਵਾਲੀਆਂ ਘੜ ਕੰਨੀ ਮਾਲਾ ਮੋਤੀਆਂ ਦੀ ਗ
ਲੇ ਪਾਈਆਂ ਜੂ। ਫੁਹੜਾ ਵੇਖਣੂ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਪਾਹਨ
ਹਥੀਂ ਪਰੀ ਫੂਕ ਰੌਸਨਤ ਬਨਾਈਆਂ ਜੂ।। ਲਾਹੌਰਾਨ
ਲਚੋਲੀ ਚੰਗਾ ਨਾਲ ਸੀਨੇ ਸੀਸ ਓਢਣੀ ਰਖ ਦਿਖਾ
ਈਆਂ ਜੂ।। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਰਾਣੀ ਪਹੁੰਚੀ ਜਾਇ ਵਿਲੇ ਮ
ਥਾ ਟੇਕ ਅਦੇਸ ਬੁਲਾਈਆਂ ਜੂ। ੩੫੩।। ਪੂਰਨ ਪਿਆ
ਪੈਰੀਂ ਭੂਆ ਪਣੇ ਦੀ ਕਹਿੰਦਾ ਜੋੜਕੇ ਹਥ ਅਦੇਸ ਜੋ
ਗੀ। ਦਰਸ ਨ ਵਾਸਤੇ ਸੁੰਦਰਾਂ ਆਇ ਗਈ ਕਟੇ ਏਸ ਦੇ
ਕਲ ਕਲੇਸ ਜੋਗੀ। ਏਦੇ ਮਨ ਦੇ ਵਿਚ ਪਰੇਮ ਭਾਰਾ
ਕਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸੇਵਾ ਦੇਖਤੇ ਖ ਜੋਗੀ।। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਸਾਰੇ
ਏਹਦੀ ਸਿਫਤ ਕਰਦੇ ਜੇਹੜੇ ਜਾਵਦੇ ਦੇਸ ਬਿਦੇਸ ਜੋਗੀ
।।੩੫੪।। ਰਾਣੀ ਲਾਹਿਕੇ ਘੁੰਡ ਰੌਣੇ ਚਿਹਰੇ ਠਾ ਨਜ਼ਰ ਮ
ਰਦੀ ਦਾ ਘਤ ਲਵ੍ਹਾਰ ਲੋਕੋ।। ਸਾਧ ਸੰਤ ਸਭ ਦੇਖਕੇ ਸਕ
ਲ ਓਹਦੀ ਕਹਿੰਦੇ ਵਾਹ ਬਲਿਹਾਰ ਬਲਿਹਾਰ ਲੋਕੋ। ਤਾ-
ਲੀ ਲਾਇ ਬੈਠੇ ਸਭ ਤਰਫ ਵਾਲੀ ਜਤ ਸਤ ਤੇ ਮਤ ਵਿਸ
ਰ ਲੋਕੋ।। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਜੇਸਾ ਜਾ ਰੂਪ ਜੋਬਨ ਐਸਾ ਹੋ
ਵਨ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਲੋਕੋ। ੩੫੫।। ਰਾਣੀ ਸੁੰਦਰਾਂ ਜੋੜਕੇ
ਹਥ ਬੈਠੀ ਭੋਜਨ ਭੇਟ ਜਾ ਰਖਦੀ ਪਾਸ ਜੋਗੀ। ਕਹਿ
ਦੀ ਕਰੋ ਕਿਰਪਾ ਮੈਂ ਗਰੀਬਨੀ ਤੇ ਪੂਰੀ ਹੋਇ ਜਾਏ ਮੇ-

ਰੀਆਸ ਜੋਗੀ। ਭੁਰਥਾਝ ਨ ਭਾਤ ਨ ਪਤਸ਼ਾਹਾਂ ਕ੍ਰਿ
ਨ ਫਹੇ ਮਿਤ ਬਿਨ ਚਿੱਤ ਉਦਾਸ ਜੋਗੀ। ਕਿਸਨਸਿੰਘ
ਇਕ ਭਾਮਦਾਨਾ ਮਰਹਜੀ ਹੋਰ ਜਗ ਤਮਾਮ ਹੈ ਨ
ਸਜੋਗੀ। ੩੫੬। ਗੋਰਖਨਾਥਨੇ ਆਖਿਆ ਮੰ-
ਗ ਮੁਹੋ ਜੋ ਹੜੀ ਮਨ ਦੇ ਵਿਚ ਮੁਰਾਦ ਰਾਣੀ ਜੀ
ਤ ਸਫ ਤੇਰੀ ਮਦ ਭੁਸਤ ਹੋਵੇ ਮੇਰੀ ਸਿਖਿਆ ਰਖ
ਤੂੰ ਯਾਦ ਰਾਣੀ। ਪੂਰਨ ਜਾਨਕੇ ਇਕ ਪਰਮਾਤਮਾਂ
ਨੂੰ ਧਰਿਆ ਪੂਨੇ ਰਹੇ ਆਬਾਦ ਰਾਣੀ। ਕਿਸਨਾਸਿੰ
ਘ ਫਕੀਰਾਂ ਦੇ ਲਗਾ ਪਿਛੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਹੋਨ ਬਰ
ਬਾਦ ਰਾਣੀ। ੩੫੭। ਕਹਿੰਦੀ ਸੁੰਦਰਾਂ ਭੁਲੂ ਜੀ
ਦਾਇਆ ਤੇਰੀ ਘਰ ਦੌਲਤਾਂ ਮੁਲਕ ਤੇ ਮਾਲ ਹੈ ਜੀ।
ਰਾਜ ਕਾਜ ਸਮਾਜ ਨਾ ਕੰਮ ਕਈ ਕਿਸੀ ਚੀਜ ਦਾ ਬ੍ਰਹ
ਨੂੰ ਕਾਲ ਹੈ ਜੀ। ਸੁਣੀ ਸਿਫਤ ਤੇਰੀ ਆਈ ਚਲਕੇ
ਮੈਂ ਅਜ ਪਾਇਆ ਖੂਬ ਜਮਾਲ ਹੈ ਜੀ। ਕ੍ਰਿਸਨਾਸਿੰਘ
ਜੋ ਤੂਠਾ ਹੈਂ ਬਖਸ ਪੂਰਨ ਮੈਨੂੰ ਹੋਰ ਨ ਕੋਈ ਖਿਆਲ
ਹੈ ਜੀ। ੩੫੮। ਪੂਰਨ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦ-
ਹਲ ਜੋਵਾ ਦੇਸਾਂ [illegible] ਪਲੈ ਧਾ ਵਿਛਾਇਕੇ ਮੋਹਾਰ
ਭਸਨ ਪਾਇਕੇ ਬਹੁਤ ਆਨੰਦ ਹੋ ਸਾਹੋਰ ਬੀਤ ਰੋਂਕੇ
ਦਦੋਗਾਇਕੇ ਮੈਂ। ਬਚਨ ਸੁਨੇ ਵੈਰਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਇ
ਆ ਜਗਤ ਕੁਰਬਾਨੀ ਬੋਲ ਬਿਠਾਇਕੇ ਮੈਂ। ਕਿਸਨਸਿੰ
ਘ ਪੂਰਨ ਦੇਵੇ ਆਸ ਪੂਰੇ ਤੇਰਾ ਜਸ ਗਾਵਾਂ ਪਰੀਜਾ
ਇਕੇ ਮੈਂ। ੩੫੯। ਨਾਥ ਚੁਪ ਹੋ ਅਖੀਆਂ ਮੀਟ ਬੈਠ
ਗਾਇ ਲਗਾ ਸਮਾਧ ਸਰੀਰ ਦੀ ਜੀ। ਰਾਣੀ ਸੁੰਦਰਾਂ ਸਾ
ਨੇ ਹੋ ਇ ਬੈਠੀ ਮਸਤ ਰੰਗ ਜਿਉਂ ਸ਼ਕਲ ਤਸਵੀਰ ਦੀ

ਜੀ ।ਹੋਰ ਸਾਧ ਸਾਰੇ ਮੁਸਤਾਕ ਹੋਏ ਰੰਜ਼ਾ ਦੇਖ ਸੂਰਤ
ਜਿਵੇਂ ਗੀਤ ਦੀ ਜੀ ।ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਨ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ ਜਾਵੇ
ਆਹੇ ਜਾਨ ਦੇ ਸੁਕਤ ਸਭ ਪੀਤ ਦੀ ਸੀ ।੩੬੦। ਸਭੇ ਸ
ਧਕ ਹੋਂਦੇ ਪੂਰਨ ਬੁਲਾਇਆ ਭਲੀ ਸੁੰਦਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ ਲ-
ਇਤਾਈ ।ਕਿਵੇਂ ਜਾਦੂ ਦੜਾ ਪਾਇਕੇ ਠਗੀ ਓਸ ਗੌਂਦੀ ਓਸ ਤੇ
ਇਹ ਵਿਕਾਇਤਾਈ ਅਗੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਨਾ ਦਸਦੀ ਸੀ ਕ
ਈ ਹੋਇ ਆਇ ਓਥੇ ਜਾਇ ਤਾਈ ।ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਹੁਨ ਦੇ
ਖਲੋਇ ਸਦੇਖੋ ਜੇਹੜੀ ਹੋਵੂ ਸੀ ਰਖ ਰਜਾਇ ਤਾਈ ।੩੬੧।
ਭੁਰੂ ਆਖਿਆ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਘਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਜਾਇ
ਕੇ ਬੈਠਣਾ ਈ ।ਸ਼ੇਰ ਜੰਗਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਰਹਨ ਰਾਜੀ ਪੈਨ
ਪਿੰਜਰੇ ਜਾਇ ਰਜਾਇ ਰਹਣੀ ।ਨਗਾਂ ਬਾਝ ਮਦਾਰੀਆਂ ਨ
ਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਬਾਝ ਮੰਤ੍ਰ ਹਥ ਨਾ ਪਾਨ ਗਣੀ ।ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ
ਜੋ ਕੁਝ ਬਦਨੀਤ ਕਰਸੈਂ ਦੇਸੈਂ ਜਾਨ ਜਹਾਨ ਵੰਞਾਵਣੀ ।੩-
੬੨। ਕਹਿਆ ਸੁੰਦ੍ਰਾਂ ਕੂਣਨ ਜੋਰ ਮੇਰਾ ਜਿਵੇਂ ਕਹੋਗੇ ਕਰਾਂ
ਗੀ ਨਿਕੁ ਸਾਈ ।ਜਿਵੇਂ ਰਹੇਗਾ ਖੁਸ਼ ਤਿਵੇਂ ਇਹਨੂੰ ਨਹੀਂ
ਲਗਨ ਦੇਵਸਾਂ ਛਿਕ ਸਾਈ ।ਦਿਲੋਂ ਸਾਫ ਕਰਕੇ ਨੈਣ ਨੇਕ
ਅਖੀ ਆਈ ਰਖਨਿ ਸਰਤ ਸੰਤੀਕ ਸਾਈ ।ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ
ਕਿਹਾ ਮੈਂ ਜਾਨਦੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਦਿਲ ਦੀ ਬਾਤ ਬਾਰੀਕ ਸਾਈ ।
੩੬੩। ਗੋਰਖਨਾਥ ਨੇ ਤਕਿਆ ਤਰਫ ਪੂਰਨ ਕ-
ਹਿਦਾ ਜਾਹ ਮੇਰਾ ਬਚਨ ਮਾਨ ਬੇਟਾ ।ਕਰੀਂ ਇਸ ਦੀ
ਆਸ ਮੁਰਾਦ ਪੂਰੀ ਰਖ ਰਬ ਦੇ ਵਲ ਧਿਆਨ ਬੇਟਾ ।
ਚਿਤ ਹੋਇ ਸਦਾ ਡੋਲਨ ਨਹੀਂ ਚੰਗਾ ਜੇਹੜਾ ਆਇਕੇ ਫਹੇ
ਅਸਥਾਨ ਬੇਟਾ ।ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਇਕ ਸਾਈ ਦੇ ਨਾਮ ਬਾਝੋਂ
ਭਰੀਏ ਜਾਨ ਜਹਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਬੇਟਾ ।੩੬੪। ਪੂਰਨ ਆਖੇ

ਜੇ ਪੁਛਦੇ ਹੋ ਕਹਿਆ ਤੁਸਾਂ ਦਾ ਮੁਲ ਨਹੀ ਮੋੜਦਾ ਮੈਂ
।ਨਹੀ ਰਾਜ ਤੇ ਕੁਜ ਦੀ ਥੁੜਿਆ ਹੈ ਭੁਖਾ ਰੋਗਾ ਤੇ ਸੋਗ ਨ-
ਹੀ ਲੋੜਦਾ ਮੈਂ ।ਪੂੰਦੀ ਰਾਹ ਜੇ ਦੌਲਤਾਂ ਨਿਆਮਤਾਂ ਦੀ ਜੋੜ ਜੋ
ਗੀਆਂ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਜੋੜਦਾ ਮੈਂ ।ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਜੇ ਕਾਮਨਾ ਕੁੰਜ
ਹੁੰਦੀ ਤੰਦ ਮੋਹ ਦੀ ਕਾਸ ਨੂੰ ਤੋੜਦਾ ਮੈਂ ।੩੬੫ ।ਗੁਰੂ ਆਖ
ਆ ਇਛਿਆ ਨਹੀ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲੇ ਭੋਗ ਅਨਿਛ ਸੋ ਭੋਗ ਲਈ
ਏ ।ਜਾਨ ਇਛ ਅਨਿਛ ਪਰਿਛ ਤੀਨੇ ਪਰਾਲਬਧ ਸੰਜੋਗ
ਵਿਜੋਗ ਲਈਏ ।ਦਿਲ ਕਿਸੇ ਦਾ ਤੋੜਨਾ ਨਹੀ ਚੰਗਾ ਜਾਨ
ਬੁਝ ਕੇ ਮੁਲ ਨਾ ਰੋਗ ਲਈਏ ।ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਪਰ ਸੁਆਰ
ਥੀ ਸਦਾ ਸਾਧੂ ਸੁਖ ਆਪਣੇ ਨਹੀਂ ਜੋਗ ਲਈਏ ॥੩੬੬
।ਰਾਣੀ ਸੁੰਦਰਾਂ ਤੇ ਪੂਰਨ ਟੇਕ ਮਥਾ ਚਲੇ ਦਿਲਿ ਚਿੰਤ ਪੈਰ ਉ-
ਠਾਇਕੇ ਜੀ ।ਪਹੁੰਚੀ ਖੁਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾ ਸਹਿਰ ਅੰਦਰ ਰਾਣੀ
ਕਰੇ ਖੁਰਾਇ ਤਾਂ ਜਾਇਕੇ ਜੀ ।ਕਹਿੰਦੀ ਅਜ ਮੇਰੇ ਵਡੇ ਭਾਗ
ਜਾਗੇ ਬੈਠੀ ਘੜੀ ਸੁਹਾਗ ਲਿਆਇਕੇ ਜੀ ।ਕਿਸਨਸਿੰਘ
ਰਾਣੀ ਪਰਮਾਨੰਦ ਪਾਇਆ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਨੂੰ ਪਾਸ ਬੈਠ
ਇਕੇ ਜੀ ॥੩੬੭॥ ਰਾਣੀ ਆਖਦੀ ਰਬ ਦੀ ਮੇਹਰ ਹੋਈ
ਪਾਇਆ ਅਜ ਮੈਂ ਲਾਲ ਅਮੁਲ ਦਾ ਨੀ ।ਪੂਰਨ ਚੰਦ ਨੂੰ
ਦੇਖ ਅਨੰਦ ਹੋਈ ਬੁਲਬੁਲ ਦੇਖ ਦੀਦਾਰ ਜਿਉਂ ਫੁਲ ਦਾ
ਨੀ ।ਜੇਹਾ ਅਜ ਮੇਰਾ ਮਨ ਖੁਸੀ ਹੋਇਆ ਏਹੋ ਜੇਹਾ ਹੋਵੇ
ਜੀਵ ਭੁਲਦਾ ਨੀ ।ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਮਹਬੂਬ ਦੀ ਮਿਲੇ ਬਾਝੋਂ ਨ-
ਹੀ ਭਰਮ ਦਾ ਜੰਦਰਾ ਖੁਲ੍ਹਦਾ ਨੀ ॥੩੬੮॥ ਰਾਣੀ ਮਨ ਦੇ
ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਮਿਲਿਆ ਜੇਹਲ ਸਾਂਵਲਾ ਯਾਰ ਮੈਂ
ਨੂੰ ।ਖੁਰਸ਼ੀ ਨੈਨ ਨਾਲ ਮਾਰ ਗਿਰਾਇਆ ਮੈਂ ਦਿਤਾ ਰਬ ਨੇ
ਜੇਹਾ ਸਿਕਾਰ ਮੈਨੂੰ ।ਭੋਗਾ ਕਰਾਂਗੀ ਰਜ ਕੇ ਨਾਲ ਏਹਦੇ

ਤੁਰੇਂ ਆਵਸੀ ਜਬ ਦਬਾਰ ਮੈਂ ਨੂੰ ॥ਕ੍ਰਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਇਹ
ਆਖਿਆ ਸੰਗ ਮੇਰੇ ਨਹੀ ਜਾਵੇਂਗਾ ਮੂਲ ਵਿਸਾਰ ਮੈਨੂੰ
੩੬੯ ॥ਰਾਣੀ ਆਖਦੀ ਕੁਝ ਗੁਮਾਨ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਪੂਰਨਾ
ਰੰਨਾ ਦਿਆਂ ਚਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਲ ਜੂਠ ਦਾ ਵਾਲਕੇ ਫਸਾ-
ਵਦੀਆਂ ਸਦਾ ਜੋਗੀਆਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਹੇ ਨ ਮਸਤ ਖ਼
ਮੋਸ ਵਿਹੋਸ ਕਮਲੇ ਜੋ ਹੜੇ ਪੀਵਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਲਿਆਂ ਨੂੰ
॥ਕ੍ਰਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਇਹ ਠਗਨੀਆਂ ਜਾਣ ਰੰਨਾ ਠਗ ਲੈ-
ਦੀਆਂ ਬੁਢਿਆਂ ਬਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ॥ ੩੭੦ ॥ਪੂਰਨ ਪਾਇਰਿ
ਆ ਰਮਜ ਸੁੰਦ੍ਰਾਂ ਦੀ ਮਨ ਵਿਚ ਕਹਿੰਦਾ ਮੋਹਣਾ ਮਾਰਿਆ
ਸੂ ॥ਜਤ ਸਤ ਤੇ ਜੋਗ ਭੁਲਾਇ ਮੇਰਾ ਅਤੇ ਆਪਨਾ ਕਾਜ
ਸੁਆਰਿਆ ਸੂ ॥ਮੈਂ ਭੀ ਠਗਣੀ ਨੂੰ ਠਗ ਹੋਇ ਮਿਲਾਂ ਮਨ
ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੂ ॥ਕ੍ਰਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਖਾਮੋਸ ਹੋ
ਪਾਸ ਰਾਣੀ ਸੂਰਜ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵਕਤ ਗੁਜਾਰਿਆ ਸੂ ॥੩੭੧
॥ਪੂਰਨ ਉਠਕੇ ਆਖਦਾ ਦੇਖ ਰਾਣੀ ਜੰਗਲ ਹੋਵਨੇ ਨੂੰ
ਬਾਹਰ ਜਾਵਨਾ ਹਾਂ ਦੇਰ ਲਗਨੀ ਕੁਝ ਨਾ ਮੂਲ ਮੈਨੂੰ
ਹੁਣੇ ਕੋਲ ਤੇਰੇ ਚਲ ਆਵਨਾ ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਜੇਹੀ ਨਾਰੀ ਕੌਣ
ਛਡਦਾ ਹੈ ਨਾਲੇ ਖੂਬ ਤੇਰੇ ਮਨ ਭਾਵਨਾ ਹਾਂ ॥ਕ੍ਰਿਸਨਾ ਸਿੰਘ
ਹੁਣ ਜਾਵਨਾ ਕਿਤੇ ਨਹੀ ਬਚਨ ਭੁਗਾਂ ਦਾ ਸਚ ਕਮਾਵਨਾ
ਹਾਂ ॥੩੭੨ ॥ਕਹਿੰਦੀ ਸੁੰਦਰਾਂ ਕੂੜੀਆਂ ਛਲ ਕਰੀ ਮੇਰਾ
ਜੀਵ ਡਰਦਾ ਛਲ ਹਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ॥ਜੇ ਤੂੰ ਗਿਓਂ ਤਾਂ ਜਾਵਸੀ
ਜਾਨ ਮੇਰੀ ਭਲੀ ਮੌਤ ਏਹਨਾਂ ਦੁਖਾਂ ਭਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ॥ਇਹ
ਦੋ ਬਾਂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਹ ਜੰਗਲ ਜਾਵਾਂ ਸਦਕੇ ਤੁਸਾਂ
ਪਿਆਰਿਆਂ ਤੋਂ ॥ਕ੍ਰਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਏਹ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਰੋਗ
ਬੁਰਾ ਸਦਾ ਜਾਨ ਜਾਨੀ ਰੋਗਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ॥ ੩੭੩ ॥

ਪੂਰਨ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਆ ਬਾਹਰ ਦਾਉ ਲਾਇਕੇ
ਓਨਾ ਤੇਂ ਨਸਿਆਈ ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਦੇ ਟਿਲੇ ਨੂੰ ਰਵਾਂ ਹੋ-
ਇਆ ਸ਼ੇਰ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿਚ ਨ ਫਸਿਆਈ ਰਾਣੀ ਸੁੰਦਰਾਂ
ਨੂੰ ਆਨ ਬਾਂਦੀਆਂ ਨੇ ਹਾਲ ਓਸ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਦਾ ਦਸਿਆਈ
ਕਿਸ਼ਨਸਿੰਘ ਜੋਗੀ ਗਿਆ ਨਸ ਸਾਥੋਂ ਬਦਲ ਕਹਿਰ ਦ
ਲਾ ਅਜ ਵਜਿਆਈ ॥ ੩੧੪ ॥ ਸੁਣੀ ਸੁੰਦਾ ਗਲ ਬੇਕ
ਲ ਹੋਈ ਪਿਆ ਸਲ ਸੀਨੇ ਭੁਸਨਾਲ ਪਿਆਰੇ ਆਹੀਂ ਮ
ਰਦੀ ਦਰਦ ਪੁਕਾਰਦੀ ਸੀ ਹਾਲ ਹਾਲ ਕੂਕੇ ਹਾਲ ਹਾਲ
ਪਿਆਰੇ ॥ ਭਿਨੇ ਨੈਨਾਂ ਤੇ ਚੈਨ ਸਿਧਾਇ ਗਿਆ ਲਾਲ ਅਖੀ
ਆਂ ਤੇ ਛਿਨੇਦਾਲ ਪਿਆਰੇ ॥ ਕਿਸ਼ਨ ਕਹੇ ਪੂਰਨ ਮਾਰ ਧਿ
ਨਗਿਆ ਹੁਣ ਆਇ ਗਿਆ ਮੇਰਾ ਕਾਲ ਪਿਆਰੇ ॥ ੩੧੫ ॥ ਪੁ
ਰਾਣੀ ਸੁੰਦਰਾਂ ਰੋਇ ਪੁਕਾਰ ਕਹਿੰਦੀ ਹਾਇ ਪੂਰਨਾ ਠਗਕੇ
ਮਾਰਿਓ ਈ ਬਾਲ ਪਿਆਰ ਨ ਕੀਤਿਆਂ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਦਗਾ ਦੇ
ਕੇ ਮਨੋਂ ਵਿਸਾਰ ਗਿਓਂ ਕਹਿੰਦੇ ਸਚ ਨਹੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮੀਤ
ਜੋਗੀ ਕਰਕੇ ਕੌਲ ਕੂੜੇ ਸਭੇ ਹਾਰ ਗਿਓਂ ॥ ਕਿਸ਼ਨਸਿੰਘ
ਕੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਦੇਨਾਂ ਮੇਰੇ ਲੇਖ ਖੋਟੇ ਹਾਇ ਯਾਰ ਗਿਓਂ ॥ ੩
੧੬ ॥ ਖੜੀ ਸੁੰਦਾ ਮਹਲ ਤੇ ਕੂਕਦੀ ਸੀ ਗਈ ਬਾਝ ਪਿਆ
ਰੇ ਬਾਤ ਬੀਤ ਲੋਕੋ ॥ ਲਗੀ ਅਗ ਫਿਰਾਕ ਦੀ ਖ਼ਾਕ ਹੋਈ ਕੋ
ਣ ਬਾਝ ਜਾਨੀ ਕਰੇ ਸੀਤ ਲੋਕੋ ॥ ਜੇ ਮੈਂ ਜਾਣਦੀ ਜਾਵਦਾ ਠ
ਗਾ ਪੂਰਨ ਕਾਹਨੂੰ ਲਾਵਦੀ ਭੁਲ ਕੇ ਪ੍ਰੀਤ ਲੋਕੋ ॥ ਕਿਸ਼ਨਸਿੰ
ਘ ਇਹ ਗਲ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਾਰੇ ਜੋਗੀ ਨਹੀ ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮੀਤ
ਲੋਕੋ ॥ ੩੧੭ ॥ ਕਹਿੰਦੀ ਸੁੰਦਰਾਂ ਪੂਰਨਾ ਬੁਰਾ ਕੀਤ ਥਿਹੋ
ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਕਰ ਦੂਰ ਗਿਓਂ ਠਗੀ ਮਿਤ੍ਰਾਂ ਨਾਲ ਨਾ ਕਰੇ ਕੋ
ਈ ਨੇਹੁ ਲਾਇਕੇ ਤੇ ਹੁਣ ਦੂਰ ਗਿਓਂ ਬਰਛੀ ਮਾਰ ਫਿਰਾ

ਛੜੀ ਕਰਿ ਵਿਣੀ ਤਨ ਮਨ ਕਰਮਾਰ ਮਨੂੰ ਰਬਿ ਚਿਆਂ ਕਿਸ
ਨਸਿੰਘ ਤੂੰ ਆਪਨਾ ਸੁਖ ਚਾਹਿਆ ਮੈਨੂੰ ਪਾਇਕੇ ਵਿਚ ਤੌਂ
ਦੂਰ ਗਿਓਂ। ੩੧੮ ॥ ਰਾਣੀ ਰੋਵਦੀ ਮਹਲ ਤੇ ਮਾਰ ਕੂਕਾਂ
ਕਹਿੰਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਮੈਨੂੰ ਲੀਕ ਲਾਇ ਗਈ ॥ ਜਿਸ ਦਾ ਸੁਤੇ ਜਰ
ਖੁਵਾਰ ਹੋਈ ਗਿਆਂ ਨਸਮੈ ਦੁਖੜੇ ਪਾਇ ਰਹੀ ॥ ਮੋਈ ਮਰ
ਕੇ ਭਲ ਬਿਹਾਲ ਰਾਣੀ ਤੁਰਤ ਫਿਰਾਦਿਆਂ ਜਾਨ ਹੁਵਾਇ
ਗਈ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘਾ ਪਿਆਰੇ ਉਸਕੀ ਓਹੁ ਜਾਨੇ ਰਾਣੀਆ
ਪਲੀ ਤੋੜ ਨਿਬਾਹਿ ਗਈ। ੩੧੯ ॥ ॥
ਮਰਕਬਾ ਜਾਇਰ ॥ ਏਸੁ ਬਿਰਹੋਂ ਬਿਦਰਦ ਨੇ ਕ
ਈ ਮਾਰੇ ਗਈ ਜਾਨ ਜਹਾਨ ਵੰਞ ਲੋਕੋ ॥ ਬਾਝ ਯਾਰ ਨ ਸ
ਬਰ ਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਨਾਲ ਫਿਰਾਕ ਮੰਦਾ ਲੋਕੋ। ਮਜ
ਨੂੰ ਬਾਵਰਾ ਇਸ਼ਕ ਅੰਦਰ ਬਨੀ ਸੀ ਸਿਰ ਰਬ ਰਜਾ ਲੋਕੋ ॥
ਕ੍ਰਿਸਨ ਸਿੰਘ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਦੁਖ ਰਾਵਾਂ ਨਹੀ ਬਾਝ ਮਾਸ਼ੂਕ ਦਵ
ਲਲੋਕੋ। ੩੨੦ ॥ ਸਸੀ ਬਾਝ ਪੁੰਨੂੰ ਥਲਾਂ ਵਿਚ ਮੋਈ ਜੋ
ਲੀ ਕਰਦੀ ਸੀ ਯਾਰ ਯਾਰ ਯਾਰੋ ॥ ਮੇਹੀਂਵਾਲ ਬਾਝੋਂ ਸੋਹ
ਣੀ ਡੁਬ ਮੋਈ ਓਹੁ ਭੀ ਗਰਕ ਹੋਇਆ ਆਹੀ ਮਾਰ ਯਾਰੋ।
ਰੇਤ ਵਢਕੇ ਫਰਹਦੇ ਨਦੀ ਪਾਇਆ ਏਸ ਇਸਕ ਨੇ ਪਕੜ
ਤਲਵਾਰ ਯਾਰੋ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਜੁਲੈਖਾਂ ਨੂੰ ਖਾਬ ਅੰਦਰ
ਕੀਤਾ ਯੂਸਫ ਦੇ ਸੌਂਕ ਖੁਵਾਰ ਯਾਰੋ। ਏਸ ਇਸ਼ਕ ਵਿਚ ਨ
ਸੁਖ ਕਈ ਮੋਏ ਕਈ ਆਜਜ਼ ਦੁਖ ਪਾਇਕੇ ਤੇ ॥ ਦਿਲਬ
ਰ ਦਿਲਦਾਰ ਬੇਜਾਰ ਹੋਏ ਮੋਏ ਪੇਟ ਕਟਾਰੀਆਂ ਖਾਇਕੇ
ਤੇ ਤਸਾਮਾਰ ਛਰਿਹਾਦ ਬਰਬਾਦ ਹੋਇਆ ਨੇਹੁ ਸੀਰੀ
ਨਾਲ ਲਗਾਇਕੇ ਤੇ ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਮੋਇਆ ਰਾਂਝਾ ਮਾਰ
ਆਹੀ ਜਦੋਂ ਹੀਰ ਮੋਈ ਜ਼ਹਰ ਖਾਇਕੇ ਤੇ। ੩੮੨ ॥

ਆਸ਼ਕ ਰੱਬ ਦੇ ਰੱਬ ਦੇ ਇਸ਼ਕ ਅੰਦਰ ਮੋਏ ਨਾਲ ਦਿਲਾਂ
ਕਦੇ ਚੂਰ ਹੋ ਕੇ। ਰੀਤ ਆਰੀਆਂ ਰੱਖ ਪਰਤੱਖ ਲੋਕਾਂ
ਇਕ ਚੜ੍ਹੇ ਸੂਲੀ ਮਨਸੂਰ ਹੋ ਕੇ। ਖੱਲਾਂ ਲਥੀਆਂ ਯਾਰ
ਦਿਲਦਾਰ ਪਿਛੇ ਕੀਤੀ ਸੀ ਨਾ ਮੋਏ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਕੇ।
ਕਿਸ਼ਨਾ ਸਿੰਘ ਕੁਠੇ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਰਾਹ ਔਖਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦੇ
ਹੋਸ਼ ਮਗ਼ਰੂਰ ਹੋ ਕੇ। ੩੮੩। ਇਹਨਾਂ ਯਾਰੀਆਂ ਵਿ
ਚ ਖੁਵਾਰੀਆਂ ਨੀ ਨਰ ਨਾਰੀਆਂ ਬਿਰਹੋਂ ਨੇ ਮਾਰੀਆਂ ਨੀ
। ਇਕ ਪਿਆਰੀਆਂ ਨਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੋਈਆਂ ਇਕ ਹਾ
ਰੀਆਂ ਹੋਇ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਨੀ। ਨਹੀਂ ਕਰੀਆਂ ਯਾਰੀਆਂ
ਸਾਰੀਆਂ ਨੀ ਮਾਰ ਛੁਰੀਆਂ ਹਿਜਰ ਕਟਾਰੀਆਂ ਨੀ। ਕਿ
ਸ਼ਨਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਾਂ ਜਿਨ ਸਾਰੀਆਂ ਨੀ ਤਿਨਾਂ ਜਾਵੀਆਂ ਆਪ
ਬਲਿਹਾਰੀਆਂ ਨੀ। ੩੮੪। ਰਾਣੀ ਸੁੰਦਰਾਂ ਨੇ ਸੁੰਦਰ ਪ੍ਰੇ
ਮ ਕੀਤਾ ਦਿਤੀ ਜਾਨ ਤੇ ਨੇਹੁੰ ਨਾ ਤੋੜਿਓ ਸੂ। ਰਾਣੀ ਅਗ
ਲਿਆਂ ਆਸ਼ਕਾਂ ਨਾਲ ਰਲੀ ਦਿਲ ਇਸ਼ਕ ਦਵੱਲੋਂ ਨਾ ਮੋੜਿ
ਆ ਸੂ। ਵਿਹਾਨਾ ਮਤਾ ਮਾਮ ਹੋ ਗਈ ਰਾਣੀ ਐਸਾ ਜੋੜ ਨੇ
ਹੀ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਸੂ। ਕਿਸ਼ਨਾ ਸਿੰਘ ਓਹੁ ਜਟਾ ਹਯਾਤ
ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਜੀਵੇਂ ਜਾਨੀ ਪਿਛੇ ਛੋੜਿਆ ਸੂ। ੩੮੫।

ਜਾਵਣਾ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਦਾ ਪਾਸ ਗੁਰੂ - ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਦੇ

ਪੂਰਨ ਦੌੜਿਆ ਛੁੜ ਕੇ ਗੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਜਾਵਦਾ
ਸ਼ੇਰ ਸ਼ਿਕਾਰ ਉਤੋਂ। ਵਿਛੋੜ ਦਲ ਮੂੰਹ ਰਖਕੇ ਰਵਾਂ ਹੋਇਆ
ਪਹੁੰਚਾ ਗੁਰੂ ਦੇ ਜਾਇ ਦਰਬਾਰ ਉਤੋਂ। ਸਿਰ ਨੀਰ ਖਕੇ ਸੀ
ਸ ਨਿਵਾਇਆ ਸੂ ਕਹਿੰਦਾ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਗੁਬਾਰ ਦਾ ਨਾਰ ਉਤੋਂ।
ਕਿਸ਼ਨਾ ਸਿੰਘ ਜੋ ਸਪਦਾ ਛੀਰੀਆਂ ਤੇ ਰਖੇ ਪੈਰ ਨਾਹੀਂ
ਛੁਰਦਾ ਤਾਰ ਉਤੋਂ। ੩੮੬। ਕੀਤਾ ਹਾਲ ਅਹਵਾਲ

ਮਾਲੂਮ ਸਾਰਾ ਭੂਰੂ ਆਖਿਆ ਪੂਰਨਾ ਪਿਆਰਿਆ ਓ
ਇ ਤੂੰ ਤਾਂ ਆਇਰੇਂ ਵਿਚ ਰੈਗੀਨਸ ਓਥੇਂ ਰਾਣੀ ਸੁੰਦ੍ਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾ-
ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਓਇ। ਇਕ ਹਤਿਆ ਦਾ ਲਗਾ ਪਾਪ ਤੈਨੂੰ
ਦੂਜਾ ਬਚਨ ਸਾਡਾ ਕੀਤਾ ਟਾਲਿਆ ਓਇ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ
ਤੂੰ ਹੋਇਕੇ ਸਾਧ ਮੂਰਤ ਬਿਨ ਦੋਸ ਦੇ ਖੂਨ ਗੁਜਾਰਿਆ
ਓਇ। ੩੮੭। ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਭੂਰੂ ਜੀ ਪਾਪਨ
ਹੀ ਪੰਖੀ ਨਿਕਲ ਜਾਵੇ ਜੋਦੇ ਜਾਲ ਵਿਚੋਂ ਤਿਵਾ ਬਰਫ
ਅੰਦੇ ਵਿਚੋਂ ਤਜ ਆਇਆ ਰਾਮ ਰਖਿਆ ਓਸ ਭੂਚਾਲ
ਵਿਚੋਂ ਲਗਾ ਦਾਗ ਨਾ ਬਦਨ ਨੂੰ ਇਕ ਜਰਾ ਆਇਆ
ਦੈਂਤ ਬਲਾਂ ਦੀ ਅਗਲਾਲ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਮੈਨੂੰ ਗੁ
ਰਾਂ ਰਖ ਲੀਤਾ ਰੁੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਵਦਾ ਨਦੀ ਉਛਾਲ ਵਿਚੋਂ।
੩੮੮। ਮੇਰਾ ਮਨ ਨ ਲਗਾ ਦਾ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਚਰਨਾ ਤੇਰ
ਅੰਤੇ ਚਿਤ ਜੋੜਿਆ ਮੈਂ। ਰਾਣੀ ਸੁੰਦਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਰਵਾਂ
ਹੋਇਆ ਤਦੋਂ ਤੁਸਾਂ ਦਾ ਵਾਕ ਨ ਮੋੜਿਆ ਮੈਂ। ਹੋਈ ਉਸ
ਦੀ ਜਾਇ ਬਦਨੀਤ ਓਥੇ ਤਾਹੀ ਸੌਖ ਦੁਆਲਾ ਸੀਸ ਛੋਰਿ
ਆ ਮੈਂ। ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਪਕੀ ਜਾਨ ਕੇ ਕੈਦ ਹੋਣਾ ਜਾਲ ਜ
ਗਾ ਖਿਆਲ ਦਾ ਤੋੜਿਆ ਮੈਂ। ੩੮੯। ਰਾਣੀ ਸੁੰਦਰਾਂ
ਦੇ ਸਾਹੋਂਰੇਂ ਇਕ ਰਾਹੀ ਪਾਣੀ ਪੀਵਨੇ ਨੂੰ ਟਿਲੇ ਆਇਰਿ
ਆ ਕਹਿੰਦਾ ਕਹਿਰ ਹੋਇਆ ਅਜ ਸੁਹਰ ਸਾਡੇ ਇਕ
ਸਾਧ ਆਇ ਸਿਤਮ ਕਮਾਇਰਿਆ। ਕੋਈ ਪਾਇਕੇ ਜਾ-
ਦੂਣਾ ਠਗਿ ਓਜੁ ਮਾਰ ਰਾਣੀ ਦਾ ਜੀਉ ਗਵਾਇਰਿਆ।
ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਓਹ ਮਹਲ ਤੇ ਗਿਰ ਮੋਈ ਓਨੂੰ ਚਾੜ੍ਹ ਕੇ ਚਿ
ਖਾ ਜਲਾਇਰਿਆ। ੩੯੦। ਸੁਣ ਕੇ ਸਭੁ ਨੇ ਬਹੁਤ
ਅਫਸੋਸ ਕੀਤਾ ਰਾਣੀ ਸੁੰਦ੍ਰਾਂ ਦੇ ਮਰ ਜਾਵਨੇ ਦਾ ਅਛਾ

ਬਚਰਿਹਾ ਸੰਗ ਨਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ।ਮਿਲਿਆ ਵਕਤ ਗੋਬਿੰਦ
ਦੇਖਾਵਨੇ ਦਾ ।ਗੁਰਾਂ ਆਖਿਆ ਪੂਰਨਾ ਦੇਖ ਬੇਟਾ ਏਹ ਫ
ਲ ਹੈ ਧ੍ਰੰਮ ਕਮਾਵਨੇ ਦਾ ।।ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਪਹੁਲ ਜਾ ਇਕੇ ਕ
ਰੋ ਤੀਰਥ ਵੇਲਾ ਇਹ ਹੈ ਸੈਰ ਕਰ ਆਵਨੇ ਦਾ ।। ੩੮੧ ।।
ਗੁਰੂ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਜੋ ਗੁਜਰ ਵੇਲਾ ਮੁੜ ਫੇਰ ਨ ਹਥ
ਓਹ ਆਵਨਾ ਈ ।ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਜਾ ਸੈਰ ਕਰ ਤੀਰਥਾਂ ਦਾ ਤੂੰ
ਨੂੰ ਦੇਹ ਦੂਆਸਾ ਏਹ ਲੈਵਨਾ ਈ ।ਦੇਖ ਤੀਰਥਾਂ ਸਾਧੂਆਂ ਜੋ
ਗੀਆਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਆਵਨਾ ਈ ।।ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ
ਵਿਸਾਹ ਕੀ ਜਿੰਦੜੀ ਦਾ ਦਰਸਨ ਮਾਊ ਤੇ ਬਾਪ ਦਾ ਪਾਵ
ਨਾ ਈ ।। ੩੮੨ ।।ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ
ਤੇਰੇ ਬਚਨ ਇਹ ਸਭ ਪਰਵਾਨ ਮੈਨੂੰ ਦਰਸਨ ਕਰਾਂਗਾ
ਸਾਧੂਆਂ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਭਲਾ ਤੀਰਥਾਂ ਦਾ ਅਸਨਾਨ ਮੈਨੂੰ
ਦੇਸ ਆਪਣੇ ਦੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹ ਮੈਨੂੰ ਰਾਜ ਕਾਜ ਦਾ ਕੁਝ ਨ
ਧਿਆਨ ਮੈਨੂੰ ।।ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਇਕ ਮਾਊ ਦੇ ਦੇਖਣੇ
ਦਾ ਰਿਹਾ ਮਨ ਦੇ ਵਿਚ ਅਰਮਾਨ ਮੈਨੂੰ ।। ੩੮੩ ।।ਹ
ਥ ਜੋੜ ਕੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇ ਕਹਿੰਦਾ ਦੇਹੋ ਆਗਿਆ ਗੁਰ
ਜੀ ਜਾਵਨਾ ਹਾਂ ।ਕਰੋ ਰਾਹ ਇਆ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸਾਦ ਹੋਵੇ ਤੇ ਦੇ
ਖੀਤ ਮੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਗਾਵਨਾ ਹਾਂ ।ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਨੇ ਆਖਿ
ਆ ਜਾਓ ਬੇਟਾ ਥਾਪੀ ਪੁਸਤ ਪਨਾਹ ਦੀ ਲਾਵਨਾ ਹਾਂ ।।ਕਿ
ਸਨਾ ਸਿੰਘ ਪਰਦੇਸ ਸੰਭਾਲ ਫਿਰਨਾ ਤੈਨੂੰ ਸਿਖਿਆ ਮੈਂ
ਸਮਝਾਵਨਾ ਹਾਂ ।। ੩੮੪ ।।ਗੁਰੂ ਆਖਿਆ ਗਿਆਨ ਨੂੰ
ਰਖ ਹਿਰਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਬੋਲਣਾ ਰਾਮ ਹਰਿ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ।ਜੋ
ਆਖਣ ਭਾਖਣ ਤਤ ਸਾਰ ਰਖਹੁ ਮੁਖ ਵੈਰਾਗ ਹਰਿ ਨ
ਮ ਪਿਆਰੇ ।।ਮਿਲੇ ਭਾਗ ਸੇਤੀ ਭੋਗ ਸੋ ਭੋਗ ਲੈਨਾ ਰਵਰੇ

ਕਰਕੇ ਸੰਗਲਾਂ ਕਾ ਮਾਰਿਆ ਹੋਇਆ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਪਨਾ ਦਰਗਾ ਫਰੇ
ਥਕਕਰਨਾ ਮੰਦੇ ਤਿਆਗਣੇ ਕੰਮ ਤਮਾਮ ਪਿਆਰੇ॥ ੩੯੫
॥ਪੂਰਨ ਟੇਕ ਮਹਾਂ ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਤਾਂਈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਜੋਗੀਆਂ
ਨੂੰ ਰਖ ਜੋ ਜੂਨ ਲਾਹਾਂ ਜੇਤਾਂ ਜੀਵਦਾ ਰਹਿਾਤਾ ਫੇਰ ਮਿਲਸਾਂ
ਹਨਤੂ ਸਾਥੋਂ ਸੰਗ ਵਿਛੋੜਨਾ ਹਾ ਕਰੂ ਸੈਰ ਮੈਂ ਜਾਇਕੇ
ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਅਤੇ ਸਾਧੂਆਂ ਦਾ ਦਰਸਨ ਲੋੜਨਾ ਹਾਂ॥ ਕਿਸ
ਨਸਿੰਘ ਵਿਜੋਗ ਹੋਇਆ ਭਾਵੇਂ ਐਪਰ ਦਿਲੋਂ ਪਰਤੀਤ
ਨਤੋੜਦਾ ਮੈਂ॥ ੩੯੬ ॥ਜੋਗੀ ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਇ
ਰਲਿਆ ਜੇਹੜਾ ਤੀਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸੂੰਹ ਜਾਵਦਾ ਸੀ॥ ਗੰਗਾ ਗਇ
ਆ ਪਰਾਗ ਕੁਲਖੇਤ੍ਰ ਕਾਂਸ਼ੀ ਕੇਦਾਰ ਤਰ ਫਪਹਾੜ ਸਿਧਾਵ
ਦਾ ਸੀ॥ ਅਮਰਨਾਥ ਬਦਰੀਨਾਥ ਦੇਖ ਜਾਵਦਾ ਨੈਨਾ ਦੇਵੀ
ਦਾ ਦਰਸਨ ਪਾਵਦਾ ਸੀ॥ ਰਾਮ ਨਾਥ ਅਤੇ ਜਵਾਲਨਾਥ ਨਾਂ
ਦਾ ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਧਾਵਦਾ ਸੀ॥ ੩੯੭॥ ਦੇਖੇ
ਦੁਆਰਕਾ ਤੇ ਹਿੰਗਲਾਜ ਜਾਕੇ ਸਦਾ ਸਾਧੂਆਂ ਦਾ ਸਤਸੰਗ
ਕੀਤਾ॥ ਮਥਰਾ ਹੋਰ ਅਜੁਧਿਆ ਅਤੇ ਗੋਕਲ ਮਨੋਂ ਜਕ
ਰਕੇ ਸਾਰੇ ਰੰਗ ਲੀਤਾ॥ ਮਿਲ ਗਿਆਨੀਆਂ ਧਿਆਨੀਆਂ
ਪੂਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਦੇਸ ਮੰਦੇ ਦਿਲ ਨਿਹਾਗ ਕੀਤਾ॥ ਕਿਸਨ ਸਿੰ
ਘ ਸਭ ਸਿਆਣਕੇ ਰਾਮ ਰਾਮ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਪੂਰਨੇ ਐਂਗਾਂ
ਗਸੀਤਾ॥ ੩੯੮॥

॥ਆਵਨਾ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਦਾ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ ਵਿਚ॥

ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਬੀਤੇ ਪੂਰਨ ਸੈਰ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ
ਨੂੰ ਆਇਆ ਈ॥ ਸਿਆਲਕੋਟ ਦੇ ਵਿਚ ਜੋ ਬਾਗ ਆਹਾ ਤੇ
ਰੌਣਕ ਬਾਗ ਦੇ ਵਿਚ ਆ ਲਾਇਆ ਈ॥ ਲੋਕ ਆਵਦੇ ਲਿਆਵ
ਦੇ ਦੁਧ ਛੇਜਨ ਪੂਰਨ ਆਪਣਾ ਤੇਜ ਛਪਾਇਆ ਈ॥ ਕਿਸਨ

ਸਿੰਘਦਾਭੂਰੇਂਦਾਆਖੀਆਂਦਾ ਲੋਕਾਂ ਸ਼ਹਰਦੇ ਵਿਚਧੁਮਾ
ਇਆਈ॥ ੩੯੯॥ ਸੁਕਾਬਾਗਹੋਇਆ ਹਰਿਆ ਨਾਲ
ਕੁਦਰਤ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਜਦ ਆਨ ਨਿਵਾਸ ਕੀਤਾ॥ ਬਦਲ
ਵਸਿਆ ਆਇਕੇ ਰਹਮਤਾਂ ਦਾ ਦੁਖਦਰਦ ਦਿਲਦਰਦ
ਦਾਨਾਸ ਕੀਤਾ॥ ਰੰਗਾਰੰਗ ਬੂਟੇ ਆਨ ਸਬਜ਼ ਹੋਏ ਫੁਲਾਂ
ਫਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ੋਰ ਬਾਸ ਕੀਤਾ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਸੋਖਾ ਉਹਾ
ਵਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਸਾਧੂਆਂ ਨੇ ਆ ਨਿਵਾਸ ਕੀਤਾ॥ ੪੦੦॥ ਨਿੰਬ
ਮਿਠੀਆਂ ਕੇਵੜਾ ਗੁਲਾਬ ਜੀ ਰੰਗਾ ਰੰਗ ਦੇ ਫੁਲਾ ਤਿਆਂ
ਹੋਏ ਬੇਦਮੁਸਕ ਸੋਸਨ ਲਗਾ ਇਸ਼ਕ ਪੇਚਾ ਅਤੇ ਗੁਲਲਾ
ਲਾਲ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਹੋਏ॥ ਲਗੇ ਅੰਬ ਅਨਾਰ ਸੰਤ੍ਰੇ ਤੀਮ ਨਿੰਬੂ ਦੇ
ਆੜੂ ਅੰਬ ਦੇ ਬਾਰਦਾਰ ਹੋਏ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਪੁਕਾਰਦਾ ਅਤੇ ਸੰ
ਗਤਰੇ ਜਾਮਨ ਦਾਖ ਖਜੂਰ ਰਸਦਾਰ ਹੋਏ॥ ੪੦੧॥ ਕਰਾ
ਮਾਤ ਜਾਰੀ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਸੰਦੀ ਲੋਕ ਸ਼ਹਿਰ ਤੇ ਬਾਹਰ ਦੇ
ਆਂਵਦੇ ਨੀ॥ ਕੋਈ ਕਰੇ ਸਿਫਤਾਂ ਕੋਈ ਕਰੇ ਖਿਜ਼ਮਤ ਕੋਈ
ਨਜ਼ਰਾਨਿਆਂ ਜਾ ਲਿਆਂਵਦੇ ਨੀ॥ ਕਈ ਰੋਗ ਵਾਲੇ ਕਈ ਸੋਗ
ਵਾਲੇ ਕਈ ਤੋਰਾਦੀ ਬਾਤ ਬਤਾਂਵਦੇ ਨੀ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ ਮੇਲਾ
ਲਗੇ ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਕਈ ਆਂਵਦੇ ਤੇ ਕਈ ਜਾਂਵਦੇ ਨੀ॥ ੪੦੨॥
ਸੁਣਿਆ ਰਾਜੇ ਸਲਵਾਨ ਨੇ ਇਕ ਜੋਗੀ ਡੇਰਾ ਆਨ ਖੂਹੇ ਉਤੇ
ਲਾਇਆ ਈ॥ ਸੁਕਾ ਬਾਗ ਆਹਾ ਸਾਰਾ ਸਬਜ਼ ਹੋਇਆ ਵਡੇ
ਉਸ ਨੇ ਰੰਗ ਲਗਾਇਆ ਈ॥ ਜੇਹੜਾ ਜਾਂਵਦਾ ਉਸਦੀਆਂ
ਸ ਪੂਰੇ ਜਾ ਲੋੜਨਾ ਦਿਲ ਤੇ ਲਿਆਂਵਦਾ ਈ॥ ਕਿਸਨਾ ਸਿੰਘ
ਆਇਆ ਰਾਜਾ ਸਨੇ ਹੁਣਾ ਅਗੇ ਆਇ ਕੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਆ
ਈ॥ ੪੦੩॥ ਰਾਜੇ ਆਖਿਆ ਕਹੋ ਜੀ ਨਾਮ ਕਿਆ ਹੈ ਕੇਹ
ੜੇ ਦੇਸ ਅੰਦਰ ਤੁਸੀਂ ਵਸਦੇ ਹੋ॥ ਆਏ ਕਿਧਰੋਂ ਤੇ ਕਿਧਰ ਜਾਂਵ

ਨਾ ਤੈਂ ਕੇਹੜੇ ਕਮਉਠੇ ਕਮਰ ਕਸਦੇ ਹੋ। ਤੁਸਾਂ ਜੋਗੀਆਂ ਨੂੰ
ਨਹੀਂ ਫਿਕਰ ਕੋਈ ਸਦਾ ਭਾਵਦੇ ਖੇਲ ਦੇਹ ਸਦੇ ਹੋ। ਕਿਸਨਸਿੰ
ਘ ਸਾਂਈਂ ਵਾਂਗ ਬਚਲਿਆਂ ਦੇ ਜਿਧਰ ਜਾਂਵਦੇ ਹੋ ਤਿਧਰ ਵਸਦੇ ਹੋ।
੪੦੪ ।। ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਸਾਧੂ ਅਤੇ ਜਾਤ ਜੋਗੀ ਦੇਸ ਸਭਸ ਦੇ ਵਿਚ
ਮੈਂ ਵਸਨਾ ਹਾਂ। ਆਇਆ ਮੁਲਕ ਪੂਰਬ ਵੱਲੋਂ ਏਸ ਧਰਤੀ
ਭਲੇ ਕਰਮ ਉਤੇ ਕਮਰ ਕਸਨਾ ਹਾਂ। ਜਾਣ ਯਾਰ ਦੀ ਤਰਫ
ਕਰਾਰ ਏਹੋ ਨਹੀਂ ਛੇਤ ਦਿਲਦਾਰ ਦਾ ਦਸਨਾ ਹਾਂ। ਕਿਸਨਸਿੰ
ਘ ਠੇਰ ਧੀ ਮਿਲ ਮਲਾਂ ਦੇਖ ਮੂਰਖਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆ ਹਸਨਾ ਹਾਂ।
੪੦੫ ।। ਰਾਜੇ ਆਖਿਆ ਸਭ ਜੋ ਹੋਣ ਤਿਆਰੀ ਕੰਮ ਰਲਦੇ
ਨਹੀਂ ਜਾਵਣ ਵਾਲਾ। ਬਿਨ ਜੋਗੀਆਂ ਸਾਧੂਆਂ ਪੂਰਿਆਂ ਦੇ
ਕੌਣ ਜਾਣਦਾ ਭੇਤ ਭਗਵਨ ਵਾਲਾ। ਸੁਣੀ ਸਿਫਤ ਤੇਰੀ ਤਾਂ ਮੈਂ
ਆਣ ਪਹੁੰਚਾ ਏਥੇ ਕੰਮ ਨਾਹੀਂ ਕੋਈ ਸਾਣ ਵਾਲਾ। ਕਿਸਨਸਿੰ
ਘ ਵਿਹਾਰੀਆਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਵਦਾ ਰਸ ਰਿਆਣ ਵਾਲਾ।
੪੦੬ ।। ਸੁਣੀ ਇਛਰਾਂ ਨੇ ਓਹ ਭੀ ਆਣ ਪਹੁੰਚੀ ਕਹਿੰਦੀ ਦੁਖ
ਵਿਛੋੜੇ ਦੀ ਮਾਰੀਆ ਮੈਂ। ਇਕ ਪੁਤ੍ਰ ਜੀ ਵਿਹਾਣ ਕੋਲ ਮੇਰੇ ਫ਼ਿ
ਕਰ ਬੈਠੀ ਰੋ ਰੋ ਜਾਰੀਆਂ ਮੈਂ। ਗਈਆਂ ਅਖੀਆਂ ਗਲ ਤੇ
ਜਲ ਸੀਨੇ ਭਾਹੀ ਇਕਨਾ ਧੀ ਕਰਾਂ ਕਾਰੀਆਂ ਮੈਂ। ਕਿਸਨ
ਸਿੰਘ ਰਾਣੀ ਕਹਿੰਦੀ ਦੇਹ ਦਾਰੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਜੋਗੀਆ ਵਾ
ਰੀਆ ਮੈਂ। ੪੦੭ ।। ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਆਇਕੇ ਬੈਠ ਮਾਈ
ਦਾਰੂ ਅਖੀਆਂ ਦਾ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਸੀ। ਜਰਾ ਵੇਹਲ ਹੋ ਵੇ ਕਰਾਂ
ਗਲ ਕੋਈ ਨਾਲ ਲੋਕ ਬਹੁਤਾ ਇਥੋਂ ਖਿਲ ਜਾਸੀ। ਪੂਰਨ
ਜਾਣ ਕੇ ਮਾਉਂ ਨੂੰ ਸਬਰ ਕੀਤਾ ਕਹਿੰਦਾ ਬੋਲਿਆਂ ਹੋਇ ਬਿਦ
ਲ ਜਾਸੀ। ਕਿਸਨਸਿੰਘ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖ ਮਿਲਦਾ ਘਟ
ਵਧ ਨਾ ਹੋਇ ਇਕ ਤਿਲ ਜਾਸੀ। ੪੦੮ ।। ਬੈਠੀ ਇਛਰਾਂ ਜਾ

ਰਾਜੇ ਹਥ ਬੰਨ੍ਹੇ ਅਗੇ ਪੂਰਨ ਦੇ ਇਕ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ॥ ਏ
ਕਲਾਲ ਬਖਸ਼ੇ ਸਾਨੂੰ ਕਰੋ ਕਿਰਪਾ ਰਬ ਤੁਸਾਨੂੰ ਮਰਦ ਕ
ਮਾਲ ਕੀਤਾ ॥ ਇਹ ਜੋ ਸਿਕਦਾ ਫੇਰ ਜਾ ਆਖਦਾ ਹੈ ਸੀਨਾ ਸ
ਤ ਨ ਦੇਖਕੇ ਬਾਲ ਕੀਤਾ ॥ ਕਿਸ਼ਨਾ ਸਿੰਘ ਫਕੀਰਾਂ ਦੀ ਗਲ
ਰੰਗੀ ਜਿਧਰ ਦੇਖਿਆ ਰਾਹ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ ॥ ੪੦੯ ॥
ਦੇਖ ਬਾਪ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਪੁਤ੍ਰਾਂ ਈ ਬਾਲਾਂ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਓ
ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਈ ॥ ਤੇ ਜਹੇ ਰਦਾ ਹੋਰ ਵਟਾਇਆ ਸੁਰੰਗੇ ਕਪ
ੜੇ ਤੇ ਖੁਲੇ ਵਾਲ ਸਾਂਈ ॥ ਜੋਗੀ ਮੁੰਨਿਆਂ ਕੁਟਿਆ ਜਿਵੇਂ ਦਾਣੂ
ਕੌਣ ਜਾਣਦਾ ਸਮਝ ਮਸਾਲ ਭਾਈ ॥ ਕਿਸ਼ਨਾ ਸਿੰਘ ਕੀ ਜਾਣ
ਪਛਾਣ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਬੀਤ ਜਾਵਣ ਕਈ ਸਾਲ ਸਾਂਈ ॥ ੪੧੦ ॥ ਪੂ
ਰਨ ਆਖਿਆ ਰਾਜਿਆ ਸਮਾਤ੍ਰਿਆ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਅਕਲ ਦੇ ਵਿਚ
ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਇਆ ॥ ਕਈ ਸਾਲ ਬੀਤੇ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰ ਅੰਦਰ
ਜਾਣੇ ਰਬ ਇਕ ਬਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਇਆ ॥ ਕਿਥੇ ਗਿਆ ਕੀ
ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਰੀ ਇਹ ਕੇ ਉਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਕਸੂਰ ਹੋਇਆ ॥
ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸਚੋ ਸਚ ਦਸ ਮੈਨੂੰ ਜੇਹੜਾ ਝੂਠ ਬੋਲੇ ਸੋਈ
ਸੂਰ ਹੋਇਆ ॥ ੪੧੧ ॥ ਰਾਜੇ ਆਖਿਆ ਜੋਗੀਆ ਸਚ
ਆਖੇਂ ਠੀਕ ਪੁਤ ਮੇਰੇ ਘਰ ਹੋਇਆ ਸੀ ॥ ਮਤ੍ਰ ਮਾਊ ਨੂੰ ਦੇਖ
ਬੇਧਰਮ ਹੋਇਆ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਰੰਜ ਹੋ ਮੋਇਆ ਸੀ ॥ ਕਰਮ
ਉਸ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਬੀਤੇ ਦੇਖ ਸ਼ਹਰ ਸਾਰਾ ਉਹ ਰੋਇਆ ਸੀ
॥ ਕਿਸ਼ਨਾ ਸਿੰਘ ਮੈਂ ਭੀ ਪਛੋਤਾਵਣਾ ਹਾਂ ਦਾਗ ਦਿਲ ਦਾ ਕਿਸੇ
ਨਾ ਧੋਇਆ ਸੀ ॥ ੪੧੨ ॥ ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਦੇਸ ਨਾ ਪੁਤ
ਤੇਰੇ ਤੇਰੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮਿਭ ਕਸੂਰ ਕੀਤਾ ॥ ਸੂਰਤ ਓਸ ਦੀ ਦੇਖ
ਬੇਧਰਮ ਹੋਈ ਸਾਰੀ ਸੁਰਤ ਮਤ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ॥ ਭਲਾ
ਲੋਕਾਂ ਹਾਰਿਆ ਨ ਸਚ ਬੋਲੇ ਤੁਕਮ ਨਾਂ ਓਸ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀ

ਤਾਂ।ਕਿਸਨਸਿੰਘਨੇਤੁਧਨਿਆਉਕੀਤਾ ਸੁਣਿਆਝੂਠ
ਤੇਸੁਲਖਣਸਭੂਰਕੀਤਾ।੪੧੩।।ਪੂਰਨਆਖਿਆਂਲੂ
ਣਾਂਨੂੰ ਸਚਕਹੁਤੂੰ ਕੀਕਰਹੋਈਸੀ ਉਸਦੇਨਾਲਸਾਂਈਂ।
ਜੇਤੂੰਝੂਠਨਾਬੋਲਸੇਂਕੋਲਮੇਰੇ ਤੁਧੀਹੋਗਤੇਰੇਘਰਬਾ
ਲਮਾਂਈਂ।ਅਸੀਂ।ਜਿਧਰਜੋਗੀਕਰਾਮਾਤਵਾਲੇਦੇਈਏ
ਝੂਠਿਆਂਨੂੰਜਾਲਬਾਲਮਾਂਈਂ।ਕਿਸਨਸਿੰਘਨਾਸੰਗਤੂੰ
ਸੰਗ੍ਹਕੈਸੀਤੇਰਾਨਹੀਹੋਸੀਵਿੰਗਾਵਾਲਮਾਂਈਂ।੪੧੪।
ਸਚਬੋਲੀਏਤੇਗੁਰੂਕਰੇਕਿਰਪਾਸਚਦੇਖਰਾਜਾਮੋਹ
ਰਬਾਨਹੋਵੇ।ਸਚਬੋਲੀਏਤਾਂਮਿਤ੍ਰਸਦਾਰਾਜੀ ਸਚ
ਬੋਲੀਏਰੰਜਜਹਾਨਹੋਵੇ।ਸਚਬੋਲੀਏਤਾਂਰਹੇਧਰਮਧੀ
ਰਜ ਸਚਬੋਲਿਆਂਪਤਪ੍ਰਤੀਤਹੋਵੇ।ਕਿਸਨਸਿੰਘ
ਗੁਰਦੇਵਤੇਸੰਤਅਗੇ ਸਚਬੋਲੀਏਤੁਰਤ ਕੁਲਿਆਨਹੋ
ਵੇ।੪੧੫।।ਲੂਣਾਂਆਖਿਆ ਸਚ ਜੇਪੁਛਦੇਹੋ ਤਾਂਮੈਂਭੁ
ਲੀਅੰਕਰਮੰਦੀਮਾਰਹੋਈ।ਸੂਰਤਪੂਰਨਦੀਦੇਖਮਸ
ਤਾਕਹੋਈਸਾਂਅਜਤੀਕਿਨਾਗਲ ਇਹਜਾਹਰਹੋਈ।
ਗਿਆਲੂਣਨਾਆਇਆਹਥਸਾਨੂੰਮੇਰੀਥਾਲਨੂੰਤਰਮ
ਦੀਜਾਰਹੋਈ।ਕਿਸਨਸਿੰਘਤਕਦੀਰਨਰਖੀਰਤੇਰੀ
ਤਕਸੀਰਕਰਬਹੁਤਖੁਵਾਰਹੋਈ।੪੧੬।।ਸੁਣੀਸਦ
ਸਲਵਾਹਨੇਗਲਸਾਰੀ ਗੁਸੇਨਾਲ ਕਹਦਾ ਗਾਇਰੰ
ਦੀਏਨੀ।ਤੂਹਮਤਲਾਇਰਾਵਾਇਰਈਲਾਲਮੇਰਾਕਰ
ਕਤਲਤੇਨੂੰਹੁਣਲੈਂਦੀਏਨੀ।ਉਸਵਕਤਜੇਤਾਂਮੈਨੂੰਖ
ਬਰਹੁੰਦੀ ਤੇਰੀ ਭੇਖਕਰਦਾਪਛਿਤੈਂਦੀਏਨੀ।ਕਿਸਨ
ਸਿੰਘਕ੍ਰਿਕਰਾਂਹੁਣਗਿਆਵੇਲਾ ਨਹੀਹਥਆਵੇਜੁਹਰ
ਤੇਦੀਏਨੀ। ੪੧੭।।ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਰਾਜਿਆ
ਬਖਸਸੋਨੂੰਹੋਣੀਨਾਲਨਾਕਿਸੇਦਾਵਸਜਾਂਈ।ਤੇਰੇ

ਤੇਰੀਭੀਹੋਣੀਨੇਮਤਮਾਰੀਤੀਰਜ਼ੁਲਮਦਾਮਾਰਿਆਕਸ
ਸਾਈ॥ਤੇਰਾਪੁਤ੍ਰਹਾਂਮੈਂਪੂਰਨਨਾਮਮੇਰਾਦੇਂਦਾਹਾਲਸ
ਰਾਮੂਹੋਂਦਸਸਾਈ॥ਕਿਸ਼ਨਸਿੰਘਾਇਹੋਇਛਰਾਮਾਊਂ
ਮੋਈਗਈਫਾਸਜੁਦਾਈਦੀਫਸਸਾਈ॥੪੧੬॥ਅੰਹ
ਲਕਾਰਬੈਠੇਸਾਰੇਪਾਸਪੂਰਨਹੋਰਲੋਕਭੀਸ਼ਹਰਦੇ
ਆਇਕੇਜੀ॥ਪਹਿਲਾਂਹਾਲਮਲੂਮਸੀਜਿਨਾਂਤਾਂਈ
ਸਭੇਸੁਣਨਗਲਾਂਕੰਨਲਾਇਕੇਜੀ॥ਰਾਜਾਰੇਨਲਰ
ਸੁਨਨਾਮਪੂਰਨਮਿਲਿਆਪੂਰਨਨੂੰਜਫੀਆਂਪਾਇ
ਕੇਜੀ॥ਕਿਸ਼ਨਸਿੰਘਲੂਣਾਚੁਪਚਾਪਹੋਈਮੋਈਜੀਵ
ਦੀਹੀਸ਼ਰਮਖਾਇਕੇਜੀ॥੪੧੯॥ਆਈਇਛਰਾਂ
ਦੌੜਕੇਪਾਸਪੂਰਨਬਹੋਂਪਕੜਛਾਤੀਨਾਲਲਾਂਵਦੀਸੀ॥
ਪੁਤ੍ਰਸਹੀਕੀਤਾਵਾਈਆਂਖੁਲਅਖੀਦਾਭੁਰਜਦੀਦਾਰ
ਦਾਪਾਂਵਦੀਸੀ॥ਕਹਿੰਦੀਬਾਹਿਆਮੋਈਮੈਂਬਾਝੁਤੇਰੇ
ਆਹੀਨਾਲਮੇਰੀਜਿੰਦਜਾਂਵਦੀਸੀ॥ਕਿਸ਼ਨਸਿੰਘਨਾ
ਦਿਨਨੂੰਚੈਨਕੋਈਰਾਤੀਸੁਤਿਆਂਨੀਂਦਨਾਅਂਵਦੀਸੀ॥
੪੨੦॥ਪੂਰਨਆਖਿਆਮਾਊਂਨੂੰਸਬਰਕਰਤੂੰਕਿਸ
ਮਤਨਾਲਨਾਕਿਸੇਦਾਜੋਰਜਾਵੇ॥ਆਵੇਬਰਕਰੋਂਹਥੂਕ
ਸਾਈਆਂਦੇਮਰੇਖਾਇਛਰੀਆਬਗੁਸੌਰਪਾਵੇ॥ਲਿਖੇ
ਲੇਖਨਾਘਟਦੇਵਧਦੇਨੌਲੋਚੇਕਿਤੁਨਾਹੀਮਨਹੋਰ
ਹੋਵੇ॥ਕਿਸ਼ਨਸਿੰਘਨਾਲਰਾਦਾਕੋਈਦਾਰੂਜਦੋਮੌਤ
ਨੇੜੇਅਤੇਮੌਤਆਵੇ॥੪੨੧॥ਪਹਿਲੋਂਇਲਮ
ਪੜ੍ਹਿਆਬਾਲਉਮਰਅੰਦਰਸਿਖਹੋਰਭੀਕਸਬਕਮਾ
ਲਰਾਜਾ॥ਫੇਰਮਿਲਨਾਰੀਆਤੇਨੂੰਸਾਦਹੋਕੇਝੂਠੀਹੋਇ
ਗਿਓਦੇਖਲਿਹਾਲਰਾਜਾ॥ਸਾਦੀਵਾਸਤੇਕਹਿਆਂਨਾਮੰ

੯੪ ਨਿਆਮੈਂਰਿਹਾਬਚਨਾਪਿਆਜੰਜਾਲਰਾਜਾ।ਕਿਸਨਸਿੰ
੧੯ ਘਫਿਰਆਪਤੂੰਹੁਕਮਕੀਤਾਸਿਆਘਰਾਂਨੂੰਸਾਰੀਆਂਨਾਲ
ਰਾਜਾ। ੪੨੨ ।ਲੂਣਾਪਾਸਹੈਪੁਛਲੈਏਸਨੂੰਤੂੰਘਰ
ਏਸਦੇਪਹੁੰਚਿਆਜਾਇਕੇਮੈਂ।ਅਬਾਰੇਕਿਆਂਜੋੜਕੇਹ
ਥਰੋਵੇਂਓਤੇਚਰਨਤੇਸੀਸਨਿਵਾਇਕੇਮੈਂ।ਆਈਕਹਿਆ
ਤਾਏਸਨੂੰਕ੍ਰੋਧਆਇਆਫੇਰਪੁਛਿਆਕੋਲਬਹਾਇਕੇਮੈਂ।
ਕਿਸਨਾਸਿੰਘਪੂਰੀਹੋਇਆਕਸੂਰਮੈਥੋਂਤੁਰਕਰਨਾਬੋਲਿ
ਆਆਇਕੇਮੈਂ। ੪੨੩ ।ਕਹਿਆਏਸਨੇਮਾਉਂਦਿਓਆਖਿ
ਆਈਕਢੇਨਿਕਲਿਆਸੇਮੇਰੇਪੇਟਵਿਚੋਂ।ਹਾਨਤੇਰਾਮੇਰਾ
ਇਕਜਾਣਾਪਿਆਰੇਫੜੇਪਾਇਲੈਏਸਮੈਦਾਨਵਿਚੋਂ।ਗਿ
ਆਸਮਛਮੈਂਰਮਜਥੀਪੂਰਮਹੋਈਓਦੀਬਾਤਵਿਚਾਰ
ਦੀਰੇਟਵਿਚੋਂ।ਕਿਸਨਾਸਿੰਘਲਾਚਾਰਹੋਦੌੜਿਆਮੈਂਗਿ
ਆਨਸਫਿਰਪੇਰਲਪੇਟਵਿਚੋਂ। ੪੨੪ ।ਰਾਣੀਇਛ
ਰਾਂਨੂੰਕਹਿਆਛੇੜਸਾਰਸੁਨਕੇਏਸਭੀਤੁਖਮਨਾਇਆ
ਸੀ।ਰਾਤੀਸਿਓਂਤੂੰਰਾਣੀਦੇਪਾਸਰਾਜਾਇਸਤੂੰਨਤਰ
ਨਸੁਲਾਇਆਸੀ।ਦਿਨੇਸਦਕੇਪੁਛਿਆਆਪਮੈਨੂੰਤਾਮੈਂ
ਸਰਹੰਸਚਸੁਣਾਇਆਸੀ।ਕਿਸਨਾਸਿੰਘਜਲਾਦੁਧਪ
ਰਤੀਤਆਈਧਪੇਮਾਰਕੇਦੂਰਹਟਾਇਆਸੀ। ੪੨੫।
ਕੀਤਾਤੁਧਬੇਦਾਦਜਲਾਦਸੌਰੇਸਾਰੀਹੋਸਹਵਾਸਭੁਲਾ
ਇਆਜੀ।ਕਹਿਆਕਿਸੇਦਾਮੂਲਨਮੰਨਿਆਈਤੈਂਨੂੰਸ
ਭਿਆਨੇਸਮਝਾਇਆਈ।ਐਰਬੜਾਅਫਸੋਸਹੈਤੁਧ
ਉਤੇਬਿਨਾਦੋਸਭੁਨਾਹਦੁਖਾਇਆਜੀ।ਕਿਸਨਾਸਿੰਘਜ
ਲਾਦਾਦੇਹਥਦਿਤੇਜਾਲਮਹੋਇਕੇਜੁਲਮਕਮਾਇਆ
ਸੀ। ੪੨੬ ।ਆਇਆਹੁਕਮਜਲਾਦਾਂਨੇਛਡਦਿਤਾ

ਸੈਦੋਂ ਰੂਪ ਉਸ ਜਾਤੋਂ ਰਲ ਗਿਆ। ਗੋਰਖਨਾਥ ਦੇ ਟਿੱਲੇ
ਵਿਚ ਜਾਇ ਫਸਿਆ ਚੇਲਾ ਹੋਇ ਸਾਧਾਂ ਨਾਲ ਰਲਗਿ
ਆ। ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਕੀਤਾ ਸੈਲ ਤੀਰਥਾਂ ਦਾ ਦੇਖ ਪਾਪ
ਸਰੀਰ ਦਾ ਹਲ ਗਿਆ। ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਭੂ ਨ ਆਇਆ
ਏਸ ਜਾਗਾ ਦੇਖ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮ ਸਭ ਟਲ ਗਿਆ। ੪
੨੭। ਲੋਹੂ ਸਰੋਂਦਾ ਜਦੋਂ ਜਲਾਦ ਲਿਆਇਆ ਰਾਜੇ
ਲੂਣਾਂ ਨੂੰ ਚਾਇ ਦਿਖਾਇਆ ਸੀ। ਤਦੋਂ ਹੋਗਿਆ ਰੌ-
ਸਨ ਸ਼ਹਰ ਅੰਦਰ ਪੂਰਨ ਵਢ ਖੂਹੇ ਵਿਚ ਪਾਇਆ
ਸੀ। ਖੂਹ ਪੂਰਨ ਦਾ ਤਦੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਰੋ
ਇ ਜੋਗੀ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ ਸੀ। ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਹੈ ਏਹ ਗ
ਲ ਠੀਕ ਐਵੇਂ ਲਿਖ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਝੂਠ ਬਨਾਇਆ ਸੀ। ੪
੨੮। ਮੇਲੇ ਜੀਊਂਦਿਆਂ ਦੇ ਸਾਕ ਮਿਲਾਦਿਆਂ ਦੇ ਅਤੇ
ਵਸਾਦਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਬਾਰ ਯਾਰੋ। ਰਾਜ ਧਰਮ ਤੇ ਭਾਗ
ਦੇ ਲੈਰਾ ਸਾਰੇ ਅਤੇ ਮਤਲਬਾਂ ਦੇ ਸਭ ਯਾਰ ਯਾਰੋ। ਮਾਲ
ਦੌਲਤ ਤੇ ਹੁਕਮ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਮਿਲਨ ਤਾਂ ਹੋਨ
ਦਿਲਦਾਰ ਯਾਰੋ। ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਇਕ ਰਾਮ ਦਾ ਨਾਮ ਸ
ਚਾ ਹੋਰ ਕੂੜ ਹੈ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਯਾਰੋ। ੪੨੯। ਰਾ
ਜਾ ਹਾਲ ਸੁਣ ਕੇ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਵਾਲਾ ਜ਼ਾਰੋ ਜ਼ਾਰ ਰੋ
ਕੇ ਪਸ਼ੇਮਾਨ ਹੋਇਆ। ਕਹਿੰਦਾ ਕੌਣ ਮਰੇ ਉਸ ਮਰਦ
ਤਾਂਈਂ ਜਿਸ ਤੇ ਆਪ ਸਾਂਈਂ ਮੇਹਰਬਾਨ ਹੋਇਆ। ਵੇਲ
ਗਿਆ ਨਾ ਆਵਦਾ ਹਥ ਕਿਸੇ ਭਾਜਾ ਸਮਝ ਕੇ ਬਾਤ
ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ। ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦਾ ਚੰਗਾ ਭਾਗ
ਸਾਡੇ ਦਰਸਨ ਫੇਰ ਤੁਸਾਡੜਾ ਆਨ ਹੋਇਆ। ੪੩੦।
ਲੂਣਾਂ ਨਾਲ ਸਰੀਮੰਦਗੀ ਗਰਕ ਹੋਈ ਬੈਠੀ ਛਪ ਪੂਰ

ਨਾਪਿਛੋਂ ਜਾਇਕੇਜੀ ।ਤੇਰਾ ਜਬਰ ਹੋਇਆ ਭਰੇ ਸਬਰ
ਆਹੀ ਕੈਸੀ ਗਜ਼ਬ ਹੋਈ ਦੇਖੋ ਆਇਕੇ ਜੀ ।ਕਰਮ
ਆਪਣਿਆਂ ਦਾ ਆਪ ਫਲ ਪਾਇਆ ਸੁਭਮਨ ਲਖੇ ਨੀ ਝੂੰਦੀ
ਪਾਇਕੇਜੀ ।ਮੈਂ ਇਸ ਪਵਾਂਗਾਰ ਵਿਸ ਘੋਲ ਦੀਸੀ ਕਿਸਨ
ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਪਛੋਤਾਇਕੇਜੀ ॥ ੪੩੧ ॥ਪੂਰਨ ਪਰ
ਤਕੇ ਦੇਖਿਆ ਤਰਫ ਲੂਣਾ ਮਥਾ ਟੇਕਦੀ ਹੈ ਹਥ ਜੋੜ
ਕੇਤੇ ।ਮਾਤਾ ਸਚ ਕਹੁ ਥੀਂ ਫਤੇ ਕਿਸ ਪਾਈ ਗਲਾਂ ਕਰਦੀ ਸੈ
ਨ ਕਮ ਏਵਡੁ ਕੇਤੇ ।ਓਡੁਕ ਸਭ ਪਿਆਰਾ ਸਚ ਰਬ ਲੂੰਈ
ਝੂਠੇ ਮਰਨ ਏਵੇਂ ਬੇੜੀ ਬੰਦ ਕੇਤੇ ।ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਨਾ ਛੋਰੀ
ਏ ਧਰਮ ਸਚਾ ਭਾਵੇਂ ਜਗ ਜਾਏ ਸਾਰਾ ਛੋੜ ਕੇਤੇ ॥ ੪
੩੨ ॥ਲੂਣਾ ਲਾਜਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਲੀਹ ਹੋਈ ਮੁਹੋਂ ਬੋਲਨ
ਆਵਦੀ ਭੁਜ ਸਾਂਈ ।ਓਥੇ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੂਲ ਜਾਵੇ
ਵਿਰਾਗੀਆ ਦਿਲ ਭੁਜ ਸਾਂਈ ।ਕਹਿਆ ਆਫਰੀਂ ਮੈਂ ਕੁਸ
ਦੀਆਂ ਨੇ ਗਈ ਸਾਰੇ ਆਨੂੰ ਗਾਲ ਸੁਜ ਸਾਂਈ ।ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ
ਆਹਿ ਲੂਣਾ ਖਾਸ ਝੂਠੀ ਕੋਹੀ ਬਾਤ ਸਚੀ ਅਭੇਬੁਜ ਸਾਂਈ
॥ ੪੩੩ ॥ਪੂਰਨ ਆਖਿਆ ਪਕੜ ਕੇ ਪੈਰ ਦੋਵੇਂ ਹੁਣੇ
ਵਿਤ ਨਾ ਚਿਤ ਨੂੰ ਲਾ ਮਾਈ ।ਤੇਰੇ ਦੋਸ ਨਾਹੀ ਹੋਏ ਰਬ
ਵਲੋਂ ਰਾਜੀ ਰਹਣਾ ਈ ਨਾਲ ਬਜ਼ਾ ਮਾਈ ।ਗਈ ਬੀਤ ਜੋ
ਬਾਤ ਘਸੀਟ ਕੈਸੀ ਹਰ ਹਾਲ ਮੇਂ ਸ਼ੁਕਰ ਬਜਾ ਮਾਈ ।ਕਿ
ਸਨ ਸਿੰਘ ਇਹ ਜਗ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਸੁਪਨਾ ਏਦਾ ਫਿਕਰ ਨਾ
ਕੀਜੀਏ ਕਾ ਮਾਈ ॥ ੪੩੪ ॥ਘਰ ਤੇਰੇ ਬੀ ਇਕ ਫਰ
ਜੰਦ ਹੋਸੀ ਸੁੰਦਰ ਸੋਹਣਾ ਸਾਨ ਭੁਮਾਨ ਵਾਲਾ ।ਬਾ
ਰਾਂ ਬਰਸਾਂ ਦਾ ਹੋਇਕੇ ਨਿਕਲ ਜਾਸੀ ਤੈਨੂੰ ਲਾਵਸੀ ਜ਼
ਖਮ ਓਹੁ ਬਾਲ ਵਾਲਾ ।ਮੇਰੀ ਮਾਉ ਦਵਾਗੀ ਰਹੇ ਰੋਵਦੀ

ਤੂੰ ਏਹ ਕੰਮ ਹੈ ਦੇਖ ਜਹਾਨ ਵਾਲਾ ॥ ਕਿਸ਼ਨਾ ਸਿੰਘ ਜੋ ਬੀ
ਜੀਏ ਬੀ ਜੀਏ ਜੀ ਏਹ ਬੋਲ ਹੈ ਬੇਦ ਪੁਰਾਣ ਵਾਲਾ ॥ ੪
੩੫ ॥ ਪੂਰਨ ਜਾਇ ਬੈਠਾ ਪਾਸ ਇਛਰਾਂ ਦੇ ਕਹਿੰਦਾ ਦ
ਸ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਹਾਲ ਮਾਏ ॥ ਤੇਰੀਆਂ ਅਖੀਆਂ ਦਾ ਬੁਰਾ
ਹਾਲ ਹੋਇਆ ਹੋਈਆਂ ਰੋਂਦੀਆਂ ਲਾਲ ਗੁਲਾਲ ਮਾਏ ॥
ਤੇਰਾ ਪੁਤ ਹਾਂ ਮੈਂ ਆਕੇ ਮਿਲ ਮੈਨੂੰ ਹੁਣ ਲਾਇਕੇ ਤੂੰ ਸੀ-
ਨੇ ਨਾਲ ਮਾਏ ॥ ਕਿਸ਼ਨਾ ਸਿੰਘ ਬਾਰਾਂ ਵਰੇ ਬੀਤ ਗਏ ਨੀ
ਰਿਹਾ ਬਿਰਹੋਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਹਾਲ ਮਾਏ ॥ ੪੩੬ ॥ ਰਾਣੀ
ਇਛਰਾਂ ਸੁਣੀ ਸੀ ਗਲ ਸਾਰੀ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਜੋ ਆਨ
ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ॥ ਕਹਿੰਦੀ ਪੂਰਨਾਂ ਪੈ ਗਿਆ ਵਖਤ ਮੈਨੂੰ
ਤੇਰੀ ਬਿਰਹੋਂ ਨੇ ਆਨ ਹੈਰਾਨ ਕੀਤਾ ॥ ਛਾਤੀ ਨਾਲ ਫਿਰ
ਲਾਇਕੇ ਰੋਣ ਲਗੀ ਕਹਿੰਦੀ ਅਖੀਆਂ ਨੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀ
ਤਾ ॥ ਕਿਸ਼ਨਾ ਸਿੰਘ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਦੁਖ ਡਾਢਾ ਮੇਰਾ ਤਨੁ ਹੈ
ਭੁਖ ਸਮਾਨ ਕੀਤਾ ॥ ੪੩੭ ॥ ਪੂਰਨ ਦੇਂਵਦਾ ਮਾਉ ਨੂੰ
ਕਢ ਦਾਰੂ ਕਹਿੰਦਾ ਅਖੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਪਾਵਣਾ ਈ ॥ ਦੇ
ਨਤੀ ਸੁਰਤ ਭਰਤ ਆਰਾਮ ਹੋਸੀ ਨਾਲੇ ਨਿਤ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਵ
ਣਾ ਈ ॥ ਕਿਏ ਰੋਜ ਤੁਸਾਂ ਰਹੇ ਪਾਸ ਰਹਣਾ ਓੜਕ ਦਾ ਮੁ
ਸਾਫਰ ਜਾਵਣਾ ਈ ॥ ਕਿਸ਼ਨਾ ਸਿੰਘ ਨਾ ਜੀਵਣਾ ਸਦਾ ਲੋਮ
ਏਨੇ ਹੁਕਿ ਜੇ ਦੇਸ਼ ਲਗ ਕਿਲਾਵਣਾ ਈ ॥ ੪੩੮ ॥ ਕਹਿੰਦੀ
ਇਛਰਾਂ ਪੂਰਨਾ ਜਾਹ ਨਾਹੀਂ ਵਸ ਕੋਲ ਮੇਰੇ ਜਿਚਰ ਜੀ
ਵਨੀ ਹਾਂ ॥ ਤੇਰੇ ਆਇਆਂ ਅਨੂਪ ਸਿਲੋ ਹੋਇਆ ਬਾਰਾਂ ਬ
ਰਕਰ ਬਾਨ ਮੈਂ ਥੀਵਨੀ ਹਾਂ ॥ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲ ਮੇਰਾ ਸੀਨਾ ਸੀ
ਤ ਹੋਇਆ ਬਚਨ ਸੁਣ ਤੇਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਵਨੀ ਹਾਂ ॥ ਕਿਸ
ਨਾ ਸਿੰਘ ਜਦ ਜਾਣ ਦਾ ਨਾਮ ਲੇਵੇ ਜਿਗਰ ਕਾਟੀਆ ਖਾਇ

ਮਰੀਵਨੀਹਾਂ। ੪੩੯ ।।ਪੂਰਨਆਖਿਆਰਹਨਦਾ
ਕੰਮਨਹੀਅਸੀਮਜ਼ਤੂਅਲਮਸਤਫਕੀਰਸਾਈ।
ਕੋਈਲੋੜਨਾਮਾਲਤੇਦੌਲਤਾਂਦੀਅਤੇਕਿਸੇਦੇਨਾਲਨ
ਸੀਰਮਾਈ।ਅਸੀਦੇਸਪਰਦੇਸਦੇਫਿਰਨਵਾਲੇਨਹੀ
ਪਾਵਦੇਪੈਰਜੰਜੀਰਮਾਈ।ਕਿਸਨਾਸਿੰਘਤੂੰਚਿਤਕਰ
ਰਾਮਤਾਂਈਰਹੇਨਿਤਗੀਸੁਖਸਰੀਰਮਾਈਂ। ੪੪੦ ।।
ਅਜਕਲਏਥੋਂਡੇਰਾਕੂਚਕਰਕੇਭੂਰੂਆਪਨੇਦੇਕੋਲ
ਜਾਵਸਾਮੈਂ।ਟਿਲਾਜੋਗਇਕੇਰਹਾਂਗਾਸੁਨੀਮਾਈਓਥੇ
ਸੰਤਾਦੀਟਹਲਕਮਾਵਸਾਮੈਂ।ਤੈਨੂੰਲੋੜਹੋਵੇਬਨੇਦੁਖ
ਕੋਈਸਦਭੇਜਨਦੌੜਦਾਆਵਸਾਮੈਂ।ਕਿਸਨਾਸਿੰਘਜ
ਨੀਭੂਰੂਵਿਰਮਾਤਾਤੈਨੂੰਦਿਲੋਂਨਮੂਲਭੁਲਾਵਸਾਮੈਂ।
੪੪੧ ।।ਰਾਜਾਆਖਦਾਪੂਰਨਾਰਾਜਕਰਤੂੰਉਠਸ਼ਹ
ਰਨੂੰਚਲਤੂੰਨਾਲਮੇਰੇ।ਟੁਕਰਖਾਵਸਾਂਰਬਾਂਪਾਇਆਵੁਸ
ਮੈਂਸਾਰੇਸਾਂਭਲੈਮੁਲਕਤੇਮਾਲਮੇਰੇਔਗੁਨਅਗਲੇਬ
ਖਸ਼ਜੇਭੁਲਹੋਈਰਹੇਨਹੀਉਹੁਅਜਾਖਿਆਲਮੇਰੇ।ਕਿ
ਸਨਾਸਿੰਘਨਾਛਡਕੇਜਾਹਕਿਤੇਮੰਨਰਬਦੇਨਾਮਸੁਵਾਲ
ਮੇਰਾ। ੪੪੨ ।।ਪੂਰਨਆਖਦਾਰਾਜਦੀਲੋੜਨਾਹੀਮ-
ਹਾਰਾਜਦੇਨਾਲਪਿਆਰਸਾਡਾ।ਕੋਈਮਾਉਨਬਾਪਨ
ਭੈਨਭਾਈਸਾਕਅੰਗਨਾਮੀਤਨਯਾਰਸਾਡਾ।ਨਹੀ
ਇਛਿਆਦੌਲਤਾਂਨਿਆਮਤਾਂਦੀਕੋਈਨਹੀਬਾਬਾਘਰ
ਬਾਰਸਾਡਾ।ਕਿਸਨਾਸਿੰਘਫਕੀਰਬੇਫਿਕਰਹਰਦਮ
ਕੋਈਕੰਮਨਕਾਰਵਿਹਾਰਸਾਡਾ। ੪੪੩ ।।ਰਾਜਕਰੇ
ਗਾਲੂਨਾਦਾਪੂਤਰਾਜਾਬਾਰਾਬਰਸਾਪਿਛੋਸਫਰਜਾਲ
ਸਾਈਂ।ਅਜਾਜੇਰਗਲੀਤਾਕਰਨਛੋਗਕੇਸਾਕਾਨੂੰਪਾਨਾਏਂ

ਸੋਗਜੰਜਾਲਸਾਈ।ਮੇਰੀਮਾਉਦੀਰਖਨੀਖਬਰਦਾਰੀ
ਦਿਲੋਂਹੋਇਕੇਬਹੁਤਦਿਆਲਸਾਂਈ।।ਕਿਸਨਸਿੰਘਆਸਾਂ
ਨਹੀਮੂਲਰਹਨਕੋਈਰੋਜਦੀਦਾਰਜਮਾਲਸਾਈ।੪੪੪
।।ਪੂਰਨਆਖਿਆਰਾਜਿਆਰੋਵਨਾਕੀਕਿਸੇਨਿਤਨਾਜ
ਗਤੇਜੀਵਨਾਈ।ਰਾਜਜੋਗਦਾਸਦਾਸੰਜੋਗਨਾਹੀਖਕ
ਗਜਿਆਂਜੋਗੀਆਂ ਥੀਵਨਾਈ।ਨਦੀਨਾਵਦਾਮੇਲਸੰਸਾਰ
ਸਾਰਾ ਪਿਆਲਾਮੌਤਵਾਲਾਭਰਪੀਵਨਾਈ।।ਕਿਸਨਸਿੰ
ਘਜਿਉਂਜਾਨਜਹਾਨਸੁਪਨਾ ਜਾਗਦੇਖਨਾਕੁਝਰਹੀਵ
ਨਾਈ।੪੪੫।।ਰਾਜਾਉਠਿਆਤੇਹੋਰਲੋਕਸਾਰੇਗਏ
ਸਹਿਰਨੂੰਸਭਨਿਰਾਸਹੋਕੇ।ਗਈਇਛਰਾਂਆਖਦੀਮੈਂ
ਜਤੇਰੀਤੈਂਰੇਬਾਝਮੈਂਮਰਾਂਉਦਾਸਹੋਕੇ।ਗਏਲਾਲਨੀਮੁ
ਲਦੇਬਾਝਭਾਗਾਂ ਦੂਜੀਵਾਰਤੂੰ ਸਾਮ੍ਹਖਾਂਭਾਸਹੋਕੇ।ਕਿ
ਸਨਸਿੰਘਪੂਨੂੰਦੇਖਨਿਹਾਲਹੋਈਕਹਿੰਦੀਬਚਨਇਹਮਾ-
ਉਹੁਲਾਸਹੋਕੇ।੪੪੬।।ਬਚਾਫੇਰਜੀਂਵਦੇਆਂਮਿਲੇਗਾ
ਤੂੰਸਚਦਸਕੀਮਨਮੇਂਆਵਦਾਈ।ਤੇਰੇਬਾਝਮੈਂਮਰਾਗੀ
ਪੂਰਨਵੇਏਹਦੁਖਨਝਾਕਿਆਜਾਵਦਾਈ।ਪੂਰਨਆਖਿ
ਆਫਿਕਰਨਕਰੀਕੋਈਸਾਂਈਜਬਦੇਕਜਬਨਾਵਦਾਈ।
ਕਿਸਨਸਿੰਘਨਾਕਿਸੇਦੇਵਸਕੋਈਆਪੇਤੋੜਦਾਆਪਪਿ
ਲਾਵਦਾਈ।੪੪੭।।ਰਿਹਾਜੀਵਦਾਮਿਲਾਂਗਾਫੇਰਆਕੇ
ਰਖੀਮਨਦੇਵਿਚਧਰਵਾਸਮਾਈ।ਮੇਲੇਜੀਵਦਿਆਂਦੇਕ-
ਈਵਾਰਹੋਵਨਅਤੇਮੋਇਆਂਦੀਕੁਝਨਾਆਸਮਾਈ।।ਜਿ
ਚਰਆਸਨਿਰਾਸਨਾਮੂਲਹੋਈਏਅਤੇਰਖਨਾਜੀਵਉਦਾਸ
ਮਾਈ।।ਕਿਸਨਸਿੰਘਜਾਂਨੇਗਭੂਪਹੁੰਚਜਾਮੇਂਜਦਸਦਸੈਂ
ਤੂੰਮੇਰੇਪਾਸਮਾਈ।੪੪੮।।ਪੂਰਨਮਿਲਕੇਮਾਉਨੂੰ

ਵਿਦਾਹੋਇਆਫਿਰੀਮਿਲਿਆਜਾਇਕੇਜੋਗੀਆਂਨੂੰ।
ਮਥਾਟੇਕਿਆਜਾਆਪਣੇਗੁਰੂਤਾਈਂਕਹਿੰਦਾਦੇਖਕੈਆ-
ਇਆਹਾਂਸੈਰਗੀਆਂਨੂੰ।ਜ਼ਾਹਿਰਆਪਣੇਹੋਇਕੇਆਇਗਿ
ਆਮਸਾਂਮਸਾਂਲਾਹਿਆਵਾਲੇਭੇਰਗੀਆਂਨੂੰ।ਕਿਸਨਾਸਿੰਘ
ਸਭੁਹਾਲਸੁਣਾਇਦਿਤਾਜੋਹੜ੍ਹਾਦੇਖਿਆਆਪਵਿਜੋ
ਗੀਆਂਨੂੰ। ੪੪੯ ।ਕਈਸਾਲਬੀਤੇਰਾਣੀਇਛਰਾਂਨੂੰ
ਆਈਮੌਤਨੇੜੇਲਗਾਦੁਖਭਾਰੀ।ਇਕਆਦਮੀਨੂੰਦਿਤੀ
ਲਿਖਚਿਠੀਕਹਿਆਜਾਇਟਿਲੇਦਸੀਬੂਤਸਾਰੀ।ਪੂਰ
ਨਭਗਤਨੂੰਨਾਲਲਿਆਉਜਲਦੀਉਨ੍ਹੂੰਆਖਨਾਮਿਲਜਾ
ਹਇਕਵਾਰੀ।ਕਿਸਨਾਸਿੰਘਕਰਾਰਐਕਰੋਪੂਰਾਚਲੀ
ਦੇਖਮੇਰੀਹੁਣਜਾਨਪਿਆਰੀ। ੪੫੦ ।ਕਾਸਦਜਾਇ
ਕੇਮਿਲਿਆਪੂਰਨੇਨੂੰਚਿਠੀਦੇਖਕੇਦਸਦਾਹਾਲਸਾਰਾ।
ਕਹਿੰਦਾਚਲਕੇਮਿਲਲੈਮਾਉਤਾਈਂਫੇਰਵਕਤਨਾਆਵ
ਦਾਹਥਆਵਣਾ।ਪੂਰਨਉਠਕੇਤੁਰਤਤਿਆਰਹੋਇਆ
ਮਥਾਟੇਕਦਾਗੁਰੂਨੂੰਦਾਸਪਿਆਰਾ।ਕਿਸਨਾਸਿੰਘਕਹਿੰ
ਦਾਸਾਰਭਗਤਪੂਰਨੀਮਿਲਮਾਉਨੂੰਜਾਇਕੇਇਕਵਾਰਾਂ।
੪੫੧ ।ਪੂਰਨਉਠਕਾਸਦਦੇਨਾਲਰਵਾਂਹੋਇਆਸਿਆਲ
ਕੋਟਆਇਆਅਸਵਾਰਹੋਕੇ।ਮਿਲਿਆਮਾਉਤੇਬਾਪਸ
ਭੈਧਿਆਂਨੂੰਤ੍ਰਿਣਸਭਨੇਆਦਿਲਦਾਰਹੋਕੇ।ਲੂਣਾ
ਮਿਲੀਗੁਰੂਸਾਲੂਨੂੰਨਾਲਲੈਕੇਗਲਾਕਰਨਲਗੀਸ਼ਰਮ
ਸਾਰਹੋਕੇ।ਕਿਸਨਾਸਿੰਘਗੁਨਾਹਤੂੰਬਖਸ਼ਸਾਡੇਦੁਖਭੋ
ਗਾਨੇਹਾਂਗੁਨਾਹਗਾਰਹੋਕੇ। ੪੫੨ ।ਪੂਰਨਆਖਿਆ
ਪਿਆਰਨਾਕਰੂਰਬਵਲੋਜੋਹੜ੍ਹਾਬਖਸ਼ਦਾਕੁਲਗੁਨਾਹ
ਮਾਂਨੇ।ਅਸੀਕੌਣਹਾਂਕਿਸੇਨੂੰਕਹਨਜੋਗੇਓਥੇਕਿਸੇਦੀਕੋ

ਈਨਵਾਹਮਾਏ।ਕਰਮਆਪਨੇਭੋਗਨੇਬੰਦਿਆਂਨੇ
ਸਮਝੋਤਿਸਸਚੀਦਰਗਾਹਮਾਏ।ਕਿਸਨਸਿੰਘਜਾਂ
ਈਅਰੋਇਕਜੈਸੇਵਲੀਇਕਫਕੀਰਤੇਸ਼ਾਹਮਾਏ।
੪੫੩।ਸੋਈਇਛਰਾਂਪੂਰਨਨੇਆਹਮਾਰੀਕੀਤਾ
ਤਿਸਦਾਜਾਇਸਮਕਾਰਲੋਕੋ।ਹੋਰਸਾਰਿਆਨੇਅਫ
ਸੋਸਕੀਤਾਓੜਕਮਰਨਹੈਏਸਸੰਸਾਰਲੋਕੋਹੋਈ
ਰੋਜ਼ਰਹੇਪੂਰਨਭਗਤਗਿਆਗਿਆਮਮਤਾਮੋਹ
ਵਿਸਾਰਲੋਕੋ।ਕਿਸਨਸਿੰਘਜੂ।ਮਿਲਿਆਭਭੂਤਾਈ
ਹਾਲਦਸਿਆਸਭਪਾਸਾਰਲੋਕੋ।੪੫੪।ਗੁਰੂਆ-
ਖਿਆਗਿਆਹੈਕੰਮਚੰਗਾਹਥੀਆਪਨੀਮਾਊਨੂੰ
ਤੋੜਆਇਓਂਰਹਿਤਾਂਗਨਾਪੁਰਾਂਨੂੰਜਾਵਣੇਦੀਸੋ
ਹਜਰਵਾਲਾਸਾਰਾਛੁੜਆਇਓਂ।ਹੁਣਹੋਇਅਤੀਤ
ਆਜਾਦਪਿਆਰੇਦਿਲੋਂਦੂਰਕਰਦੁਖਤੇਸੋਰਆਇਓਂ
।ਕਿਸਨਸਿੰਘਹੈਛਡਨਾਮੋਹਐਖਾਪਰਤੂੰਗਿਆਨ
ਵੈਰਾਗਦੇਜੋਰਆਇਓਂ।੪੫੫।ਪੂਰਨਭਗਤ
ਦੀਵਾਰਤਾਹੋਈਪੂਰੀਅਜਸੁਕਰਹਜਾਰਮਨਾਓ
ਨਾਹਾਂਜੈਸੀਬੁਧਆਹੀਤੈਸਾਆਖਿਆਹੈਨਹਿਸ਼
ਨਭੁਮਾਨਜਨਾਵਣਾਹਾਂਥੋੜ੍ਹੀਗੱਲਦਾਬਹੁਤਵ
ਧਾਨਕੀਤਾਚਿਤਲਾਇਕੇਅਰਾਵਪਾਵਣਾਹਾਂ।
ਕਿਸਨਸਿੰਘਹੁਣਨਾਲਪ੍ਰੇਮਦੇਜੀਪ੍ਰੀਤਲਾਇਕੇ
ਬਾਤਬਤਾਵਣੇਹਾਂ।੪੫੬।ਬਾਈਭਾਦ੍ਰੋਂਤੇਸਨ
ਬਿਕ੍ਰਮਦਾਉਨੀਸੌਚਾਲੀਦੋਤੁੰਜਾਨਪਿਆਰੇ।ਸਨੀ
ਵਾਰਕੀਤਾਕਿਸਾਠਿਕਪੂਰਾਰੱਖਰਬਦੇਵਲਧਿਆਨ
ਪਿਆਰੇ।ਇਹਦੋਵਿਚਵੈਰਾਗਕਥਾਹੋਵੇਜਿਸਦੇਨ

੧੦੨ ਲੁਕਾਲਿਆਨਾਪਿਆਰੇ।ਕਿਸਨਾਸਿੰਘਦੇਪੰਖਕਰਉਡੇ
ਪੰਖੀਗਿਆਨਤੇਪ੍ਰੇਮਪਛਾਣਾਪਿਆਰੇ।੪੫੭।।ਜੋਤਾ
ਸਿੰਘਤੇਰੇਵਾਪਿਆਰਿਆਨੂੰਪੂਰਨਲਿਖਕੇਆਖਸੁਣਾ
ਇਆਮੈਂ।ਕਹਿਆਸਾਰਿਆਂਨੇਕਿਜਾਖੂਬਬਣਿਆਨਾ
ਮਰਾਮਨਾਰਾਇਣਦਾਗਾਇਆਮੈਂ।ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਦੇ
ਵਿਚਨਿਵਾਸਕਰਕੇਇਹਖੂਬਬਿਸਾਲਬਣਾਇਆਮੈਂ।
ਕਿਸ਼ਨਸਿੰਘਜਦੋਂਪੂਰਨਹੋਇਆਪੂਰਨਅਗੇਫੇਰਰਸਾ
ਸੁਣਾਇਆਮੈਂ।੪੫੮।। ਤੌਆਮਸੁਧ ।।

।ਦੁਵੈਯਾਛੰਦ। ।ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਮੇਂ
ਰਹਿੰਦਾਹਾਂਮੈਂਕੁਤਬਫਰੋਸ਼ੀਕਰਦਾ।ਪਾਸਅਖਾੜੇਰਿਦੇ
ਦੇਹੈਆਸ਼ਕਹਰਦਿਲਬਰਦਾ।ਕਟੜੇਮਾਈਸੇਵਾਂਵਾਲੇਪਾ
ਸਭਨੂੰਦਰਬਾਰੇ।ਕਿਸਨਸਿੰਘਜੋਮਿਲਿਆਰਾਹੇਆਵੇ
ਮਾਸਹਮਾਰੇ।੧।।ਦੋਹਰਾ।ਪੂਰਨਭਗਤੀਭਗਤਨੀਦੇਖੈ
ਰੀਨੇਗਾਮਾ।ਕਲੂਕਾਲਕੇਲੀਲਚੋਭਗਤਰਖਾਵੈਨਾਮਾ।
੨।।ਸਿੰਘਨਰਾਇਣਤਤ੍ਰਮਾਸਤਿਗੁਰਦਾਸਭਲਾ
ਥਾ।ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਮੇਰਹਤਹੂੰਬੀਚਦੇਸਪੰਜਾਬਾ।੩।।ਰ-
ਜਰਸਾਇਣਰਾਜਰੂਪਰਸਹਜੋਚਾਹੈਂਚਾਰਾ।ਕਿਸਨਸਿੰਘ
ਤਾਂਕੋਮਿਲੇਜਿਨਕੇਭਾਗਅਪਾਰਾ।੪।।ਭਗਤਕਰੇਪਤ
ਸ਼ਾਮੈਂਪ੍ਰਗਟਹੋਇਆਕਾਸ਼ਾ।ਰਜਪੜੀਨਲੋਕਾਂਜੇਂਛਪੇਨ
ਹਰਕਾਦਾਸਾ।੫।।ਭਗਤੀਕਰਨੀਕਠਨਹੈਨਾਮਧ
ਰਨਅਸਾਨਾ।ਆਸ਼ਕਹੋਇਮਾਸ਼ੂਕਕੋਮਿਲਨਾਮੁਸਕ
ਲਜਾਨਾ।੬।। ਸੰਪੂਰਣਹੂਆ ।।

ਦਸਤਖਤਬ੍ਰਿਜਲਾਲਮਾਨਕਵਾਹਲਾਪੁਸਤਕੇਵਾਲਾਲਹੌਰ
ਸੰਮਤ੧੯੫੨ਮੁਤਾਬਿਕਸਨ੧੮੯੫ਈ:ਚੇਤ੨੯-

اعلان

از کارخانہ مصطفائی پریس لاہور

جملہ اہل مطابع و تاجران کتب کی خدمت مین التماس ہے کہ پورن بھگت کشن سنگھ گورمکھی و فارسی
کا حق تصنیف ہمنے مصنف سے خرید لیا ہوا ہے لہذا باوب گذارش ہے کہ کوئی صاحب
ان ہر دو پورن بھگت کو چھاپنے کا قصد نہ فرماوین - امید نفع نقصان نہ اوٹھاوین -
ہان جسقدر جلدین مطلوب ہون کتب خانہ مطبع مصطفائی لاہور سے جہان ہر ایک قسم کی
کتابون کا ذخیرہ فروخت کے لئے بارعایت موجود ہے طلب فرماوین - نیز مطبع ہذا مین
ہر ایک قسم کی چھپائی بارعایت و رجلدی چھپ سکتی ہے - درخواستین اس پتہ پر آنی
چاہئین ٭

المشتہر

حافظ محمد الدین تاجر کتب مالک و مہتمم کارخانہ مصطفائی پریس لاہور

ਇਸ਼ਤਹਾਰ

ਮੁਸਨਫ ਸੇ ਹਮਨੇ ਹਰਦੋ ਪੂਰਨ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗੁਰਮੁਖੀ
ਅਰ ਫਾਰਸੀ ਕਾ ਹਕ ਤਸਨੀਫ਼ ਖਰੀਦ ਲੀਆ ਹੈ ਲਿਹਾ.
ਜ਼ਾ ਕੋਈ ਸਾਹਿਬ ਇਸਕੇ ਛਾਪਨੇ ਕਾ ਕਸਦ ਨ ਫਰਮਾਵੇਂ
ਤਾਂ ਉਮੈਦ ਨਫੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨ ਉਠਾਵੇਂ ਔਰ ਜਿਸ ਕਦ੍ਰ
ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋ ਹਮਾਰੇ ਕੁਤਬ ਖਾਨੇ ਸੇ ਤਲਬ ਫੁਰਮਾਵੇਂ।

ਅਲਮੁਸ਼ਤਹਿਰ

ਹਾਫਜ਼ ਮੁਹੰਮਦਦੀਨ ਤਾਜਰ ਕੁਤਬ ਵ ਮਾਲਕ ਕਾਰ
ਖਾਨਾ ਮੁਸਤਫਾਈ ਪ੍ਰੇਸ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਲਾਹੌਰ

